

ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น: การวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถิติการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Well-being of Adolescent: Meta-Analytic Structural Equation Modeling

Miss Nattika Jaroentaku

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Statistics

Department of Educational Research and Psychology

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น: การวิเคราะห์อภิมานโมเดล สมการเชิงโครงสร้าง
โดย	น.ส.นันทฎิกา เจริญตะคุ
สาขาวิชา	สถิติการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุขิวะ)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.วิฑูรย์ อยู่โนศล)	

CHULALONGKORN UNIVERSITY

นันทิภา เจริญตะคุ : ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น: การวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง. (Well-being of Adolescent: Meta-Analytic Structural Equation Modeling) อ.ที่ปรึกษาหลัก
: อ. ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น 2) สร้างและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่เผยแพร่ในรูปแบบบทความวิจัยในช่วงปี ค.ศ. 2007-2019 จำนวน 67 เรื่องจากทั้งหมด 61,696 เรื่อง โดยใช้การวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างด้วยโปรแกรม R และ Mplus ผลการวิจัยมีดังนี้

1. คุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้านส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .23-.58 .19-.56 .19-.31 .20-.55 และ .20-.47 ตามลำดับ โดยขนาดอิทธิพลของแต่ละตัวแปรอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขจะได้รับอิทธิพลจากคุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน

2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้านคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการรู้คุณ ซึ่งอธิบายความผันแปรของความอยู่ดีมีสุขได้ร้อยละ 18.3 โดยโมเดลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 2.518$; $df = 1$; $p\text{-value} = .113$; CFI = 1.000; TLI = 1.000; RMSEA = .006) ทั้งนี้ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุด รองลงมาคือ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคม (.249 .245 .116 และ .141 ตามลำดับ)

สาขาวิชา สถิติการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6083391727 : MAJOR EDUCATIONAL STATISTICS

KEYWORD: WELL-BEING, EMOTIONAL INTELLIGENCE, GRATITUDE, COPING STYLE, SOCIAL SUPPORT, AUTONOMY SUPPORT, META-ANALYTIC STRUCTURAL EQUATION MODELING

Nattika Jaroentaku : Well-being of Adolescent: Meta-Analytic Structural Equation Modeling. Advisor: SURASAK KAO-IEAN, Ph.D.

This study aimed 1) to study the 3 factors of research characteristics including publishing, content and research methodology that affect either effect size of emotional which were emotional intelligence, gratitude, coping style, social support and autonomy support that affected on the well-being of adolescences. 2) to construct and validate causal correlation model of emotional intelligence, gratitude, coping style, social support, and autonomy support effected on well-being of adolescents. Research samples were 67 from 61,696 causal correlation research in well-being of adolescents which were published during 2007-2019. MASEM was applied using R and Mplus. The results of the study were as follows:

1. All of research characteristics affected on effect sizes of emotional intelligence, gratitude, coping style, social support, and autonomy support on well-being of adolescents with effect sizes as .23-0.58, .19-0.56, 0.19-0.31, 0.20-0.55 and 0.20-0.47 respectively. Effect sizes of each factor were influenced from research characteristics in different ways.

2. Proposed structural equation model of well-being of adolescents consisted of 4 factors: emotional intelligence, social support, coping style, and gratitude that explained the variation of adolescence's well-being in accounting for 18.3%. The model was fitted with the empirical data ($\chi^2 = 2.518$, $df = 1$, $p\text{-value} = .113$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $RMSEA = .006$). Emotional intelligence had the greatest effect on well-being of adolescences, followed by gratitude, coping style, and social support (.249, .245, .116, and .141 respectively).

Field of Study: Educational Statistics

Student's Signature

Academic Year: 2019

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร. สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ประจำสาขาสถิติการศึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งดูแลเอาใจใส่ และให้กำลังใจเป็นอย่างมาก กับผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติดา บวรกิตติวงศ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. วิทยุพัฒน์ อยู่ในศีล ธรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบ ให้กับผู้วิจัย และได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน สำหรับมิตรไมตรีที่มีให้ตลอดเวลารวมถึงให้คำแนะนำถ่ายทอดประสบการณ์อย่างจริงใจให้กับผู้วิจัยเสมอ

ขอขอบคุณผู้ประเมินคุณภาพงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ คือ นายกิตติทัศน์ หวานฉ่ำ นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการวัด และประเมินผลการศึกษา นายธีรยุทธ พิริยะอารยะกุล นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา และขอบคุณนายกรวุฒิ แผนพรหม นางสาวชนัดดา มะโนสร ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยทำให้งานวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งขอขอบคุณพี่ น้อง สาขาสถิติการศึกษา สาขาการศึกษาวิทยาศาสตร์และพีจากภาคเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวที่เข้าใจ และสนับสนุนการเรียนเสมอมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นัฏฐิกา เจริญตะคุ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	8
1.1 แนวคิดความอยู่ดีมีสุข.....	8
1.2 ความหมายของความอยู่ดีมีสุข.....	10
1.3 แนวคิดความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	11
1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	12
ตอนที่ 2 มโนทัศน์การวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง.....	43
2.1 ความเป็นมาของการวิเคราะห์อภิมาน (meta-analysis).....	43

2.2 ความหมายของการวิเคราะห์ถ้อยคำ.....	44
2.3 คุณลักษณะของการวิเคราะห์ถ้อยคำ.....	45
2.4 แนวทางในการวิเคราะห์ถ้อยคำตามหลักของ Hedges และ Olkin.....	46
2.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ถ้อยคำ.....	46
2.6 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ถ้อยคำ.....	58
2.7 หลักการวิเคราะห์ถ้อยคำโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (MASEM).....	58
1) แนวคิดการวิเคราะห์ถ้อยคำโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (MASEM).....	60
2) แนวคิดการวิเคราะห์ MASEM ของ Cheung.....	61
3) ขั้นตอนการวิเคราะห์ MASEM.....	64
4) วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ถ้อยคำโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง.....	66
5) ประโยชน์ของการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM.....	66
ตอนที่ 3 องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	67
3.1 องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุข.....	67
3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	74
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ถ้อยคำโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง.....	102
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	107
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	107
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	114
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น.....	118
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อที่ 2.....	123
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	148

สรุปผลการวิจัย.....	149
อภิปรายผลการวิจัย.....	153
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	167
บรรณานุกรม.....	170
ภาคผนวก.....	187
ภาคผนวก ก รายนามผู้ประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	188
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	190
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมี สุข และผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง.....	205
ภาคผนวก ง รายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เบื้องต้น 67 เรื่อง.....	236
ประวัติผู้เขียน.....	244

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ตารางสังเคราะห์ปัจจัยตัวแปรแฝงภายนอกที่มีอิทธิพลความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	36
ตาราง 2 ตารางสังเคราะห์ตัวแปรแฝงภายนอก และตัวแปรแฝงภายในที่ส่งอิทธิพลทางตรง และ ทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	38
ตาราง 3 การแปลผลช่วงค่า I^2	54
ตาราง 4 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	73
ตาราง 5 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์.....	80
ตาราง 6 ตารางการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การรู้คุณ.....	84
ตาราง 7 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้รูปแบบการเผชิญปัญหา.....	94
ตาราง 8 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การสนับสนุนทางสังคม.....	97
ตาราง 9 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การสนับสนุนความเป็นอิสระ.....	101
ตาราง 10 ตารางสังเคราะห์จำนวนบทความที่มีตัวแปรตามกรอบแนวคิด MASEM.....	103
ตาราง 11 คุณลักษณะและค่าของงานวิจัย.....	104
ตาราง 12 กรอบ PICO สำหรับคัดเลือกงานวิจัย.....	108
ตาราง 13 จำนวนงานวิจัยที่ได้จากการสืบค้นและผ่านเกณฑ์.....	109
ตาราง 14 แบบประเมินคุณภาพวิจัย.....	110
ตาราง 15 เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	110
ตาราง 16 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ.....	113
ตาราง 17 ประเภทของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย.....	114
ตาราง 18 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะงานวิจัย.....	120
ตาราง 19 แผนภูมิแท่งการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะงานวิจัย.....	121
ตาราง 20 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพงานวิจัย.....	122
ตาราง 21 การวิเคราะห์จำนวนงานวิจัยจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น.....	123
ตาราง 22 ค่าสถิติและเกณฑ์พิจารณาความต่างแบบของงานวิจัย.....	125
ตาราง 23 คุณลักษณะงานวิจัย.....	126

ตาราง 24 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์.....	127
ตาราง 25 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของการรู้คุณ.....	130
ตาราง 26 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของรูปแบบการเผชิญปัญหา.....	132
ตาราง 27 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม.....	135
ตาราง 28 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของการสนับสนุนความเป็นอิสระ.....	137
ตาราง 29 สรุปผลการวิเคราะห์ด้วย Forest plot.....	140
ตาราง 30 สรุปคุณลักษณะของงานวิจัยที่มีขนาดอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลตัวแปรต่าง ๆ ต่อความอยู่ดีมีสุข ของวัยรุ่นมากที่สุด 140	
ตาราง 31 เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมระหว่างตัวแปรในการวิจัย.....	141
ตาราง 32 ค่าสถิติ ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม.....	143
ตาราง 33 เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมระหว่างตัวแปร.....	144
ตาราง 34 ค่าสถิติ ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของโมเดลที่ 2.....	146
ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติเชิงสัมพัทธ์ของความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลที่ 1 และโมเดลที่ 2.....	147

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 โมเดลตัวแปรภายนอก และตัวแปรแฝงภายในที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น	43
ภาพ 2 ขั้นตอนการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบและการวิเคราะห์ห่อภิมาณ	47
ภาพ 3 วิธีการคัดเลือกงานวิจัยแบบ PRISMA	50
ภาพ 4 ตัวอย่างการแปลผล funnel plot	56
ภาพ 5 ตัวอย่างการแปลผล forest plot	57
ภาพ 6 ตัวบ่งชี้ความอยู่ดีมีสุข	73
ภาพ 7 ตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์	81
ภาพ 8 ตัวบ่งชี้การรู้คุณ	85
ภาพ 9 ตัวบ่งชี้รูปแบบการเผชิญปัญหา	94
ภาพ 10 ตัวบ่งชี้การสนับสนุนทางสังคม	98
ภาพ 11 ตัวบ่งชี้การสนับสนุนความเป็นอิสระ	101
ภาพ 12 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ห่อภิมาณ	105
ภาพ 13 กรอบแนวคิด MASEM	106
ภาพ 14 วิธีการคัดเลือกงานวิจัยแบบ PRISMA	108
ภาพ 15 การวิเคราะห์จำนวนงานวิจัยจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น	123
ภาพ 16 Funnel plot ภาพรวม	124
ภาพ 17 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น (โมเดลที่ 1)	142
ภาพ 18 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น (โมเดลที่ 2)	145

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้ความหมายของความอยู่ดีมีสุข (well-being) ว่า “สุขภาพนั้นบูรณาการอยู่ในการพัฒนามนุษย์ และสังคมทั้งหมด” ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9, 10 และ 11 ของไทยที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มุ่งเน้นถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาค มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และมุ่งสร้างความอยู่ดีมีสุขให้กับคนไทย ด้วยการพัฒนาประชาชนให้มีความอยู่ดีมีสุขทั้งร่างกาย จิตใจ โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 ที่เน้นการพัฒนาชีวิตเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนามนุษย์ร่วมกับการพัฒนาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เป็นแผนที่พัฒนาชีวิตให้บุคคลนั้น ๆ มีความอยู่ดีมีสุข (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2550) อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2558) ยังได้เน้นการพัฒนาคุณภาพของคน และมีการพัฒนาประเทศโดยให้คนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนา และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งหมายความว่า ประเทศไทยได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนอย่างต่อเนื่อง

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางกระบวนการทางร่างกาย จิตใจ และสังคมที่ซับซ้อน (Steinberg, 2005) ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ที่ดีของวัยรุ่น (Grotevant & Cooper, 1985; La Greca & Lopez, 1998) อีกทั้งวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการสำคัญต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายชีวิต และมีวัตถุประสงค์ของแต่ละคนที่แตกต่างกัน เพื่อจะได้พัฒนาชีวิตเมื่อเวลาผ่านไป (Schmuck & Sheldon, 2001) ที่จะเติบโตขึ้นเป็นกำลังหลักของประเทศ ดังนั้นวัยรุ่นจึงเป็นวัยที่ต้องได้รับการพัฒนาสุขภาพทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย กาย ใจ สติปัญญา และสังคม ในขณะที่วัยรุ่นก็เป็นวัยที่มีโอกาสเผชิญกับภัยเสี่ยงต่อความอยู่ดีมีสุขมากกว่าวัยอื่น ๆ การส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขที่ดีจะช่วยให้ประชากรกลุ่มนี้สามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นจึงเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจในการศึกษาวิจัยเพิ่มมากขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายของหน่วยงานต่าง ๆ (Trevittaya, 2016)

ความอยู่ดีมีสุขแบ่งออกเป็น 2 มุมมองหลัก ๆ คือ 1) การมีความพึงพอใจในชีวิต และ 2) การมีอารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบ (Deci & Ryan, 2008) มุมมองนี้แสดงให้เห็นว่าคนที่มีความอยู่ดีมีสุขจะได้รับความพึงพอใจกับชีวิตของบุคคลนั้น ๆ เอง มีอารมณ์เชิงบวก และมีทัศนคติที่ดีในอารมณ์เชิงลบ ในการศึกษาปัจจุบันความอยู่ดีมีสุขถูกใช้เป็นตัวแปรหลัก เนื่องจากเป็นโครงสร้างความต้องการความสุขส่วนตัว (hedonistic) ซึ่งเป็นการผสมผสานของความพึงพอใจในชีวิตโดยทั่วไป และการมีอารมณ์เชิงบวก (Diener, Lucas & Oishi, 2002) การที่บุคคลนั้น ๆ มีความอยู่ดีมีสุขจะส่งผลให้มีสุขภาพกาย และจิตที่ดีขึ้น จึงทำให้แนวคิดความอยู่ดีมีสุขที่ได้รับความสนใจในการศึกษาของศาสตร์ต่าง ๆ เช่น จิตวิทยา สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพถือเป็นกรอบแนวคิดที่เชื่อมโยงทุก ๆ ด้าน รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุข (ประเวศ วะสี, 2548; Jongudomkarn, 2017) ส่วนใหญ่เป็นหัวข้อสำคัญทั้งทางการแพทย์ และทางการศึกษา อย่างไรก็ตามจากการศึกษางานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขมี 5 ตัวแปรคือ 1) ความฉลาดทางอารมณ์ (emotional intelligence) 2) การรู้คุณค่า (gratitude) 3) รูปแบบการเผชิญปัญหา (coping style) และ 4) การสนับสนุนทางสังคม (social support) 5) การสนับสนุนความเป็นอิสระ (autonomy support) โดยตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กัน และส่งอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุข อีกทั้งแต่ละงานวิจัยมีผลแตกต่างกันไปตามสภาพบริบทของงานวิจัย ทั้งในด้านตัวแปรอิสระ ขอบเขตการวิจัย กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการวิจัย และการนิยาม

ยกตัวอย่างเช่น จากงานวิจัยของ Zeidner, Matthews และ Shemesh (2016) ดำเนินการวิจัยโดยมีตัวแปรอิสระคือ ความฉลาดทางอารมณ์ที่มีตัวแปรส่งผ่านคือ รูปแบบการเผชิญปัญหา (coping style) และการสนับสนุนทางสังคม (social support) ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสำคัญต่อความอยู่ดีมีสุขมากกว่ารูปแบบการเผชิญปัญหา สอดคล้องกับมุมมองทางทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางสังคมในวัยรุ่น และความฉลาดทางอารมณ์ส่งผลเพียงเล็กน้อยต่อการทำหน้าที่อารมณ์ในช่วงวัยรุ่น ในขณะที่งานวิจัยของ Kong, Gong, Yang และ Zhao (2019) ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุข โดยมีตัวแปรอิสระคือ ความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งมีตัวแปรส่งผ่านคือ การสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์จะมีอิทธิพลสูงเพื่อส่งเสริมความอยู่ดีมีสุขจากการส่งผ่านตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม และมุมมองความรู้สึก ทั้งนี้งานวิจัยของ Lin และ Yeh (2014) ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณค่า การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหาที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยพบว่า การรู้คุณค่ามีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุด จากตัวอย่างผลการวิจัยทั้ง 3 งานข้างต้น ได้ศึกษาตัวแปรอิสระที่คล้ายคลึงกัน และส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขเช่นเดียวกัน แต่มีบริบทแตกต่างกันก็ปรากฏข้อค้นพบหรือผลวิจัยแตกต่างกันด้วย ดังนั้นจะพบว่า งานวิจัยที่มีคุณลักษณะ และบริบทแตกต่างกันมีโอกาสที่จะ

ทำให้ได้ข้อสรุปที่หลากหลายแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงควรมีการสังเคราะห์เพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัยต่าง ๆ ไว้ให้แน่ชัดเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

แนวทางหนึ่งที่น่าสนใจในการหาข้อสรุปที่น่าเชื่อถือของงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาในประเด็นที่คล้ายคลึงกันคือ การวิเคราะห์อภิมาน (meta-analysis) การวิเคราะห์อภิมานเป็นส่วนหนึ่งของการสังเคราะห์งานวิจัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผลการวิจัยของงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีปัญหาวิจัยเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อรวบรวมผลของงานวิจัยในแต่ละเรื่องมาสรุปรวมกัน โดยมุ่งประมาณค่าผลการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ให้อยู่ในรูปค่าดัชนีมาตรฐานหรือขนาดอิทธิพล (effect size) แล้วจึงสรุปความหมายของค่านั้น (นิตินิติ สุขเจริญ และ วิทยุฑฒม์ อยู่ในศิล, 2557) รวมทั้งศึกษาขนาดของความแปรปรวนของขนาดอิทธิพล และวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ค่าเหล่านั้น ๆ แตกต่างกันในแต่ละงานวิจัย การวิเคราะห์อภิมานเป็นการวิเคราะห์ที่เป็นระบบ โดยใช้วิธีการทางสถิติควบคุมการลำเอียง ดังนั้นข้อค้นพบที่ได้จึงมีความน่าเชื่อถือมากกว่างานวิจัยเชิงเดี่ยว

ปัจจุบันอย่างไรก็ตามวิธีที่ได้รับความนิยม และใช้กันอย่างแพร่หลายในสาขาคือ การวิเคราะห์อภิมานด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (meta-analytic structural equation modeling: MASEM) ซึ่งวิธีนี้เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติที่รวมหลักการวิเคราะห์อภิมาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation modeling: SEM) มาใช้ร่วมกัน โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกการวิเคราะห์อภิมานด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างตามแนวคิด Cheung และ Chan (2009a, 2009b) ที่ได้เสนอแนวคิด และพัฒนาการวิเคราะห์มาจาก Hunter และ Schmidt (2004) และ Viswesvaran และ Ones (1995) โดยมีเทคนิคการปรับแก้ลดความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อนให้เป็นความแปรปรวนที่เป็นระบบ และเป็นการนำการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างมาใช้ในการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ MASEM ทำให้ได้ข้อสรุปความรู้เชิงลึก และเป็นข้อสรุปที่ได้จากข้อค้นพบจากงานวิจัยที่แตกต่างกันหลาย ๆ งาน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

ด้วยเหตุนี้การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาข้อสรุปเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีข้อค้นพบหลากหลายแตกต่างกันไปตามสภาพบริบทของงานวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ลุ่มลึก โดยนำข้อสรุปในลักษณะโมเดลปัจจัยส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ทั้งนี้ข้อค้นพบจากงานวิจัยจึงจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการทำความเข้าใจปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น และนำไปใช้ออกแบบแนวทางการส่งเสริมความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นต่อไปได้

คำถามการวิจัย

1. ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยา การวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพล (effect size) ของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมีขนาดอิทธิพลเท่าไร และคุณลักษณะงานวิจัยใดบ้างที่มีผลทำให้ขนาดอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 5 ตัวแปรมากที่สุด

2. โครงสร้างความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมีลักษณะอย่างไร มีตัวแปรใดเป็นตัวแปรส่งผ่าน และโมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุหรือไม่ อย่างไร

3. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพล (effect size) ของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรสำหรับการวิจัยคือ งานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เผยแพร่ในรูปแบบบทความวิจัยในต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation modeling: SEM) และตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี ค.ศ. 2007 – 2019 (พ.ศ. 2550 – 2562) ซึ่งสืบค้นได้จากฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ Google Scholar, PubMed และ ScienceDirect โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ Adolescent “well-being”, High school “well-being”, Teenage “well-being”, Secondary School “well-being” และ Youth “well-being” จำนวนทั้งสิ้น 61,696 รายการ

2. **ตัวแปรในการวิจัย** ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ 1) ตัวแปรในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และ 2) ตัวแปรในการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ดังนี้

2.1 ตัวแปรการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ประกอบด้วย

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ได้แก่ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัย

ตัวแปรด้านผลการวิจัย ได้แก่ ขนาดอิทธิพล (effect size) ที่เป็นข้อค้นพบของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระ

2.2 ตัวแปรในการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ประกอบด้วย

ตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ และการรู้คุณค่า

ตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม การสนับสนุนความเป็นอิสระ และความอยู่ดีมีสุข

นิยามที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ** ประกอบด้วย ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย และตัวแปรผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 **ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย** หมายถึง ตัวแปรที่พบจากรายงานการวิจัยที่เป็นคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรายงานการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัยรวมทั้งหมด 6 ตัวแปร ดังนี้

1.1.1 **ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการตีพิมพ์** หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตีพิมพ์งานวิจัย ประกอบด้วย ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย และคณะที่ผลิตงานวิจัย

- **ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย (YEAR)** คือ ช่วงเวลาที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในช่วงปี ค.ศ. 2007-2019

- **คณะที่ผลิตงานวิจัย (FACULTY)** คือ คณะที่ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย แบ่งออกเป็น 7 คณะคือ 1) จิตวิทยา 2) วิทยาศาสตร์การกีฬา 3) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) พยาบาลศาสตร์ 5) ศึกษาศาสตร์ 6) สังคมศาสตร์ และ 7) อื่น ๆ/ไม่ระบุ

1.1.2 **ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัยด้านเนื้อหา** หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระงานวิจัย ประกอบด้วย ระดับการศึกษาของตัวอย่าง และขนาดตัวอย่าง

- **ระดับการศึกษาของตัวอย่าง** แบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ 1) มัธยมศึกษาตอนต้น 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย 3) มัธยมศึกษา และ 4) อุดมศึกษา

- **ขนาดของตัวอย่าง (n)** คือ ตัวอย่างในงานวิจัย

1.1.3 ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์ ประกอบด้วย ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล

- ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ 1) สถิติบรรยาย 2) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ 3) SEM และ 4) อื่น ๆ

- ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล แบ่งออกเป็น 24 ประเภทคือ 1) CFI 2) GFI 3) AGFI 4) RMSEA 5) TLI 6) NFI 7) χ^2/df 8) χ^2 9) SRMR 10) RMR 11) beta 12) R^2 13) p 14) t -value 15) RFI 16) PNFI 17) PGFI 18) NNFI 19) IFI 20) AIC 21) B(SE) 22) df 23) Ratio และ 24) อื่น ๆ

1.2 ตัวแปรผลการวิจัย หมายถึง ขนาดอิทธิพล (effect size) ที่วัดในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2) ตัวแปรในการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ประกอบด้วย ตัวแปรแฝงภายนอก และตัวแปรแฝงภายใน

2.1 ตัวแปรแฝงภายนอก ประกอบด้วย ความฉลาดทางอารมณ์ และการรู้คุณ

- ความฉลาดทางอารมณ์ (emotional intelligence) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการประเมินอารมณ์ตนเอง การประเมินอารมณ์ผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ และการใช้อารมณ์ ทำให้แสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม

- การรู้คุณ (gratitude) หมายถึง จิตสำนึกทางศีลธรรมของบุคคลนั้น ๆ เมื่อได้รับความช่วยเหลือหรือให้ประโยชน์ ทำให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง การเห็นคุณค่าผู้อื่น การได้รับการใส่ใจ และการเห็นคุณค่าของเวลา

2.2 ตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วย รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม การสนับสนุนความเป็นอิสระ และความอยู่ดีมีสุข

- รูปแบบการเผชิญปัญหา (coping style) หมายถึง ความรู้สึนึกคิด อารมณ์ และพฤติกรรมของบุคคลที่สามารถเผชิญ และจัดการปัญหากับสิ่งต่าง ๆ เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยมีรูปแบบในการเผชิญปัญหาที่จะแสดงออกมาให้เห็นทั้งทางด้านการมุ่งจัดการกับอารมณ์ และการมุ่งจัดการกับปัญหา

- การสนับสนุนทางสังคม (social support) หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัว เพื่อน และการได้รับสวัสดิการทางสังคม เช่น เงิน สิ่งของ การให้ข้อมูล ข่าวสาร และการบริการ

- การสนับสนุนความเป็นอิสระ (autonomy support) หมายถึง ระดับที่สภาพแวดล้อมช่วยให้บุคคลรู้สึกว่าสิ่งที่ได้การกระทำขึ้นไม่ได้ถูกบังคับ โดยความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดี ความมีอิสระกำหนดด้วยตนเอง และความต้องการมีความสามารถ

- ความอยู่ดีมีสุข (well-being) หมายถึง ภาวะความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ทั้งสภาพทางกาย และจิตใจ การมีความพึงพอใจในชีวิต อารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักวิจัยที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นสามารถใช้ผลการสังเคราะห์เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องไปใช้ต่อยอดการศึกษาในประเด็นดังกล่าวได้ รวมถึงใช้ผลการวิเคราะห์อภิमानคัดเลือกตัวแปรที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นในการวิจัยครั้งต่อไปได้ โดยพิจารณาจากผลสรุปขนาดอิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อสรุปรูปแบบอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่สังเคราะห์ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรดังกล่าวสามารถนำโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่เป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นต่อไป

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาสุขภาพของวัยรุ่นสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากผลการวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุไปใช้ประกอบในการวางแผนหรือออกแบบกิจกรรมหรือนโยบายเพื่อส่งเสริมพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นได้

4. ครูหรือผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่เป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ออกแบบหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความอยู่ดีมีสุขของนักเรียนได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน โดยในแต่ละตอนแยกนำเสนอตามหัวข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ตอนที่ 2 มโนทัศน์การวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ตอนที่ 3 องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุข และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

1.1 แนวคิดความอยู่ดีมีสุข

แนวคิดเริ่มต้นของ “ความอยู่ดีมีสุข” ได้เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาล และการสนับสนุนทางรัฐบาลเพื่อพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อสุขภาพทางกาย และจิตใจ การมีโรค และการไม่มีโรค อีกทั้งยังเป็นแนวคิดที่เน้นความสำคัญไปที่ความอยู่ดีมีสุขซึ่งอาศัยหลักธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการความพึงพอใจ และการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด เป็นการยอมรับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความอยู่ดีมีสุข และปฏิเสธกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความทุกข์ (นงเยาว์ อรุณศิริวงศ์, 2557)

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1986) ให้คำจำกัดความของความอยู่ดีมีสุขว่าเป็น “สถานะของความสมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจ และสังคมที่สมบูรณ์ และไม่ใช่แค่การไม่มีโรคหรือความอ่อนแอ” ตั้งแต่นั้นมาจึงได้พัฒนาความอยู่ดีมีสุขเป็นแนวคิดที่ครอบคลุมเพื่ออธิบายความอยู่ดีมีสุขของผู้คน ความอยู่ดีมีสุขเกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งรอบ ๆ ตัว แนวคิด “ความอยู่ดีมีสุข” “ความพึงพอใจในชีวิต” และ “คุณภาพชีวิต” มักถูกนำมาใช้แทนกัน รวมทั้งความอยู่ดีมีสุขทางอัตวิสัย (subjectivity) และความอยู่ดีมีสุขทางภววิสัย (objectivity) ของชีวิตบุคคล จากข้อเท็จจริงที่สังเกตได้ เช่น รายได้ครัวเรือน โครงสร้างทางครอบครัว สุขภาพ ความรู้สึกของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ และชีวิตโดยทั่วไป (Rees, Goswami & Bradshaw, 2010) ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ความอยู่ดีมีสุข”

นักวิทยาศาสตร์ได้ให้ความเห็นส่วนตัวว่า ความอยู่ดีมีสุขเป็นส่วนผสมที่สำคัญของชีวิตที่ดีที่หมายถึง บุคคลนั้น ๆ จะชอบการใช้ชีวิตของตนเอง สามารถประเมินความรู้ความเข้าใจ และอารมณ์ของตนเองรวมถึงปฏิกิริยาทางอารมณ์ต่อเหตุการณ์ เช่นเดียวกับการตัดสินความรู้ความเข้าใจของ ความพึงพอใจ และการปฏิบัติตนเอง ดังนั้นความอยู่ดีมีสุขจึงเป็นแนวคิดที่กว้าง ซึ่งรวมถึง การประสบกับอารมณ์ อารมณ์ในระดับสูง และความพึงพอใจในชีวิตสูง

นักปรัชญา และผู้นำทางศาสนาได้กล่าวว่า คุณลักษณะที่หลากหลาย เช่น ความรัก สติปัญญา และการไม่ยึดติดเป็นองค์ประกอบสำคัญของการดำรงชีวิตอยู่ โดยแนวคิดอรรถประโยชน์นิยม (utilitarianism) ของเจเรมี เบนทัม (Jeremy Bentham) ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่า การเกิดของความสุข และการไม่มีโรคเป็นลักษณะของความอยู่ดีมีสุข ดังนั้นนักแนวคิดอรรถประโยชน์นิยมจึงเป็นผู้บุกเบิกทางปัญญาของนักวิจัยด้านความอยู่ดีมีสุขโดยมุ่งเน้นไปที่ความสุขทางอารมณ์ จิตใจ ร่างกาย และความเจ็บปวดที่บุคคลนั้นได้รับ

Gurin, Veroff และ Feld (1960) เป็นผู้บุกเบิกการใช้แบบสำรวจขนาดใหญ่ซึ่งเป็นเทคนิค การประเมิน โดยนักวิจัยได้ถามคำถามกับประชาชนทั่วไป เช่น "คุณมีความสุขแค่ไหน" ด้วยตัวเลือก การตอบที่ไม่ยาก เช่น "มีความสุขมาก" ถึง "ไม่มีความสุข" แม้ว่าการศึกษาความอยู่ดีมีสุขในช่วงต้น นั้นมีระยะที่สั้นมากแต่ก็มีการค้นพบที่สำคัญหลายอย่าง เช่น Bradburn (1969) ได้แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลที่ "น่าพอใจ" และ "ไม่น่าพอใจ" นั้นค่อนข้างเป็นอิสระกัน และมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้น ทั้งสองอิทธิพลนี้จะต้องมีการศึกษาแยกต่างหากเพื่อให้ได้ภาพที่สมบูรณ์ของความอยู่ดีมีสุขของแต่ละบุคคลการค้นพบนี้มีความหมายที่สำคัญสำหรับเขตข้อมูลของความอยู่ดีมีสุข ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความพยายามทางจิตวิทยาของคลินิก การกำจัดประสบการณ์ที่ไม่ดีทั้งทางด้านความรู้สึก และอารมณ์ (pain) อาจส่งผลให้มีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ต่อมา Wilson ได้ทบทวนงานวิจัยจำนวนหนึ่งเกี่ยวกับความสุขที่ยอมรับ (avowed happiness) ในปี ค.ศ. 1967 Diener และ Emmons (1984) ได้ทำการตรวจสอบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขที่เก็บรวบรวมในช่วงกลางทศวรรษที่ 1980 จึงกลายเป็นงานทางด้าน วิทยาศาสตร์ (Diener & Emmons, 1984) ทำให้ "ศาสตร์" (scientific discipline) ของความอยู่ดีมี สุขได้เติบโตอย่างรวดเร็วตั้งแต่ช่วงกลางทศวรรษ 1980 จึงเป็นหนึ่งในเหตุผลสำคัญสำหรับเรื่องนี้คือ นักวิจัยประสบความสำเร็จในการพัฒนาวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาความอยู่ดีมีสุข

ต่อมาองค์การสหประชาชาติได้นำเสนอแนวคิด "ความอยู่ดีมีสุข" ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1990 เพื่อชี้วัดถึงความอยู่ดีมีสุขในประเทศกลุ่มเอเชียแปซิฟิกซึ่งมีดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุขด้านอรรถวิสัย และ ความอยู่ดีมีสุขด้านภาววิสัย รวมถึงด้านสุขภาพ การศึกษา สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การมี ความมั่นคง มีส่วนร่วมในชุมชน และการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 การศึกษาเชิงประจักษ์ของความอยู่ดีมีสุขเริ่มเป็นรูปเป็นร่างขึ้นอย่างรวดเร็วในปี ค.ศ.1995 Fluegel (1995) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอารมณ์ด้วยการให้ประชาชนได้บันทึกเหตุการณ์ทางอารมณ์ของพวกเขาเอง จากนั้นก็สรุปปฏิกริยาทางอารมณ์ของพวกเขาในช่วงเวลาหนึ่ง งานวิจัยของ Fluegel (1995) เป็นผู้บุกเบิกวิธีการสุ่มตัวอย่างประสบการณ์ที่ทันสมัย (modern experience sampling) ในการวัดความอยู่ดีมีสุขทางออนไลน์ เมื่อบุคคลนั้น ๆ ใช้ชีวิตประจำวันของพวกเขาเอง จากนั้นนักวิจัยสำรวจเริ่มสำรวจประชาชนเกี่ยวกับความสุข และความพึงพอใจในชีวิต โดยใช้แบบสอบถามทั่วโลก การสำรวจความคิดเห็นเพื่อเลือกตัวอย่างของประเทศต่าง ๆ

ความอยู่ดีมีสุขเป็นแนวคิดที่ได้รับความสนใจในหลากหลายทางด้านการศึกษา และในศาสตร์ต่าง ๆ เช่น ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยา และวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Jongudomkarn, 2017) ถือเป็นกรอบแนวคิดที่เชื่อมโยงทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา และการเมือง รวมถึงปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้บุคคลนั้น ๆ สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองจนบรรลุเป้าหมาย และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสงบสุข (ประเวศ ะสี, 2548)

ด้วยแนวคิดของนักวิจัยหลายท่านดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของความอยู่ดีมีสุขเนื่องจาก ความอยู่ดีมีสุขเป็นศาสตร์ของทุก ๆ ด้าน ที่มุ่งเน้นพัฒนาประชาชนให้มีความสุขทั้งด้านร่างกาย และจิตใจส่งผลให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขต่อไป

1.2 ความหมายของความอยู่ดีมีสุข

องค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมายของความอยู่ดีมีสุข หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของตนเองที่มีหลากหลายมิติภายใต้บริบทสังคม การเห็นคุณค่าของผู้อื่น มาตรฐานความเป็นอยู่ในสังคม ความคาดหวัง การมีเป้าหมายชีวิตและความหวังใฝ่ฝันของบุคคลนั้น ๆ และเป็นดัชนีทางจิตวิทยาที่สำคัญสำหรับการตัดสินความอยู่ดีมีสุขของบุคคล (Wu & Zhou, 2010)

Diener และ Ryan (2009) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความอยู่ดีมีสุข ว่าเป็นการประเมินชีวิตของแต่ละบุคคลในแง่ของความพึงพอใจกับการใช้ชีวิตหลัก ๆ ที่หลากหลาย เช่น ความสัมพันธ์การทำงาน สุขภาพ การมีความคาดหวัง และการมีเป้าหมาย เช่นเดียวกันกับนักวิจัยอีกหลายท่านที่ได้ให้ความหมายที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปโดยให้ความหมายว่า ความอยู่ดีมีสุขคือ ภาวะความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์การมีความพึงพอใจในชีวิต การมีความสุข ความภูมิใจ และความมั่นใจในตนเอง การมีแรงบันดาลใจ การมองโลกในแง่ดี สามารถจัดการกับความรู้สึกทั้งทางบวก และทางลบของตนเองได้ ส่วนในทางด้านสังคม บุคคลนั้นจะต้องมีความปลอดภัย และความมั่นคงในชีวิต มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างบุคคล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีตามที่แต่ละบุคคลควรมี (กรมสุขภาพจิต, 2546; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550; ทะนงศักดิ์ วันชัย, 2552; บัวพันธ์ พรหมพักพิง, 2012; วิทยากร เชียงกุล, 2555; Awartani, Whitman & Gordon, 2007;

Flanagan, 1978; Jose, Ryan & Pryor, 2012; Mahakittikun, Suwanchinda & Chanchong, 2016; van der Kaap-Deeder, Vansteenkiste, Soenens & Mabbe, 2017)

การที่มนุษย์จะมีความอยู่ดีมีสุข มนุษย์แต่ละบุคคลจะต้องมีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิต และมีสังคมรอบข้างที่ดี มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ เช่น การได้รับสวัสดิการทางสังคม จะทำให้บุคคลนั้นมีความสุขได้ (Lin & Yeh, 2014) ซึ่งความพร้อมในการดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันไปตามบริบทแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล (ขวัญจิต มหากิตติคุณ, 2559; สุพรรณิการ์ มาศยคง, 2012; บัวพันธ์ พรหมพักพิง, 2549; วิทยากร เชียงกุล, 2555; Flanagan, 1978) ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ความอยู่ดีมีสุข หมายถึง ความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ทางกาย จิตใจ สังคม มีความพึงพอใจในชีวิต มีอารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบ

1.3 แนวคิดความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

การดำเนินการวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ซึ่งความสุขของวัยรุ่นยังไม่มีผู้ใดให้คำจำกัดความอย่างชัดเจน แต่งานวิจัยต่างประเทศได้ให้คำจำกัดความดังรายละเอียด ดังนี้

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า วัยรุ่นเป็นผลลัพธ์สำคัญ และเป็นตัวชี้วัดทางการศึกษา ดังนั้น การพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นต้องเริ่มจากการพัฒนาตั้งแต่วัยรุ่น ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเป็นภาวะที่เกิดจากบริบทรอบตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเกิดได้จากตนเอง และการได้รับอิทธิพลมาจากบุคคลอื่น ๆ หรือสิ่งแวดล้อมรอบข้าง (กนกวรรณ ทองคำสิง, 2552; ขวัญจิต มหากิตติคุณ, 2559; ภาวรัตน์ ฝาสุกสถาพร, 2553; รจนา คงคาลับ, 2550; Fraillon, 2004; Pollard & Lee, 2003) วัยรุ่นโดยส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตในโรงเรียนเป็นหลัก ดังนั้น สภาพแวดล้อมของวัยรุ่นในบริบทโรงเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจะมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และครู การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน ครู บรรยากาศในโรงเรียน กฎระเบียบ ข้อบังคับในโรงเรียน และความพึงพอใจในโรงเรียน ซึ่งจะส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น เนื่องจากการยกระดับคุณภาพจิตใจให้มีความสามารถในการดำรงชีวิต เข้าใจชีวิต มีความพึงพอใจ สามารถแก้ไขปัญหา และการดำเนินชีวิตได้ส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

งานวิจัยที่ผ่านมาได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ทั้งนี้การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ มีอิทธิพลทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุข อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขยังเป็นที่น่าสนใจกับนักวิจัยหลายท่าน ซึ่งก็มีงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันออกไป จากที่ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่มีนักวิจัยหลายท่านได้ทำการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขมีจำนวนพอสมควรจึงพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมี 5 ตัวแปรคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

การนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 67 เรื่องซึ่งตามธรรมชาติของการวิจัยนั้น ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการศึกษาตัวแปรหลาย ๆ ตัวแปร ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระ รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยรายละเอียด ดังนี้

1) ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุข ด้วยความคิดที่ว่าความฉลาดทางอารมณ์ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีอาจนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขที่เพิ่มขึ้น จะทำให้บุคคลที่มีความฉลาดทางอารมณ์ รู้จักเข้าใจอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น รวมไปถึงความสามารถที่จะควบคุมอารมณ์ ใช้ความสามารถทางอารมณ์ มีความสามารถในการปรับตัว และปรับอารมณ์ให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี และถูกต้องตามกาลเทศะ (อุษณีย์ โพธิ์สุข, 2542) เมื่อบุคคลมีความฉลาดทางอารมณ์ที่สูงขึ้นจะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตมากขึ้น ส่งผลให้เกิดอารมณ์เชิงบวกมากขึ้น และทำให้อารมณ์เชิงลบลดลง มีงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น จากงานวิจัยของ Wang, Zou, Zhang และ Hou (2019) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุขในนักศึกษามหาวิทยาลัย บทบาทของรูปแบบการมีอารมณ์ขัน ความฉลาดทางอารมณ์เป็นแนวคิดของการรับรู้ทางอารมณ์ (คุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์) หรือชุดของทักษะในการประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ (ความสามารถความฉลาดทางอารมณ์) จะพบว่า คุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์เป็นตัวทำนายความอยู่ดีมีสุขที่มีประสิทธิภาพ การศึกษานี้ได้เสนอรูปแบบการมีอารมณ์ขันซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกที่

อาจจะช่วยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข ซึ่งความอยู่ดีมีสุข มีดัชนีชี้วัดด้วยอารมณ์ทางบวก อารมณ์ทางลบ และความพึงพอใจในชีวิต การวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า อิทธิพลเชิงบวกของความฉลาดทางอารมณ์ที่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิต และอารมณ์เชิงบวกได้รับการอธิบายบางส่วน โดยแนวโน้มของนักเรียนที่ใช้อารมณ์ขันแบบส่งเสริมตนเอง (self-enhancing humour style) จะทำให้เกิดความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้น

Geng (2018) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านการรับรู้ของคุณค่าความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขด้วยการวิเคราะห์ด้วยการสร้างโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุข ในตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยได้ผ่านการตอบแบบสอบถามมาตรวัดระดับความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้คุณ และความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุข อีกทั้งการรับรู้คุณนั้นสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุข และเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุข

อีกทั้งในงานวิจัยของ Zeidner, Matthews และ Shemesh (2016) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุข ความแตกต่างบทบาทของรูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และความฉลาดทางอารมณ์โดยพบว่า การสนับสนุนทางสังคม และรูปแบบการเผชิญปัญหาเกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขในช่วงวัยรุ่น แต่ก็ยังไม่มีความชัดเจนว่าความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง และอิทธิพลเหล่านี้เกี่ยวข้องกันหรือเป็นอิสระกัน ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กันสูงกับความอยู่ดีมีสุข การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการสนับสนุนทางสังคม และรูปแบบการเผชิญปัญหาในการทำนายความอยู่ดีมีสุข และความเครียด โดยใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อทดสอบโมเดลที่มีตัวแปรแฝง นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ที่วัดได้ส่งอิทธิพลต่อโครงสร้างได้อย่างไร โดยผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า การสนับสนุนทางสังคมส่งอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขมากกว่ารูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้นมากกว่ารูปแบบการเผชิญปัญหา สอดคล้องกับมุมมองทางทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางสังคมในวัยรุ่น ความฉลาดทางอารมณ์จะส่งอิทธิพลเพียงเล็กน้อยต่อความอยู่ดีมีสุขในช่วงวัยรุ่น นอกจากนี้ ความฉลาดทางอารมณ์ยังมีความสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และมีอิทธิพลผ่านการสนับสนุนทางสังคม และรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุข

จากงานวิจัยของ Malinauskas และ Malinauskiene (2018) ดำเนินการวิจัยอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านของการการสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ความเครียดต่อความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ นักวิจัยได้ตรวจสอบบทบาทตัวแปรส่งผ่านของการสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ความเครียดในความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ตัวแปรคั่นกลางบางส่วน (partial mediation) ของการรับรู้ความเครียด และการสนับสนุนทางสังคมเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุข เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ Lopez-Zafra, Ramos-Álvarez, El Ghoudani, Luque-Reca, Augusto-Landa, Zarhbouch และ Pulido-Martos (2019) ดำเนินการวิจัยการสนับสนุนทางสังคม และความฉลาดทางอารมณ์เป็นการป้องกันทรัพยากรเพื่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง เพื่อตรวจสอบบทบาทการป้องกันของตัวแปรทางสังคมจิตใจ การสนับสนุนทางสังคม ความฉลาดทางอารมณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์ องค์ประกอบทางด้านการนึกคิด (cognitive dimension) เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขและความเป็นอยู่ที่ดีเชิงลบ (ความซึมเศร้า) ในวัยรุ่น ด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติใช้การสร้างโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) เพื่อทดสอบโมเดลสมมติฐานทางทฤษฎี (proposed model) สอดคล้องกับการศึกษาก่อนหน้าว่าการสนับสนุนทางสังคมเกี่ยวข้องโดยตรงกับความอยู่ดีมีสุข อย่างไรก็ตามยัง modulated levels ความพึงพอใจกับชีวิต ในทำนองเดียวกันความฉลาดทางอารมณ์จะเป็นการสนับสนุนปัจจัยปกป้อง (protective factors) เพิ่มเติมที่มีส่วนอธิบายเกี่ยวกับกลไกความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ทางตรงของการสนับสนุนทางสังคม ความอยู่ดีมีสุข และความซึมเศร้า ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุข และการมีปฏิสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์กับการสนับสนุนทางสังคมเป็นการยืนยันเพื่อกำหนดระดับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ในงานวิจัยของ Kong, Zhao และ You (2012) ดำเนินการวิจัยความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยมีบทบาทตัวแปรส่งผ่านเป็นการเห็นคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม การศึกษานี้ตรวจสอบทั้งอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านของการสนับสนุนทางสังคม และความภาคภูมิใจในตนเองสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นตอนปลายด้วยการวิเคราะห์เส้นทางพบว่า การสนับสนุนทางสังคม และการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการส่งผ่านแบบสมบูรณ์ (full mediation) ของความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นตอนปลาย นอกจากนี้จากการวิเคราะห์กลุ่มพบว่า เพศชายที่มีแรงสนับสนุนทางสังคมสูงมีแนวโน้มที่จะได้รับความอยู่ดีมีสุขมากกว่าเพศหญิง

งานวิจัยของ Kong, Gong, Yang และ Zhao (2019) ดำเนินการวิจัยโดยสำรวจบทบาทของการสนับสนุนทางสังคม และประสบการณ์ด้านอารมณ์ เช่น อารมณ์ทางบวก และอารมณ์ทางลบ ในความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข โดยการวัดมาตรวัดระดับความฉลาดทางอารมณ์ของ Wong Law ซึ่งเป็นระดับการรับรู้แบบหลายมิติของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมเชิงบวก อธิปไตยเชิงลบ และความพึงพอใจในชีวิต ผลการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลผ่านตัวแปรอิสระ การสนับสนุนทางสังคม อารมณ์ทางบวก และอารมณ์ทางลบต่อความอยู่ดีมีสุขซึ่งสอดคล้องกับเครือข่ายทางสังคม การค้นพบเหล่านี้ส่งผลให้มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นของการเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยเหล่านี้ และเมื่อความฉลาดทางอารมณ์สูงก็จะส่งเสริมให้เกิดความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น

Zeidner และ Matthews (2016) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถ และความอยู่ดีมีสุข โดยมีตัวแปรส่งผ่านเป็นการสนับสนุนทางสังคม บทบาทของตัวแปรส่งผ่านของการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมนั้นได้รับการตรวจสอบในความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และความซึมเศร้า ผลการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลผ่านตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการปรับของความฉลาดทางอารมณ์ให้สูงจะทำให้เข้าใจมุมมองทางสังคมมากขึ้น และมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้น

Kong และ Zhao (2012) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับผลของตัวแปรคั่นกลางความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น การศึกษานี้ตรวจสอบผลตัวแปรคั่นกลางของความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น ผลการทดสอบด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างแสดงให้เห็นว่า อารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบที่ทำหน้าที่ตัวแปรคั่นกลางของความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุข และมีอิทธิพลทางอ้อมของคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านอารมณ์เชิงบวก นอกจากนี้การวิเคราะห์กลุ่มพบพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลผ่านตัวแปรส่งผ่านอารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบต่อความอยู่ดีมีสุข

Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Cauchi และ Binns (2010) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประสบการณ์ (experiential) รูปแบบกระบวนการเหตุผล (rational processing styles) ความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข การวิจัยครั้งนี้ได้ตรวจสอบโมเดลที่ระบุตัวตั้งต้นของความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข โดยในโมเดลเสนอว่า รูปแบบกระบวนการเหตุผล และประสบการณ์ส่งอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุข การระบุวิเคราะห์เส้นทางโมเดลสมการเชิงโครงสร้างสำหรับทำนายความอยู่ดีมีสุข ความพึงพอใจสำหรับกระบวนการเหตุผล และประสบการณ์ทั้ง 2 ตัวแปรสามารถทำนายระดับความฉลาดทางอารมณ์ในระดับที่สูงขึ้นอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจะสามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขได้ดีขึ้น ความฉลาดทางอารมณ์เป็นตัวแปร
 คั่นกลางมีอิทธิพลเต็มที่หรือสมบูรณ์ (full mediation effect) ผลของกระบวนการเหตุผลที่มีอิทธิพล
 ต่อความอยู่ดีมีสุข และเป็นตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลบางส่วน (partial mediation effect) ที่มี
 อิทธิพลของกระบวนการประสบการณ์ (experiential processing) และความฉลาดทางอารมณ์ส่ง
 อิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุข

Liu, Wang และ Lü (2012) ดำเนินการวิจัยความสามารถที่จะเผชิญปัญหา และอิทธิพล
 ความเป็นสมดุลงในตัวแปรส่งผ่านระหว่างคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข
 การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสำคัญของคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ในความอยู่ดี
 มีสุข และขยายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา ด้วยการตรวจสอบอิทธิพลที่อาจเกิดขึ้นจากอิทธิพล
 การส่งผ่าน (mediating effect) ของความสามารถที่จะเผชิญปัญหา และความสมดุลของความรู้สึก
 ในความสัมพันธ์นี้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า คุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์มี
 ความสัมพันธ์เชิงบวกกับความอยู่ดีมีสุข ผ่านอิทธิพลการส่งผ่านความสมดุลของความรู้สึก และ
 อิทธิพลส่งผ่าน 3 เส้นทางไปความสามารถที่จะเผชิญปัญหา และความสมดุลของความรู้สึก
 นอกจากนี้ความสามารถที่จะเผชิญปัญหายังเป็นตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลบางส่วน (partial
 mediation effect) ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และความอิสระสมดุลของความรู้สึก

Jayawickreme, Brocato และ Blackie (2017) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างโอกาส
 การประเมินความสัมพันธ์ระหว่างความทุกข์ยาก บุคลิกภาพ และความอยู่ดีมีสุขในตัวอย่างวัยรุ่นตอน
 ปลาย โดยนักวิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า แนวโน้มที่เหตุการณ์ความเครียดในจุดที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือ
 การสร้างโอกาสจะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพ 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีบุคลิกภาพด้าน
 ความฉลาดทางอารมณ์ กลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและกลุ่มที่มีบุคลิกภาพ ความเปิดรับ
 ประสบการณ์ต่อความอยู่ดีมีสุข ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า นักวิจัยไม่พบ
 การสนับสนุนสำหรับโมเดลที่ส่งอิทธิพลทางอ้อม แต่บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์จะเกี่ยวข้อง
 กับแนวโน้มที่จะดูเหตุการณ์เครียดเป็นจุดเปลี่ยน บุคลิกภาพแบบการเปิดรับประสบการณ์ และ
 ด้านการแสดงตัวมีความสัมพันธ์แนวโน้มที่จะดูเหตุการณ์ที่เครียดซึ่งนำไปสู่การสร้างโอกาส และ
 ความอยู่ดีมีสุข

2) ปัจจัยการรู้คุณที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข

การรู้คุณเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญที่เชื่อมโยงกับคุณค่าด้านคุณธรรมจริยธรรม
 เป็นความรู้สึกของการเอื้อเฟื้อต่อสังคม เป็นอารมณ์ของความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกที่ตรง
 ข้ามกับความรู้สึกผิด ความโลภ ความโกรธ และความเกลียดชัง มีความรู้สึกที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
 ของการสร้างความสุขความตระหนักในความรู้สึกของผู้อื่น ความไวในการรับรู้ และความเห็นที่

คล้ายตามในเชิงบวกระดับสูงบุคคลที่มีการรู้คุณจะรู้สึกเห็นคุณค่าตนเอง เห็นคุณค่าผู้อื่น เห็นคุณค่าของเวลา และได้รับการใส่ใจ (Lazanrus & Lazarus, 1994; McCullough, Emmons & Tsang, 2001) บุคคลที่มีการรู้คุณสูงจะมีความรู้สึกที่ดีต่อโลก และชีวิตส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขตามมา มีงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องการรู้คุณที่ส่งอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

จากงานวิจัยของ Lin และ Yeh (2014) ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๆ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และความอยู่ดีมีสุขในตัวอย่างนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วยการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า การรู้คุณส่งอิทธิพลทางตรงต่อรูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษา นอกจากนี้การรู้คุณยังส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุข โดยมีตัวแปรส่งผ่านเป็นรูปแบบการเผชิญปัญหาและการสนับสนุนทางสังคม อีกทั้งการสนับสนุนทางสังคมยังส่งอิทธิพลทางตรงต่อรูปแบบการเผชิญปัญหา ผลลัพธ์เหล่านี้สนับสนุนโมเดลที่พัฒนาขึ้น (proposed model) ของความอยู่ดีมีสุข และนำไปสู่ความเข้าใจว่า การรู้คุณส่งอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษาผ่านตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และตัวแปรพุทธิปัญญา (cognitive variable)

Sun และ Kong (2013) ดำเนินการวิจัยบทบาทตัวแปรส่งผ่านของอิทธิพลของการรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นตอนปลาย การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านที่มีอารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบต่อการเชื่อมโยงระหว่างการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นตอนปลาย ด้วยการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างได้สนับสนุนตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลเต็มที่หรือสมบูรณ์ (full mediation effect) ของอารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบของการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้การวิเคราะห์ทพบพบว่า ผู้หญิงมีคะแนนอารมณ์เชิงลบที่ต่ำมีแนวโน้มที่จะได้รับความอยู่ดีมีสุขมากกว่าผู้ชาย แต่อย่างไรก็ตามผู้ชายจะได้รับคะแนนการรู้คุณสูงกว่า และมีแนวโน้มที่จะได้รับอารมณ์เชิงบวกมากกว่าผู้หญิง

งานวิจัยของ Lin (2016) ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบบทบาทของการสนับสนุนทางสังคม และรูปแบบการเผชิญปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขในนักศึกษา โดยได้ทำการวัดการรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และความอยู่ดีมีสุขด้วยการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางสังคม และรูปแบบการเผชิญปัญหาเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้จากการวิเคราะห์กลุ่มพบว่า ผู้หญิงที่มีระดับการสนับสนุนทางสังคมในระดับที่สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะใช้รูปแบบการเผชิญปัญหาได้ดีเมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการเผชิญกับปัญหาของผู้ชาย

Jiang, Sun, Liu และ Pan (2016) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นตอนปลาย บทบาทการของลัทธิวัตถุนิยม (role of materialism) การศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นได้แสดงความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุข การค้นพบนี้

สามารถนำไปใช้กับเฉพาะด้านของความอยู่ดีมีสุข เช่น ความอยู่ดีมีสุขของโรงเรียน และสาเหตุที่การเชื่อมโยงนี้เกิดขึ้น การศึกษาปัจจุบันกล่าวถึงช่องว่างนี้ด้วยการตรวจสอบอิทธิพลของการรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของโรงเรียน และบทบาทของลัทธิวัถุนิยม ผลการวิจัยพบว่า การรู้คุณส่งอิทธิพลผลทางบวกต่อความอยู่ดีมีสุขของนักเรียนในโรงเรียนซึ่งมีตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลบางส่วน (partial mediation effect) เป็นตัวแปรลัทธิวัถุนิยมต่อความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้การวิเคราะห์กลุ่มพหุแสดงให้เห็นว่า เส้นทางจากการรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของนักเรียนในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley และ Joseph (2008) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของการรู้คุณในการพัฒนาการสนับสนุนทางสังคม ความเครียด และภาวะซึมเศร้าโดยการศึกษาในระยะยาว 2 ครั้ง ในการศึกษาในระยะยาว 2 ครั้ง ผู้วิจัยได้ตรวจสอบทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณ ลักษณะการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ความเครียด และภาวะซึมเศร้าระหว่างการเปลี่ยนแปลงของชีวิต การสร้างโมเดลสมการเชิงโครงสร้างถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบแบบจำลองของแบบจำลองทิศทางแบบตรงแบบย้อนกลับ และแบบกลับกัน การศึกษาทั้ง 2 แบบได้สนับสนุนรูปแบบทางตรงซึ่งการรู้คุณจะนำไปสู่การได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับที่สูงขึ้น และระดับความเครียด ภาวะซึมเศร้าที่ลดลง การศึกษาทั้ง 2 การศึกษาแสดงให้เห็นว่า โดยรวมแล้วการรู้คุณจะส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคมทางตรง เพื่อปกป้องบุคคลนั้น ๆ จากความเครียด และภาวะซึมเศร้าซึ่งมีอิทธิพลต่อประชากรทางคลินิก (clinical interventions) ต่อความอยู่ดีมีสุข

Froh, Yurkewicz และ Kashdan (2009) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขในช่วงวัยรุ่นตอนต้น โดยการตรวจสอบความแตกต่างทางเพศ การรู้คุณถูกตรวจสอบตัวอย่างให้นักเรียนเพื่อระบุผลประโยชน์จากประสบการณ์ และการแสดงออก (expression) วิธีการวัดนักเรียนเสร็จสมบูรณ์ของความอยู่ดีมีสุข การสนับสนุนทางสังคม (social support) การมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (prosocial behavior) อาการทางด้านร่างกาย (physical symptoms) และความสัมพันธ์เชิงบวก (positive association) ซึ่งเป็นการค้นพบระหว่างการรู้คุณ และอารมณ์เชิงบวก ความพึงพอใจในชีวิตทั้งหมด การมองโลกในแง่ดี นอกจากนี้แล้วการรู้คุณแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงลบกับอาการทางด้านร่างกายแต่ไม่ได้มีผลกับอารมณ์เชิงลบ ซึ่งตัวแปรการบรรลุเป้าหมายความสัมพันธ์จะเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณ และอาการทางกาย อีกทั้งการรู้คุณแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ดีกับอารมณ์เชิงบวก เช่น ความภูมิใจ ความหวัง การมีแรงบันดาลใจ การให้อภัย และความตื่นตัว และความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณกับการสนับสนุนทางครอบครัวเป็นตัวแปรคั่นกลางด้วยเพศ ที่ถูกระบุว่าผู้ชายเมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิงจะได้รับประโยชน์ทางสังคมมากขึ้นจากการรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุข

นอกจากนี้การรับรู้คุณยังมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง และส่งอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมผ่านการสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุข ข้อค้นพบจาก งานวิจัยของ Lin (2016) ดำเนินการวิจัยการรับรู้คุณ และความเข้มเศร้าในวัยรุ่น บทบาทตัวแปรส่งผ่านของการเห็นคุณค่าในตนเองและความอยู่ดีมีสุข การศึกษานี้ตรวจสอบทั้งอิทธิพลการส่งผ่าน (mediating effect) ของความนับถือตนเอง และความอยู่ดีมีสุขทางจิตวิทยาสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณและความเข้มเศร้าในวัยรุ่น การวิเคราะห์เส้นทางพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองและความอยู่ดีมีสุขทางจิตวิทยาทำหน้าที่เป็นอิทธิพลทางอ้อมสมบูรณ์ (full mediation effect) ของความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณ และความเข้มเศร้า โมเดลระบุแสดงให้เห็นเส้นทางแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการรับรู้คุณผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง และความอยู่ดีมีสุขทางจิตวิทยาไปสู่ภาวะซึมเศร้า การวิเคราะห์กลุ่มพบว่า ไม่มีเส้นทางของความแตกต่างกันตามเพศ

จากงานวิจัยของ Chen (2015) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษาวัยรุ่น บทบาทของตัวแปรคั่นกลางพหุ (multiple mediation) ของการสนับสนุนทางสังคมจากการรับรู้ของโค้ช และเพื่อนร่วมทีม ในการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษาวัยรุ่น นอกจากนี้ยังมีการสำรวจกลไกภายใต้ความสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยได้เสนอการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากโค้ช และเพื่อนร่วมทีมเป็นตัวแปรส่งผ่านโดยใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้างตรวจสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้คุณเป็นสิ่งที่ดีที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษา นอกจากนี้การวิเคราะห์ตัวแปรส่งผ่านพบว่า การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมของโค้ช และเพื่อนร่วมทีมเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษา

Tian, Liu, Huang และ Huebner (2013) ดำเนินการวิจัยการรับรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขของนักเรียนในโรงเรียน บทบาทหลายประการที่โรงเรียนต้องการความพึงพอใจพื้นฐานทางจิตวิทยา (basic psychological needs) โดยมีวัตถุประสงค์คือ การสร้างแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างเพื่อทดสอบบทบาทความต้องการความพึงพอใจของทางจิตวิทยาพื้นฐาน 3 ประการที่โรงเรียนสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขในโรงเรียน (ความพึงพอใจของโรงเรียน และผลกระทบต่อโรงเรียน) ในวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้คุณมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นในโรงเรียน นอกจากนี้การวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ และความต้องการความพึงพอใจของทางจิตวิทยาพื้นฐานที่โรงเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขของนักเรียนโรงเรียน

Kong, Ding และ Zhao (2015) ดำเนินการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษาระดับปริญญาตรี การรับรู้คุณค่าในตนเองเป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยาทางบวกที่เชื่อมต่อกับความอยู่ดีมีสุข การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม และการเห็นคุณค่าในตนเองในความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าในตนเอง และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง แสดงถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของเส้นทางจากการรับรู้คุณค่าในตนเองส่งผ่านการสนับสนุนทางสังคม และความภาคภูมิใจในตนเองต่อความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้การวิเคราะห์กลุ่มพบว่า ผู้ชายที่มีคะแนนการรับรู้คุณค่าในตนเองสูง มีแนวโน้มที่จะได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากกว่าผู้หญิง ในขณะที่ผู้หญิงที่มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมสูงมีแนวโน้มที่จะมีความอยู่ดีมีสุขมากกว่าผู้ชาย

3) ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

Mota และ Matos (2015) ดำเนินการวิจัยพื้นฐานทางทฤษฎีที่ระบุถึงความสำคัญของทฤษฎี ความผูกพันกับความสัมพันธ์ของนักเรียนกับครู ครูพี่เลี้ยง และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาฟื้นฟูปรับตัวและพัฒนาความอยู่ดีมีสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ ได้แก่ ครู ครูพี่เลี้ยง และสถาบันการศึกษา เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น บทบาทตัวแปรส่งผ่านของการฟื้นฟูในความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของครู ครูพี่เลี้ยง และสถาบันการศึกษา และความอยู่ดีมีสุขโดยการทดสอบด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า การฟื้นฟูปรับตัวเป็นตัวแปรส่งผ่านของความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของความสัมพันธ์ของครู ครูพี่เลี้ยง สถาบันการศึกษา และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ดูแลสุขภาพ และผู้ใหญ่ที่สำคัญที่จะต้องเผชิญกับความต้องการความท้าทายของวัยรุ่น

Prati, Cicognani และ Albanesi (2017) ดำเนินการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการสำนึกรวมแห่งความเป็นชุมชน (sense of community) ในโรงเรียนเป็นโครงสร้างที่มีแนวโน้มในการส่งเสริมความอยู่ดีมีสุขของนักเรียน อย่างไรก็ตามกลไกที่อยู่เบื้องหลัง และผลประโยชน์ที่เป็นไปได้ของการสำนึกรวมแห่งความเป็นชุมชนในโรงเรียนของชุมชนยังไม่ได้รับการศึกษาละเอียด การศึกษาแบบตัดขวางนี้ทดสอบ (social skills) ด้วยโมเดลที่ตรวจสอบบทบาทของการสำนึกรวมแห่งความเป็นชุมชนในโรงเรียน ทักษะทางสังคม การเผชิญกับพฤติกรรมก้าวร้าว (exposure to aggression) และการตกเป็นเหยื่อ (victimization) ในการสร้างความอยู่ดีมีสุขของนักเรียน จากการใช้การประมาณแบบเบย์ด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า การสำนึกรวมแห่งความเป็นชุมชนในโรงเรียนส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านทักษะทางสังคม การเผชิญกับพฤติกรรมความก้าวร้าว กระบวนการตกเป็นเหยื่อต่อความอยู่ดีมีสุข และส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้ยังพบว่าทักษะทางสังคมเกี่ยวข้องกับกระบวนการตกเป็นเหยื่อ และกระบวนการตกเป็นเหยื่อถูกทำนายโดยการเผชิญกับพฤติกรรมความก้าวร้าว และการทำนายความอยู่ดีมีสุข การศึกษาในปัจจุบันชี้ให้เห็นว่า การสำนึกรวมแห่งความเป็นชุมชนในโรงเรียน และทักษะทางสังคมเป็นตัวแปรสำคัญที่มีจุดประสงค์เพื่อป้องกันพฤติกรรมความก้าวร้าวที่โรงเรียน และเพื่อเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของนักเรียน

Jose, Ryan และ Pryor (2012) ดำเนินการวิจัยการศึกษาระยะยาวนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อตรวจสอบว่า ความเชื่อมโยงทางสังคม (social connectedness) สามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขหรือไม่ โดยใช้แบบจำลองสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า การเชื่อมโยงทางสังคม เช่น การเชื่อมโยงที่รวมกันของครอบครัว โรงเรียน เพื่อน และเพื่อนบ้านสามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขแต่ไม่พบความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ในเชิงตอบแทนซึ่งกันและกัน (reciprocal relationships) โดยการวิเคราะห์ที่ตรวจสอบการเชื่อมต่อในระดับโดเมนคือ สำหรับบริบทครอบครัวและโรงเรียน พบว่า วัยรุ่นมีระดับความเชื่อมโยงทางสังคมในระดับสูงขึ้น ณ จุดหนึ่งในเวลาต่อมาจะเกิดความอยู่ดีมีสุข เช่น ความพึงพอใจในชีวิตความเชื่อมั่น อารมณ์ทางเชิงบวก และแรงบันดาลใจ

Tong, Reynolds และ Liu (2018) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของแต่ละบุคคลที่เป็นรากฐานของสังคมที่เข้มแข็ง และยั่งยืน โรงเรียนได้รับการยอมรับมากขึ้นในฐานะเป็นสถานที่ที่อำนวยความสะดวก หลักในการสร้างความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่สามารถเจริญเติบโตได้ในช่วงชีวิต การวิจัยในปัจจุบันได้สำรวจ และขยายเป็นรูปแบบใหม่ที่รวมแง่มุมหลักของบรรยากาศเชิงสัมพันธ์ของโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครู และเพื่อน และ school identification เช่น ความสามารถในการเชื่อมต่อกับผู้อื่น (connectedness) การรับรู้ที่เราได้รับการยอมรับ (belonging) ในการอธิบายความเป็นอยู่เชิงลบของนักเรียน เช่น ภาวะซึมเศร้า และความเครียด วิธีการรวมถึงการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศเชิงสัมพันธ์ของโรงเรียน school identification ความเครียด และอาการซึมเศร้าในนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศเชิงสัมพันธ์ของโรงเรียน และ school identification มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขเชิงลบของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังมีหลักฐานว่า การระบุโรงเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยให้ความเชื่อมั่นมากขึ้นว่าในตัวแปรของบรรยากาศเชิงสัมพันธ์ของโรงเรียน และ school identification ในการที่จะเกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante และ Luyckx (2016) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับระดับความต้องการความพึงพอใจ (need satisfaction) และความต้องการทางจิตวิทยาพื้นฐาน ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน และความสัมพันธ์ระยะยาวกับความอยู่ดีมีสุข การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยการศึกษา 2 การศึกษาโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเองในการศึกษา 1) นักวิจัยได้แปลผล และตรวจสอบโครงสร้างปัจจัยของความต้องการความพึงพอใจ และความคับข้องใจทางจิตวิทยาพื้นฐาน (BPNSFS) Chen, Van Assche, Vansteenkiste, Soenens และ Beyers (2015) ในตัวอย่างของนักศึกษาระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ในการศึกษา 2) นักวิจัยใช้ตัวอย่างอิสระระยะยาวของนักเรียน ม.6 ในการทำนายการปรับตัวว่าแตกต่างกันตามกาลเวลาหรือไม่ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) การสร้างโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ความต้องการความพึงพอใจ และความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนอง (need frustration) ทำนายความแปรปรวนที่ไม่ซ้ำกันในความอยู่ดีมีสุข และความอยู่ดีมีสุขของผู้เข้าร่วมเมื่อเวลาผ่านไปแม้หลังจากควบคุมอิทธิพล

Yalcm และ Malkoc (2015) ดำเนินการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความหมายในชีวิต (meaning in life) และความอยู่ดีมีสุข การให้อภัย (forgiveness) ความหวัง (hope) และตัวแปรส่งผ่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ความหวัง และการให้อภัยเป็นตัวแปรส่งผ่านในความสัมพันธ์ระหว่างความหมายในชีวิตกับความอยู่ดีมีสุขหรือไม่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย และใช้แบบสอบถามมาตรฐานวัดระดับความหมายในชีวิต ประสบการณ์เชิงบวก ประสบการณ์เชิงลบ ความพึงพอใจในชีวิต ความหวัง มาตรการวัดสถานะของตัวเอง (dispositional) มาตรการวัดการให้อภัย (the heartland forgiveness scale) และประชากรศาสตร์โดยใช้แบบฟอร์มข้อมูลในการรวบรวมข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ความหวัง และการให้อภัยเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างความหมายในชีวิตกับความอยู่ดีมีสุข

Lin (2016) ดำเนินการวิจัยรูปแบบความผูกพันนั้นเป็นความต้องการตั้งแต่กำเนิดที่จำเป็นสำหรับการเชื่อมต่อทางสังคมในหมู่บุคคล และเป็นปัจจัยสำคัญในการวิจัยสื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้นรูปแบบความผูกพันนั้นจึงมีอิทธิพลต่อวิธีที่บุคคลใช้เฟสบุ๊กสำหรับการโต้ตอบทางสังคมเพื่อสนองความต้องการด้านความสัมพันธ์ และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยจากตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัย และตัวอย่างระดับชาติแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันจะมีความปลอดภัยสูงจึงได้รับความต้องการความพึงพอใจ และรับรู้ถึงความอยู่ดีมีสุขในเชิงบวก สำหรับความต้องการความพึงพอใจ การรับรู้ถึงความอยู่ดีมีสุขเชิงลบ และผู้ที่มีความกังวลสูงจะได้รับความรู้สึกของการตระหนักถึงการเป็นชุมชนผ่านทางเฟสบุ๊กแต่ก็ยังรับรู้ถึงความรู้สึกเหงา ในการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมพบว่า บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันที่ปลอดภัยจะนำไปสู่การใช้เฟสบุ๊กที่สูงขึ้น นอกจากนี้การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนที่ดีทั้งในเฟสบุ๊ก และออฟไลน์จะทำนายความอยู่ดีมีสุขที่สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้เชื่อมโยงทฤษฎี

รูปแบบความผูกพันกับกระบวนการความมุ่งในตนเองได้สำเร็จ และขยาย 2 ทฤษฎีนี้เข้าไปในขอบเขตของสื่อออนไลน์ การศึกษานี้ยังให้กรอบทฤษฎีสำหรับการศึกษาในอนาคตเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เฟสบุ๊ก และความอยู่ดีมีสุข

Eryilmaz (2012) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่นเช่นเดียวกับวัยอื่น ๆ ของชีวิต การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความอยู่ดีมีสุขซึ่งจำกัดอยู่ในความต้องการความพึงพอใจในวัยรุ่น (need satisfaction) และเหตุผลในการดำรงชีวิต (reasons for living) และเพื่อทดสอบความตรงของโมเดล โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของความต้องการความพึงพอใจ และเหตุผลในการดำรงชีวิตมีความสำคัญต่อความอยู่ดีมีสุข และส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุข โดยเหตุผลในการดำรงชีวิตเป็นตัวแปรส่งผ่านของความต้องการความพึงพอใจส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรทั้งหมดมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลสามารถนำมาใช้เพื่อเพิ่มความอยู่ดีมีสุขที่ดีขึ้นของวัยรุ่นได้

Stenling และ Tafvelin (2013) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปัจจุบันเพื่อตรวจสอบอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leadership) ของโค้ชต่อความอยู่ดีมีสุขของนักกีฬา การวิเคราะห์แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการรับรู้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความต้องการความพึงพอใจ และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิเคราะห์พบว่า อารมณ์ทางบวกของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงต่อความอยู่ดีมีสุขของนักกีฬานั้นมีตัวแปรส่งผ่านเป็นความต้องการความพึงพอใจของนักกีฬา นอกจากนี้ผลจากการศึกษานี้ยังเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของนักกีฬาที่ไม่ได้สำรวจก่อนหน้านี้ไปสู่อารมณ์เชิงบวกของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในกีฬา

Liang Wang, Jackson Gaskin และ Zhen Wang (2014) ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อคือ 1) เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของการใช้เครือข่ายสังคมหรือชุมชนออนไลน์ (social networking site; SNS) ที่แตกต่างกัน ประเภทของเครือข่ายสังคมหรือชุมชนออนไลน์ใช้เพื่อทำนายความอยู่ดีมีสุขของผู้ใช้ และ 2) เพื่อตรวจสอบบทบาทตัวแปรส่งผ่านของการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (online self-disclosure) และคุณภาพเพื่อน (friendship quality) ในความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการใช้เครือข่ายสังคมหรือชุมชนออนไลน์กับความอยู่ดีมีสุข โมเดลสมการเชิงโครงสร้างแสดงให้เห็นว่าประเภท 'สังคม' การใช้ SNS นั้นเกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุข ในขณะที่การใช้ SNS ประเภท 'entertainment' นั้นไม่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้แล้วการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ยังเป็นตัวแปรที่ทำนายคุณภาพเพื่อนที่สำคัญของผู้ใช้ อย่างไรก็ตามมีความสัมพันธ์แบบผกผันระหว่างการใช้ SNS ของ 'สังคม' กับการเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ และไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพเพื่อนตามการใช้ SNS และความอยู่ดีมีสุข

Valkenburg, Peter, และ Schouten (2006) ดำเนินการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของเว็บไซต์เครือข่ายเพื่อน (friend networking sites) เช่น ผู้นำเครือข่ายชุมชนออนไลน์ (friendster) มายสเปซ (my space) สำหรับการเห็นคุณค่าในตนเอง และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ที่วัยรุ่นใช้เว็บไซต์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง และความอยู่ดีมีสุข การใช้เว็บไซต์เครือข่ายเพื่อนจะกระตุ้นจำนวนความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นบนเว็บไซต์ ความถี่ที่วัยรุ่นได้รับความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรไฟล์ เช่น ด้านบวกกับด้านลบ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกจะเพิ่มความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น และความอยู่ดีมีสุขทางสังคมที่ดีขึ้น

Lekes, Gingras A.E., Philippe, Koestner และ Fang (2010) ดำเนินการวิจัยทฤษฎีการกำหนดใจตนเอง (self-determination theory) ได้เสนอว่า การจัดลำดับความสำคัญ เป้าหมายชีวิตภายใน (intrinsic life goals) เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุข ในขณะที่การมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายชีวิตภายนอก เช่น ความสำเร็จทางการเงินนั้นเกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุข และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ส่งผลต่อประเพณีของเป้าหมายชีวิตที่เยาวชนนำมาปรับใช้ รูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การมีเป้าหมายในชีวิต และความอยู่ดีมีสุข การตรวจสอบ และยืนยันสำหรับเป้าหมายภายในสังคมการอบรมเลี้ยงดู โดยการสนับสนุนความเป็นอิสระเกี่ยวข้องกับเป้าหมายในชีวิตที่ซึ่งสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขเป้าหมายภายในชีวิตบางส่วนเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนความเป็นอิสระของผู้ปกครอง และความอยู่ดีมีสุข การค้นพบเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า การข้ามวัฒนธรรม (cross-culturally) การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้นในวัยรุ่น และผู้ปกครองสามารถส่งเสริมเป้าหมายชีวิตที่โดยการสนับสนุนความเป็นอิสระของวัยรุ่นได้

Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci และ Ryan (2006) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น (antecedents) และผลการปกครองตนเอง (consequences of autonomous) การควบคุมตนเอง (self-regulation) ในนักศึกษามหาวิทยาลัย มุมมองทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเองในการขัดเกลาทางสังคม (socialization) ผลการวิจัยพบว่า จากการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเองในการศึกษา 2 การศึกษา ได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ถึงความต้องการการสนับสนุนจากผู้ปกครอง การควบคุมตนเองของตนเองสำหรับนักวิชาการ และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น การศึกษาที่ 1 ระบุว่า การรับรู้ถึงความต้องการการสนับสนุนจากผู้ปกครองสามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น แม้ว่าเมื่อมีการตรวจสอบข้อมูลของครอบครัวที่พ่อแม่แยกทางกัน แต่ความสัมพันธ์นั้นแข็งแกร่งสำหรับคุณแม่มากกว่าพ่อ ในการศึกษาที่ 2 การควบคุมตนเองอย่างอิสระสำหรับการวางแผนเพื่อเข้าเรียนในวิทยาลัยตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลบางส่วนของความสัมพันธ์ของการรับรู้

ของวัยรุ่นที่ต้องการการสนับสนุนเพื่อความอยู่ดีมีสุข ดังนั้น การรับรู้ถึงความต้องการการสนับสนุนจากผู้ปกครองนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาการควบคุมตนเอง และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

López-Walle, Balaguer, Castillo และ Tristán (2012) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปัจจุบันมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อคือ 1) เพื่อทดสอบโมเดลในบริบทของกีฬาเม็กซิกันตามลำดับต่อไปนี้ การรับรู้การสนับสนุนความเป็นอิสระของโค้ช ความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา (basic psychological needs) และความอยู่ดีมีสุข 2) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลตัวแปรส่งผ่านของความพึงพอใจของการได้รับการสนับสนุนความเป็นอิสระจากโค้ชต่อความอยู่ดีมีสุข การวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า การรับรู้การสนับสนุนความเป็นอิสระของโค้ชสามารถทำนายความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา ความต้องการมีความสามารถ และความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้ความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยาทำนาย subjective vitality และความพึงพอใจในชีวิต ความมีอิสระกำหนดด้วยตนเอง ความต้องการมีความสามารถ และความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีเป็นตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลบางส่วน (partial mediation effect) เส้นทางจากการรับรู้การสนับสนุนความเป็นอิสระของโค้ชต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

Karlsen, Dybdahl และ Vittersø (2006) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประโยชน์ที่เป็นไปได้ของความยากลำบาก ความเครียดจะเพิ่มขึ้น และลดความอยู่ดีมีสุขได้อย่างไร ในการศึกษาครั้งนี้สำรวจอิทธิพลของความเครียด ภาวะการบาดเจ็บ รูปแบบการเผชิญปัญหา และพฤติกรรมการเจริญเติบโตที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขบนพื้นฐานของทฤษฎีความเครียดทางปัญญา โดยถูกตั้งสมมติฐานว่า ความทุกข์ยากอาจนำไปสู่การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของความอยู่ดีมีสุขขึ้นอยู่กับความหมายต่อประสบการณ์ที่จะได้รับผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า อิทธิพลของความเครียดที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขเป็นตัวแปรส่งผ่านทางบวกผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหาที่เป็นการมุ่งจัดการกับปัญหาร่วมกับองค์ประกอบการเติบโต ความเครียดเป็นตัวแปรส่งผ่านในเชิงลบผ่านกระบวนการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงได้ องค์ประกอบความทุกข์ และอิทธิพลจากความเครียดเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณ์ (fully mediation) สมบูรณ์ในโมเดล

Arslan (2018) ดำเนินการวิจัยการทารุณทางจิตใจ (psychological maltreatment) การยอมรับทางสังคม (social acceptance) การเชื่อมโยงกับสังคม (social connectedness) และความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาในปัจจุบันคือ เพื่อศึกษาบทบาทของการยอมรับทางสังคม และการเชื่อมโยงทางสังคม ผลของการทารุณทางจิตใจที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นตอนปลาย โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียน 825 คนที่ลงทะเบียนเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน 2 โรงเรียนรัฐบาล ผลการวิจัยด้วยแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างพบว่า การทารุณทางจิตใจเป็นตัวแปรทำนายทางลบผ่านตัวแปรการเชื่อมโยงทางสังคม และการยอมรับทางสังคมที่จะทำนายความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้การยอมรับทางสังคม และความเชื่อมโยงทางสังคมเป็นตัวทำนายที่สำคัญ และเป็นตัวทำนายทางบวกต่อความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การยอมรับทางสังคม และความเชื่อมโยงทางสังคมเป็นมีอิทธิพลส่งผ่านโดยสมบูรณ์ (full mediation) ระหว่างการทบทวนทางจิตกับความอยู่ดีมีสุข

Chirkov และ Ryan (2001) ดำเนินการวิจัยทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเอง (self-determination theory) ซึ่งการสนับสนุนความเป็นอิสระมีอิทธิพลทางบวกในการสร้างแรงจูงใจ (self-motivation) และความอยู่ดีมีสุขจะถูกตรวจสอบในสองวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ผู้เข้าร่วมเป็นนักเรียนมัธยมปลายจากรัสเซีย และสหรัฐอเมริกาที่ได้วัดการวัดการรับรู้ของผู้ปกครอง และการสนับสนุนความเป็นอิสระของครู แรงจูงใจด้านวิชาการ และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนความเป็นอิสระสามารถทำนายแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และความอยู่ดีมีสุข ผลการวิจัยจะถูกกล่าวในแง่ของความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในบริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรม

Yap และ Baharudin (2016) ดำเนินการวิจัยโดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทตัวแปรส่งผ่านในเรื่องการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) การรับรู้ความสามารถทางสังคม (social self-efficacy) และการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (parental involvement) เช่น การมีส่วนร่วมของบิด และการมีส่วนร่วมของมารดา และความอยู่ดีมีสุข เช่น อารมณ์ทางบวก อารมณ์ทางลบ และความพึงพอใจในชีวิตในวัยรุ่นมาเลเซีย ผลการวิจัยของหลายปัจจัย (multiple mediator) ทางอ้อมพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองทางวิชาการ และการรับรู้ความสามารถของตนเองทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านในความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และอารมณ์ทางบวกของวัยรุ่น นอกจากนี้การรับรู้ความสามารถของตนเองทางวิชาการพบว่า เป็นตัวแปรส่งผ่านเฉพาะในความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นการรับรู้ความสามารถของตนเองทางอารมณ์ไม่ได้เป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และอารมณ์ทางบวกของวัยรุ่น และความอยู่ดีมีสุข การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของบิดามีความสำคัญต่อการพัฒนาในเชิงบวกของวัยรุ่นเช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมของมารดา

Sarıcam (2015) ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความอยู่ดีมีสุขกับความหวัง (hope) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย 435 คน ตรวจสอบความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความเชื่อมั่น ความมั่นใจ การวางแผนเชิงบวกในอนาคต และความสัมพันธ์ทางสังคม และค่าปัจจัยย่อยส่วนบุคคลของความหวังพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความอยู่ดีมีสุข ในทางกลับกันการขาดมุมมองปัจจัยของความหวังพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความอยู่ดีมีสุข โมเดลสมการเชิงโครงสร้างแสดงให้เห็นว่า ความอยู่ดีมีสุขถูกทำนายในเชิงบวกโดย

ความเชื่อมั่นและความมั่นใจในอนาคต การวางแผนทางในเชิงบวก ความสัมพันธ์ทางสังคม และค่านิยมส่วนตัว

Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong และ Ip (2015) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกาย (physical activity; PA) ที่พัฒนาความอยู่ดีมีสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวร่างกายกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจีน และเพื่อตรวจสอบว่าโมเดลตัวแปรส่งผ่านทางจิตวิทยา การรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) และการฟื้นฟูปรับตัว และความสัมพันธ์ทางสังคมโรงเรียน และครอบครัวที่เชื่อมโยงกัน ปัญหาความอยู่ดีมีสุขวัยรุ่นเป็นปัญหาสาธารณสุขทั่วโลก การป้องกันเบื้องต้นคือ การเคลื่อนไหวร่างกาย (PA) ซึ่งได้รับการแนะนำว่าเป็นแนวทางที่เป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหานี้ได้ ประเทศได้ให้หลักฐานบางอย่างของความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวร่างกาย และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น สรุปผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างระดับการเคลื่อนไหวร่างกายกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น การฟื้นฟูเป็นตัวแปรส่งผ่านของความสัมพันธ์นี้ การส่งเสริมการเคลื่อนไหวร่างกายที่สร้างการฟื้นฟูอาจเป็นวิธีที่มีแนวโน้มในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

Caprara, Steca, Gerbino, Paciello และ Vecchio (2006) ดำเนินการวิจัยการมองหาคความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ความเชื่อในการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy beliefs) ที่เป็นตัวกำหนดความคิดเชิงบวก และความอยู่ดีมีสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุลักษณะของบุคคลและเส้นทางการพัฒนาที่เอื้อต่อการปรับตัวให้ประสบความสำเร็จตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยรุ่นใหญ่ การศึกษาตรวจสอบอิทธิพลที่เกิดขึ้นพร้อมกัน และอิทธิพลระยะยาวของความเชื่อในการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นคือการคิดเชิงบวก และความสุข ความคิดเชิงบวกได้รับการปฏิบัติเป็นความสัมพันธ์มิติแฝงที่อยู่ภายใต้ความพึงพอใจในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) และการมองในแง่ดี (optimism) ความสุขในทางปฏิบัติเป็นความแตกต่างระหว่างอารมณ์ทางบวก และอารมณ์ทางลบตามที่นักวิจัยมีประสบการณ์ในสถานการณ์ประจำวันที่หลากหลาย โดยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างที่แสดงถึงความเชื่อในการรับรู้ความสามารถทางอารมณ์และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของวัยรุ่นในระยะสั้น และระยะยาวของการคิดเชิงบวก และความสุขที่ได้รับการทดสอบแล้ว ผลการวิจัยพบว่า ข้อค้นพบที่ยืนยันถึงอิทธิพลของความเชื่อด้านการรับรู้ความสามารถตนเอง และสังคมระหว่างบุคคลที่มีต่อความคิดเชิงบวก และความสุขทั้งในเวลาพร้อมกันในระยะยาว และสรุปได้ว่า ความเชื่อในการรับรู้ความสามารถของตนเองของวัยรุ่นในการจัดการอารมณ์ทางบวก ทางลบ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีส่วนช่วยในการส่งเสริมความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับอนาคตเพื่อสร้างการนับถือตนเองสูงเพื่อรับรู้ความความพึงพอใจในชีวิต และประสบการณ์อารมณ์ทางบวกที่มากขึ้น

Jiang, Yue, Lu, Yu และ Zhu (2016) ดำเนินการวิจัยโดยชี้ให้เห็นว่าการวิจัยที่ผ่านมา ความเชื่อของแต่ละบุคคลในโลกที่ยุติธรรม (belief in a just world; BJW) นั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความอยู่ดีมีสุข ปัจจุบันเสนอว่า BJW จะส่งเสริมให้มองโลกในแง่ดี และการรู้คุณซึ่งเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่าง BJW และสุขภาพจิตตามที่ระบุโดยความอยู่ดีมีสุขโดยใช้ตัวอย่าง นักศึกษาระดับปริญญาตรี 1,200 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเชื่อของแต่ละบุคคลในโลกที่ยุติธรรม ส่งอิทธิพลโดยผ่านตัวแปรส่งผ่านการมองโลกในแง่ดี และการรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุข และภาวะซึมเศร้าหลังจากที่ควบคุมเพศ อายุ รายได้ และบุคลิกภาพ 2) การมองโลกในแง่ดี และการรู้คุณมีผลทำให้ความเชื่อของแต่ละบุคคลในโลกที่ยุติธรรมโดยการเพิ่มความอยู่ดีมีสุข และทำให้ภาวะซึมเศร้าที่ลดลง

Sarriera, Abs, Casas และ Bedin (2012) ดำเนินการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสื่อ การรับรู้ การสนับสนุนทางสังคม และความอยู่ดีมีสุขส่วนบุคคลในวัยรุ่น โดยวัตถุประสงค์หลักคือ การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในสื่อ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม (เพื่อน และครอบครัว) และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น สื่อในการศึกษาครั้งนี้คือ อินเทอร์เน็ต เกมคอมพิวเตอร์ วิดีโอเกม คอมพิวเตอร์ มือถือ และโทรทัศน์ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยนี้ใช้การสร้างแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติเพื่อยืนยันของสมมติฐานที่กำหนดไว้ก่อนหน้านี้ตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิเคราะห์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อส่งอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขโดยผ่านตัวแปร การสนับสนุนทางสังคม

Tian, Tian และ Huebner (2016) ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทดสอบแบบจำลองเชิงทฤษฎีที่เสนอว่าความพึงพอใจขั้นพื้นฐาน 3 ชั้น ความต้องการด้านจิตวิทยาที่โรงเรียน เป็นสื่อกลางความสัมพันธ์ระหว่างสังคมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน การสนับสนุนของครู และการสนับสนุนของเพื่อนร่วมชั้นเรียน และความอยู่ดีมีสุขของนักเรียนในโรงเรียน และ 2) สำรวจความไม่แปรเปลี่ยนของแบบจำลองในเพศ และอายุของวัยรุ่นจีนจำนวน 1,476 คน โดยการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคม เช่น การสนับสนุนของครู และการสนับสนุนเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน นอกจากนี้ การวิเคราะห์บทบาทของตัวบ่งชี้ความเป็นอิสระ และความเกี่ยวข้องต้องการความพึงพอใจในโรงเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนของครู และคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน และเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนเพื่อนร่วมชั้นเรียน และความอยู่ดีมีสุขที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

Li, Shi และ Dang (2014) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารออนไลน์ และความอยู่ดีมีสุข ในนักศึกษาวิทยาลัยจีน โดยมีตัวแปรส่งผ่านเป็นความอาย (shyness) และการรับรู้ความสามารถของตนเองทางสังคม (social self-efficacy) การศึกษาในปัจจุบันพยายามที่จะตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารออนไลน์ และอยู่ดีมีสุขจากมุมมองของความต้องการทางจิตใจด้วยรวมถึงบทบาทของการตัวแปรส่งผ่านของความอาย และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) ทางสังคม ในนักศึกษามหาวิทยาลัยจีน โดยนักศึกษาได้ตอบแบบสอบถามโดยใช้แบบสอบถามคือ Communication Scale, Shyness Scale, Social Self-efficacy Scale และ Subjective Well-being Scale

โมเดลสมการเชิงโครงสร้างได้สนับสนุนสมมติฐานการจำลองข้อมูล ได้แก่ ความต้องการทางจิตใจด้วยการสื่อสารออนไลน์สามารถส่งเสริมความเป็นตัวตนทางสังคมของบุคคล และประสบการณ์การประเมินความเป็นอยู่ดีมีสุขที่ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันความต้องการทางจิตใจจากการใช้สื่อสารออนไลน์สามารถส่งอิทธิพลต่อสถานะของความอายที่จะลดลง การรับรู้ความสามารถของตนเองทางสังคม และนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้ นักศึกษาจีนเพศหญิงจะได้รับการรับรู้ความสามารถของตนเองทางสังคมน้อยลงจากความต้องการทางจิตใจผ่านการสื่อสารออนไลน์น้อยกว่าผู้ชาย

Oberle (2018) ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อทำนายความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นตอนต้นจากบุคคล และบริบทห้องเรียน ความอยู่ดีมีสุขทางอารมณ์เป็นตัวบ่งชี้หลักของสุขภาพสอดคล้องกับกรอบการพัฒนาเยาวชนเชิงบวก สภาพแวดล้อมในห้องเรียน และความสัมพันธ์เชิงบวกกับครู และเพื่อนร่วมงานที่เป็นเชิงบริบทในปัจจุบัน ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ร้อยละ 68 โดยแนวคิดเชิงบวกสามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขได้โดยตรง ส่วนการสนับสนุนสภาพแวดล้อมในห้องเรียนสามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขทางอารมณ์ทั้งทางตรง และทางอ้อมผ่านการเพิ่มความสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวก และมโนภาพแห่งตน (self-concept) สามารถทำนายความสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวกผ่านความคิดในเชิงบวกเท่านั้น

Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Esnaola และ Goñi (2016) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรบริบท และจิตวิทยาในการอธิบายรูปแบบของความอยู่ดีมีสุข โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเหตุการณ์ในอดีตคือ การวิเคราะห์ทั้งสองอย่างของความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม (social support) แนวความคิดของตนเอง (self-concept) การฟื้นฟูปรับตัว ความอยู่ดีมีสุข และการมีส่วนร่วมของโรงเรียน (school engagement) จากโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อวิเคราะห์ผลของการรับรู้ การสนับสนุนทางสังคม แนวคิดของตนเอง และความเข้มแข็งทางใจต่อความอยู่ดีมีสุข และการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของการสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนของครูเกี่ยวข้องกับแนวคิดของตนเอง นอกจากนี้แนวคิดในตนเองยังมีตัวแปรส่งผ่านที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งทางใจต่อความอยู่ดีมีสุข และการมีส่วนร่วมของโรงเรียน

Çakar และ Karayol (2015) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของภาพลักษณ์ทางกาย และการเห็นคุณค่าในตนเองต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยมีวัตถุประสงค์คือ การตรวจสอบอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเอง และภาพลักษณ์ของวัยรุ่นที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขโดยใช้การทดสอบด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ภาพลักษณ์ทางกาย มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขโดยตัวแปรทั้งสองสามารถอธิบายความอยู่ดีมีสุขได้ร้อยละ 28 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามการเห็นคุณค่าในตนเอง และภาพลักษณ์ตามเพศของวัยรุ่น ผลการวิจัยอาจจะเป็นการเน้นไปที่ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ในการศึกษาด้านจิตวิทยา และการแนะแนวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนเพื่อเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นให้มากขึ้น

Rodríguez, Moral, Segui และ Galán (2014) ดำเนินการวิจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาในการทำนายความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเผชิญปัญหาทั้ง 2 แบบที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขในกลุ่มวัยรุ่น โดยใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ วัด 2 โครงสร้างการเผชิญปัญหา และความอยู่ดีมีสุข ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล (goodness of fit indices) เพื่อเลือกโมเดลสมการโครงสร้างที่ดีที่สุดของการเผชิญปัญหาในการทำนายความอยู่ดีมีสุข วัดจากการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหา (problem-focused coping) เป็นการทำนายเชิงบวกซึ่งเป็นส่วนสำคัญของความแปรปรวนในความอยู่ดีมีสุข ในขณะที่การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นอารมณ์เป็นการทำนายเชิงลบความอยู่ดีมีสุข

Orkibi, Ronen และ Assoulin (2017) ดำเนินงานวิจัยโดยมุ่งเน้นไปที่การเชื่อมโยงระหว่างความอยู่ดีมีสุข และการศึกษาในโรงเรียนพิเศษที่ค่อนข้างจำกัด การใช้การออกแบบระหว่างวิชาการศึกษาปัจจุบันตรวจสอบว่า วัยรุ่นที่เรียนในกีฬาศิลปะหรือชั้นเรียนปกติแตกต่างกันในตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขของความพึงพอใจในชีวิต และ positivity ratio จากการค้นพบก่อนหน้านี้ที่เชื่อมโยงถึงการควบคุมตนเอง (self-control) และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม (perceived social support) กับความอยู่ดีมีสุข การศึกษาเพิ่มเติมตรวจสอบตัวแปรส่งผ่านของตัวแปรเหล่านี้ในความสัมพันธ์ระหว่างสังกัดชั้นเรียนกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในชั้นเรียนวิชาเลือกกีฬา และศิลปะจะมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่านักเรียนในชั้นเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญ และนักเรียนในชั้นเรียนวิชาเลือกจะพบว่ามีระดับการควบคุมตนเอง และความสมดุลของอารมณ์ด้านบวกสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลสมการเชิงโครงสร้างแสดงให้เห็นว่า การควบคุมตนเอง และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความอยู่ดีมีสุขของนักเรียนทุกคนโดยไม่คำนึงถึงสังกัดชั้นเรียนของนักเรียน การควบคุมตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวแปรส่งผ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสัมพันธ์ระหว่างสังกัดชั้นเรียน และความอยู่ดีมีสุข

Ratelle, Simard และ Guay (2013) ดำเนินการวิจัยความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษาอุดมศึกษา บทบาทของการสนับสนุนความเป็นอิสระจากผู้ปกครอง เพื่อน และคู่อชีวิต การวิจัยได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน 3 แหล่งคือ ผู้ปกครอง เพื่อน คู่ครอง และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษา โดยใช้ 2 วิธีคือ ยึดตัวแปรเป็นศูนย์กลาง และยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยของทั้ง 2 วิธี พบว่า การรับรู้การสนับสนุนความเป็นอิสระของนักศึกษาแต่ละคนที่แตกต่างกัน สามารถทำนายระดับความอยู่ดีมีสุขได้สูงขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยที่เน้นการยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีความอยู่ดีมีสุขในระดับสูง เนื่องจากได้รับการสนับสนุนความเป็นอิสระการค้นพบเหล่านี้ได้สนับสนุนกระบวนการกระตุ้นความรู้สึกรักความพึงพอใจในชีวิต มีการพูดถึงความหมายของความอยู่ดีมีสุข และทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเอง

Olesen, Thomsen และ Toole (2015) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุข ความเหนือวิตกกังวล (above neuroticism) บุคลิกภาพที่เปิดเผย (extraversion) และแรงจูงใจแบบมีอิสระในตนเอง (autonomy motivation matters) การศึกษานี้เป็นการทดสอบว่า เหตุผลภายในตนเอง (causality orientations) ทัวไปอธิบายความแปรปรวนที่ไม่ซ้ำซ้อนกับกลุ่มตัวแปรอื่น (unique variance) ในความอยู่ดีมีสุข โดยการทดสอบสมมติฐานโดยการสร้างโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) ของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนความเป็นอิสระที่สูงสามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขได้เพิ่มขึ้นกว่าความเหนือวิตกกังวล และบุคลิกภาพที่เปิดเผย

Matsuda, Tsuda, Kim และ Deng (2014) ดำเนินการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม และความอยู่ดีมีสุขในนักศึกษาญี่ปุ่น จีน และเกาหลี ความอยู่ดีมีสุขประกอบด้วย ความพึงพอใจในชีวิต อารมณ์ทางเชิงบวก และการมีอารมณ์เชิงลบ การศึกษาครั้งนี้ได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สนับสนุนทางสังคม และความอยู่ดีมีสุขในนักศึกษา ญี่ปุ่น จีน และเกาหลี ผลการวิเคราะห์เส้นทางพบว่า การสนับสนุนทางสังคมทำให้เกิดอารมณ์ทางบวกเพิ่มขึ้น อารมณ์ทางลบน้อยลงต่อความอยู่ดีมีสุข และการสนับสนุนในด้านอื่น ๆ จะทำให้อารมณ์ทางบวกเพิ่มขึ้น และการสนับสนุนนี้ก็มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุข

Maricic และ Štambuk (2015) ดำเนินการวิจัยบทบาทของความเหงาในความสัมพันธ์ระหว่างการกลัวการเข้าสังคม (social anxiety) และความอยู่ดีมีสุข การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบตัวแปรส่งผ่านของความเหงาในความสัมพันธ์ระหว่างการกลัวการเข้าสังคม และความอยู่ดีมีสุข ในขณะที่ต้องคำนึงถึงความเป็นพหุมิติ (multidimensionality) ของการกลัวการเข้าสังคม ผลการวิจัยพบว่า ความเหงาเป็นตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลเต็มที่หรือสมบูรณ์ (full mediation effect) ของความสัมพันธ์ระหว่างการกลัวการเข้าสังคม และความอยู่ดีมีสุข

Li (2014) นักวิจัยตรวจสอบความฉลาดทางอารมณ์ และการเห็นคุณค่าในตนเองที่เป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างแบบมุ่งเน้นความผูกพันผู้ใหญ่ และความอยู่ดีมีสุข ในนักศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 585 คน โดยการวัดตัวแปร 4 ตัวแปร ด้วยการวิเคราะห์ตัวแปรส่งผ่านด้วยบุทสเตรป พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ และการเห็นคุณค่าในตนเองทำหน้าที่เป็นตัวแปรส่งผ่านของความสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังพบบทบาทตัวแปรคั่นกลางแบบอนุกรมของความฉลาดทางอารมณ์ ผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง การค้นพบนี้สอดคล้องกับการคาดการณ์ที่มาจากทฤษฎี และขยายไปสู่เนื้อหาที่เพิ่มขึ้นของผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแบบมุ่งเน้นความผูกพันมากับผู้ใหญ่ และความอยู่ดีมีสุข อิทธิพลของการค้นพบ และข้อจำกัด

Chen (2013) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการรู้คุณค่า และความอยู่ดีมีสุขของนักกีฬาวัยรุ่น บทบาทของตัวแปรคั่นกลางพหุ (multiple mediation) ของการสนับสนุนทางสังคมจากการรับรู้ของโค้ช และเพื่อนร่วมทีม ในการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณค่า และความอยู่ดีมีสุขของนักกีฬาวัยรุ่น นอกจากนี้ยังมีการสำรวจกลไกภายใต้ความสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยได้เสนอการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากโค้ช และเพื่อนร่วมทีมเป็นตัวแปรส่งผ่านโดยใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้างตรวจสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า การรู้คุณค่าเป็นสิ่งที่ดีที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของนักกีฬา นอกจากนี้การวิเคราะห์ตัวแปรส่งผ่านพบว่าการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมของโค้ช และเพื่อนร่วมทีมเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการรู้คุณค่าต่อความอยู่ดีมีสุขของนักกีฬา

Marrero, Carballeira และ Hernández-Cabrera (2019) ดำเนินการวิจัยตัวแปรส่งผ่านการมีอารมณ์ขัน (humor styles) ระหว่างบุคลิกภาพเชิงบวก (positive personality) และความอยู่ดีมีสุข โดยการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า รูปแบบการมีอารมณ์ขันมีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขผ่านทางจิตผ่านลักษณะบุคลิกภาพ และการสนับสนุนทางสังคม โมเดลสมการเชิงโครงสร้างนี้ระบุว่า รูปแบบการมีอารมณ์ขันส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการมองโลกในแง่ดี และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขทางจิตผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง องค์ประกอบของการมีอารมณ์ขันแบบส่งเสริมตนเอง (self-enhancing humour style) อธิบายความอยู่ดีมีสุขกว่าองค์ประกอบที่มุ่งเน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลระหว่างตัวแปรที่รวมในโมเดลตัวแปรตามขึ้นอยู่กับความแตกต่างในเพศ และสถานะสุขภาพของแต่ละคน ผลการวิจัยพบว่า การมีอารมณ์ขันแบบส่งเสริมตนเอง (self-enhancing humor) และการมีอารมณ์ขันแบบล้อเลียนตัวเอง (self-defeating humor) สามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขผ่านการมองโลกในแง่ดี และสามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขผ่านการเห็นคุณค่าในตัวเอง การสนับสนุนทางสังคมสำหรับผู้หญิง และบุคคลที่มีสุขภาพดี

Cava, Buelga และ Musitu (2014) ดำเนินการวิจัยการสื่อสารของผู้ปกครอง และความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของการสื่อสารของผู้ปกครองต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นรวมถึงอิทธิพลทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการเห็นคุณค่าในตนเอง ความรู้สึกเหงามา และการรับรู้สภาพแวดล้อมในห้องเรียน โดยใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลลัพธ์บ่งชี้ถึงอิทธิพลทางตรงของการสื่อสารกับแม่ (ผู้หญิง: $\beta = .19, p < .001$; ผู้ชาย: $\beta = .16, p < .05$) และการสื่อสารกับพ่อ (ผู้หญิง: $\beta = .22, p < .001$; ผู้ชาย: $\beta = .17, p < .05$) ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น และอิทธิพลทางอ้อมผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง (การสื่อสารกับแม่: ผู้หญิง, $\beta = .18, p < .01$; ผู้ชาย: $\beta = .19, p < .05$; การสื่อสารของพ่อ: ผู้หญิง: $\beta = .28, p < .001$; ผู้ชาย: $\beta = .27, p < .01$) และความรู้สึกของความเหงา (การสื่อสารของแม่: เด็กผู้หญิง: $\beta = -.19, p < .01$; เด็กชาย: $\beta = -.21, p < .05$ การสื่อสารกับพ่อ: ผู้หญิง: $\beta = -.31, p < .001$; ผู้ชาย: $\beta = -.20, p < .01$)

Tommasi, Grassi, Balsamo และ Picconi (2018) ดำเนินการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ (personality) ความรู้สึก (affective) กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความอยู่ดีมีสุขในตัวอย่างวัยรุ่น นักวิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึก การรับรู้ความสามารถของตนเอง บุคลิกภาพส่วนบุคคล และความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในความสามารถตนเอง และความอยู่ดีมีสุข และอิทธิพลตัวแปรส่งผ่านที่เป็นไปได้ของความเชื่อในความสามารถตนเองที่มีต่อคุณลักษณะบุคลิกภาพ ผลการวิเคราะห์พบว่า บุคลิกภาพที่เปิดเผย (extraversion) บุคลิกภาพที่วิตกกังวล (neuroticism) และความเชื่อในความสามารถตนเองในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง (emotion regulation) ความเชื่อในการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่แสดงอิทธิพลตัวแปรส่งผ่านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณลักษณะบุคลิกภาพ แม้ว่าความเชื่อในการรับรู้ความสามารถในการแสดงอารมณ์ในเชิงบวกจะลดคุณลักษณะเชิงลบของบุคคลที่มีภาวะทางจิตระดับสูง

Wang, Zhao และ Wang (2014) ดำเนินการวิจัยการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างความซื่อสัตย์ต่อความอยู่ดีมีสุขในนักศึกษามหาวิทยาลัยจีน วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อตรวจสอบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความอยู่ดีมีสุข ความเป็นสากล และความเฉพาเจาะจงของอิทธิพลที่เป็นอิทธิพลการส่งผ่าน (mediating effect) ระหว่างความแตกต่างทางกลุ่มต่าง ๆ ในปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ผลการวิจัยด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า อิทธิพลทางอ้อมสมบูรณ์ (full mediation effect) จากการรับรู้ความสามารถของตนเองในความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์และความอยู่ดีมีสุข และตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลบางส่วน (partial mediation effect) ของการรับรู้ความสามารถของตนเองในความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์ อารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบ

นอกจากนี้การวิเคราะห์กลุ่มพบว่า เส้นทางไม่แตกต่างกันโดยเฉพาะเด็กที่เป็นลูกคนเดียว เด็กที่ไม่ใช่เป็นลูกคนเดียว เด็กในเมือง และเด็กชนบท

Yao, Chen, Yu และ Sang (2016) ดำเนินการวิจัยบทบาทตัวแปรส่งผ่านการให้อภัยระหว่างบุคคล (interpersonal forgiveness) และการให้อภัยตนเอง (self-forgiveness) ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง และความอยู่ดีมีสุข การศึกษาครั้งนี้ตรวจสอบอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีต่อความอยู่ดีมีสุข โดยเน้นการยืนยันของบทบาทตัวแปรส่งผ่านของการให้อภัยระหว่างบุคคล และการให้อภัยตนเองในนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง และการให้อภัยในตัวเองนี้มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ด้วยบุทสเตรปลแสดงให้เห็นว่าทั้งการให้อภัยระหว่างบุคคลและการให้อภัยตนเองนั้นเป็น ตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลบางส่วน (partial mediation effect) ของการเห็นคุณค่าในตนเองของความอยู่ดีมีสุข การวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างแสดงถึงความแตกต่างของเส้นทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการเห็นคุณค่าในตนเองไปยังความอยู่ดีมีสุขผ่านการให้อภัยระหว่างบุคคลและการให้อภัยตนเอง

Ruvalcaba-Romero, Fernández-Berrocal, Salazar-Estrada และ Gallegos-uajardo (2017) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับอารมณ์เชิงบวก การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสนับสนุนทางสังคมในตัวแปรส่งผ่านความฉลาดทางอารมณ์และความอยู่ดีมีสุข การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุหน้าที่ตัวแปรส่งผ่านของอารมณ์เชิงบวก การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสนับสนุนทางสังคมระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุขผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ความชัดเจนต่อสภาวะทางอารมณ์ของตนเอง (emotional clarity) มีบทบาทในการทำนายอารมณ์ความรู้สึกในเชิงบวก และการเห็นคุณค่าในตนเอง ในขณะที่การปรับสภาวะอารมณ์ (mood repair) มีอิทธิพลต่ออารมณ์เชิงบวก และความอยู่ดีมีสุขที่มากขึ้นกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในทำนองเดียวกันอารมณ์เชิงบวก การเห็นคุณค่าในตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตัวแปรเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 50 ต่อความอยู่ดีมีสุข

Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio และ Laua (2015) ดำเนินการวิจัยตรวจสอบอิทธิพลการทำนายของการมีสติต่อความอยู่ดีมีสุขทางจิตวิทยาในนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการทำนายความมีสติ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขทางจิตวิทยาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงชาวฟิลิปปินส์ คริสเตียน และอยู่ในโรงเรียนพยาบาล และการแพทย์ ความมีสติ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความมีสติเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขทางบวกได้มากที่สุด (strongest predictor) ในขณะที่การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความอยู่ดีมีสุขทางลบได้มากที่สุด (strongest predictor) การบำบัดทางจิตวิทยานั้น (psychological intervention) เน้นไปที่การเสริมสร้างสติ และการรับรู้ความสามารถของตนเองสามารถให้นักศึกษาเพื่อช่วยให้ความอยู่ดีมีสุขทางจิตวิทยาใน นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Uysal, Lin และ Knee (2010) ดำเนินการวิจัยบทบาทของความตึงเครียดในการปกปิดตนเอง (self-concealment) และความอยู่ดีมีสุข การวิจัยในปัจจุบันทดสอบโมเดลที่ได้มาจากทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเองเพื่ออธิบายว่าทำไมการปกปิดตัวเอง (แนวโน้มที่จะปกปิดข้อมูล) เป็นความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของการปกปิดความอยู่ดีมีสุขเชิงลบ ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยรวมแล้วการค้นพบชี้ให้เห็นว่าการปกปิดข้อมูลความทุกข์ส่วนบุคคลนั้นเป็นอันตรายต่อความพึงพอใจของความต้องการด้านจิตวิทยาขั้นพื้นฐานซึ่งจะทำนายความอยู่ดีมีสุขในเชิงลบ

Leveresen และ Danielsen (2010) ดำเนินการวิจัยความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา (basic psychological needs) ในกิจกรรมยามว่าง และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นต่อความต้องการทางจิตวิทยา สำหรับความต้องการมีความสามารถ (competence) ความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดี (relatedness) และความมีอิสระกำหนดด้วยตนเอง (autonomy) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุขอบเขตความพึงพอใจของความต้องการทั้ง 3 ที่อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในเวลาว่าง และความอยู่ดีมีสุข

ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ความต้องการมีความสามารถ และความต้องการความพึงพอใจในชีวิต (need satisfaction) เป็นอิทธิพลทางอ้อมสมบูรณ์ (full mediation effect) ในความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในเวลาว่าง และความอยู่ดีมีสุข การสนับสนุนความพึงพอใจในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความอยู่ดีมีสุข แต่ไม่ได้แสดงเป็นตัวแปรคั่นกลางใด ๆ กระบวนการเชิงบวกของความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ความต้องการมีความสามารถความต้องการมีความสัมพันธ์ในการทำกิจกรรมในเวลาว่างจะมีความสำคัญกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

Bagøien, Halvari และ Nesheim (2010) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการจูงใจในการกำหนดตนเอง (self-determination) เชื่อมโยงกับแรงจูงใจสำหรับกิจกรรมทางกายภาพในเวลาว่าง กิจกรรมทางกายภาพต่อความอยู่ดีมีสุข การศึกษาปัจจุบันทดสอบโมเดลบริบทตามทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเองของความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในวิชาพลศึกษา แรงจูงใจในการออกกำลังกาย เวลาว่างกิจกรรมทางกาย และความอยู่ดีมีสุข

ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนความเป็นอิสระของครูในวิชาพลศึกษาคาดว่าจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความต้องการด้านจิตใจของนักเรียนในด้านพลศึกษาซึ่งคาดว่าจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมพลศึกษา ในทางกลับกันแรงจูงใจในวิชาพลศึกษาสำหรับพลศึกษานั้นคาดว่าจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการรับรู้ และแรงจูงใจในการทำกิจกรรมทางกายในเวลาว่างซึ่งทั้งคู่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการออกกำลังกายในเวลาว่าง

จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจำนวน 67 เรื่อง ผู้วิจัยสังเคราะห์ปัจจัยตัวแปรแฝงภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นดังตาราง 1

ตาราง 1 ตารางสังเคราะห์ปัจจัยตัวแปรแฝงภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ตัวแปรแฝงภายนอก	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	รวม
1. ความฉลาดทางอารมณ์	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓				✓		✓		13
2. การรู้คุณ		✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓				✓						✓	10
3. ความสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม					✓																1
4. การสนับสนุนทางสังคม			✓	✓			✓						✓		✓	✓			✓	✓	8
5. ความสัมพันธ์กับเพื่อนและครู		✓				✓		✓							✓		✓				5
6. การสนับสนุนความเป็นอิสระ	✓			✓			✓			✓					✓			✓		✓	7
7. การรับรู้ความสามารถของตนเอง				✓			✓			✓											3
8. การเห็นคุณค่าในตัวเอง																	✓		✓		2
9. บุคลิกภาพ		✓														✓					2
10. เพศ	✓																		✓		2
11. อายุ	✓																		✓		2
12. การกลั้วการเข้าสังคม				✓			✓				✓										3
13. ความเครียด	✓	✓																			2
14. ความหวัง								✓													1
15. รูปแบบการเผชิญ																		✓			1

ตัวแปรแฝงภายนอก	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	รวม	
ปัญหา																						
16. การใช้สื่อออนไลน์												✓		✓		✓						4
17. ความบันเทิง												✓										1
18. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง																✓						1
19. การควบคุมตนเอง					✓																✓	2
20. การทบทวนทางจิตใจ			✓	✓																		2
21. การเคลื่อนไหวทางร่างกาย									✓								✓	✓				3
22. ความเชื่อว่ามีคุณธรรม											✓											1
23. การมีอารมณ์ขัน													✓									1
24. ความพิ้อย																		✓				1
25. การมีสติ				✓																		1

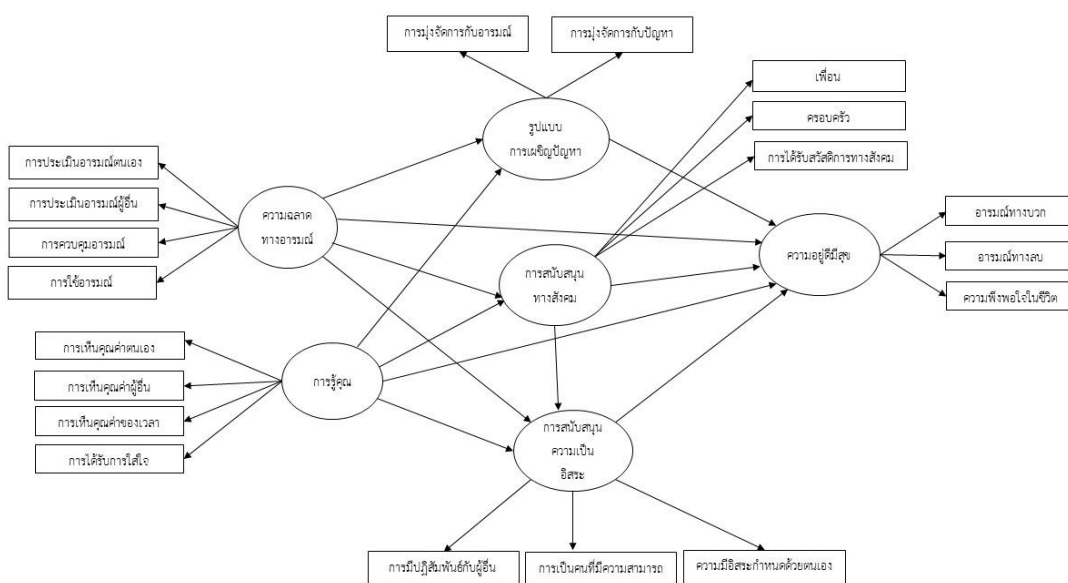
- หมายเหตุ ✓ = [1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016) [2] Mota and Matos (2015) [3] Lin and Yeh (2013)
 [4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017) [5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017) [6] Lin (2016)
 [7] Jose, Ryan and Pryor (2012) [8] Tong, Reynolds and Liu (2018) [9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)
 [10] Cordeiro, Paivão, Lens, Lacante and Luyckx (2016) [11] Yalcin and Malkoc (2015) [12] Hsuan Lin (2016)
 [13] Geng (2018) [14] Eryilmaz (2012) [15] Senling and Tafvelin (2014)
 [16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014) [17] Valkenburg, Peter, and Schouten (2006)
 [18] Lehes, Gingas, Philippe, Koestner and Fang (2010) [19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci and Ryan (2006)
 [20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)
- ✓ = [1] Karlsen, Dybdahl and Vittersø (2006) [2] Wood, Malby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008) [3] Arslan (2018)
 [4] Chirkov and Ryan (2001) [5] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016) [6] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)
 [7] Yap and Baharudin (2016) [8] Sariçam (2015) [9] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)
 [10] Caprara, Steca, Gerbino, Paciello and Vecchio (2006) [11] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016)
 [12] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012) [13] Tian, Tian and Huebner (2016) [14] Li, Shi and Dang (2014)
 [15] Oberle (2018) [16] Fernández, Diaz, Zabala, Goñi, Esnaola and Goñi (2016) [17] Çakar and Karayol (2015)
 [18] Rodríguez, Moral, Seguí and Galán (2014) [19] Zeidner and Matthews (2016) [20] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)
- ✓ = [1] Ratelle, Simard and Guay (2013) [2] Olesen, Thomsen and Toole (2015) [3] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014)
 [4] Maricic and Štambuk (2015) [5] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009) [6] Kong and Zhao (2013)
 [7] Li and Zheng (2014) [8] Chen (2013) [9] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010)
 [10] Sun and Kong (2013) [11] Wang, Zou, Zhang, Hou (2019)
 [12] Malinauskas and Malinauskiene (2018) [13] Marero, Carballeira and Hernández-Cabrera (2019)
 [14] Kong, Ding and Zhao (2015) [15] Cava, Buelga and Musitu (2014) [16] Tommasi, Grassi, Balsamo and Picconi (2018)
 [17] Kong, Zhao and You (2012) [18] Wang, Zhao and Wang (2014) [19] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)
 [20] Lin (2015)
- ✓ = [1] Zafra et al., (2019) [2] Romero, Berrocal, Estrada and Guajardo (2017) [3] Liu, Wang and Lü (2012)
 [4] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015) [5] Uysal, Lin and Kneee (2010)
 [6] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012) [7] Bagoien and halvari (2010)

		ตัวแปรแฝงภายใน																						
ตัวแปรแฝงภายนอก	รหัส	การเผชิญปัญหา	การสนับสนุนทางสังคม	การใช้สื่อออนไลน์	การมีทักษะทางสังคม	School identification	วัดนิยม	ความหวัง	การให้อภัย	การรู้คุณ	การมีเป้าหมายในชีวิต	การเจริญเติบโตของร่างกาย	มโนภาพแห่งตน	การเห็นคุณค่าในตนเอง	การยอมรับทางสังคม	ความรู้สึกลึกซึ้งทางสังคม	การสนับสนุนความเป็นอิสระ	การมองโลกในแง่ดี	การรับรู้ความสามารถของตนเอง	การใช้สื่อออนไลน์	ความซื่อ	เครือข่ายเพื่อน	ความฉลาดทางอารมณ์	
ความเป็นอิสระ																								
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-
การกล่าวการเข้าสังคม	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เครือข่ายเพื่อน	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	18	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนทางสังคม	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความเครียด	21	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การรู้คุณ	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การทรมานทางจิตใจ	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การรู้คุณ	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-
ความฉลาดทางอารมณ์	26	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความร่วมมือของผู้นำครอง	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
ความหวัง	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมทางกายภาพ	29	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความเชื่อว่าโลกมีความยุติธรรม	31	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-

ตัวแปรแฝงภายใน																								
ตัวแปรแฝงภายนอก	รหัส	การเผชิญปัญหา	การสนับสนุนทางสังคม	การใช้สื่อออนไลน์	การมีทักษะทางสังคม	School identification	วัดนิยม	ความหวัง	การให้อภัย	การรู้คุณ	การมีเป้าหมายในชีวิต	การเจริญเติบโตของร่างกาย	มโนภาพแห่งตน	การเห็นคุณค่าในตนเอง	การยอมรับทางสังคม	ความรู้สึกลึกซึ้งทางสังคม	การสนับสนุนความเป็นอิสระ	การมองโลกในแง่ดี	การรับรู้ความสามารถของตนเอง	การใช้สื่อออนไลน์	ความท้าทาย	เครือข่ายเพื่อน	ความฉลาดทางอารมณ์	
การสนับสนุนทางสังคม	32	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนทางสังคม	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-
การใช้สื่อออนไลน์	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-	-	-
การสนับสนุนทางสังคม	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนทางสังคม	36	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การเห็นคุณค่าในตนเอง	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รูปแบบการเผชิญปัญหา	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความฉลาดทางอารมณ์	39	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ชนิดห้องเรียน	40	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคลิกภาพ	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนทางสังคม	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การกลัวการเข้าสังคม	44	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การรู้คุณ	45	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความฉลาดทางอารมณ์	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ทฤษฎีความผูกพัน	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
การรู้คุณ	48	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การมีประสบการณ์และอารมณ์เหตุผล	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
การรู้คุณ	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความฉลาดทาง	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-

ตัวแปรแฝงภายใน																								
ตัวแปรแฝงภายนอก	รหัส	การเผชิญปัญหา	การสนับสนุนทางสังคม	การใช้สื่อออนไลน์	การมีทักษะทางสังคม	School identification	วัตถุนิยม	ความหวัง	การให้อภัย	การรู้คุณค่า	การมีเป้าหมายในชีวิต	การเจริญเติบโตของร่างกาย	มโนภาพแห่งตน	การเห็นคุณค่าในตนเอง	การยอมรับทางสังคม	ความรู้สึกลึกซึ้งทางสังคม	การสนับสนุนความเป็นอิสระ	การมองโลกในแง่ดี	การรับรู้ความสามารถของตนเอง	การใช้สื่อออนไลน์	ความท้าทาย	เครือข่ายเพื่อน	ความฉลาดทางอารมณ์	
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมยามว่าง	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม		8	3	2	1	1	1	1	2	3	1	1	2	7	1	3	7	3	5	1	1	2	2	2
หมายเหตุ		[1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016)						[2] Mota and Matos (2015)						[3] Lin and Yeh (2013)										
		[4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017)						[5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017)						[6] Lin (2016)										
		[7] Jose, Ryan and Pryor (2012)						[8] Tong, Reynolds and Liu (2018)						[9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)										
		[10] Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante and Luyckx (2016)						[11] Yalcin and Malkoc (2015)						[12] Lin (2016)										
		[13] Geng (2018)						[14] Eryilmaz (2012)						[15] Stenling and Tafvelin (2014)										
		[16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014)						[17] Valkenburg, Peter and Schouten (2006)						[18] Leke, Gingras, Philippe, Koestner and Fang (2010)										
		[19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Ded and Ryan (2006)						[20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)						[21] Karlsen, Dybahl and Vittersø (2006)										
		[22] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008)						[23] Arslan (2018)						[24] Chirkov and Ryan (2001)										
		[25] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016)						[26] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)																
		[27] Yap and Baharudin (2016)						[28] Sariçam (2015)						[29] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)										
		[30] Caprara, Steca, Gerbino, Padello and Vecchio (2006)						[31] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016)						[32] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012)										
		[33] Tian, Tian and Huebner (2016)						[34] Li, Shi and Dang (2014)						[35] Oberle (2018)										
		[36] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Etxebarria and Goñi (2016)						[37] Çakar and Karayol (2015)						[38] Rodríguez, Moral, Seguí and Galán (2014)										
		[39] Zeidner and Matthews (2016)						[40] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)						[41] Ratelle, Simard and Guay (2013)										
		[42] Olesen, Thomsen and Toole (2015)						[43] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014)						[44] Mariic and Štambuk (2015)										
		[45] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009)						[46] Kong and Zhao (2013)						[47] Li and Zheng (2014)										
		[48] Chen (2013)						[49] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010)																
		[50] Sun and Kong (2013)						[51] Wang, Zou, Zhang and Hou (2019)						[52] Malinauskas and Malinauskiene (2018)										
		[53] Marrero, Carballeira and Hernández-Cabrera (2019)						[54] Kong, Ding and Zhao (2015)						[55] Cava, Buelga and Musitu (2014)										
		[56] Tommasi, Grassi, Balsamo and Picconi (2018)						[57] Kong, Zhao and You (2012)						[58] Wang, Zhao and Wang (2014)										
		[59] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)						[60] Lin (2015)						[61] Zafra et al., (2019)										
		[62] Romero, Berrocal, Estrada, and Guajardo (2017)						[63] Liu, Wang and Lü (2012)																
		[64] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015)						[65] Uysal, Lin and Knee (2010)																
		[66] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012)						[67] Bagoien and halvari (2010)																

จากตารางสังเคราะห์ตัวแปรแฝงภายนอก และตัวแปรแฝงภายในที่ส่งอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นทำให้ผู้วิจัยได้โมเดลปัจจัยที่ส่งอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นดังภาพ 1

ภาพ 1 โมเดลตัวแปรแฝงภายนอก และตัวแปรแฝงภายในที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ตอนที่ 2 มโนทัศน์การวิเคราะห์ทอิกิมานและการวิเคราะห์ทอิกิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

2.1 ความเป็นมาของการวิเคราะห์ทอิกิมาน (meta-analysis)

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 เริ่มมีการทำวิจัยโดยการนำผลการวิจัยในอดีตมาศึกษาและวิเคราะห์ เพื่อตอบคำถามวิจัยที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดย Pearson ได้มีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้วัคซีนรักษาโรคไข้ไทฟอยด์ โดยรวบรวมค่าสหสัมพันธ์ในงานวิจัย ต่อมา Cohen (1969) ได้เสนอการคำนวณขนาดอิทธิพล (effect size) เพื่อใช้ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง และการประมาณค่าอำนาจ (power) ในการวิเคราะห์ทอิกิมาน จึงนับเป็นปีแรกที่เริ่มต้นใช้การวิเคราะห์ทอิกิมาน

ต่อมาในปี Glass (1976) ได้นิยามศัพท์คำว่า Meta-analysis เป็นครั้งแรกว่าเป็น “การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ (analysis of analyses) ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย” โดยใช้ขนาดอิทธิพล และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นค่าดัชนีมาตรฐานในการสังเคราะห์งานวิจัย ซึ่งหลักการของการวิเคราะห์ทอิกิมานนั้นเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของขนาดอิทธิพลจากการศึกษางานวิจัยแต่ละเรื่องว่า ความแตกต่างของขนาดอิทธิพลนั้นอธิบายได้ด้วยคุณลักษณะใดบ้าง เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน และตอบคำถามวิจัยที่ลึกซึ้งได้มากขึ้น อีกทั้งผลการวิเคราะห์ทอิกิมานจะทำให้ได้ค่าดัชนีมาตรฐาน (standard indices) ที่บอกขนาดอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามซึ่งค่าดัชนีมาตรฐานจะมี 3 ประเภทคือ 1) ขนาดอิทธิพล (effect size: d) เป็นค่าดัชนีมาตรฐานในงานวิจัยเชิงทดลอง 2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation : r_{xy}) ในงานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และ 3) ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติ (p-value of statistics) ในงานวิจัยทั่วไป (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ทอิกิมานเป็นที่นิยมในประเทศตะวันตกมากกว่า 3 ทศวรรษ

สำหรับประเทศไทยมีการศึกษาโดยใช้วิธีการนี้มากกว่า 2 ทศวรรษ โดยเริ่มจากการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และมีแนวโน้มเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบันกับการวิจัยสาขาอื่น ๆ เช่น การวิจัยทางจิตวิทยา และการวิจัยทางการแพทย์

อย่างไรก็ตามคำว่า การวิเคราะห์อภิมาน (meta-analysis) ยังไม่ได้มีคำนิยามที่เป็นภาษาไทยที่เป็นที่ยอมรับตรงกัน จึงมีนักวิจัยของไทยได้แปลคำศัพท์นี้ไว้แตกต่างกันไป เช่น การวิเคราะห์แบบเมทาด้า การวิเคราะห์รวมผล การอภิเคราะห์ และการวิเคราะห์อภิมาน ในงานวิจัยนี้ จะใช้คำว่า “การวิเคราะห์อภิมาน” ซึ่งเป็นชื่อที่ได้รับการยอมรับ และใช้กันอย่างกว้างขวางในการวิจัยทางการศึกษา (กัตติกา ณะชว่าง, 2553)

2.2 ความหมายของการวิเคราะห์อภิมาน

การวิเคราะห์อภิมานเป็นส่วนหนึ่งของการสังเคราะห์งานวิจัย และเป็นการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติในการรวบรวมผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยในแต่ละเรื่องมาสรุปรวมกันมีการให้ค่าเชิงปริมาณที่แน่นอน มักใช้กับกรณีงานวิจัยที่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ให้มีความเป็นเนื้อเดียวกันโดยนักวิจัยได้ให้ความหมายการวิเคราะห์อภิมานไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

การวิเคราะห์อภิมานเป็นการวิจัยประเภทการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาผลการวิจัยในงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อค้นพบใหม่ที่มีความลึกซึ้ง แม่นยำ หรือข้อค้นพบใหม่ที่ตอบคำถามวิจัยได้มากกว่าการวิจัยในอดีต (Cooper, Sutton, Abrams, Wailoo, Turner & Nicholson, 2003; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์อภิมานเป็นการใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ผลการวิจัยในอดีตหลาย ๆ งาน เพื่อให้ได้ขนาดอิทธิพลของคู่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันที่ต้องการจะศึกษา และเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างของขนาดอิทธิพล โดยการนำขนาดอิทธิพลที่วิเคราะห์ได้จากงานวิจัยต่าง ๆ มาหาค่าเฉลี่ยรวมที่มีการถ่วงน้ำหนัก แล้วทำการทดสอบความแตกต่างของขนาดอิทธิพล (Cooper, Sutton, Abrams, Wailoo, Turner & Nicholson, 2003; Glass, McGaw & Smith, 1981) นอกจากนี้ Borenstein, Cooper, Hedges และ Valentine (2009) ได้ให้ความหมายการวิเคราะห์อภิมาน หมายถึง เครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญในการออกแบบการวิจัยแบบใหม่ที่ใช้การค้นคว้า การรวบรวม และการประเมินงานวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ของการศึกษางานวิจัยที่มีปัญหาวิจัยหรือตัวแปรเดียวกันอย่างเป็นระบบ หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์ขนาดอิทธิพล โดยเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับชุดของข้อมูลนั้นเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่แม่นยำ และบ่งบอกความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญ

ผู้วิจัยจึงสรุปการวิเคราะห์ห่อภิมาณคือ การนำผลการวิจัยที่ศึกษาปัญหา และตัวแปรในเรื่องเดียวกันมาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนด้วยการยืนยันทางสถิติโดยคำนึงถึงการประมาณการผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นกับงานวิจัยในแต่ละงาน โดยมีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยในการวิเคราะห์เพื่อหาผลสรุปเกี่ยวกับขนาดอิทธิพล และข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้ขนาดอิทธิพลมีความแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณสามารถให้คำตอบในการสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สนใจศึกษาที่มีความกว้างขวาง กลุ่มลึก เทียงตรง และน่าเชื่อถือ

2.3 คุณลักษณะของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้สรุปคุณลักษณะของการวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่ทำการศึกษาในประเด็นเดียวกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่ที่มีความกว้าง และลึกซึ้งมากขึ้นซึ่งคุณลักษณะเฉพาะของการวิเคราะห์ห่อภิมาณมีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้หลักการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ และใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติในการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง เพื่อให้น่าเชื่อถือกว่างานวิจัยเพียงเรื่องเดียวที่การสังเคราะห์งานวิจัยแบบอื่นไม่สามารถทำได้

2. การวิเคราะห์ห่อภิมาณต้องใช้วิธีการที่มีระบบในการสืบค้นงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ครอบคลุมงานวิจัยทั้งหมด โดยที่งานวิจัยเหล่านั้นไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทั้งหมดทุกด้าน เพราะในทางปฏิบัติไม่สามารถหางานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรเหมือนกันทุกด้านได้แต่อาจจะมีส่วนที่เหมือนกันบางส่วน

3. หน่วยการวิเคราะห์ (unit of analysis) ของการวิเคราะห์ห่อภิมาณมีลักษณะแตกต่างจากหน่วยการวิเคราะห์ของงานวิจัยทั่วไปที่มักเป็นหน่วยตัวอย่างระดับบุคคล (individuals) ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย แต่หน่วยการวิเคราะห์สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณคือ งานวิจัยแต่ละเรื่องหรือหน่วยการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละชุด

4. การวิเคราะห์ห่อภิมาณต้องใช้วิธีการทางสถิติเป็นเครื่องมือในการสรุปค่าสถิติจากการวิจัย ไม่ใช่ข้อมูลดิบจากงานวิจัย โดยการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรของงานวิจัยที่ถูกปรับให้เป็นดัชนีมาตรฐานในรูปของขนาดอิทธิพลหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของงานวิจัยแต่ละเรื่อง จากนั้นจึงคำนวณค่าเฉลี่ยรวมของขนาดอิทธิพลหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของงานวิจัยทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ห่อภิมาณมุ่งแสวงหาข้อสรุปที่มีนัยทั่วไป (general conclusions) ในประเด็นที่ต้องการข้อสรุปนั้น หมายถึง ผลของตัวแปรจัดกระทำ (treatment) ที่มีต่อตัวแปรตามในปริมาณที่ชัดเจนว่ามากหรือน้อยเพียงใดในรูปของการประมาณขนาดอิทธิพลหรือผลของตัวแปรต้น

(determinant) ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในปริมาณเท่าใดในรูปของการประมาณขนาดสัมพันธ์สหสัมพันธ์

6. การวิเคราะห์ห่อภิมาณมีเป้าหมายที่จะศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตาม โดยผู้วิจัย สนใจศึกษาค่าสถิติของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม มากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ โดยงานวิจัยที่ไม่ได้แสดงค่าสถิติสหสัมพันธ์ขนาดอิทธิพล หรือสถิติของการทดสอบสมมุติฐานของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ห่อภิมาณได้

7. การวิเคราะห์ห่อภิมาณทำให้ได้ข้อสรุปเป็นความรู้จากงานวิจัย โดยไม่ได้ตัดสินคุณค่าของงานวิจัยก่อนนำมาวิเคราะห์ เพราะเชื่อว่าแม้งานวิจัยจะไม่มีคุณสมบัติในบางอย่าง แต่อาจมีคุณค่าต่อข้อค้นพบในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

8. การวิเคราะห์ห่อภิมาณมีการสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่สำคัญคือ แบบบันทึกข้อมูล และแบบลงรหัสข้อมูล ซึ่งต้องมีการตรวจสอบคุณภาพเกี่ยวกับความเที่ยงตรงในกระบวนการให้รหัสข้อมูล และในกรณีที่มีการรวบรวมข้อมูลโดยผู้รวบรวมข้อมูลแต่ละคนต้องมีการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง

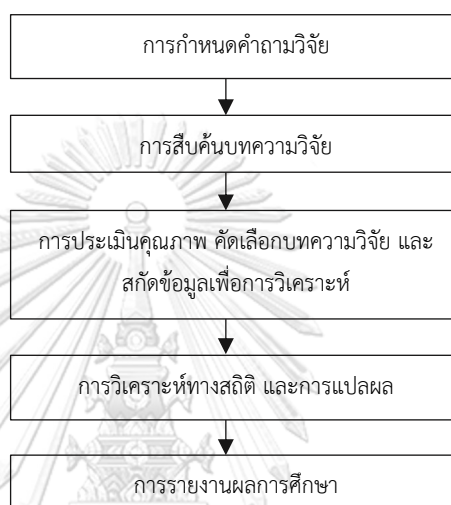
2.4 แนวทางในการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามหลักของ Hedges และ Olkin

นักสถิติหลายท่านได้คิดวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณหลากหลายวิธี และมีการพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณขึ้นมาอย่างต่อเนื่องซึ่งแต่ละวิธีก็มีจุดเด่น และข้อจำกัดแตกต่างกันไป ซึ่งในงานวิจัยนี้มุ่งสังเคราะห์งานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุ งานวิจัยครั้งนี้จึงใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณของ Hedges และ Olkin (1985) วิธีนี้อธิบายว่า การวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องจะต้องยึดลักษณะการแจกแจงของค่าประมาณดัชนีมาตรฐานขนาดอิทธิพลซึ่งมีสูตรเฉพาะตัว โดยจุดเด่นของการวิเคราะห์ห่อภิมาณนี้คือ 1) มีการคำนวณขนาดอิทธิพลโดยใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมตามแนวคิดของ Cohen และมีการปรับแก้ค่าประมาณความคลาดเคลื่อน 2) มีสูตรสำหรับคำนวณขนาดอิทธิพลตามวิธีของ Glass และ Hunter 3) มีการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง 4) มีสูตรการคำนวณค่าเฉลี่ย โดยการถ่วงน้ำหนัก และทดสอบการแจกแจงขนาดอิทธิพลเป็นแบบไค-แอสครรวรวมทั้งค่าสถิติ Q ในการทดสอบค่าพารามิเตอร์ขนาดอิทธิพลมีขนาดเท่ากันสำหรับประชากรทั้งหมดก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์

2.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

งานวิจัยในด้านหรือศาสตร์ต่าง ๆ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามยุคสมัย โดยเฉพาะงานวิจัยด้านการศึกษาที่มีค่อนข้างมาก เห็นได้จากมีงานวิจัยจำนวนมากที่ได้เผยแพร่ในวารสารต่าง ๆ ซึ่งแต่ละงานก็มีประเด็น และแบบแผนการวิจัยที่มีลักษณะแตกต่างกันไป ทำให้

นักวิจัยจึงจะต้องมีวิจารณ์ญาณในการสืบค้นข้อมูล การคัดเลือกงานวิจัย และการอ้างอิงผล การวิเคราะห์ เพื่อเป็นสารสนเทศในการต่อยอดทำวิจัยครั้งต่อไป อีกทั้งสามารถแปลผล และนำข้อมูล ไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ด้วยเหตุนี้การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการ วิเคราะห์อภิมานจึงเป็นอีกวิธีที่จะช่วยให้นักวิจัยสามารถพิจารณา และวิเคราะห์ข้อมูลจาก ผลการวิจัยก่อนหน้าได้อย่างถูกต้อง และแม่นยำ ซึ่งขั้นตอนการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ โดย การวิเคราะห์อภิมานมีขั้นตอน 5 ขั้นตอนดังภาพ 2 และมีรายละเอียดดังนี้

ภาพ 2 ขั้นตอนการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ และการวิเคราะห์อภิมาน

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดคำถามวิจัย การตั้งสมมติฐาน และการระบุประเด็นวิจัย

ขั้นตอนการกำหนดคำถามวิจัย การตั้งสมมติฐาน และการระบุประเด็นวิจัย เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากสำหรับการวิเคราะห์อภิมาน ซึ่งงานวิจัยที่เป็นการวิเคราะห์อภิมานที่มีคุณภาพดีนั้น จำเป็นต้องตั้งคำถามวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจง สอดคล้องกับปัญหาที่ต้องการหาคำตอบ มีการระบุที่ชัดเจนว่าผู้วิจัยต้องการศึกษาในกลุ่มประชากรกลุ่มใด (population : P) ทำการศึกษาโครงการอะไร มีตัวแทรกแซงใดบ้าง (intervention : I) ต้องการเปรียบเทียบกับสิ่งใด (comparator : C) และผลลัพธ์หลักที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาคือ ผลลัพธ์ใด (outcome : O) ตามหลัก PICO

1. ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง (population) เช่น ผู้ป่วย เพศ อายุ เป็นต้น
2. ลักษณะของสิ่งแทรกแซง (intervention) เช่น วิธีการสอน การได้รับยาของคนไข้ เป็นต้น
3. ลักษณะของตัวเปรียบเทียบ (comparator) เช่น การใช้ยาหลอก วิธีการสอนที่ต่างกัน เป็นต้น
4. ลักษณะของผลลัพธ์ (outcomes) เช่น ความอยู่ดีมีสุข ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

กระบวนการกำหนดส่วนประกอบทั้ง 4 ส่วนนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ ผู้วิจัยสามารถกำหนดคำถามวิจัยได้ชัดเจนมากขึ้น และสามารถช่วยในการกำหนดค่าสำคัญที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล การกำหนดเกณฑ์คัดเข้า เกณฑ์คัดออก การสกัดข้อมูล อีกทั้งในส่วนของ การสร้างประเด็นปัญหาผู้วิจัยควรเลือกประเด็นที่มีทฤษฎีรองรับ งานวิจัยในแต่ละประเด็นต้องมีจำนวนเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ด้วย เพื่อที่จะสามารถค้นคว้างานวิจัยในประเด็นต่าง ๆ จากฐานข้อมูลนำมาวิเคราะห์ได้เพียงพอกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการสืบค้นบทความวิจัย

การสืบค้นข้อมูลหรือบทความวิจัย ผู้วิจัยต้องมีเป้าหมายที่จะสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่น่าสนใจให้ได้มากที่สุด และครอบคลุมประเด็นดังกล่าว โดยไม่ให้งานวิจัยนั้นมีข้อมูลขาดหายหรือตกหล่นไป ดังนั้น การสืบค้นบทความวิจัยต้องเป็นระบบ และครอบคลุมงานวิจัยนั้น ๆ ตามคำถามวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะต้องระบุค่าสำคัญที่ใช้ในการสืบค้น เลือกใช้คำเชื่อมที่เหมาะสม และสืบค้นบทความในแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และเพียงพอ การสืบค้นบทความวิจัยจากฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ควรมีการสืบค้นในชุดฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และมีงานวิจัยจำนวนมากจากฐานข้อมูล Google Scholar, PubMed และ ScienceDirect เป็นต้น

ในการสืบค้นข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะต้องสืบค้นให้ครอบคลุม และเป็นระบบเพราะเป้าหมายของการสืบค้นคือ เพื่อให้ได้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องครบถ้วน อย่างไรก็ตามการสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จะพบเฉพาะส่วนงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เท่านั้น สำหรับงานวิจัยที่ไม่ได้รับการตีพิมพ์นั้น ต้องทำการสืบค้นจากแหล่งอื่น ๆ ด้วย เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ เนื่องจากการวิเคราะห์ห่อภิมาณที่เลือกรวมเฉพาะงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์อาจส่งผลให้ผลการวิเคราะห์มีอคติได้ ซึ่งอคติจากการตีพิมพ์คือ กรณีงานวิจัยที่ขนาดอิทธิพลมีนัยสำคัญ (significant) มีแนวโน้มที่จะได้รับส่งตีพิมพ์ และได้รับการตีพิมพ์มากกว่างานวิจัยอื่น ๆ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการมีนัยสำคัญทางสถิติอาจขึ้นกับจำนวนตัวอย่างวิจัยในงานนั้น ๆ การวิเคราะห์ห่อภิมาณที่รวมงานวิจัยที่มีอคติจากการตีพิมพ์อาจส่งผลให้ผลการศึกษามีอคติได้ ซึ่งวิธีการสำคัญในการจัดการอคติจากการตีพิมพ์นี้คือ การตรวจสอบโดยใช้กราฟ funnel plot ที่พิจารณาขนาดอิทธิพลกับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

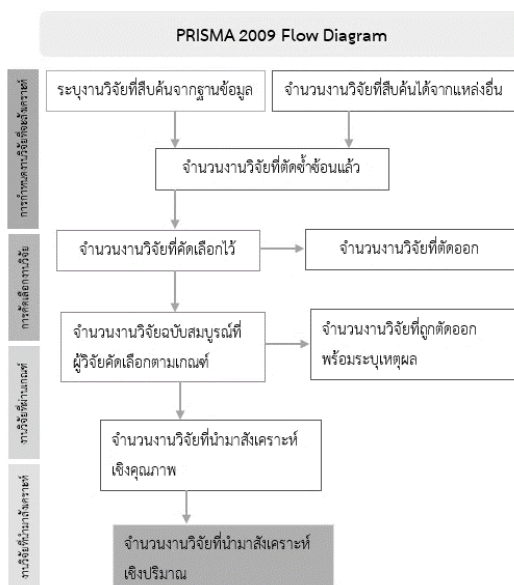
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพ การคัดเลือกงานวิจัย และการสกัดข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ห่อภิมาณที่มีคุณภาพดีจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์คัดเลือกงานวิจัยที่จะนำมาวิเคราะห์ห่อภิมาณที่ชัดเจน มีการกำหนดลักษณะประชากร (population) ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา สิ่งแทรกแซง (Intervention) หรือสิ่งที่สนใจศึกษา ตัวเปรียบเทียบในการศึกษา (comparator) และผลลัพธ์ (outcomes) ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งการกำหนดรูปแบบการวิจัยในเกณฑ์คัดเข้า นั้น ถือเป็นวิธีหนึ่งในการช่วยเพิ่มคุณภาพงานวิจัย การกำหนดเงื่อนไขสำหรับการคัดเลือกงานวิจัยที่จะนำมา

สังเคราะห์ มีทั้งเกณฑ์คัดเลือกเข้า (inclusion criteria) และเกณฑ์คัดเลือกรอก (exclusion criteria) เพื่อให้ได้งานวิจัยที่มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับคำถามการวิจัย การกำหนดเกณฑ์คัดเลือกที่ชัดเจนไม่เพียงแต่จะเป็นแนวทางที่ดีในการค้นหางานวิจัย แต่ยังช่วยให้การแปลผลข้อค้นพบในการวิเคราะห์อภิธานได้ง่ายขึ้น โดย Lipsey และ Wilson (2001) ได้ระบุว่า การกำหนดเกณฑ์คัดเลือกงานวิจัยผู้วิจัยควรคำนึงถึง 8 ข้อคือ 1) ลักษณะงานวิจัยนั้นสอดคล้องกับคำถามการวิจัย 2) ลักษณะของตัวอย่างมีความสำคัญ เช่น กลุ่มเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ 3) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งค่าสถิติที่น่าเสนอ 4) การออกแบบการวิจัย และวิธีการวิจัยของทุกงานวิจัยควรคล้ายคลึงกัน เช่น การวิจัยแบบทดลองหรือเชิงความสัมพันธ์ 5) ภาษาที่ใช้ในการตีพิมพ์ 6) คุณลักษณะทางวัฒนธรรม และภาษาของตัวอย่างในงานวิจัยควรสอดคล้องกัน 7) ช่วงเวลาที่ศึกษาของงานวิจัย และ 8) ข้อจำกัดของงานวิจัยเกี่ยวกับการตีพิมพ์

วิธีการคัดเลือกงานวิจัยแบบ PRISMA (2009) เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมงานวิจัยที่ศึกษาในประเด็นเดียวกันได้อย่างเป็นระบบ (Liberati, Altman, Tetzlaff, Mulrow, Gøtzsche, Ioannidis & Moher, 2009) มีวิธีการการสกัดข้อมูลจากการศึกษาแต่ละฉบับเป็นขั้นตอนที่ต้องทำด้วยความระมัดระวัง เพราะอาจมีปัญหาอคติจากผู้วิจัยได้ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลหล่นหาย ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และไม่ตรงกับความเป็นจริง ดังนั้น การคัดเลือกงานวิจัยจึงควรทำโดยบุคคลสองคนที่แยกกันทำอย่างมืออิสระ กรณีที่มีข้อมูลขัดแย้งกันระหว่างคนทั้งสองควรมีประชุมพิจารณาสาเหตุ และหาข้อสรุปหรือให้บุคคลที่สามารถเป็นผู้สกัดข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง ในกระบวนการคัดเลือกงานวิจัยนี้ต้องใช้รูปแบบที่เป็นมาตรฐาน

การคัดเลือกงานวิจัยนี้อาจจะมีการประเมินคุณภาพ ทางด้านระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษาไปด้วย เพราะหากการศึกษามีคุณภาพไม่ดีย่อมส่งผลให้ผลสรุปของการวิเคราะห์เชิงอภิธานมีข้อผิดพลาดได้ การประเมินคุณภาพงานวิจัยควรครอบคลุมในหลายส่วน ตั้งแต่ด้านการออกแบบการศึกษา ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และการวิเคราะห์ผล ซึ่งแต่ละงานวิจัยควรได้รับการประเมินทั้งในด้านความตรงภายใน (internal validity) และความตรงภายนอก (external validity) ซึ่งผู้วิจัยอาจจะใช้เครื่องมือสำหรับการคัดเลือกงานวิจัยที่จะนำมาวิเคราะห์อภิธานมาใช้ในการคัดเลือกงานวิจัย เพื่อให้การคัดเลือกงานวิจัยมีมาตรฐาน และครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ด้วยวิธีการคัดเลือกงานวิจัยแบบ PRISMA ดังภาพ 3

ภาพ 3 วิธีการคัดเลือกงานวิจัยแบบ PRISMA (2009)

การเลือกใช้เครื่องมือสำหรับการคัดเลือกงานวิจัยที่จะนำมาวิเคราะห์ห่อภิมาณมานั้นผู้วิจัยควรคำนึงว่า ต้องเลือกใช้เครื่องมือให้ตรงกับพฤติกรรมในการวัด และให้เหมาะสมกับงานวิจัยของตนเอง โดยคุณลักษณะของเครื่องมือที่ดีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะหากเครื่องมือขาดคุณลักษณะที่ดีแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้อง และความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้างเครื่องมือให้มีคุณภาพ เพื่อให้การคัดเลือกงานวิจัยมีมาตรฐาน และครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ สำหรับการสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะต้องสร้างเครื่องมือประกอบด้วย 2 แบบคือ แบบที่ 1 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย นิยมสร้างเป็นมาตราประเมินค่า (rating scale) โดยมีข้อความบ่งบอกถึงคุณภาพงานวิจัย สำหรับแบบบันทึกข้อมูลสามารถทำเป็นตารางหรือเป็นแบบสอบถามทั้งแบบปลายปิด และปลายเปิด โดยต้องมีข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ให้ครอบคลุม แบบที่ 2 แบบประเมินคุณลักษณะงานวิจัยเป็นคุณลักษณะรายงานการวิจัยด้านแบบแผนการวิจัยที่ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวน ประเภทตัวแปร ชนิดคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ขนาดของตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และการแปลผล

การสร้างเครื่องมือวิจัยเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพงานวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือของผู้วิจัย และงานวิจัยได้อย่างครอบคลุมรอบด้านมากขึ้น เมื่อสร้างเครื่องมือที่ครอบคลุมข้อมูล และตัวแปรที่ต้องการแล้ว จึงนำไปทดลองเก็บข้อมูลจากงานวิจัย 5-10 เรื่อง จากนั้นปรับปรุงเครื่องมือจนกว่าจะสมบูรณ์ และใช้งานได้จริง

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ทางสถิติและการแปลผล

ขั้นตอนนี้ประกอบด้วย การรวมผลเข้าด้วยกัน การคำนวณค่าผลรวมของขนาดอิทธิพล การประเมินความต่างแบบกัน และการตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ โดยขั้นตอนนี้เป็นการประเมินว่า งานวิจัยที่คัดเลือกมาสามารถรวมกันได้หรือไม่ หากสามารถรวมกันได้จึงจะเป็นขั้นตอนของการรวมผลการวิจัยด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ และอธิบายขนาดอิทธิพลรวม (pooled effect size) รวมไปถึงการประเมินว่าข้อมูลผลงานวิจัยทั้งหมดเพียงพอต่อการตอบคำถามหรือไม่ เพราะในการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิมานนั้น งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์อาจจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น แบบแผนการวิจัยที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติที่ต่างกัน หรือเครื่องมือวัดคุณภาพงานวิจัยที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สามารถสังเคราะห์ได้ทันที ดังนั้นจึงต้องเปลี่ยนรูปผลการวิจัยจำนวนหลาย ๆ เรื่อง ให้แต่ละเรื่องมีมาตรฐานเหมือนกัน โดยต้องสร้างดัชนีมาตรฐานการถ่วงน้ำหนักจากแต่ละงานวิจัยเพื่อวิเคราะห์ และอธิบายขนาดอิทธิพลรวมซึ่งการวิเคราะห์อภิมานจะใช้ค่าดัชนีมาตรฐานหรือขนาดอิทธิพลเป็นตัวแปรตาม มีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเป็นตัวแปรปรับ (moderator variables) หรือตัวแปรส่งผ่าน (mediator variables) (Hunter & Schmidt, 2004; Viswesvaran & Ones, 1995) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ขนาดอิทธิพล (effect size) หมายถึง ขนาดของผลที่เกิดจากตัวแปรต้น (independent variable) ต่อตัวแปรตาม (dependent variable) ที่ได้จากการศึกษาเชิงเปรียบเทียบหรือเชิงความสัมพันธ์ เช่น ขนาดความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของวิชาต่าง ๆ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่า Cohen's d เป็นต้น โดยขนาดอิทธิพลสามารถแบ่งได้หลายชนิดขึ้นอยู่กับชนิดของผลมาตรวัด (scale) รูปแบบในการวิจัย (research design) และสถิติที่ใช้ (statistical test) โดยแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. เมื่อมีการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และมาตรวัดมีความต่อเนื่อง ได้แก่ มาตรวัดแบบ Interval Scale และ Ratio Scale
2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย t-test หรือ ANOVA และมาตรวัดมีความต่อเนื่อง
3. เมื่อมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย ANCOVA และมาตรวัดต่อเนื่อง
4. เมื่อผลการวิจัยมีความเป็นไปได้ 2 อย่าง (dichotomous outcomes)
5. เมื่องานวิจัยต้องการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นิยมหาขนาดอิทธิพลด้วยค่า r_{xy} และ R^2 เป็นต้น
6. เมื่องานวิจัยต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการทำนายผลการวิจัย นิยมหาขนาดอิทธิพลด้วยค่า η^2 , ω^2 หรือ ρ_1

โดยทั่วไปการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะเป็นการศึกษางานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุหรืองานวิจัยเชิงทดลองเท่านั้น โดยค่าดัชนีมาตรฐานที่บอกขนาดอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่อิทธิพลต่อตัวแปรตาม มี 3 ประเภทคือ ขนาดอิทธิพล (effect size, d) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และค่าความน่าจะเป็น (P-value of statistics) โดยวิธีการในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐานในปัจจุบันมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์งานวิจัยที่แตกต่างกัน แบ่งออกเป็น 6 วิธี (นงลักษณ์ วิลักษณ์ชัย, 2542)

1) การประมาณขนาดอิทธิพลตามวิธีของ Glass มีสูตรในการประมาณอิทธิพลจากงานวิจัยเชิงทดลอง โดยนำค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองลบด้วยค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ Glass ยังได้เสนอวิธีการประมาณค่าสหสัมพันธ์ และการปรับขนาดอิทธิพลเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

2) การประมาณขนาดอิทธิพลตามวิธีของ Rosenthal ที่มีการนำค่าระดับนัยสำคัญมาใช้ในการวิเคราะห์ และคำนวณอิทธิพลใน 2 ลักษณะคือ 1) การคำนวณจากขนาดตัวอย่าง และค่าสถิติในการทดสอบสมมติฐาน และ 2) การคำนวณจากขนาดตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญ อีกทั้งวิธีนี้จะให้ความสำคัญกับการปรับแก้ความคลาดเคลื่อน 3 ประเภท ได้แก่ ความคลาดเคลื่อนในการวัด ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง และความคลาดเคลื่อนเนื่องจากความจำกัดของพิสัยก่อนที่จะสังเคราะห์ค่าดัชนีมาตรฐาน

3) เป็นการประมาณขนาดอิทธิพลของ Hunter ที่ใช้แนวคิดในการประมาณขนาดอิทธิพลของ Cohen โดยจะให้ความสำคัญกับงานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุมากกว่างานวิจัยเชิงทดลอง

4) การประมาณขนาดอิทธิพลตามวิธีของ Hedges ที่ใช้แนวคิดในการประมาณขนาดอิทธิพลโดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมตามแนวคิดของ Cohen เช่นกัน วิธีนี้จะเน้นความสำคัญกับคุณสมบัติทางสถิติของดัชนีมาตรฐานโดยเฉพาะขนาดอิทธิพล และมีการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนเช่นเดียวกับวิธีการของ Hunter

5) การประมาณขนาดอิทธิพลตามวิธีของ Slavin ที่เน้นไปที่การคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพมาสังเคราะห์

6) การประมาณขนาดอิทธิพลตามวิธีของ Mullen ยังใช้วิธีการตามแนวคิดของ Cohen และได้ใช้การประมาณค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้คะแนน Fisher ในการวิเคราะห์

จากวิธีการในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐานที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการในการประมาณขนาดอิทธิพลของ Hunter มาวิเคราะห์ เนื่องจากงานวิจัยที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ในครั้งนี้เป็นงานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุซึ่งจะต้องมีการรวมผลการวิจัยของแต่ละงานเข้าด้วยกันเพื่ออธิบายขนาดอิทธิพล

ในการรวมผลการวิจัยของแต่ละงานเข้าด้วยกันเพื่ออธิบายขนาดอิทธิพลมีหลักการคือ การหาค่าผลรวมที่ให้น้ำหนักงานวิจัยแต่ละงานแตกต่างกันหรือเป็นการถ่วงน้ำหนัก โดยการถ่วงน้ำหนักที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณคือ ความแตกต่างของขนาดอิทธิพล และขนาดของตัวอย่าง หากงานวิจัยที่ศึกษาด้วยตัวอย่างขนาดใหญ่จะทำให้มีค่าอิทธิพลสูงขึ้น และความแตกต่างของข้อมูลน้อยจะต้องได้รับการถ่วงน้ำหนักมากซึ่งต้องคำนวณจากส่วนกลับของค่าความแปรปรวน (inverse variance)

การคำนวณค่าผลรวมของขนาดอิทธิพลมีวิธีการคำนวณ 2 แบบคือ โมเดลแบบคงที่ (fixed effect model) ซึ่งโมเดลนี้เชื่อว่างานวิจัยแต่ละงานที่นำมาวิเคราะห์นั้นต้องมีการประมาณขนาดอิทธิพลเดียวกัน ในขณะที่โมเดลแบบสุ่ม (random effect model) เชื่อว่าการศึกษาแต่ละการศึกษาที่นำเข้ามาวิเคราะห์นั้นต้องการประมาณขนาดอิทธิพลที่อาจมีค่าแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยจะต้องเลือกว่า จะวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยใช้โมเดลแบบใดในการวิเคราะห์ผล

การคำนวณด้วยโมเดลแบบคงที่ (fixed effect model) ผู้วิจัยสามารถคำนวณได้ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น the Mantel Haenszel method, the Peto method ส่วนการคำนวณวิธีโมเดลแบบสุ่ม (random effect model) นั้นสามารถคำนวณได้โดยใช้วิธีของ DerSimonian and Laird method (Sutton, Cooper, Lambert, Jones, Abrams & Sweeting, 2002) โดยวิธีการคำนวณด้วยโมเดลแบบคงที่ และแบบสุ่มเป็นแบบจำลองทางสถิติที่ใช้ในการรวมผลการวิจัยเข้าด้วยกัน ซึ่งยังไม่มีบทสรุปว่าโมเดลแบบคงที่หรือโมเดลแบบสุ่มดีกว่ากัน เมื่อผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ผลการวิจัยที่นำมา รวมกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่สามารถบอกได้ว่าความแตกต่างนั้น มีสาเหตุจากปัจจัยใด เนื่องจากทั้งสองวิธีต่างมีจุดต่ออยู่ในแง่ข้อตกลงทางสถิติ (assumptions) ที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงควรใช้การทดสอบทั้งสองวิธีประกอบกันเพื่อให้ผลการวิเคราะห์ที่น่าเชื่อถือ นอกจากนี้การรวมผลขนาดอิทธิพลที่มีความแตกต่างกันจะทำให้ผลการศึกษามีความแปรปรวนเพิ่มมากขึ้น และส่งผลให้ผลรวมขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกิดความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประเมินว่ามีความแปรปรวนของผลการศึกษามากเกินกว่าที่จะเกิดขึ้นได้จากความบังเอิญหรือไม่ ด้วยการประเมินว่ามีความต่างแบบกัน (heterogeneity) ระหว่างการศึกษาหรือไม่

เครื่องมือทางสถิติที่นิยมใช้มากที่สุดในการทดสอบความต่างแบบกันคือ Cochran chi-square หรือเรียกว่า Q-test ซึ่งการทดสอบความต่างแบบกันนี้มีการกำหนดสมมติฐานไว้ว่างานวิจัยทุกฉบับเป็นการศึกษาที่ตอบคำถามวิจัยเดียวกัน และพยายามวัดขนาดอิทธิพลต่อตัวแปรเดียวกัน โดยกำหนดว่า ถ้าค่า p-value น้อยกว่า .05 จะเป็นการบ่งชี้ว่าระดับความแปรปรวนหรือความแตกต่างระหว่างงานวิจัยมีมากจนมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงควรหาตัวแปรที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างดังกล่าว แต่การทดสอบโดยใช้ Q-test นี้มีจำกัดคือ วิธีนี้มีกำลังทางสถิติที่ต่ำ (poor

statistical power) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่จำนวนงานวิจัยน้อยดังนั้น จึงนิยมกำหนดเกณฑ์นัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.10 (สุรศักดิ์ เสาแก้ว, 2559)

นอกจากนี้ยังมีการประเมินขนาดของความต่างแบบกันโดยการใช้เครื่องมือที่เรียกว่า ไอ-สแควร์ (I^2) เครื่องมือนี้ใช้วัดขนาดของความไม่สอดคล้องหรือความต่างแบบของผลการศึกษา ผลของ I^2 จะออกมาในรูปแบบของร้อยละของความแปรปรวนระหว่างผลการศึกษาที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยความบังเอิญการคำนวณค่า I^2 นี้สามารถคำนวณได้ โดยตรงจากค่า Q-test โดยมีสูตร ดังนี้

$$I^2 = 100\% \times (Q-df) / Q$$

โดยค่า Q แทนค่า Cochran's heterogeneity statistic และค่า df แทนค่าองศาของความอิสระ (degrees of freedom) หากค่า I^2 มีค่าเป็นลบ สามารถเทียบได้ว่ามีค่าเท่ากับศูนย์ ค่า I^2 โดยปกติจะตกอยู่ในช่วง 0% ถึง 100% ค่า 0% หมายความว่า ไม่พบความต่างแบบกัน ในขณะที่ค่า I^2 ที่มีค่าสูงแสดงว่ามีขนาดของความต่างแบบกันมาก โดย Cochran ได้เสนอคำแนะนำในการแปลผล ค่า I^2 ไว้ และผู้เชี่ยวชาญได้ดัดแปลงการแปลผลช่วงค่า I^2 สามารถแปลผลได้ ดังตาราง 3

ตาราง 3 การแปลผลช่วงค่า I^2

ร้อยละของค่า I^2	การแปลผล
0 - 30	ความต่างแบบกันที่พบนั้น อาจจะไม่สำคัญ
31-60	ความต่างแบบกันที่พบนั้น อาจอยู่ในระดับปานกลาง
60-75	ความต่างแบบกันที่พบนั้น อาจค่อนข้างชัดเจน
>75	ความต่างแบบกันที่พบนั้น ปรากฏอย่างชัดเจน (มีนัยสำคัญ)

ในการสืบค้นงานวิจัยนั้น ผู้วิจัยจะต้องสืบค้นงานวิจัยให้เกี่ยวข้อง และครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตามการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จะพบว่า มีเฉพาะงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เท่านั้น ส่วนงานวิจัยที่ไม่ได้รับการตีพิมพ์ต้องทำการสืบค้นจากแหล่งอื่น ๆ ด้วย เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลเฉพาะพื้นที่หรืออาจจะต้องติดต่อผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ เป็นต้น เนื่องจากในการวิเคราะห์ห่อภิมาณมักจะเลือกเฉพาะงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ซึ่งอาจจะส่งผลให้การวิเคราะห์ห่อคติได้ (Easterbrook, Berlin, Gopalan & Matthews, 1991)

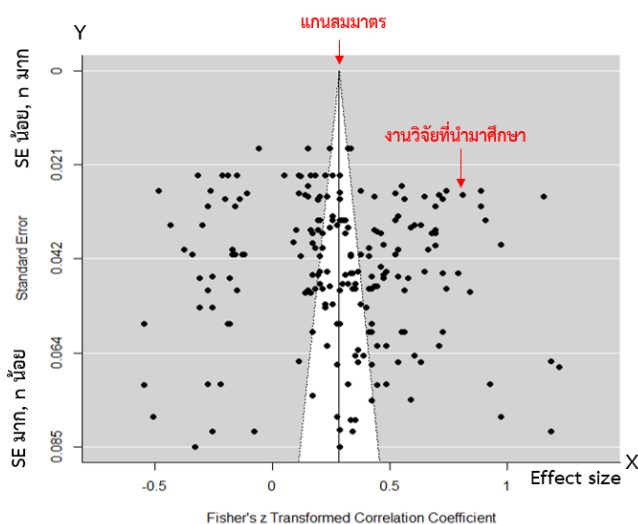
อคติจากการตีพิมพ์ (publication bias)

อคติจากการตีพิมพ์เป็นคำที่ใช้เรียกกรณีที่งานวิจัยมีขนาดอิทธิพลมีนัยสำคัญ ทางสถิติ (significant) ที่มีแนวโน้มที่จะได้รับส่งตีพิมพ์ และได้รับการตีพิมพ์มากกว่างานวิจัยอื่น ๆ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการวิเคราะห์ห่อภิมาณที่รวมงานวิจัยที่มีอคติจากการตีพิมพ์จะทำให้ผลการวิจัยห่อคติได้ ซึ่งมีวิธีการที่สามารถจัดการ และตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์มีหลายวิธี

โดยทั่วไปมี 2 วิธีหลัก ๆ คือ 1) การตรวจสอบโดยใช้กราฟ เช่น funnel plot (Sterne & Harbord, 2004) และ 2) การทดสอบทางสถิติ เช่น Begg's test และ Eegg's test เป็นต้น ซึ่งการมีนัยสำคัญทางสถิติอาจขึ้นกับจำนวนตัวอย่างวิจัยในงานนั้น ๆ การวิเคราะห์ห่อภิมาณที่รวมงานวิจัยที่มีอคติจากการตีพิมพ์อาจส่งผลให้ผลการศึกษามีอคติได้ ซึ่งวิธีการสำคัญในการจัดการอคติจากการตีพิมพ์นี้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ โดยใช้กราฟ funnel plot ที่พิจารณาขนาดอิทธิพลกับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ด้วย funnel plot

การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ด้วยวิธีทดสอบโดยใช้ funnel plot ถือเป็นวิธีที่นิยมสำหรับหลักการทดสอบคือ การสร้าง scatter plot ระหว่างค่าที่แสดงถึง ขนาดอิทธิพล บนแกน x และค่าที่แสดงถึงขนาดของตัวอย่างบนแกน y การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ด้วยวิธีการนี้มีหลักการคือการพิจารณาความสมมาตรของ funnel plot โดยในภาวะที่ไม่มีอคติจากการตีพิมพ์ ค่าที่แสดงถึงขนาดอิทธิพล ในงานวิจัยที่มีขนาดเล็กจะมีการกระจายมาก และเป็นการกระจายตัวที่เท่ากัน (equally distributed) รอบค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล ในขณะที่งานวิจัยที่มีขนาดใหญ่จะมีการกระจายแบบแคบ ๆ รอบ ๆ ค่าเฉลี่ย ทำให้เกิดความสมมาตรของ funnel plot ซึ่งในกรณีที่ไม่มีความสมมาตรของ funnel plot นั้นย่อมแสดงถึงภาวะที่อาจจะมียอคติจากการตีพิมพ์ ทั้งนี้วิธี funnel plot ไม่ใช่วิธีที่สมบูรณ์แบบในการประเมินการมีอคติจากการตีพิมพ์ เนื่องจากภาวะไม่สมมาตรของกราฟอาจเกิดจากสาเหตุอื่นที่ไม่ใช่อคติจากการตีพิมพ์ อาจเกิดได้จากผลการศึกษาที่มีขนาดเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากคุณภาพในการทำการวิจัย หากนักวิจัยพบปัญหา asymmetrical funnel plot ถ้าเป็นกรณีของ heterogeneity ให้เปลี่ยนจากการใช้โมเดลแบบคงที่ (fixed effects model) เป็นโมเดลแบบสุ่ม (random effects model) จะทำให้ได้การรวมผลการวิจัย (pooled result) ใหม่ เมื่อดูจากแกนกลางก็จะมีการขยับแกนจากเดิม หากได้แกนใหม่แล้วสามารถแก้ไขได้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างแบบของขนาดอิทธิพลงานวิจัยที่นำมาศึกษาด้วย funnel plot ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอสัญลักษณ์ และตัวอย่างการแปลผล funnel plot โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) จุดกลมทึบคือ งานวิจัยที่นำมาศึกษา 2) แกน X คือขนาดอิทธิพล (effect size: ES) หรือผลลัพธ์ของการศึกษา 3) แกน y คือ standard error (SE) และ sample size 4) เส้นแกนกลางคือ แกนสมมาตร และจากภาพ 4 ตัวอย่างการแปลผล funnel plot จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ส่วนใหญ่กระจายในสามเหลี่ยมเป็นรูปกรวยคว่ำ ทำให้เกิดความสมมาตรของ funnel plot นอกจากนี้ยังพบว่า sample size สูง ๆ จะอยู่ตรงกลางแกนสมมาตร และ sample size ต่ำ ๆ จะกระจายอยู่ทั้งสองข้าง การเกิดอคติจากการตีพิมพ์ทำให้เกิดความสมมาตรของ funnel plot ในกรณีที่ไม่มีความสมมาตรของ funnel plot แสดงถึง ภาวะที่เกิดอคติจากการตีพิมพ์ แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มส่วนใหญ่ไม่มีอคติจากการตีพิมพ์

ภาพ 4 ตัวอย่างการแปลผล funnel plot

ขั้นตอนที่ 5 การรายงานผลการศึกษา

การสรุปผล และการรายงานผลการวิจัยในการวิเคราะห์ห่อภิมาณนั้น มักจะรายงานในรูปแบบของค่ากลางของขนาดอิทธิพล (summary effect หรือ overall effect) ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95% โดยผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรูปแบบตารางหรือกราฟ forest plot ที่แสดงถึงผลการวิเคราะห์ให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ส่วนของการอภิปรายผล นักวิจัยควรอธิบายถึงข้อค้นพบที่ได้จากการสังเคราะห์งานในอดีต ความรู้จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งควรให้ข้อเสนอแนะ และข้อสรุปที่ค้นพบจากงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทางด้านการศึกษาต่อไปในอนาคต งานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณด้วย forest plot

ความหมายของเส้นและสัญลักษณ์ที่แสดงใน forest plot

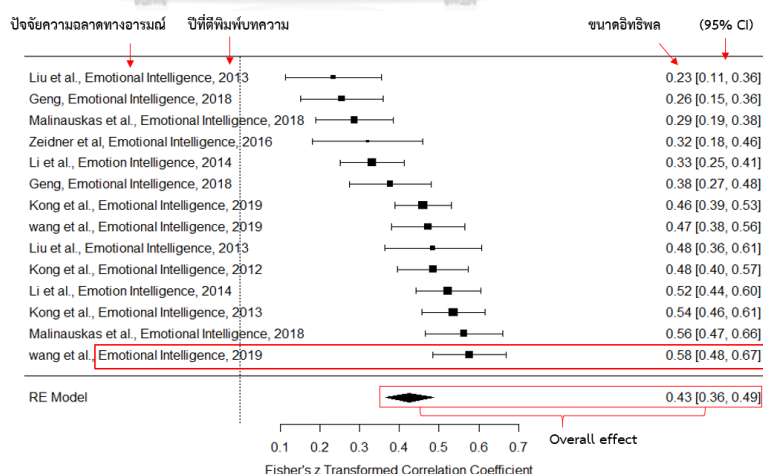
forest plot เป็นกราฟที่แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณของงานวิจัยแต่ละเรื่องที่น่ามาวิเคราะห์ โดยกราฟที่แสดงมีเส้น และจุดลักษณะต่างกันซึ่งมีความหมายดังนี้

1. **เส้นขวาง** หมายถึง ร้อยละ 95 ของความเชื่อมั่น (95% confidence interval, CI) ของผลการศึกษาที่สังเกตได้จากการศึกษาหรือการทดลอง
2. **เส้นตั้ง** หรือ เส้น “no effect” หมายถึง ค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์
3. **ความยาวเส้นขวาง** ที่ลากผ่านเครื่องหมายสี่เหลี่ยมดำทึบหรือความกว้างของความเชื่อมั่นซึ่งมีความสัมพันธ์กับกำลังของการทดสอบ เช่น งานวิจัยที่มีกำลังการทดสอบต่ำ จะมีตัวอย่างขนาดเล็ก และช่วงความเชื่อมั่นจะกว้าง เป็นต้น

4. **เครื่องหมายสี่เหลี่ยมดำทึบ** ที่อยู่กึ่งกลางของเส้นขวางหรือช่วงความเชื่อมั่น หมายถึง ค่าประมาณที่เป็นจุดของค่าสถิติที่คำนวณได้จากตัวอย่างหรือ “point estimate” หากสี่เหลี่ยมมีขนาดใหญ่แสดงว่างานวิจัยเรื่องนั้น ๆ มีตัวอย่างขนาดใหญ่

5. **สัญลักษณ์รูปเพชร** หมายถึง ผลรวมของการศึกษาทั้งหมดที่รวบรวมมา คำนวณได้จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ความกว้างตามแนวขวางของรูปเพชร หมายถึง ช่วงความเชื่อมั่นของผลรวมที่วิเคราะห์ได้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยกตัวอย่างแนวทางการนำเสนอคุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 3 ด้าน (6มิติ) ที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระ โดยนำเสนอตัวอย่างการแปลผลด้วย forest plot ดังภาพ 4 เป็นการวิเคราะห์ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ โดยตัวเลขที่แสดงฝั่งขวาของภาพเป็นตัวเลขขนาดอิทธิพล และช่วงความเชื่อมั่น (95% CI) ตามลำดับ ส่วนรูปสี่เหลี่ยมขาวกลมตัดโดยที่จุดแหลมตรงกลางคือ overall effect หรือ point estimate และขนาดสี่เหลี่ยมดำทึบแสดงถึง sample size ส่วนปีก 2 ข้างคือ 95% CI ผลการวิเคราะห์พบว่า ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์มีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.58 โดยมีช่วงของค่า overall effect เท่ากับ 0.43 (95% CI 0.36 ถึง 0.49) และพบว่า ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขมากที่สุดคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยในปี ค.ศ. 2019 ดังภาพ 5

ภาพ 5 ตัวอย่างการแปลผล forest plot

2.6 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ถ้อยคำ

การวิเคราะห์ถ้อยคำมีข้อดีที่เป็นประโยชน์ ทั้งในด้านวิชาการ และการปฏิบัติหลายประการ สรุปได้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ถ้อยคำให้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีความเป็นปรนัยสูง เพราะใช้วิธีการวิเคราะห์ ข้อมูลที่มีระบบ ทำให้ได้ข้อสรุปที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีความถูกต้อง ลุ่มลึก และน่าเชื่อถือ มากกว่าผลงานวิจัยเพียงงานเดียว

2. ผลการวิเคราะห์ถ้อยคำช่วยลดความลำเอียงของข้อค้นพบในความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ที่ได้จากการวิเคราะห์สามารถชี้ชัด ระบุถึงทิศทาง และขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ช่วยแก้ไขความคลุมเครือในการศึกษาที่ผ่านมาได้

3. เป็นประโยชน์ต่อการสร้าง และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ เพราะการวิเคราะห์ถ้อยคำเป็นวิธีการที่มีระบบซึ่งจะช่วยชี้ให้เห็นช่องว่างหรือส่วนที่ขาดหายไปในแต่ละด้านต่าง ๆ (gap of knowledge) ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา ซึ่งจะช่วยให้เห็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยต่อไปได้ชัดเจนขึ้น

4. การวิเคราะห์ถ้อยคำมีบทบาทสำคัญทั้งในการพัฒนาทฤษฎีเพราะข้อค้นพบที่กว้างขวาง ลุ่มลึกจากการวิเคราะห์ถ้อยคำจะช่วยให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุนการพัฒนาทฤษฎี และตรวจสอบทฤษฎี ซึ่งจะเป็นการขยายขอบเขตแห่งความรู้ทางวิชาการให้กว้างขวางต่อไป

5. การวิเคราะห์ถ้อยคำช่วยให้สามารถนำข้อค้นพบสรุปจากการจัดกระทำ (intervention) อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติการ นำไปใช้ในการปฏิบัติจริงรวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ผู้กำหนดนโยบายนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายต่อไป

6. การวิเคราะห์ถ้อยคำให้ข้อค้นพบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีเงื่อนไขหรือการหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรปรับ (moderator variable) ที่เป็นคุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ เช่น ปีที่ตีพิมพ์ สัญชาติของตัวอย่างหรือเพศของนักวิจัย ฯลฯ กับผลของขนาดอิทธิพลที่ได้จากการวิเคราะห์ ซึ่งทำให้เห็นความสัมพันธ์ที่สามารถทำให้เข้าใจถึงผลของข้อค้นพบได้มากยิ่งขึ้น

2.7 หลักการวิเคราะห์ถ้อยคำโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (MASEM)

นักวิจัยทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์นิยมใช้การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SEM เพื่อทดสอบโมเดลทดสอบสมมติฐานด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อมีการศึกษา SEM จำนวนมากในหัวข้อที่คล้ายกัน นักวิจัยอาจจะต้องการรวมการศึกษาเหล่านี้เข้ากับการวิเคราะห์ถ้อยคำ

โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation modeling: SEM) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งรวมหลายตัวแปรต่าง ๆ ในทางจิตวิทยา สังคมวิทยา และเศรษฐศาสตร์ เป็นเทคนิคทางสถิติในการทดสอบโมเดลที่ซับซ้อนกับตัวแปรแฝง และตัวแปรที่สังเกตได้ โครงสร้างทางทฤษฎีหรือตัวแปรแฝงจะเชื่อมโยงไปยังตัวแปรสังเกตได้ที่สังเกตผ่านโมเดลการวัด

สมมติฐานความสัมพันธ์ ในบรรดาตัวแปรที่สังเกตได้ และตัวแปรแฝงจะถูกระบุผ่านโมเดลโครงสร้าง เช่น นักวิจัยอาจตั้งสมมติฐานว่าตัวแปรที่สังเกตได้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยการระบุโมเดลเส้นทางค่าสัมประสิทธิ์ เส้นทางประมาณจะบอกนักวิจัยทราบว่า ตัวแปรส่งอิทธิพลอย่างไรต่อตัวแปรอื่น ๆ อีกรูปแบบที่นิยมคือ การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันซึ่งเชื่อมโยงตัวแปรที่สังเกตได้กับตัวแปรแฝง นักวิจัยอาจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงหลังจากควบคุมความผิดพลาดในการวัด (measurement errors) สถิติการทดสอบการคำนวณค่าสังเกต (exact test) และการประมาณค่า approximate test สามารถใช้ในการประเมินความสอดคล้องของข้อมูลสมมติฐานทางทฤษฎี (proposed model)

โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเป็นสถิติที่มีการใช้ทั้งการวิเคราะห์ถดถอย การวิเคราะห์เส้นทาง การวิเคราะห์องค์ประกอบ และการวิเคราะห์หลาย ๆ ตัวแปร มักจะใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้างในการวิเคราะห์ หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นเทคนิคการวิเคราะห์สถิติที่สามารถวิเคราะห์ตัวแปรหลาย ๆ ตัวแปรพร้อม ๆ กันในครั้งเดียว และอาจเรียกว่า การวิเคราะห์โครงสร้างความแปรปรวนร่วม (covariance structure analysis) หรือการวิเคราะห์โครงสร้างสหสัมพันธ์ (correlation structure analysis) เป็นวิธีการหาความสอดคล้องของรูปแบบตามสมมติฐาน และเพื่อปรับรูปแบบให้สอดคล้อง โดยผลลัพธ์ที่ได้คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องต่าง ๆ เช่น ค่าไคสแควร์ ค่าดัชนีความสอดคล้องดัชนีความสอดคล้องปรับแก้ ค่าดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่าง ค่าความผิดพลาดมาตรฐาน และอื่น ๆ เป็นต้น

การวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติที่กำลังได้รับความสนใจจากนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ และด้านการแพทย์เป็นจำนวนมาก และถูกนำมาพัฒนารวมกับวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติต่าง ๆ เช่น โมเดลหลายระดับ (multilevel modeling) การวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่ม (analysis of categorical data) และการวิเคราะห์อภิมาน (meta - analysis) ซึ่งสามารถนำมาใช้ทดสอบว่า โมเดลที่ศึกษานั้นมีรูปแบบสอดคล้องกับข้อมูลหรือไม่ และเนื่องจากปัญหาในการวิจัยแต่ละครั้ง หากข้อมูลเชิงประจักษ์จำนวนไม่เพียงพอจะทำให้ขาดความแม่นยำในการทำนายผล เกิดความเอนเอียงของผู้วิจัยในการยืนยันผลโดยไม่ค่อยยินดีที่จะใช้โมเดลทางเลือกอื่น ๆ และผู้วิจัยแต่ละท่านต่างมีแนวทางที่จะสนับสนุนตามข้อมูลของตนเอง ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นชุดเดียวโดยการวิเคราะห์เพียงครั้งเดียวนั้นยังไม่สามารถเป็นข้อสรุปที่ดีของเรื่องนั้น ๆ ได้ จึงมีการนำงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาในเรื่องเดียวกันมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อให้เกิดข้อค้นพบที่สามารถยืนยันได้ด้วยข้อมูลที่ศึกษามาหลาย ๆ ครั้ง เพื่อช่วยลดความผิดพลาดความเอนเอียงนำไปสู่ข้อสรุปที่ลุ่มลึกจนสามารถนำมาพัฒนาเป็นทฤษฎีต่อไป

ดังนั้น จึงมีนักวิจัยหลายท่านได้ใช้คำที่คล้ายคลึงกันในการทบทวนวรรณกรรมของเทคนิคที่ใช้ในการรวม meta-analysis และ SEM เข้าด้วยกันในการทดสอบโมเดลเชิงทฤษฎี เช่น “meta-analytic path analysis”, “meta-analysis of factor analysis”, “meta-analytical structural equations analysis”, “path analysis of meta-analytically derived correlation matrices”, “structural equation modeling of a META-ANALYSIS and SEM”, “meta-analytic correlation matrix”, “path analysis based on meta-analytic findings”, และ “analyzing matrices of meta-analytic correlations” โดยคำทั่วไป “meta-analytic SEM” หรือ “MASEM” ถูกใช้ในงานวิจัยนี้ นอกเหนือจาก MASEM แล้ว ยังมีวิธีการอีกประเภทหนึ่ง ที่เรียกว่า SEM-based meta-analysis ซึ่งใช้ SEM framework เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรเดียว พหุตัวแปร และตัวแปรสามระดับ ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “การวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง” หรือ “MASEM” และใช้แนวคิดการวิเคราะห์เทคนิค MASEM ของ Cheung (2009a, 2009b)

1) แนวคิดการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (MASEM)

Jak และ Cheung (2019) ได้อธิบายว่า การวิเคราะห์อภิมานแต่งขึ้นโดย Gene Glass โดยกล่าวว่า การวิเคราะห์อภิมานเป็น “การวิเคราะห์สถิติของการรวบรวมผลการวิเคราะห์จำนวนมากของผลการวิเคราะห์” หลังจากการแนะนำของ Glass นำมาสู่วงการวิทยาศาสตร์แล้วการวิเคราะห์อภิมานจึงเป็นวิธีการมาตรฐานในการสังเคราะห์การวิจัย การค้นพบในสังคมพฤติกรรมศาสตร์ การศึกษา วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ และมีวารสารฉบับพิเศษ (special issue) ได้ศึกษาเกี่ยวกับต้นกำเนิดของการวิเคราะห์อภิมานสมัยใหม่ที่แก้ไขโดย Shadish และ Lecy (2015) ได้ให้มุมมองส่วนตัวในหลายประเด็นจากผู้มีส่วนร่วมหลักในการพัฒนาการวิเคราะห์อภิมานให้เรื่องราว และระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณของการวิเคราะห์อภิมานในสาขาต่าง ๆ

Glass (1976 อ้างถึงใน Cheung & Chan, 2005) ได้ให้นิยามคำว่า การวิเคราะห์อภิมานเป็น “การวิเคราะห์ทางสถิติของผลการวิเคราะห์จำนวนมากจากการศึกษารายบุคคลเพื่อจุดประสงค์ในการบูรณาการข้อค้นพบ” มีการใช้เทคนิคการวิเคราะห์อภิมานกันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นเทคนิคทางสถิติเพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยในสาขาทางสังคมศาสตร์ เช่น Rosenthal และ Dimatteo (2001) และ Schmidt (1992) เป็นต้น จากผลของการวิเคราะห์อภิมานที่ได้จากการวิจัยในหลาย ๆ งาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับนักวิจัยที่จะใช้เทคนิค meta-analytic และ SEM ในการทดสอบโมเดลเชิงสาเหตุ โดยการวิเคราะห์อภิมานสามารถจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 วิธีหลัก ๆ ดังนี้

1) วิธีการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เดียว (univariate approach) คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แต่ละคู่ตัวแปร แต่ละคู่ต่างมีอิสระต่อกันในการคำนวณ และทำการวิเคราะห์ทีละคู่ไปจนจนครบคู่ความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษา (Brown & Peterson, 1993; Schmidt, Hunter & Outerbridge, 1986)

ตัวอย่างเช่น Hunter และ Schmidt (2004) ใช้วิธีหาค่าความสัมพันธ์เฉลี่ย (univariate r) ส่วน Hedge และ Olkin (1985) ใช้วิธีการแปลงค่าสหสัมพันธ์เป็นคะแนนมาตรฐานของ Fisher (Fisher's Z scores) ในการวิเคราะห์นักวิจัยจะต้องเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับขนาดของข้อมูล หากข้อมูลมีขนาดใหญ่ควรใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยความสัมพันธ์ และถ้าขนาดข้อมูลมีขนาดเล็กวิธีการของ Fisher จะเหมาะสมกว่า (Silver & Dunlap, 1987) โดยข้อดีของวิธีการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว (univariate r) ทำให้ผู้วิจัยเรียนรู้ และวิเคราะห์ได้ง่าย แต่มีข้อจำกัดคือ ในบางโมเดลอาจจะขาดความน่าเชื่อถือ เนื่องจากการวิเคราะห์แต่ละเส้นนั้นไม่ได้ นำความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเข้ามารวมพิจารณาไปพร้อมกัน ผลการวิเคราะห์โดยรวมอาจจะได้ผลดี มากนักโดยเฉพาะค่าไคสแควร์ และค่าผิดพลาดมาตรฐาน และผลที่เกิดจากการเลือกใช้ค่ากลางที่ไม่ สอดคล้องกับขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2) วิธีการวิเคราะห์แบบพหุ (multivariate r) คือ การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์คู่ตัวแปรในโมเดล ที่จะศึกษาทั้งหมดไปพร้อม ๆ กันในครั้งเดียว ข้อดีของวิธีการวิเคราะห์แบบพหุคือ ผลการวิเคราะห์มี แนวโน้มที่จะเป็นไปตามทฤษฎี เพราะการวิเคราะห์จะนำค่าความสัมพันธ์ทั้งหมดมาพิจารณาพร้อมกัน ใน ขณะที่วิธี univariate จะวิเคราะห์ทีละคู่ความสัมพันธ์ วิธีการหนึ่งที่นักวิเคราะห์หือภิมานมักจะนำมาใช้กับ วิธี Multivariate คือ การวิเคราะห์กำลังสองน้อยที่สุดแบบทั่วไป (generalized least squares: GLS) (Furlow & Beretvas, 2005; Hafdahl & Williams, 2009) วิธีวิเคราะห์การวิเคราะห์กำลังสองน้อยที่สุด แบบทั่วไป เป็นเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์ที่ยังไม่ทราบพารามิเตอร์ในโมเดลสมการ ถดถอยเชิงเส้น ประโยชน์ของเทคนิค GLS ประการหนึ่งคือ เป็นเทคนิคประมาณค่าที่ใช้เมื่อค่าตัวแปร สังกัดมีความแตกต่างกัน (heteroscedasticity) หรือมีระดับองค์ในระดับบางระหว่างค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสังเกต และช่วยทดสอบระดับความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) ของชุดข้อมูลที่นำมา วิเคราะห์

2) แนวคิดการวิเคราะห์ MASEM ของ Cheung

Cheung และ Chan (2005) ได้อธิบายว่า การวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) เป็นเทคนิคที่ในการทดสอบตัวแปรหลาย ๆ ตัวแปรสำหรับทดสอบโมเดลตามสมมติฐาน (hypothetical model) ในทางพฤติกรรมศาสตร์ การทบทวนวรรณกรรมแสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเป็นที่นิยมใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างของนักวิจัยแต่ละท่านก็ไม่ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันไป ทั้งหมด นักวิจัยอาจจะเสนอโมเดลที่สนับสนุนจากตัวนักวิจัยเอง อาจจะเป็นการยากที่จะเปรียบเทียบ ข้อมูล และโมเดลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้นักวิจัยมักจะลังเลที่จะพิจารณาโดยใช้โมเดลทางเลือก (alternative model) ทำให้เกิดอคติในการประเมินโมเดล ส่งผลต่ออุปสรรคในความก้าวหน้าของ งานวิจัย ดังนั้น การดำเนินการวิจัยเชิงประจักษ์จำเป็นที่จะต้องลดความไม่แน่นอนของหัวข้องานวิจัย ที่ไม่สอดคล้องกัน

Cheung (2005, 2009a, 2009b) จึงได้เสนอแนวคิดการวิเคราะห์เทคนิค MASEM จากการศึกษาของนักวิจัย 2 ท่านหลัก ๆ คือ Hunter และ Schmidt (2004) ที่ได้พัฒนาเทคนิคปรับแก้ลดความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อนให้เหลือแต่ความแปรปรวนอย่างมีระบบ และ Viswesvaran และ Ones (1995) ได้นำการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) มาใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมานซึ่งทั้ง 2 วิธีนี้มีความแตกต่างกัน และไม่ได้มาจากรากฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกัน แต่เมื่อนำเทคนิคการวิเคราะห์ทั้ง 2 วิธีมาบูรณาการแล้วทำให้การวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างนั้นมีความคลาดเคลื่อนน้อยลง และทำให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น แนวทางการวิเคราะห์ MASEM ของ Cheung จึงเป็นการวิเคราะห์แบบพหุ และพบว่า การใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างแบบหลายกลุ่มจะทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่น่าเชื่อถือกว่า

Viswesvaran and Ones (1995 อ้างถึงใน Cheung & Chan, 2005) อธิบายว่าการวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเกี่ยวข้องกับเทคนิคการสังเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์และความสอดคล้อง SEM มักจะวิเคราะห์โดยการใช้ meta-analytic techniques ซึ่งเกี่ยวกับชุดเมทริกซ์สหสัมพันธ์ สร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมซึ่งสามารถวิเคราะห์โดยใช้ SEM แต่อย่างไรก็ตาม MA และ SEM ได้รับการพัฒนาภายใต้แบบแผนตามหลักวิจัย (research traditions) ของ MA และ SEM ภายใต้พื้นฐานบนการแจกแจงของความสัมพันธ์ และความแปรปรวนร่วมตามลำดับและ Cheung ได้เสนอการใช้เทคนิคของการวิเคราะห์ multiple - group ใน SEM เพื่อสังเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ในขั้นตอนแรก และเพื่อความสอดคล้องโมเดลโครงสร้างตามสมมติฐานบนพื้นฐานของเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมในขั้นตอนที่สอง

ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ 2 ขั้นตอนของโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (TSSEM) นั้นเปรียบเทียบกับกระบวนการวิเคราะห์ห่อภิมานที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย เช่น วิธีการหาค่าความสัมพันธ์เฉลี่ย (univariate r) (Hunter & Schmidt, 1990) หรือคะแนนมาตรฐานของ Fisher (Hedges & Olkin, 1985) เช่น การวิเคราะห์กำลังสองน้อยที่สุดแบบทั่วไป (generalized least squares: GLS) (Becker, 1992, 1995) แม้ว่าจะมีหลายการศึกษาที่รวม MA และการวิเคราะห์เส้นทางหรือการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (เช่น Becker, 1992, 1995; Cheung, 2009a; Hafdahl & Williams, 2009) และเป็นความพยายามครั้งแรกของ Cheung ที่จะรวมเทคนิคการวิเคราะห์ห่อภิมานภายใต้กรอบทั่วไปของ SEM เพื่อเพิ่มความสนใจของนักวิจัยในการพัฒนาหลักการวิธีการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM

Cheung และ Hong (2017) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ MASEM ในจิตวิทยาสุขภาพ โดยสรุปได้ดังนี้ วิธีการทางสถิติมีบทบาทสำคัญในทางพฤติกรรม การแพทย์ และสังคมศาสตร์ ทั้งสองความก้าวหน้าทางสถิติล่าสุดเป็นสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างใช้ในการทดสอบสมมติฐานโมเดลตามทฤษฎีซึ่งสามารถวิเคราะห์เส้นทาง

การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือโมเดล SEM เต็มรูปแบบ ส่วนการวิเคราะห์อภิมานใช้สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาในหัวข้อเดียวกัน

Cheung และ Hong (2017) แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางสถิติล่าสุดอีกอย่างหนึ่งคือ MASEM ซึ่งรวม meta-analysis และ SEM เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (theory of planned behavior) เช่น ผู้วิจัยได้แสดงการวิเคราะห์ MASEM ที่สามารถเพิ่มความสำคัญของคำถามวิจัยที่ไม่สามารถตอบได้ด้วยการวิเคราะห์อภิมานตัวแปรเดียวบนสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยเฉพาะการวิเคราะห์แบบ MASEM จะช่วยให้นักวิจัย

1) ทดสอบว่าโมเดลสมมติฐานทางทฤษฎี (proposed models) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

2) ประมาณขนาดอิทธิพลบางส่วนหลังจากการควบคุมตัวแปรอื่น

3) ประมาณมูลค่าฟังก์ชันของการประมาณค่าพารามิเตอร์ เช่น อิทธิพลทางอ้อม

4) ตัวแปรแฝงในโมเดลนักวิจัยแสดงให้เห็นขั้นตอนการดำเนินการกับตัวอย่างเกี่ยวกับทฤษฎีประเด็นที่เป็นประโยชน์ใน MASEM และเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา

Cheung และ Hong (2017) ได้สรุปขั้นตอนและการดำเนินการศึกษา MASEM ดังนี้

1) แนวความคิดขั้นตอนแรกในการดำเนินการศึกษา MASEM คือ การตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่สำคัญในการศึกษา ขั้นตอนนี้เหมือนกับวิเคราะห์อภิมานแบบเดิม เช่น Cooper, Kuh และ Hardy (2010) ยกเว้นว่า หากงานวิจัยมีหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ MASEM ผู้วิจัยจำเป็นต้องระบุตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (correlation matrix)

2) การสกัดข้อมูล หลังจากระบุโครงสร้างทั้งหมดที่เกี่ยวข้องสำหรับเมทริกซ์ความสัมพันธ์ อาจกำหนดเกณฑ์การรวมเข้าหรือการคัดออก ผู้วิจัยจำเป็นต้องตัดสินใจว่าควรศึกษาอะไรใน MASEM เกณฑ์การรวมเข้า และการคัดออกช่วยให้มั่นใจได้ว่า การศึกษาที่เลือกมีความเกี่ยวข้องกับคำถามการวิจัย นอกจากนี้ยังสามารถให้นักวิจัยท่านอื่นสามารถทำผลการวิจัยหรือข้อมูลพื้นฐานสำหรับ MASEM คือ เมทริกซ์ความสัมพันธ์ และขนาดตัวอย่าง และสามารถแยกลักษณะการศึกษาสำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรปรับ

3) การวิเคราะห์ขั้นตอนแรกเมื่อได้เมทริกซ์ความสัมพันธ์แล้วนักวิจัยสังเคราะห์เมทริกซ์ความสัมพันธ์ในเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม โดยใช้วิธี two stage structural equation modeling (TSSEM) ซึ่งใช้ในแพ็คเกจ meta-SEM (Cheung, 2005) ใน R statistical environment (development core team, 2016)

3) ขั้นตอนการวิเคราะห์ MASEM

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ MASEM ของ Cheung (2009a, 2009b) โดยมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ทอิกิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างผู้วิจัยจะต้องสังเคราะห์งานวิจัยแล้วนำมาสร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบความตรงของโมเดลสมการเชิงโครงสร้างที่สร้างขึ้น และวิเคราะห์เพื่อปรับแก้โมเดลให้ได้เป็นทฤษฎีใหม่ (Cheung & Chan, 2009a, 2009b; Hunter & Schmidt, 2004; Viswesvaran & Ones, 1995) มีขั้นตอนการดำเนินการหลัก 2 ขั้นตอน (Cheung & Chan, 2009a, 2009b) ดังนี้

ขั้นตอนแรก เป็นการรวมเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของงานวิจัยเรื่องต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และทดสอบความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การรวมเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของงานวิจัยเรื่องต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และทดสอบความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) ผู้วิจัยต้องรวบรวมสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่สนใจจะศึกษาจากงานวิจัยต่าง ๆ นำมาสร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pooled correlation matrix) เพื่อหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวม (pool correlation coefficients) และทดสอบความเป็นเอกพันธ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ทอิกิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ซึ่งวิธีการสร้าง pooled correlation matrix มี 2 วิธีคือ 1) วิธีการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เดี่ยว (univariate approach) และ 2) วิธีการวิเคราะห์แบบพหุ (multivariate approach)

1) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เดี่ยวคือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แต่ละคู่ตัวแปร โดยแต่ละคู่ต่างมีอิสระต่อกันในการคำนวณ ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทีละคู่ตัวแปรไปจนครบคู่ความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษา (Brown & Peterson, 1993; Schmidt, Hunter & Outerbridge, 1986) ซึ่งการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เดี่ยวจะทำการหาค่าความสัมพันธ์เฉลี่ย (univariate : r) (Hunter & Schmidt, 2004) หรือการแปลงค่าสหสัมพันธ์เป็นคะแนนมาตรฐานของ Fisher (fisher's Z scores) Hedge และ Olkin (1985) และ Dunlap (1987) ได้แนะนำว่า หากข้อมูลมีขนาดใหญ่ควรใช้วิธีหาค่าความสัมพันธ์เฉลี่ย (univariate: r) แต่ถ้าข้อมูลมีขนาดเล็กวิธีการของ Fisher จะเหมาะสมกว่า

ข้อดีของวิธีการวิเคราะห์ตัวแปรเดี่ยวคือ เรียบง่าย และวิเคราะห์ง่าย แต่ก็มีข้อจำกัดคือการวิเคราะห์แต่ละเส้นนั้นไม่ได้นำความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเข้ามาร่วมพิจารณาไปพร้อมกัน ดังนั้นผลการวิเคราะห์โดยรวมอาจไม่ได้ผลดีมากนักโดยเฉพาะค่าไคสแควร์ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และอาจจะได้ค่าที่ไม่น่าเชื่อถือในบางโมเดล โดยเฉพาะผลที่เกิดจากการเลือกใช้ค่ากลางที่ไม่สอดคล้องกับขนาดของตัวอย่าง

2) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคือ การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของคู่ตัวแปรในโมเดลที่จะศึกษาทั้งหมดไปพร้อม ๆ กันในครั้งเดียว ไม่แยกวิเคราะห์เหมือน univariate approach ข้อดีของวิธีการวิเคราะห์แบบพหุคือ ผลการวิเคราะห์มีแนวโน้มที่จะเป็นไปตามทฤษฎีเพราะการวิเคราะห์จะนำค่าความสัมพันธ์ทั้งหมดมาพิจารณาพร้อมกัน วิธีการหนึ่งที่นักวิเคราะห์หือภิมานมักจะนำมาใช้กับวิธีการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคือ การวิเคราะห์กำลังสองน้อยที่สุดแบบทั่วไป (generalized Least Squares: GLS) (Furlow & Beretvas, 2005; Hafdahl & Williams, 2009) วิธีวิเคราะห์ GLS เป็นเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์ที่ยังไม่ทราบค่าในโมเดลสมการถดถอยเชิงเส้น ข้อดีของเทคนิคนี้คือ เป็นเทคนิคประมาณค่าที่สามารถใช้ได้เมื่อค่าตัวแปรสังเกตมีความแตกต่างกัน (heteroscedasticity) หรือค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตมีระดับองศาอิสระแตกต่างกัน อีกทั้งเป็นวิธีที่ช่วยทดสอบระดับความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) ของชุดข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์

ในขั้นตอนของการรวมเมทริกซ์สหสัมพันธ์จะเกิดความซับซ้อนเรื่องตัวแปรที่ต่างกัน Cheung เสนอแนวทางแก้ไขปัญหานี้ 2 วิธีคือ วิธีที่ 1 วิธีลบตามรายการ (listwise deletion) คือ การลบตัวแปรที่ศึกษาที่มีรายการตัวแปร (list) ไม่ครบตามจำนวนรายการตัวแปรที่ผู้วิจัยต้องการออกจากวิเคราะห์หรือการรวมงานวิจัยที่มีรายการตัวแปรตามรายการ (list) ที่ต้องการเท่านั้น งานวิจัยใดที่มีตัวแปรไม่ครบให้ตัดออกได้ (Hom, Caranikas-Walker, Prussia & Griffeth, 1992) หรือวิธีจับคู่ตัวแปรแล้วลบออก (pairwise deletion) คือ จับคู่ตัวแปรที่มีค่าสหสัมพันธ์

การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยเทคนิค MASEM เป็นวิธีที่นำเทคนิคการวิเคราะห์หือภิมาน และเทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างมาใช้ร่วมกัน มีขั้นตอนการดำเนินการคือ รวมขนาดอิทธิพลในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรในรูป pooled correlation matrix แล้วจึงนำเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้มาวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง ทำให้ผู้วิจัยสามารถได้ข้อค้นพบที่ลึกซึ้ง และกว้างมากขึ้นกว่าการวิจัยแบบอื่น ๆ ในขั้นตอนแรกเมื่อวิเคราะห์ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมแล้ว จากนั้นนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนที่สองต่อไป

ขั้นที่สอง เป็นการนำเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pooled correlation matrix) ที่ได้จากขั้นตอนแรกไปวิเคราะห์ SEM

การนำตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมที่สังเคราะห์ได้ไปวิเคราะห์หาความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ด้วยสมการเชิงโครงสร้าง เพื่อหารูปแบบที่สอดคล้องจากข้อมูลตารางค่าสหสัมพันธ์รวม หลังจากการสังเคราะห์ได้ตารางสหสัมพันธ์แล้ว ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะพบปัญหาคือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาวิเคราะห์ในโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพราะ ตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมอยู่ในรูปของค่าประมาณที่ได้มาจากการศึกษาตัวแปรในเรื่องเดียวกันหลายงานวิจัย จึงทำให้งานวิจัยแต่ละงานจะมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันออกไป นักวิจัยแต่ละท่านต้องตัดสินใจ

ในเรื่องขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในงานวิจัย นักวิจัยบางท่านใช้ค่าเฉลี่ย (Carson, Carson & Roe, 1993; Premack & Hunter, 1988) ฐานนิยม (Brown & Peterson, 1993) หรือใช้ผลรวม (Tett & Meyer, 1993) ของขนาดกลุ่มตัวอย่างซึ่งขึ้นอยู่กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สังเคราะห์ และมีผลต่อการวิเคราะห์การศึกษาที่จะได้ เพราะการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องขึ้นอยู่กับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ปัญหาต่อมาคือ คุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาศึกษา หลังจากการสร้างตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์แล้ว นักวิจัยอาจจะไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างในคุณลักษณะที่แปรผันในแต่ละงานวิจัย (Colquitt et al., 2000; Tett & Meyer, 1993) ซึ่งจะส่งผลต่อตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมด้วย งานวิจัยแต่ละงานมีค่าสหสัมพันธ์ของงานวิจัยต่าง ๆ แบ่งสัดส่วนตามค่าผลรวมที่ได้จากตารางผลรวมก็ตาม แต่ก็มีความแตกต่างกันด้านคุณลักษณะของประชากร วิธีการแก้ไขคือ การให้ค่าน้ำหนักแก่ค่าสหสัมพันธ์ของแต่ละงานวิจัย โดยให้ค่าน้ำหนักแตกต่างกันตามความแปรผันคุณลักษณะของงานวิจัย

เนื่องจากการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างนั้นมีความซับซ้อน ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงใช้ซอฟต์แวร์ที่มีความสะดวกในการนำมาวิเคราะห์คือ โปรแกรม Mplus และ R เพราะเป็นสถานะแวดล้อมเปิดที่มีนักวิจัยจำนวนมากนำมาใช้วิเคราะห์ในงานวิจัยทางสถิติ นักวิจัยสามารถทดสอบสมการใหม่ ๆ จากส่วนต่อขยายทางสถิติจำนวนมาก และมีส่วนต่อการขยายเพื่อการวิเคราะห์อภิมานสมการโมเดลเชิงโครงสร้าง อีกทั้งมีสถานะแวดล้อมที่ช่วยให้นักวิจัยสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือทดสอบโมเดลทางสถิติใหม่ ๆ โดยไม่มีข้อจำกัดเหมือนซอฟต์แวร์ทางสถิติทั่วไป

4) วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

1) เพื่อทดสอบความคงที่ของขนาดอิทธิพลระหว่างตัวแปรผ่านการศึกษาหลาย ๆ ครั้งเพื่อการประมาณขนาดอิทธิพลรวม (pooled effect size)

2) เพื่อหาศึกษาตัวแปรปรับ (moderator variables) เป็นการรวมเทคนิควิธีการวิเคราะห์อภิมานเข้ากับการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Hunter & Schmidt, 2004; Viswesvaran & Ones, 1995) ซึ่งสามารถนำมาร่วมสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ งานได้

5) ประโยชน์ของการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM

1. เพื่อให้ได้ข้อสรุปความรู้อย่างลึก และเป็นข้อสรุปที่ได้จากข้อค้นพบจากงานวิจัยที่ต่างกันหลาย ๆ ครั้ง อีกทั้งเพื่อค้นพบตัวแปรปรับที่มีอิทธิพลต่อโครงสร้างของโมเดล และเพื่อให้ได้ค่าประมาณการที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นเมื่อศึกษาจากจำนวนตัวอย่างที่เพิ่มขึ้น

2. ได้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแนวทางให้กับนักวิจัยที่ต้องการข้อสรุปงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์ของตัวแปรที่นักวิจัยต้องการศึกษา โดยตัวแปรที่ศึกษามีลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ซึ่ง

ข้อสรุปของการศึกษามาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีความน่าเชื่อถือระดับสูงโดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

3. การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM เป็นการวิเคราะห์ที่นำเทคนิคการประมาณค่าพารามิเตอร์แบบสูงสุดมาวิเคราะห์ร่วมเพื่อให้การประมาณค่าความสอดคล้องของโมเดลมีความแม่นยำ จึงเป็นทางเลือกที่ให้ผลดีในการวิเคราะห์ห่อภิมาณในกรณีที่ผู้วิจัยต้องการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีตัวแปรหลาย ๆ ตัวแปรพร้อมกัน อีกทั้งนักวิจัยสามารถเลือกการวิเคราะห์ด้วยขนาดอิทธิพลคงที่หรือขนาดอิทธิพลสุ่มได้

ตอนที่ 3 องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

3.1 องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุข

ความอยู่ดีมีสุขเป็นประเด็นที่ถูกให้ความสนใจในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวนี้เช่นเดียวกันซึ่งสะท้อนผ่านผลงานวิจัย และการทำดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุขโดยต้องศึกษาองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน และความอยู่ดีมีสุขมิติต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติ และระดับหน่วยงานหรือองค์กรจึงทำให้มีนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขพบว่า มีนักวิจัยหลายท่านได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันไปในหลายมิติโดยมีรายละเอียดดังนี้

Yalcm และ Malkoc (2015) ได้แบ่งองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุข 3 องค์ประกอบคือ

- 1) ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง ความพึงพอใจในชีวิตในภาพรวมแต่ละด้าน เช่น การทำงาน การใช้ชีวิตประจำวัน เป็นต้น
- 2) ความรู้สึกเชิงบวก หมายถึง การมีอารมณ์ความรู้สึกมีความสุข และรื่นรมย์
- 3) ความรู้สึกเชิงลบ หมายถึง ประสบการณ์หรืออารมณ์ที่ไม่มีความสุข และไม่รื่นรมย์

จากที่กล่าวมาข้างต้นกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความพึงพอใจในชีวิต มีอารมณ์เชิงบวกที่สูงขึ้น และมีอารมณ์เชิงลบน้อยลงจะทำให้มีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น

Rodríguez-Fernández, Díaz, Zabala, Goni, Esnaola และ Goni (2016) ได้แบ่งองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) องค์ประกอบทางปัญญา หมายถึง ความพึงพอใจในชีวิตคือ ความพึงพอใจในชีวิตแสดงในรูปแบบของการประเมินของแต่ละบุคคลว่าชีวิตของบุคคลนั้น ๆ เปลี่ยนไปอย่างไร
- 2) องค์ประกอบอารมณ์ความรู้สึก หมายถึง อารมณ์ทางบวก และอารมณ์ทางลบคือ การตอบสนองทางอารมณ์ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต

Savi-Çakar และ Savi-Karayol (2015) ได้อธิบายว่า ความอยู่ดีมีสุขเป็นการประเมินทั่วไปของทุกแง่มุมของชีวิตที่ครอบคลุมการวัดเชิงบวกของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ๆ และชีวิตของตนเอง โดยได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขออกเป็นมิตีย่อย 3 มิติ ดังนี้

- 1) มิติอารมณ์ทางบวก หมายถึง ความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ความกระตือรือร้น ความสนใจ และความสุข
- 2) มิติอารมณ์ทางลบ หมายถึง ความโกรธ ความเกลียดชัง การรู้สึกผิด และความซึมเศร้า
- 3) มิติความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง การประเมินความพึงพอใจในชีวิตของแต่ละบุคคลในด้านต่าง ๆ ของชีวิต

Orkibi และ Ronen (2017) ได้อธิบายว่า ความอยู่ดีมีสุขเป็นศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ของคำว่า “ความสุข” และประกอบไปด้วยโครงสร้าง 3 ตัวชี้วัดคือ

- 1) ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง ความพึงพอใจในชีวิตเกี่ยวข้องกับการประเมินความรู้ ความเข้าใจ การเปรียบเทียบความคาดหวัง และเป้าหมายในชีวิต ด้วยความสามารถในการก้าวหน้าไปสู่การบรรลุเป้าหมายเหล่านั้น
- 2) อารมณ์ทางบวก หมายถึง ความถี่ของความรู้สึกด้านบวก เช่น ความสุข และความอ่อนโยน
- 3) อารมณ์ทางลบ หมายถึง ความถี่ของความรู้สึกด้านลบ เช่น ความโศกเศร้า และความวิตกกังวล

Ratelle, Simard และ Guay (2013) ได้อธิบายว่า ความอยู่ดีมีสุขเป็นแนวคิดหลายมิติ หมายถึง ระดับของแต่ละบุคคลของความเป็นอยู่ที่ดีประเมินจากความพึงพอใจโดยทั่วไปกับชีวิต และหลักการดำเนินชีวิตที่สำคัญเช่นเดียวกับสถานะทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้อง การวิจัยเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นไปทางสถานะทางอารมณ์ เช่น อารมณ์ทางบวก และอารมณ์ทางลบ โดยได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง ความพอใจกับชีวิตของตนเอง
- 2) อารมณ์ทางบวก หมายถึง ความกระตือรือร้น
- 3) อารมณ์ทางลบ หมายถึง ความหงุดหงิด

Li, Shi และ Dang (2014) ได้อธิบายคำว่า ความอยู่ดีมีสุข หมายถึง การประเมินอารมณ์ และความรู้สึกของแต่ละบุคคลในชีวิต ประกอบด้วยระดับอารมณ์ทางบวก อารมณ์ทางลบ และความพึงพอใจในชีวิต

Yalcm และ Malkoc (2014) ได้อธิบายคำว่า ความอยู่ดีมีสุข ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการประเมินชีวิตของแต่ละบุคคลในแง่ของความพึงพอใจกับชีวิตที่หลากหลาย เช่น ความสัมพันธ์ การทำงาน สุขภาพ ความหมาย และวัตถุประสงค์

การประเมินเหล่านี้ยังรวมถึงมิติทางปัญญา และอารมณ์ความรู้สึก ความพึงพอใจในชีวิต อารมณ์ทางบวก และอารมณ์ทางลบซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความพึงพอใจในชีวิตที่สูงขึ้น มีอารมณ์ทางบวก และบุคคลที่มีอารมณ์ทางลบน้อยลงกว่าจะมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น

Tian และคณะ (2013 อ้างถึงใน Jiang, Sun, Liu & Pan, 2015) ได้แบ่งโครงสร้างความอยู่ดีมีสุขหลายมิติเป็นด้านปัญญา (cognitive) และด้านอารมณ์ความรู้สึก (affective) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ

- 1) ความพึงพอใจในชีวิต
- 2) อารมณ์ทางบวก เช่น อารมณ์ดีใจ และการมีความสุข
- 3) อารมณ์ทางลบ เช่น อารมณ์เบื่อ และหดหู่

Jiang, Sun, Liu และ Pan (2015) ได้อธิบายว่าคำว่า ความอยู่ดีมีสุข ในศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ซึ่งความสุขประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ

- 1) อารมณ์ทางลบ หมายถึง ความถี่ของความรู้สึกเชิงลบ เช่น ความเศร้าหรือความวิตกกังวล
- 2) อารมณ์เชิงบวก หมายถึง ความถี่ของอารมณ์เชิงบวก เช่น ความสุขหรือความอ่อนโยน
- 3) ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง การประเมินความเข้าใจ และการเปรียบเทียบความคาดหวัง และเป้าหมายในชีวิตด้วยความสามารถในก้าวไปสู่การบรรลุเป้าหมายเหล่านั้น

Yap และ Baharudin (2015) ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขเป็น 3 องค์ประกอบคือ

- 1) อารมณ์เชิงบวก หมายถึง อารมณ์ที่สะท้อนถึงความรื่นรมย์
- 2) อารมณ์เชิงลบ หมายถึง ประสบการณ์ทางอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์
- 3) ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง การประเมินความเข้าใจโดยรวมของตนเอง

Li, Shi และ Dang (2014) ได้อธิบายว่า ความอยู่ดีมีสุขเป็นการประเมินความสุข นักจิตวิทยาาระบุว่าเป็นการประเมินความเข้าใจ และอารมณ์ของบุคคลโดยรวมซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจกับชีวิตอารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบ

Zhou, Wu และ Lin (2012) ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขว่าเป็นการรวมความเข้าใจ และอารมณ์ความรู้สึก โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบคือ

- 1) ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลที่มีต่อชีวิตตนเองซึ่งเป็นความพึงพอใจทั่วไป และความพึงพอใจเฉพาะ
- 2) ประสบการณ์ทางอารมณ์ของแต่ละบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ หมายถึง อารมณ์เชิงบวก และอารมณ์เชิงลบ

ผู้วิจัยจึงสรุปการแบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขของนักวิจัยหลาย ๆ ท่านได้ตั้งนี้ องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขได้เป็น 3 ตัวบ่งชี้คือ

1) ด้านอารมณ์ทางบวก เป็นเรื่องความรู้สึกทางบวกเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตที่เป็นเรื่องที่ดี เช่น ความสุข ความดีใจ ความตื่นเต้น และความสนุกสนาน (Deiner, 1984; Tong, 2018; Gillham, Adams-Deutsch, Werner, Reivich, Coulter-Heindl, Linkins & Contero, 2011; Zeidner et al., 2016)

2) ด้านความพึงพอใจในชีวิต เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประเมินความสุขแบบสรุปรวมจากสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตทั้งหมด เช่น กิจกรรม สภาพแวดล้อมทางสังคม ความเป็นอยู่ การเป็นที่ยอมรับ เป็นการใช้ความคิด การตัดสินใจ และประเมินความพึงพอใจในชีวิต (Strack, Argyle & Schwarz, 1991; Cordeiro, 2016; Deiner, 1984, 1985; Jiang et al., 2016; Lin, 2014; Tong, 2018; Zeidner et al., 2016) ซึ่ง Deiner et al., 1985) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลขึ้นอยู่กับ การที่บุคคลตั้งมาตรฐานหรือการดำเนินตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ และในความเป็นจริงแตกต่างจากที่ตนเองตั้งหรือคาดหวังไว้เพียงใด ซึ่งหากมีความแตกต่างมากบุคคลจะมีความพึงพอใจในชีวิตลดลง

3) อารมณ์ทางลบ เป็นความถี่ของความรู้สึกในด้านลบ เช่น ความโศกเศร้าหรือความวิตกกังวล อารมณ์ที่ไม่มีความสุข ซึมเศร้า มีอารมณ์โกรธ การผิดหวัง และความเครียด (Savi-Çakar & Savi-Karayol, 2015; Lekes, Gingras AÉ, Philippe, Koestner & Fang, 2009; Orkibi, Ronen & Assoulin, 2014)

มีนักวิจัยที่ได้แบ่งองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขแตกต่างจากดังที่กล่าวมาข้างต้น ดังนี้ Yamaguchi และคณะ และ Zhang และคณะ (2016, 2014 อ้างถึงใน Geng, 2018) ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขออกเป็น 2 องค์ประกอบคือ

1) การรับรู้ (cognition) หมายถึง การมีความพึงพอใจในชีวิตส่งผลให้เกิดอารมณ์ทางบวก และทางลบหากมีความพึงพอใจในชีวิตสูงก็จะส่งผลให้เกิดอารมณ์เชิงบวกสูง หากความพึงพอใจในชีวิตต่ำก็จะทำให้เกิดอารมณ์ทางลบ

2) การแสดงอารมณ์ (affect) หมายถึง การแสดงอารมณ์เชิงบวก และเชิงลบ

Lekes, Gingras AÉ, Philippe, Koestner และ Fang (2010) ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ

1) อารมณ์ทางบวก หมายถึง ความสนุกสนาน มีความสุข ความชอบใจ และพอใจ

2) อารมณ์ทางลบ หมายถึง ไม่มีความสุข ความกลัว ความเศร้า หดหู่ และความโกรธ

3) มโนภาพแห่งตน หมายถึง การชอบตัวตนของตัวเอง การได้รับการยอมรับจากสังคม การทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ การมีความรู้สึกรัก และการมีคุณสมบัติที่ดี

Jose, Ryan และ Pryor (2012) ได้แบ่งความอยู่ดีมีสุขออกเป็น 4 องค์ประกอบคือ
1) ความพึงพอใจในชีวิต 2) ความเชื่อมั่น 3) อารมณ์เชิงบวก และ 4) แรงบันดาลใจ

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีนักวิจัยบางท่านที่ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขแตกต่างกันไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

Mota และ Matos (2015) ได้แบ่งองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุขเป็น 4 องค์ประกอบคือ

- 1) ความสุข (happiness) หมายถึง การรู้สึกดีและสงบเมื่ออยู่กับตนเอง
- 2) ความเข้าสังคมได้ (sociability) หมายถึง ฉันทสามารถเชื่อมความสัมพันธ์กับคนรอบข้างได้ง่าย และความเกี่ยวพันกับสังคม (social involvement) หมายถึง การความมุ่งมั่นใฝ่ฝัน
- 3) การควบคุมตนเอง (self-control) / เหตุการณ์ (events) หมายถึง การสามารถค้นหาคำตอบสำหรับปัญหาได้โดยไม่ต้องกังวล หมายถึง ชีวิตของตนเองความสมดุลระหว่างครอบครัวของฉันทกิจกรรมส่วนตัว กิจกรรมทางวิชาการ และความสมดุล
- 4) การเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) หมายถึง การรู้สึกว่าคนอื่นชอบตนเองและชื่นชม

Ryff (1989 อ้างถึงใน Rodríguez, Moral, Seguí & Galán, 2014) ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขเป็น 6 องค์ประกอบคือ

- 1) การยอมรับตนเอง (self-acceptance) เป็นการประเมินทางบวกเกี่ยวกับตนเอง และชีวิต หมายถึง มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการกระทำ แรงจูงใจ และความรู้สึก
- 2) ความสัมพันธ์ทางบวกกับผู้อื่น (positive relations with others) หมายถึง การไว้วางใจและเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
- 3) ความเป็นตัวของตัวเอง (autonomy) หมายถึง ความสามารถในการเป็นอิสระ และความแตกต่างในบริบทที่แตกต่างกัน และเพื่อต้านแรงกดดันจากสังคม
- 4) ความรอบรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (environmental mastery) หมายถึง ความสามารถในการเลือกหรือทำสภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามเป้าหมาย และความต้องการให้สำเร็จลุล่วง
- 5) การเติบโตส่วนบุคคล (personal growth) หมายถึง การพัฒนาตนเอง
- 6) การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต (purpose in life) หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางชีวิต

Chirkov และ Ryan (2001) ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความสมบูรณ์ของชีวิต (self-actualization) หมายถึง การได้บรรลุสิ่งที่ตัวเองเป็นการค้นพบศักยภาพของตัวเอง ซึ่งความต้องการนี้จึงทำให้มีการพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดยั้ง 2) การเห็นคุณค่าในตัวเอง (self-esteem) หมายถึง การได้รับการยอมรับจากคนอื่น การได้ถูกเห็นคุณค่าโดยผู้อื่น 3) ภาวะซึมเศร้า (depression) และ 4) ความพึงพอใจในชีวิต (life-satisfaction)

Uysal, Lee Lin และ Raymond Knee (2010) ได้แบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง การพึงพอใจในชีวิตของตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีชีวิตชีวา มีความสำคัญ และการมีพลัง 2) อารมณ์ทางลบ หมายถึง การรู้สึกที่ตนเองเครียด และหดหู่ 3) ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การที่ตนเองสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้เหมือนคนอื่น ๆ 4) โรคกลัวสังคม หมายถึง การรู้สึกประหม่า และกระสับกระส่ายเมื่อเข้าสังคม 5) สุขภาพทางจิต (mental health) หมายถึง ภาวะจิตใจที่เป็นสุขหรือการที่ตนเองมีความรู้สึกเศร้าใจบ่อยแค่ไหน 6) การมีพลัง (vitality) หมายถึง การที่มองไปข้างหน้าทุกวัน และการรู้สึกที่ตนเองมีความสำคัญ 7) อาการของโรค (symptoms) หมายถึง ความผิดปกติที่ผู้ป่วยหรือผู้ใกล้ชิดรู้สึกหรือตรวจพบ เช่น อาการปวดหัว เวียนหัว และปวดท้อง

ผู้วิจัยจึงสรุปการแบ่งองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขของนักวิจัยหลาย ๆ ท่านได้ตั้งนี้ องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขได้เป็น 3 องค์ประกอบคือ 1) ด้านอารมณ์ทางบวก เป็นเรื่องความรู้สึกทางบวกเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตที่เป็นเรื่องที่ดี เช่น ความสุข ความดีใจ และความตื่นเต้นความสนุกสนาน (Deiner, 1984; Tong et al, 2018; Gillham et al., 2016; Zeidner et al., 2016) และ 2) ด้านความพึงพอใจในชีวิต เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประเมินความสุขแบบสรุปรวมจากสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตทั้งหมด เช่น กิจกรรม สภาพแวดล้อมทางสังคม ความเป็นอยู่ที่ดีการเป็นที่ยอมรับ เป็นการใช้ความคิดการตัดสินใจ และประเมินความพึงพอใจในชีวิต (Argyle, 1991; Cordeiro, 2016; Jiang, 2016; Lin, 2014; Tong, 2018; Zeidner et al, 2016) ซึ่ง Deiner et al., (1985) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลขึ้นอยู่กับการที่บุคคลตั้งมาตรฐานหรือการดำเนินตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ และในความเป็นจริงแตกต่างจากที่ตนเองตั้งหรือคาดหวังไว้เพียงใด ซึ่งหากมีความแตกต่างมากบุคคลจะมีความพึงพอใจในชีวิตลดลง และ 3) อารมณ์ทางลบคือ ความถี่ของความรู้สึกในด้านลบ เช่น ความโศกเศร้าหรือความวิตกกังวล อารมณ์ที่ไม่มีความสุข ซึมเศร้า มีอารมณ์โกรธ การไม่เป็นมิตรกับคนรอบข้าง การผิดหวัง และการมีความเครียด (Çakar & Karayol, 2015; Lekes, Gingras AE, Philippe, Koestner & Fang, 2009; Orkibi, Ronen & Assoulin, 2016) ความอยู่ดีมีสุขเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวเอง และการได้รับอิทธิพลจากสิ่งรอบข้าง ความอยู่ดีมีสุขเป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับบริบทของบุคคลนั้น ๆ (ขวัญจิต มหาภิตติคุณ, 2559; บัวพันธ์ พรหมพักพิง, 2549; วิทยากร เชียงกุล, 2555; Deiner, 1984; Flanagan, 1978) นักวิจัยหลายท่านได้ศึกษา และระบุตัวบ่งชี้ของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ดังตาราง 4

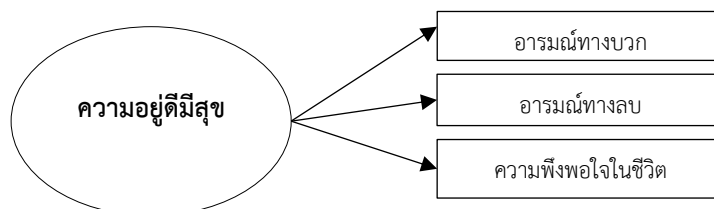
ตาราง 4 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ตัวบ่งชี้ความอยู่ดีมีสุข	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	รวม
1. ความพึงพอใจในชีวิต	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓		✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	41
2. อารมณ์ทางบวก	✓✓	✓	✓✓		✓	✓✓	✓✓		✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	38
3. อารมณ์ทางลบ	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓		✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓	34
4. ภาคภูมิใจในตนเอง/เห็นคุณค่าในตนเอง				✓						✓		✓				✓		✓			5
5. การรับรู้ความสามารถของตนเอง		✓		✓								✓				✓					4
6. การอยู่ร่วมกับสังคม		✓										✓✓				✓					4
7. บุคลิกภาพ				✓																	1
8. โรคกลัวสังคม					✓																1
9. สุขภาพทางจิต					✓																1
10. การมีพลัง					✓		✓														2
11. อาการของโรค					✓																1

หมายเหตุ ✓ = [1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016) [2] Mota and Matos (2015) [3] Lin and Yeh (2013)
 [4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017) [5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017) [6] Lin (2016)
 [7] Jose, Ryan and Pryor (2012) [8] Tong, Reynolds and Liu (2018) [9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)
 [10] Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante and Luyckx (2016) [11] Yalcin and Malkoc (2015) [12] Hsuan Lin (2016)
 [13] Geng (2018) [14] Eryilmaz (2012) [15] Senling and Tafvelin (2014)
 [16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014) [17] Valkenburg, Peter, and Schouten (2006) [18] Lekes, Gingras, Philippe, Koestner and Fang (2010)
 [19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci and Ryan (2006) [20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)
 ✓ = [1] Karlsen, Dybdahl and Vittersø (2006) [2] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008) [3] Arslan (2018)
 [4] Chirkov and Ryan (2001) [5] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016) [6] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)
 [7] Yap and Baharudin (2016) [8] Sariçam (2015) [9] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)
 [10] Caprara, Steca, Gerbino, Padello and Vecchio (2006) [11] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016) [12] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012)
 [13] Tian, Tian and Huebner (2016) [14] Li, Shi and Dang (2014) [15] Oberle (2018)
 [16] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Esnaola and Goñi (2016) [17] Çakar and Karayol (2015) [18] Rodríguez, Moral, Seguí and Galán (2014)
 [19] Zeidner and Matthews (2016) [20] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)
 ✓ = [1] Ratelle, Simard and Guay (2013) [2] Olesen, Thomsen and Toole (2015) [3] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014)
 [4] Maricic and Štambuk (2015) [5] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009) [6] Kong and Zhao (2013)
 [7] Li and Zheng (2014) [8] Chen (2013)
 [9] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010) [10] Sun and Kong (2013) [11] Wang, Zou, Zhang, Hou (2019)
 [12] Malinauskas and Malinauskiene (2018) [13] Marrero, Carballeira and Hernández-Cabrera (2019) [14] Kong, Ding and Zhao (2015)
 [15] Cava, Buelga and Musitu (2014) [16] Tommasi, Grassi, Balsamo and Picconi (2018) [17] Kong, Zhao and You (2012)
 [18] Wang, Zhao and Wang (2014) [19] Yao, Chen, Yu and Sang (2016) [20] Lin (2015)
 ✓ = [1] Zafra et al., (2019) [2] Romero, Berrocal, Estrada and Guajardo (2017) [3] Liu, Wang and Lü (2012)
 [4] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015) [5] Uysal, Lin and Kree (2010)
 [6] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012) [7] Bagoien and halvari (2010)

จากตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของความอยู่ดีมีสุขทำให้ผู้วิจัยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ตัวบ่งชี้คือ

1) อารมณ์ทางบวก 2) อารมณ์ทางลบ และ 2) ความพึงพอใจในชีวิต ดังภาพ 6

ภาพ 6 ตัวบ่งชี้ความอยู่ดีมีสุข

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของชีวิตวัยรุ่น (Soini, Pyhältö & Pietarinen, 2010) ทั้งเป็นพัฒนาการทางด้านจิตใจ และสังคม (Dodge, Huyton & Sanders, 2012) เช่น พัฒนาการด้านการเรียน (Ainly & Ainly, 2011; Elmore & Huebner, 2010) ทักษะคิด การมองโลกในแง่ดี การเผชิญปัญหา การรู้จักป้องกันตัว (Carver et al., 2010) ซึ่งเมื่อวัยรุ่นมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาจะทำให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้นด้วย วัยรุ่นเป็นวัยที่อ่อนไหวต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างมาก (Erikson, 1968) ดังนั้น อิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ จึงมีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นค่อนข้างมาก และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลมาจากทั้งปัจจัยต่าง ๆ ของตัววัยรุ่นเอง

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ที่มีนักวิจัยหลายท่านได้ทำการวิจัยในประเด็นนี้เป็นจำนวนมาก โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่นักวิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสังเคราะห์ปัจจัยโดยแบ่งออกเป็น 5 ตัวแปรแฝง ประกอบด้วย ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระ และตัวแปรสังเกตได้ 19 ตัวแปร และเนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ปัจจัยที่จะนำมาวิเคราะห์จึงต้องมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เพียงพอในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่เป็นปัจจัยที่มีนักวิจัยศึกษาอิทธิพลไว้แล้วเป็นจำนวนหนึ่งซึ่งเพียงพอในการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ความฉลาดทางอารมณ์

Mayer และ Salovey (1993) ได้ให้คำจำกัดความคำว่า “ความฉลาดทางอารมณ์” ขึ้นเป็นครั้งแรก และได้สรุปว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์เป็นเรื่องของทักษะในการปรับตัวเอง 3 ประการ คือ

- 1) ขั้นรู้จักภาวะอารมณ์ของตนเอง หมายถึง การประเมินภาวะอารมณ์ของตนเองได้ถูกต้องเหมาะสม
- 2) ขั้นควบคุมอารมณ์ หมายถึง การกำกับดูแลภาวะอารมณ์ของตนเอง และของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ในแง่ของกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม
- 3) ขั้นใช้อารมณ์ หมายถึง การที่บุคคลสามารถใช้ประโยชน์จากภาวะทางอารมณ์ ของตนต่างกันใน การแก้ปัญหาหรือช่วยในการปรับตัว หากบุคคลนั้นมีความฉลาดอารมณ์อาจจะมีส่วนช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และมีเหตุผล เป็นต้น

ต่อมา Salovey & Mayer (1990) ได้พัฒนาแนวคิดในเรื่องความฉลาดทางอารมณ์เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการศึกษาของนักจิตวิทยารุ่นหลัง จึงทำให้ความฉลาดทางอารมณ์เริ่มเป็นที่รู้จักอีกครั้ง ในปี ค.ศ. 1995 Goleman (1995) นักจิตวิทยาได้เขียนหนังสือชื่อ “Emotional Intelligence : Why It can Matter More Than IQ” ได้ออกมาในนามของ EI จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมากขึ้น

1) ความหมายความฉลาดทางอารมณ์

EQ เป็นชื่อย่อมาจากคำว่า Emotional Quotient ปัจจุบันเรียกว่า Emotional Intelligence ที่แปลว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของบุคคลนั้น ๆ ที่จะรู้จัก และเข้าใจ อารมณ์ของตนเอง และผู้อื่นรวมถึงความสามารถที่จะควบคุมอารมณ์ ใช้ความสามารถทางอารมณ์ สามารถที่จะปรับตัว ปรับอารมณ์ให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี และถูกกาลเทศะ (อุษณีย์ โพธิสุช, 2542) อีกทั้ง Goleman (1995) ได้ให้คำจำกัดความคำว่า EQ หมายถึง ความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง และของผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตัวเอง จัดการกับ อารมณ์ต่าง ๆ ของตนเอง และอารมณ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ โดยเชื่อว่า ความฉลาดทาง อารมณ์นั้นแตกต่างจากความฉลาดทางปัญญาแต่เสริมเกื้อกูล คนที่เก่งแต่ขาดความฉลาดทางอารมณ์ มักจะมาทำงานให้กับคนที่มึระดับเขาวัวปัญญาต่ำกว่าตนแต่มีความเป็นเลิศ

ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถของบุคคลในการที่จะรับรู้เข้าใจอารมณ์ จิตใจ ยังรวมถึงทักษะการเข้าสังคม ตระหนักรู้ถึงความคิดของตนเอง และผู้อื่น เพื่อนำไปเป็นรากฐานในการสร้างสัมพันธภาพ และสามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้อื่นได้ สามารถควบคุมอารมณ์ และระออย การตอบสนองความต้องการของตนเองได้ สามารถสร้างกำลังใจในการเผชิญกับอุปสรรค และ ข้อขัดแย้งต่าง ๆ รู้จักจัดความเครียด สามารถนำความคิด และการกระทำของตนเองไปใช้ในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำ และผู้ตามได้จนประสบความสำเร็จในชีวิต อีกทั้งความฉลาด ทางอารมณ์เป็นความสามารถทางอารมณ์ที่จะช่วยให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ และ มีความสุข (กรมสุขภาพจิต, 2543; วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, 2551; ทศพร ประเสริฐสุข, 2542; นงพงา ลิ้มสุวรรณ, 2542)

ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถของบุคคลในการตระหนักรู้ในอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง และมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม ผู้ที่มีความสามารถทางเขาวัวปัญญาสูงไม่ได้เป็นสิ่งที่ยืนยันว่าจะเป็นผู้มีความสุขหรือประสบความสำเร็จ แต่ในทางตรงกันข้ามหากมีความฉลาดทางอารมณ์ควบคู่ไปด้วยจะทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จ ได้มากขึ้น ความฉลาดทางอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตได้ ไม่ว่าจะเป็ชีวิต ส่วนตัว ครอบครัว การทำงาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการประสบความสำเร็จ (Salovey & Mayer,

1990) ผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ย่อมเป็นผู้มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมอันทำให้ตนเอง และผู้อื่นรู้สึกเป็นสุข จะเห็นได้ว่าถ้าผู้ใดสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้ดีจะทำให้บุคคลนั้นมี สุขภาพจิตที่ดี และสามารถจัดการกับความเครียดได้ไม่ว่าจะต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่กดดัน

ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลนั้น ๆ ที่ในประเมินอารมณ์ รับรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น สามารถควบคุม และจัดการกับอารมณ์ ของตนได้อย่างเหมาะสม

2) ตัวบ่งชี้ของความฉลาดทางอารมณ์

นักวิชาการ และหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้แนวความคิดขององค์ประกอบของความฉลาดทาง อารมณ์ emotional intelligence หรือ EQ มีดังนี้

Zeidner, Matthews และ Shemesh (2015) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วความฉลาดทาง อารมณ์หมายถึง การบ่งชี้ การประมวลผล การควบคุมอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น ปัจจุบันมี 2 รูปแบบที่แตกต่างกัน 1) EI เป็นองค์ความรู้ ความสามารถที่วัดได้ดีที่สุดผ่านการทดสอบประเภท สมรรถนะ (ความสามารถของ EI) และ 2) EI เป็นแบบลักษณะพฤติกรรมซึ่งวัดได้ดีที่สุดผ่านแบบ รายงานตนเอง (self-report inventories) (ลักษณะ EI) และได้แบ่งตัวบ่งชี้ออกเป็น 4 ตัวบ่งชี้คือ

1) การหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น (recognizing emotion) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น มีความเข้าใจ เห็นใจผู้อื่นสามารถปรับความสมดุลของอารมณ์ตนเอง และ ตอบสนองต่อผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกัน

2) การประสมประสานความคิดกับอารมณ์ (assimilating emotion) หมายถึง การใช้ อารมณ์เป็นตัวนำความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน และอารมณ์เปรียบเสมือนสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจ

3) การเข้าใจอารมณ์ (understanding emotion) หมายถึง การที่สามารถบอกได้ว่าอารมณ์ ตนเองในขณะนั้นเป็นอย่างไร มีความหลากหลาย และซับซ้อนอย่างไร

4) การควบคุมอารมณ์ (regulating emotion) หมายถึง การรู้อารมณ์ ความต้องการของ ตนเอง การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกอย่างเหมาะสม

Mayer (2003, 2012 อ้างถึงใน Zeidner & Matthews, 2016) ได้แบ่งองค์ประกอบของ ความฉลาดทางอารมณ์เป็น 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) ความสามารถทางภาษา (verbal ability)

2) การรับรู้อารมณ์ (emotion perception) หมายถึง ความสามารถในการที่บุคคลรับรู้ ประเมินอารมณ์ และมีแนวโน้มที่จะแสดงอารมณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์

3) การเข้าใจอารมณ์ (emotion understanding) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ และสามารถวิเคราะห์อารมณ์ของตนเองได้ โดยนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแสดงตนในสังคม

4) การควบคุมอารมณ์ (emotion regulation) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะได้แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ

Kong, Gong, Yang และ Zhao (2019) ได้แบ่งความฉลาดทางอารมณ์ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) การประเมินอารมณ์ตนเอง (self-emotion appraisals) หมายถึง การประเมินภาวะอารมณ์ของตนเองได้อย่างถูกต้อง และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

2) การประเมินอารมณ์ผู้อื่น (others' emotion appraisals) หมายถึง การประเมินภาวะอารมณ์ของผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

3) การควบคุมอารมณ์ (regulation of emotion) หมายถึง การสามารถเปิดเผยความรู้สึกต่าง ๆ ที่ค้างคาในใจ สามารถเตือนตนเองโดยการทบทวน ใต้ตรง และควบคุมอารมณ์ของตนเอง เพื่อพัฒนาอารมณ์ และสติปัญญาให้ดีขึ้น

4) การใช้อารมณ์ (use of emotion) หมายถึง ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากภาวะอารมณ์ในการแก้ไขปัญหา และการปรับตัว

Geng (2018) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความเที่ยงของการวัดความฉลาดทางอารมณ์ โดยใช้ข้อคำถามประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1) การประเมินอารมณ์ตนเอง (self-emotion appraisals) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ รู้ลึกถึงความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ความต้องการของตนเองในแต่ละช่วงเวลา และสถานการณ์ต่าง ๆ

2) การประเมิน และรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น (others' emotion appraisals) หมายถึง ความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา การรู้เท่าทันความรู้สึก ความต้องการ ความวิตกกังวลของผู้อื่นได้ด้วยไหวพริบ และความฉลาด

3) การควบคุมอารมณ์ (regulation of emotion) หมายถึง ความสามารถที่จะควบคุมจัดการกับความรู้สึกหรือภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างชาญฉลาด

4) การใช้อารมณ์ (use of emotion) หมายถึง การกระตุ้นเตือนตนเอง ให้มีความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันตนเองเพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถรอคอยการตอบสนองความต้องการ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่า

Goleman (1995 อ้างถึงใน Wigglesworth, 2004) ได้จำแนกองค์ประกอบต่าง ๆ ของความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ความตระหนักรู้ในตนเอง (self-awareness) คือ การที่บุคคลรู้ว่าตนกำลังรู้สึกอย่างไร สามารถบอกความรู้สึกของตนเองได้อย่างถูกต้อง และเปิดเผย สามารถรู้ได้ว่าการเกิดอารมณ์ของตนเองมีสาเหตุมาจากไหน มีผลต่อตนเอง และต่อผู้อื่นอย่างไร อีกทั้งสามารถรู้ถึงสาเหตุของความวิตกกังวล การมีสติอยู่ตลอดเวลา รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง และสามารถตัดสินใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ

2) การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (self-regulation) คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ยอมรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ใช้คำพูดสุภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถยอมรับความผิดพลาด และหาทางออกได้

3) การจูงใจตนเอง (motivation) คือ การใช้ความรู้สึกภายในเพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้ตนเองสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้โดยไม่คำนึงถึงสิ่งจูงใจภายนอก เช่น เงิน หรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ มีความพอใจที่จะปรับปรุงงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม สามารถสร้างทางเลือกใหม่ในการทำงานที่สามารถนำไปสู่การมีเป้าหมายที่ดี การมองโลกในแง่ดี และการไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

4) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) คือ การรับรู้ถึงความรู้สึกความต้องการของผู้อื่น มีความสนใจ และเข้าใจในความคิดของผู้อื่นรอบข้าง สามารถตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นหลัก

5) การมีทักษะทางสังคม (social skill) คือ ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความสามารถในการพูดชักจูง และโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ และสามารถทำให้ผู้อื่นที่อยู่รอบข้างมีความสุข นอกจากนี้ยังมีนักวิจัยที่ได้แบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างจากดังที่กล่าวมาข้างต้น ดังนี้

Goleman (1998) กล่าวถึง ความฉลาดทางอารมณ์ว่าเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ จึงเสนอแนะวิธีการพัฒนาความฉลาดอารมณ์ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) การรู้จักอารมณ์ตนเอง (know one's emotions) เป็นการเรียนรู้ตนเองหรือการมีสติ ได้แก่

1. การฝึกทบทวนอารมณ์ของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. การฝึกการรู้ตัว และมีสติกับการรู้ตัว โดยให้รู้ว่ขณะนั้นตนเองกำลังรู้สึกอย่างไรกับตนเอง หรือสิ่งที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว

2) การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (managing emotions) เป็นความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และแสดงออกทางอารมณ์ทั้งดี และไม่ดีได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ เวลา และสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งแนวทางการฝึกการจัดการอารมณ์ของตนเองคือ 1. ทบทวนอารมณ์ที่

เกิดขึ้น และผลที่ตามมา 2. ฝึกการสั่งตนเองว่าจะทำอะไร และจะไม่ทำอะไร 3. ฝึกการสร้างอารมณ์ให้แจ่มใส 4. ฝึกการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ผู้อื่น และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว 5. ฝึกการมองหาประโยชน์หรือโอกาสจากอุปสรรค 6. ฝึกการผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากอารมณ์ไม่ดี โดยเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตนเอง

3) สร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง (motivation oneself) ได้แก่ 1. พิจารณาตนเองว่าการจะบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการได้ สิ่งใดมีทางเป็นไปได้ และเป็นไปไม่ได้ 2. นำความต้องการที่เป็นไปได้มาตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนให้เกิดประโยชน์กับตนเอง จากนั้นจึงวางแผนขั้นตอนที่จะมุ่งไปสู่เป้าหมายนั้น 3. ฝึกความยืดหยุ่นในอารมณ์เพื่อไม่ให้เกิดความเครียด และความผิดหวัง 4. ฝึกการมองหาประโยชน์จากอุปสรรคเพื่อสร้างความรู้สึที่ดี ๆ ที่จะเป็นพลังให้เกิดสิ่งที่ดีต่อไป 5. ฝึกสร้างทัศนคติที่ดีมองปัญหาเป็นการเรียนรู้ การเพิ่มพลัง และแรงจูงใจให้กับตนเอง 6. ฝึกสร้างความหมายในชีวิตให้แก่ตนเองนึกถึงสิ่งที่สร้างความภูมิใจ แม้จะเป็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ พยายามใช้สิ่งดีในตนสร้างให้เกิดคุณค่าทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น 7. ฝึกให้กำลังใจตนเอง เชื่อว่าตนเองทำได้แล้วลงมือปฏิบัติ

4) การถึงรู้อารมณ์ของผู้อื่น เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ ความรู้สึก ความเข้าใจ และความเห็นใจผู้อื่น สามารถปรับความสมดุลของอารมณ์ตนเอง และตอบสนองต่อผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกัน อีกทั้งการรู้อารมณ์ผู้อื่นจะทำให้เรารู้ช่องทางที่จะโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ทำในสิ่งที่เราต้องการได้

5) การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ทำได้โดยฝึกสร้างอารมณ์ที่ดีต่อผู้อื่น เข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่นซึ่งจะเป็นการเริ่มต้นของการมีสัมพันธภาพที่ดี เช่น ฝึกการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ชัดเจน ฝึกการเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี แสดงความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อ รู้จักการให้ และการรับ

Mayer และ Salovey (1990) ได้จำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของความฉลาดทางอารมณ์เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) การรับรู้อารมณ์ การประเมินและการแสดงอารมณ์ออกมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ ๆ ได้แก่ 1. ความสามารถในการระบุภาวะอารมณ์ของตนเองได้อย่างถูกต้องว่าอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดของตนในขณะนั้นเป็นอย่างไร มีความคิดอย่างไร 2. ความสามารถระบุภาวะอารมณ์ และประเมินอารมณ์ของบุคคลอื่นได้อย่างถูกต้อง 3. ความสามารถในการแสดงออกของอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง แสดงความต้องการได้ตรงความรู้สึกอย่างเหมาะสม และถูกกาลเทศะ 4. ความสามารถในการจำแนกความรู้สึกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2) การประสานความคิดกับอารมณ์ ได้แก่ 1. อารมณ์เป็นตัวนำความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน และ 2. อารมณ์เปรียบเสมือนสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจ

3) การเข้าใจอารมณ์ และการวิเคราะห์อารมณ์ ได้แก่ 1. สามารถบอกได้ว่าอารมณ์ขณะนั้นของตนเองเป็นอย่างไร ยุ่งยากซับซ้อน และหลากหลายอารมณ์เพียงใด 2. สามารถเข้าใจว่าอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ใดหรือสถานการณ์ต่าง ๆ

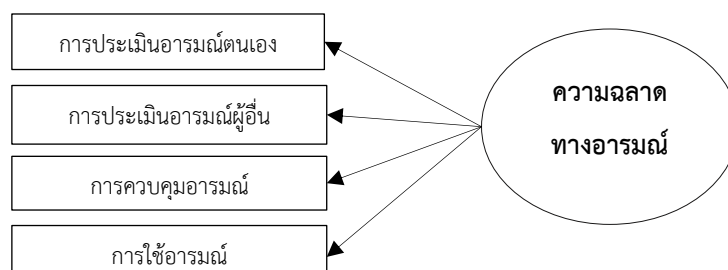
4) การคิดใคร่ครวญ และควบคุมภาวะอารมณ์ได้ดี ได้แก่ 1. สามารถเปิดเผยความรู้สึกต่าง ๆ ที่ค้างคาในใจ 2. สามารถเตือนตนเองโดยไตร่ตรองคิดทบทวน และควบคุมอารมณ์ของตนเอง เพื่อพัฒนาอารมณ์ และสติปัญญาให้ดีขึ้นต่อไป ผู้วิจัยจึงสรุปตัวบ่งชี้เป็นตารางสังเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์มี 4 ตัวบ่งชี้คือ 1) การประเมินอารมณ์ตนเอง 2) การประเมินอารมณ์ผู้อื่น 3) การควบคุมอารมณ์ และ 4) การใช้อารมณ์ ดังตาราง 5

ตาราง 5 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์

ตัวบ่งชี้	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	รวม
1. การประเมินอารมณ์ตนเอง	✓✓		✓			✓✓					✓	✓	✓				✓		✓		10
2. การประเมินอารมณ์ผู้อื่น และการมีทักษะทางสังคม	✓✓		✓			✓✓					✓	✓	✓				✓		✓		10
3. การควบคุมอารมณ์ และอารมณ์โลกในแง่ดี	✓✓		✓			✓✓			✓		✓	✓	✓				✓		✓		11
4. การใช้อารมณ์	✓✓		✓			✓✓	✓				✓	✓	✓				✓		✓		11

หมายเหตุ ✓ =	[1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016)	[2] Mota and Matos (2015)	[3] Lin and Yeh (2013)
	[4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017)	[5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017)	[6] Lin (2016)
✓ =	[7] Jose, Ryan and Pryor (2012)	[8] Tong, Reynolds and Liu (2018)	[9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)
	[10] Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante and Luyckx (2016)	[11] Yalcin and Malkoc (2015)	[12] Hsuan Lin (2016)
✓ =	[13] Geng (2018)	[14] Eryilmaz (2012)	[15] Senling and Tafvelin (2014)
	[16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014)	[17] Valkenburg, Peter, and Schouten (2006)	[18] Leke, Gingas, Philippe, Koestner and Fang (2010)
✓ =	[19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci and Ryan (2006)	[20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)	
	[1] Karlsen, Dybdahl and Vittersø (2006)	[2] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008)	[3] Arslan (2018)
✓ =	[4] Chirkov and Ryan (2001)	[5] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016)	[6] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)
	[7] Yap and Baharudin (2016)	[8] Sariçam (2015)	[9] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)
✓ =	[10] Caprara, Steca, Gerbino, Padello and Vecchio (2006)	[11] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016)	[12] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012)
	[13] Tian, Tian and Huebner (2016)	[14] Li, Shi and Dang (2014)	[15] Oberle (2018)
✓ =	[16] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Etxebarria and Goñi (2016)	[17] Çakar and Karayol (2015)	[18] Rodríguez, Moral, Segui and Galán (2014)
	[19] Zeidner and Matthews (2016)	[20] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)	
✓ =	[1] Ratelle, Simard and Guay (2013)	[2] Olesen, Thomsen and Toole (2015)	[3] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014)
	[4] Maricic and Štambuk (2015)	[5] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009)	[6] Kong and Zhao (2013)
✓ =	[7] Li and Zheng (2014)	[8] Chen (2013)	
	[9] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010)	[10] Sun and Kong (2013)	[11] Wang, Zou, Zhang, Hou (2019)
✓ =	[12] Malinauskas and Malinauskiene (2018)	[13] Marrero, Carballeira and Hernández-Cabrera (2019)	[14] Kong, Ding and Zhao (2015)
	[15] Cava, Buelga and Musitu (2014)	[16] Tommasi, Grassi, Balsamo and Picconi (2018)	[17] Kong, Zhao and You (2012)
✓ =	[18] Wang, Zhao and Wang (2014)	[19] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)	[20] Lin (2015)
	[1] Zafra et al., (2019)	[2] Romero, Berrocal, Estrada and Guajardo (2017)	[3] Liu, Wang and Lü (2012)
✓ =	[4] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015)	[5] Uysal, Lin and Knee (2010)	
	[6] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012)	[7] Bagoien and halvani (2010)	

จากตารางการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์จะเห็นว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขคือ 1) การประเมินอารมณ์ตนเอง 2) การประเมินอารมณ์ผู้อื่น 3) การควบคุมอารมณ์ และ 4) การใช้อารมณ์ ดังภาพ 7

ภาพ 7 ตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์

3.2.2 การรู้จักคุณ

Buddhadhaspikkhu (1993 อ้างถึงใน บุชกร วัฒนบุตร; พระอุดมสิทธินายก และพระมหา ภาณุวัฒน์ แสนคำ, 2560) ได้กล่าวว่า การรู้จักคุณคือการรู้สึกสำนึกในบุญคุณ การแสดงความเคารพนับถือ การเชื่อฟัง การทำให้ผู้อื่นสบายใจ และช่วยเหลือในกิจการงานต่าง ๆ การกระทำเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุข และการงาน

การรู้จักคุณเป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายของคนดี หากวัยรุ่นได้รับการปลูกฝังในเรื่อง การรู้จักคุณนั้นย่อมถือเป็นเรื่องที่ดีที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้สังคม การเลี้ยงดูของครอบครัว ความตระหนักรู้ในคุณของบุคคล สัตว์ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อตนเองทั้งทางตรง และทางอ้อม เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยอบรม และส่งเสริมพฤติกรรมของวัยรุ่นให้มีคุณลักษณะของการเป็นคนที่ดีรู้จักคุณต่อผู้มีพระคุณ เพื่อการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ผู้นำ ผู้บริหารองค์กร หน่วยงาน ประเทศได้อย่างแข็งแกร่ง มั่นคง ยั่งยืน ประคองโลกให้เป็นอยู่ได้ และอยู่ได้ด้วยดีด้วยความสงบสุข

1) ความหมายการรู้จักคุณ

ในประเทศไทย และต่างประเทศได้นำงานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้คุณความดีโดยใช้ชื่อตัวแปร ว่า “ความกตัญญู” โดยการรับรู้คุณความดีนี้เป็นส่วนหนึ่งของความกตัญญูเป็นภาวะที่นำไปสู่ความกตัญญูของบุคคลแต่ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ชื่อว่า “การรู้จักคุณ” ซึ่งมีนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายสอดคล้องไปในทางเดียวกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

การรู้จักคุณ หมายถึง การสำนึกบุญคุณของบิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณอื่น ๆ ด้วยการกระทำ วาจา และสิ่งของ โดยมีพฤติกรรมการแสดงออกสภาวะทางจิตใจที่บุคคลนั้น ๆ มีการรับรู้ถึงความดี และประโยชน์ที่บุคคลอื่นให้แก่ตนอย่างไรบ้าง เป็นภาวะทางจิตใจของบุคคลที่รับรู้ถึง ประโยชน์หรือคุณค่าที่ตนได้รับการปฏิบัติอย่างดีจากบุคคลอื่น ๆ สิ่งต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความตระหนักรู้ ความระลึกถึง ความซาบซึ้ง ความสำนึกบุญคุณ และมีแนวโน้มที่จะกระทำการตอบแทนคุณ

ต่อบุคคลหรือสิ่งนั้น ๆ ที่มีคุณต่อตนทั้งทางตรง และทางอ้อม เป็นความรู้สึกของการเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น

การรู้คุณเป็นจิตสำนึกของความรู้สึกที่ประทับใจในการกระทำ การตอบแทนจากการที่ตนได้รับสิ่งดี ๆ จากผู้อื่น จากสังคม ชุมชน ประเทศชาติหรือจากโลก และสิ่งแวดล้อมทั้งหมด (พระครูศรีสุตโสภณ, 2549; อุบล เลี้ยววาริณ, 2555)

การรู้คุณเป็นความรู้สึกทางบวกนับเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญมาก เพราะมีความเชื่อมโยงกับคุณค่าด้านคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งเป็นความรู้สึกของการเอื้ออาทรต่อสังคม การรู้คุณเป็นอารมณ์ของความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกที่ตรงข้ามกับความรู้สึกผิด ความละอาย ความโกรธ และความเกลียดชัง นอกจากนี้การรู้คุณยังเป็นความรู้สึกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการสร้างความสุข ความตระหนักในความรู้สึกของผู้อื่น ความไวในการรับรู้ ความเห็นที่คล้อยตามในเชิงบวกในระดับสูง (Lazanrus & Lazarus, 1994; McCullough, Emmons & Tsang, 2001)

บุคคลผู้ที่มีความกตัญญูรู้คุณสูงจะมีความรู้สึกที่ดีต่อโลก และชีวิต มีความเป็นอยู่ที่ดี มีความศรัทธา ในการนับถือศาสนา มีความเอื้ออาทรสังคม รับรู้เรื่องราวที่เข้ามาในชีวิตในทางบวก มากกว่ามีความสุข มีชีวิตชีวา ความเห็นอกเห็นใจ การให้อภัย การให้ความช่วยเหลือ และการสนับสนุนจากผู้อื่น การมองโลกในแง่ดี การมีความหวังในชีวิต และมีความพึงพอใจในชีวิตสูงซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มีการรู้คุณต่ำซึ่งมีการรับรู้ในทางลบมากกว่า เช่น มีความวิตกกังวลสูง มีความหดหู่ ซึมเศร้า มีความอิจฉาริษยา และมีความหลงใญ่ในวัตถุนิยมมาก เป็นต้น (Koole, Berg, Vlek & Hofstee, 2001; Saucier & Goldberg, 1998; McCullough, Emmons & Tsang; 2002)

การรู้คุณคือ การเห็นคุณค่าบุคคลอื่น ๆ เมื่อบุคคลนั้นให้ความช่วยเหลือหรือให้ประโยชน์แก่ตนเอง ทำให้ผู้ที่ได้รับนั้นเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง การได้รับการยกย่อง และการเห็นคุณค่าของเวลา ในพื้นฐานทางจิตวิทยาการรู้คุณถือเป็นความรู้สึกที่จะตอบสนองด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อความเอื้อเฟื้อของผู้อื่นที่ทำให้ตนเองนั้นเกิดความอยู่ดีมีสุข (Charoenworachai, 2015; Watkins, 2014; McCullough et al., 2002; Wood et al., 2010) การรู้คุณประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ (Hill & Allemand, 2011; Lin, 2014; Marti'nez-Marti' et al., 2010; Nelson 2009) คือ

- 1) การเห็นคุณค่าของบุคคลอื่น (thank others)
- 2) การเห็นคุณค่าของตนเอง (appreciate hardship)
- 3) การได้รับการใส่ใจ (cherish blessings)
- 4) การเห็นคุณค่าของเวลา (cherish the moment)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการรู้คุณค่า หมายถึง การเห็นคุณค่าบุคคลอื่น ๆ เมื่อบุคคลนั้นให้ความช่วยเหลือหรือให้ประโยชน์ ทำให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง การได้รับการใส่ใจ และการเห็นคุณค่าของเวลา เป็นการแสดงความกตัญญูทวาทที่เป็นความรู้สึกสามารถแสดงความขอบคุณอย่างต่อเนื่องเมื่อเวลาผ่านไป และในสถานการณ์ต่าง ๆ

2) ตัวบ่งชี้การรู้คุณค่า

Emmons and Crumpler (2000 อ้างถึงใน Lin & Yeh, 2014) ได้กล่าวว่า การรู้คุณค่าเป็นความรู้สึก การแสดงความขอบคุณอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา และในสถานการณ์ต่าง ๆ การศึกษาพบว่าการรู้คุณค่าเป็นตัวทำนายความอยู่ดีมีสุข โดยได้แบ่งองค์ประกอบของการรู้คุณค่าออกเป็น 4 ตัวบ่งชี้คือ

1) การเห็นคุณค่าตนเอง (appreciate hardship) หมายถึง การหวงแหนสิ่งที่ตนเองมีอยู่ตอนนี้ เพราะตนเองรู้ว่าสามารถทำได้ตลอดเวลา ประสบการณ์การสูญเสียสอนให้ตนเองใส่ใจทุกช่วงเวลาในชีวิต ความคิดเรื่องความตายทำให้ตนเองนึกถึงการมีชีวิตที่ร่ำรวยทุกวัน และการคิดถึงช่วงเวลาที่ดีที่สุดในชีวิตเพื่อช่วยให้ตนเองเข้าใจว่าโชคดีแค่ไหนตอนนี้

2) การเห็นคุณค่าผู้อื่น (thank others) หมายถึง การขอบคุณบุคคลอื่น ๆ ในสิ่งที่ทำเพื่อตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น การสังเกตเห็น และขอบคุณสำหรับสิ่งที่เพื่อนทำเพื่อตนเองขนาดนี้ การรับรู้สิ่งที่คนอื่นทำเพื่อตนเอง การขอบคุณผู้ที่ได้รับการสนับสนุน และช่วยเหลือตนเองตลอดเพื่อที่จะได้มีสิ่งที่ตนเองมีตอนนี้ การขอบคุณสำหรับสิ่งที่ทำเพื่อตนเองโดยคนอื่น การคิดว่ามันสำคัญมากที่จะจำสิ่งที่คนอื่นมีส่วนร่วมกับความสำเร็จตน และการขอบคุณสำหรับหลาย ๆ คนที่ให้คำแนะนำหรือความช่วยเหลือที่มีให้แก่ตน

3) การเห็นคุณค่าของเวลา (cherish the moment) หมายถึง การใส่ใจเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ในชีวิต เช่น ดอกไม้ฤดูใบไม้ผลิแสงแดดที่อบอุ่นลมพัดต้นไม้ และสนุกกับช่วงเวลาเหล่านี้ การที่ชีวิตตนเองจะหยุดเพลิดเพลินกับช่วงเวลา การคิดว่าการชื่นชมสิ่งที่สวยงามรอบ ๆ ตัวเป็นสิ่งที่น่ายินดีและเมื่อฉันทหยุด และสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัวฉันรู้สึกดี และพอใจ เป็นต้น

4) การได้รับการใส่ใจ (cherish blessings) หมายถึง การดีใจที่มีโอกาสได้รับการศึกษา การจะใส่ใจและรับรู้สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต การพอใจกับสิ่งที่มีตอนนี้ และการดีใจที่มีสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต แม้ว่าตนเองจะไม่สามารถมีทุกอย่างที่ต้องการได้ แต่ก็รู้สึกขอบคุณในสิ่งที่มี

Tian, Liu, Huang และ Huebner (2013) ได้อธิบายว่า การรู้คุณค่าสามารถกำหนดเป็นความรู้สึกของอารมณ์ตามเวลาจริง ประสบการณ์ เช่น การรู้คุณค่า และความสุขในการตอบสนองต่อการรับของขวัญ นอกจากนี้ Lin (2016) ได้อธิบายว่า การรู้คุณค่า หมายถึง การแสดงความรู้สึก และการขอบคุณอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา และในสถานการณ์ต่าง ๆ จากประสบการณ์ และ

การแสดงออกถึงการรู้คุณค่า ได้รับการยกย่องว่าเป็นลักษณะพื้นฐานของบุคลิกภาพมนุษย์ และชีวิตทางสังคมที่พึงประสงค์ และได้แบ่งองค์ประกอบ การรู้คุณค่าเป็น 4 องค์ประกอบคือ 1) การเห็นคุณค่าผู้อื่น หมายถึง การขอบคุณคนอื่น ๆ เช่น การขอบคุณคนอื่น ๆ ในสิ่งที่พวกเขาทำเพื่อตนในชีวิตประจำวัน 2) การเห็นคุณค่าตนเอง หมายถึง การขอบคุณที่ทำให้ได้รับสิ่งที่ต้องการ 3) การเห็นคุณค่าของเวลา หมายถึง การหยุด และสนุกกับชีวิตที่เป็นอยู่ 4) การได้รับการใส่ใจ หมายถึง การที่ตนฉันทิชาติที่ได้รับปัจจัยพื้นฐานในชีวิต เช่น อาหารเสื้อผ้า และที่อยู่อาศัย

Jiang, Sun, Liu และ Pan (2016) ได้กล่าวว่า การรู้คุณค่าได้ถูกกำหนดให้เป็นทิศทางชีวิตที่กว้างขึ้น ทำให้ได้เห็นคุณค่าเชิงบวกในโลก เช่น การขอบคุณในทุกสิ่งที่ได้รับในชีวิต และได้แบ่งองค์ประกอบของการรู้คุณค่าออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ 1) การเห็นคุณค่าผู้อื่น 2) การเห็นคุณค่าตนเอง และ 3) การเห็นคุณค่าของเวลา

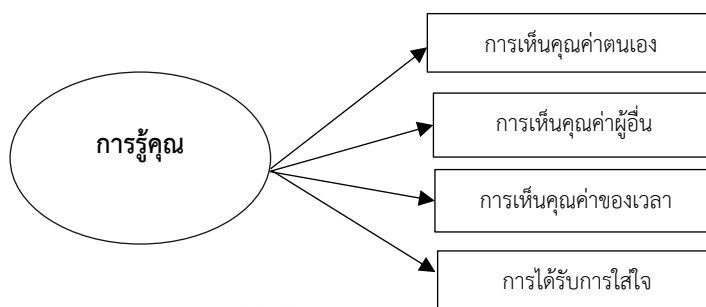
จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้คุณค่าของนักวิจัย จึงทำให้ผู้วิจัยทำตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การรู้คุณค่าได้ดังตาราง 6

ตาราง 6 ตารางการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การรู้คุณค่า

ตัวบ่งชี้	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	รวม
1. การเห็นคุณค่าตนเอง			✓		✓	✓		✓	✓	✓				✓						✓	8
2. การเห็นคุณค่าผู้อื่น			✓		✓	✓		✓	✓	✓				✓						✓	9
3. การเห็นคุณค่าของเวลา			✓		✓	✓		✓	✓	✓				✓						✓	8
4. การได้รับการใส่ใจ			✓		✓	✓		✓	✓	✓				✓						✓	7

หมายเหตุ ✓ =	[1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016)	[2] Mota and Matos (2015)	[3] Lin and Yeh (2013)
	[4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017)	[5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017)	[6] Lin (2016)
	[7] Jose, Ryan and Pryor (2012)	[8] Tong, Reynolds and Liu (2018)	[9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)
	[10] Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante and Luydx (2016)	[11] Yalcin and Malkoc (2015)	[12] Hsuan Lin (2016)
	[13] Geng (2018)	[14] Eryilmaz (2012)	[15] Senling and Tafvelin (2014)
	[16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014)	[17] Valkenburg, Peter, and Schouten (2006)	[18] Leles, Gingras, Philippe, Koestner and Fang (2010)
	[19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bemstein, Deci and Ryan (2006)	[20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)	
✓ =	[1] Karlsen, Dybdahl and Vittersø (2006)	[2] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008)	[3] Arslan (2018)
	[4] Chirkov and Ryan (2001)	[5] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016)	[6] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)
	[7] Yap and Baharudin (2016)	[8] Sariçam (2015)	[9] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)
	[10] Caprara, Steca, Gerbino, Paciello and Vecchio (2006)	[11] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016)	[12] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012)
	[13] Tian, Tian and Huebner (2016)	[14] Li, Shi and Dang (2014)	[15] Oberle (2018)
	[16] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Esnaola and Goñi (2016)	[17] Çakar and Karayol (2015)	[18] Rodríguez, Moral, Seguí and Galán (2014)
	[19] Zeidner and Matthews (2016)	[20] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)	
✓ =	[1] Ratelle, Simard and Guay (2013)	[2] Olesen, Thomsen and Toole (2015)	[3] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014)
	[4] Maricic and Štambuk (2015)	[5] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009)	[6] Kong and Zhao (2013)
	[7] Li and Zheng (2014)	[8] Chen (2013)	
	[9] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010)	[10] Sun and Kong (2013)	[11] Wang, Zou, Zhang, Hou (2019)
	[12] Malinauskas and Malinauskiene (2018)	[13] Marrero, Carballeira and Hernández-Cabrera (2019)	[14] Kong, Ding and Zhao (2015)
	[15] Cava, Buelga and Musitu (2014)	[16] Tommasi, Grassi, Balsamo and Picconi (2018)	[17] Kong, Zhao and You (2012)
	[18] Wang, Zhao and Wang (2014)	[19] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)	[20] Lin (2015)
✓ =	[1] Zafra et al., (2019)	[2] Romero, Berrocal, Estrada and Guajardo (2017)	[3] Liu, Wang and Lü (2012)
	[4] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015)	[5] Uysal, Lin and Knee (2010)	
	[6] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012)	[7] Bagoien and halvri (2010)	

จากตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การรู้คุณจะเห็นได้ว่า การรู้คุณประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นคือ 1) การเห็นคุณค่าตนเอง 2) การเห็นคุณค่าผู้อื่น 3) การเห็นคุณค่าของเวลา และ 4) การได้รับการใส่ใจ ดังภาพ 8

ภาพ 8 ตัวบ่งชี้การรู้คุณ

3.2.3 รูปแบบการเผชิญปัญหา

การเผชิญปัญหาของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ค่านิยมทางสังคม การศึกษา ภาวะสุขภาพ ร่างกายสุขภาพจิตใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันที่ต้องเผชิญในการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ถ้าบุคคลใดมีการเผชิญความเครียดได้ไม่เหมาะสมจะยิ่งส่งผลให้บุคคลนั้นเกิดความตึงเครียดมากขึ้น ไม่สามารถจัดการกับปัญหานั้นได้ย่อมทำให้บุคคลสูญเสียความมีคุณค่าในตนเอง สิ้นหวังยอมนำไปสู่ความล้มเหลวในการดำเนินชีวิตในครอบครัวที่ทำงาน และสังคม มีนักวิจัยได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเผชิญปัญหา ดังนี้

Lazarus (1966 อ้างถึงใน Baqutayan, 2015) เป็นผู้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเผชิญปัญหา (coping style) และความเครียด (stress) โดยได้อธิบายว่า ในการแก้ปัญหาหรือการปรับตัวที่เกี่ยวข้องกับความเครียด การแก้ไขปัญหาในชีวิต การเจอกับความโศกเศร้า พฤติกรรมที่ไร้เหตุผล ความยุ่งเหยิง และการมีโรค อย่างไรก็ตามปัญหเหล่านี้จะได้รับการประเมินว่าเป็นความท้าทาย ความเจ็บปวด การสูญเสียหรือการถูกคุกคาม บุคคลนั้น ๆ จะต้องจัดการกับปัญหาไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งเมื่อบุคคลนั้นสามารถจัดการกับสถานการณ์ได้จะมีถูกเรียกว่า “รูปแบบการเผชิญปัญหา” รูปแบบการเผชิญปัญหา คือ วิธีที่ผู้คนตอบสนอง และโต้ตอบกับสถานการณ์ปัญหา (Zamble & Gekoski, 1994) นำเสนอชีวิตผู้คนในสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ

Lazarus และ Folkman (1984) ได้อธิบายว่า เมื่อปัญหาเกิดขึ้น และไม่ว่าจะได้รับการประเมินว่าเป็นความท้าทาย ความเจ็บปวด การสูญเสียหรือการคุกคาม บุคคลก็ต้องจัดการกับปัญหาไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง การที่บุคคลดำเนินการกับสถานการณ์มักถูกเรียกว่า รูปแบบการเผชิญปัญหา

(coping style) และจากการสำรวจของ Hobfoll (1988) พบว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการต่อต้านกับความเครียด นอกจากนี้รูปแบบการเผชิญปัญหาในการวิจัยความเครียด หมายถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เราใช้ในความพยายามในการจัดการกับความเครียด สถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคิดว่าความพยายามดังกล่าวมีประโยชน์หรือไม่ (Lazarus & Folkman, 1984)

บุคคลที่มีความแตกต่างกันจะใช้กลวิธีการเผชิญปัญหาที่แตกต่างกัน และความเข้าใจถึงปัญหาที่แตกต่างกัน นำไปสู่การเผชิญปัญหาของแต่ละบุคคล กลยุทธ์การเผชิญปัญหาที่แตกต่างกันในเวลาที่แตกต่างกัน (Moser, Imhof, Pscherer, Bauer, Amselgruber, Sinowatz และ Buettner, 1995)

รูปแบบการเผชิญปัญหาเป็นกระบวนการที่มันเปลี่ยนแปลงช่วงเวลา บุคคลอาจใช้รูปแบบการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ (emotion-focused coping) และเปลี่ยนเป็นรูปแบบการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหา (problem-focused coping) มีหลายวิธีในการเผชิญปัญหา แต่ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา นักวิจัยมักใช้เครื่องมือคือ วิธีการเผชิญปัญหา (Folkman & Lazarus, 1980) หรือ COPE (Carver, Scheier & Weintraub, 1989) เครื่องมือทั้ง 2 นี้มุ่งเน้นไปที่การจัดการ 2 ประเภทคือ 1) การมุ่งเน้นที่อารมณ์ (emotion-focused coping) และ 2) การมุ่งเน้นที่ปัญหา (problem-focused coping)

1) ความหมายของรูปแบบการเผชิญปัญหา

ในภาวะที่บุคคลต้องเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ตนเองไม่คาดคิดว่าจะมาคุกคามความอยู่ดีมีสุขของตนเอง บุคคลนั้นจะพยายามต่อสู้เพื่อเผชิญกับสภาวะดังกล่าวอย่างเต็มที่เพื่อไม่ให้ตนเองเกิดความเครียดหรือ เพื่อลดความรุนแรงของความรู้สึกเครียด การต่อสู้ที่ทำให้คนเราพร้อมจะเผชิญกับภาวะที่ทำให้เครียดเรียกว่า รูปแบบการเผชิญปัญหา มีนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับรูปแบบการเผชิญปัญหาลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนี้

Cohen และ Lazarus (1979) ได้นิยามคำว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาว่าเป็นการมุ่งเน้นการกระทำ (action-orientated) และจุดเน้นภายในจิตใจ (intrapsychic) ไปยังการจัดการสิ่งแวดล้อม ความต้องการภายใน และความขัดแย้งในเพื่อน ๆ

ต่อมา Lazarus และ Folkman (1984) ได้แก้ไขคำจำกัดความนี้ว่า เป็นความพยายามในการจัดการปัญหา และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาของความต้องการภายใน และความต้องการภายนอก และ Lazarus และ Folkman (1984) ได้ให้ความหมายรูปแบบการเผชิญปัญหา หมายถึง ความพยายามเกี่ยวกับปัญญา และพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้งที่

จะสามารถจะจัดการกับปัญหาหรือข้อเรียกร้องทั้งจากภายใน และภายนอกของตนเองที่บุคคล ประเมินว่าถูกคุกคามหรือเกินกว่าความสามารถที่ตนจะรับได้

Monart และ Lazarus (1978) และ Carver, Scheier และ Weintraub (1989) ได้อธิบาย ว่า พฤติกรรมการเผชิญปัญหาเป็นกลไกทุกอย่างที่บุคคลใช้เพื่อรักษาภาวะสมดุลทางจิตใจ รวมทั้ง การใช้กระบวนการทางจิตใจในการลดความตึงเครียดนั้น และยังได้กล่าวอีกว่า ภาวะที่บุคคลพบกับ ปัญหา เช่น การเจ็บป่วย การสูญเสีย และการถูกคุกคาม สิ่งเหล่านี้ถือเป็นภาวะเครียดซึ่งทำให้บุคคล ต้องการโต้ตอบโดยการหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อขจัดหรือบรรเทาเหตุการณ์ที่ตึงเครียดนั้น บุคคลใช้ รูปแบบการเผชิญปัญหาในการลดความขัดแย้งในใจ ความตึงเครียด เพื่อให้เกิดความสมดุลภายใน ตนเองและระหว่างบุคคล รวมทั้งเหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่มากระทบทำให้บุคคลสามารถปรับตัว และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งจัดเป็นวิธีการเผชิญความเครียดที่มี ประสิทธิภาพ

อีกทั้งรูปแบบการเผชิญปัญหา หมายถึง ความพยายามของบุคคลในการเปลี่ยนแปลงทาง ความคิด และพฤติกรรมเพื่อจัดการกับปัญหาตามที่บุคคลได้ประเมินไว้ซึ่งต้องใช้แหล่งประโยชน์ที่มี อยู่อย่างมาก หากมีการเผชิญปัญหาที่เหมาะสมจะทำให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคม และมีความอยู่ดีมี สุขที่ดีต่อไป (Lazarus & Folkman, 1984)

จากความหมายรูปแบบการเผชิญปัญหาที่นักวิจัยหลายท่านได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ ว่า รูปแบบการเผชิญปัญหา หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และพฤติกรรมของบุคคลที่สามารถ เผชิญ จัดการปัญหากับสิ่งต่าง ๆ เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยมี รูปแบบในการเผชิญปัญหาที่จะแสดงออกมาให้เห็นทั้งทางด้านการมุ่งจัดการกับอารมณ์ และการมุ่ง จัดการกับปัญหา

2) รูปแบบการเผชิญปัญหา

Lazarus และ Folkman (1984) ได้เสนอ กรอบแนวคิดวิธีรูปแบบการเผชิญปัญหาของโดย แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบหลัก ๆ คือ

1) กลวิธีการเผชิญปัญหาที่จัดอยู่ในการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหา (problem-focused coping) เช่น การแสวงหาความเพลิดเพลินเพื่อการผ่อนคลาย ซึ่งเป็นการผ่อนคลายทางร่างกาย การทำงาน ผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหา การคบหาเพื่อนสนิท การแสวงหาการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม การแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่นที่เชี่ยวชาญ และ การรวมกลุ่มจัดการกับปัญหา เป็นต้น

2) กลวิธีการเผชิญปัญหาที่จัดอยู่ในวิธีการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ (emotion-focused coping) เช่น การมีความคิดที่เป็นความปรารถนาการแสวงหาการสนับสนุนทางด้านจิตใจ การมุ่งเน้นไปในเชิงบวก การไม่รับรู้ปัญหา การตำหนิตนเอง การลดความตึงเครียด และการเก็บปัญหาไว้คนเดียว เป็นต้น โดย Lazarus และ Folkman (1984) ได้แบ่งรูปแบบของการเผชิญปัญหาออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหา (problem-focused coping)

การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหาเป็นกลวิธีการเผชิญปัญหาที่ใช้เพื่อพยายามแก้ปัญหา โดยการทำความเข้าใจปัญหาให้ชัดเจน พิจารณาว่าปัญหาคืออะไร สาเหตุการเกิดปัญหา และหาแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยหาทางเลือกด้วยการพิจารณาข้อดี ข้อเสีย และเลือกสิ่งที่จะทำไปปฏิบัติในการแก้ปัญหา โดยกลวิธีที่ใช้การมุ่งแก้ไขปรับเปลี่ยนที่สถานการณ์หรือพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือมุ่งแก้ไขปัญหาที่ตนเอง เช่น การพิจารณาทบทวน ปรับเปลี่ยนทัศนคติความต้องการของตนเอง ใหม่ และพัฒนาทักษะที่ใช้ในการเผชิญปัญหา เป็นต้น

นอกจากนี้ยังรวมถึงการแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม การขอความช่วยเหลือจากครอบครัว ครู เพื่อน ผู้ใหญ่หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ และการทำกิจกรรมที่ทำให้รู้สึกผ่อนคลายจากความเครียด เช่น การฟังเพลง การพักผ่อน และการออกกำลังกาย เป็นต้น

2. การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ (emotion-focused coping)

การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์จะเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางความคิด เพื่อจัดการกับอารมณ์ทางลบที่เกิดขึ้นทั้งหมด ซึ่งรวมไปถึงความกลัว ความโกรธ ความเศร้า ความสงสัย ความไม่แน่ใจ คับข้องใจ ความวิตกกังวล และความไม่สบายใจต่าง ๆ กลวิธีรูปแบบนี้ที่ใช้อาจเป็นการระบายออกทางอารมณ์ และการแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมเพื่อได้รับกำลังใจ

การนำเอาความเชื่อทางศาสนามาจัดการกับปัญหา เช่น การสวดมนต์ไหว้พระขอพร การคิดว่าเหตุการณ์ร้ายจะกลายเป็นเรื่องดี และจะมีปาฏิหาริย์เกิดขึ้น เป็นต้น รวมถึงกลวิธีอย่าง การหลีกเลี่ยง การลด การถอยห่าง การเลือกสนใจการรับรู้การเปรียบเทียบเชิงบวกหรือคิดถึงคนที่โชคร้ายกว่าตนเองเพื่อให้รู้สึกดีขึ้น และเห็นคุณค่าด้านบวกจากเหตุการณ์ด้านลบ โดยทั่วไปบุคคลจะใช้การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหาในกรณีที่เห็นว่าตนสามารถจะจัดการกับปัญหาได้ และมักจะใช้การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์เมื่อเห็นว่าปัญหานั้นเกินกว่าจะแก้ไขได้

การเผชิญปัญหาที่ให้ผลดีที่สุดที่สุดคือ การใช้รูปแบบการจัดการปัญหาทั้ง 2 แบบจะช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกัน จะนำไปสู่การจัดการกับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามรูปแบบวิธีการเผชิญปัญหาของแต่ละบุคคลก็มีความแตกต่างกันออกไป และจะประสบความสำเร็จในการเผชิญปัญหามากน้อยเพียงใด ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับแหล่งสนับสนุนของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งมีทั้งที่เป็นแหล่งภายในของบุคคล และแหล่งภายนอกของบุคคล ได้แก่

1. การมีสุขภาพ และพลังกำลัง เช่น บุคคลที่มีสุขภาพดี มีร่างกายที่แข็งแรงย่อมมีความเข้มแข็ง และทนต่อภาวะความเครียดได้มากกว่าบุคคลที่เจ็บป่วย
2. ความเชื่อในทางบวก เช่น มุมมองต่อตนเองในทางบวกเป็นแหล่งทรัพยากรทางจิตใจที่สำคัญที่สุดในการเผชิญปัญหา ซึ่งเป็นรากฐานของความหวัง และการสนับสนุนความสามารถในการเผชิญปัญหา ทั้งนี้บุคคลที่มีความเชื่อในความสามารถของตนเองหรือเชื่ออำนาจภายในตน มักจะใช้กลวิธีการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหา ส่วนบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกตนมักจะใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นอารมณ์
3. ทักษะในการแก้ปัญหา เช่น ความสามารถในการหาข้อมูล การวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อระบุปัญหาสำหรับการสร้างทางเลือกในการลงมือจัดการปัญหา การเลือกแนวทางในการจัดการปัญหา และการเลือกดำเนินการตามแผนการที่เหมาะสม
4. ทักษะด้านสังคม เช่น ความสามารถที่จะติดต่อสื่อสาร การปฏิบัติตนกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพทางทักษะทางสังคมที่จะช่วยแก้ไขปัญหาในการร่วมมือกับผู้อื่น เพิ่มแนวโน้มของการเข้าร่วมมือหรือสนับสนุน และทำให้สามารถควบคุมการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้มากยิ่งขึ้น
5. การสนับสนุนทางสังคม เช่น การมีบุคคลที่ให้การสนับสนุนทางอารมณ์ ให้ข้อมูลความรู้ หรือให้การสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม
6. การได้รับสวัสดิการทางด้านวัตถุ เช่น การมีเงินทอง สิ่งของ และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รวมถึงความสามารถที่จะใช้สิ่งเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้เข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย การรักษาพยาบาล การเงิน และตัวผู้เชี่ยวชาญได้มากขึ้น (แวนนาโก โกลด์ดิลก, 2556) ในทางจิตวิทยาที่ศึกษาความแตกต่างของการเผชิญปัญหาที่เป็นการมุ่งเน้นที่อารมณ์ และการมุ่งเน้นที่ปัญหา สำหรับรูปแบบการเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นปัญหาจะเกี่ยวข้องกับขั้นตอนในการเปลี่ยนแหล่งที่มาของความเครียด ในขณะที่การมุ่งเน้นที่อารมณ์ จะเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะเปลี่ยนการตอบสนองทางอารมณ์ของความเครียด การมุ่งเน้นการเผชิญปัญหาเป็นหลักของเหตุผลที่พยายามเปลี่ยนสถานการณ์โดยการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งในสภาพแวดล้อมหรือวิธีที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม (Lazarus & Folkman, 1987)

ดังนั้น จึงเป็นที่ชัดเจนว่ารูปแบบการเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นไปที่ปัญหามีวัตถุประสงค์เพื่อลดความต้องการของสถานการณ์หรือวิธีการเพื่อรับมือกับสถานการณ์ และมักใช้เมื่อบุคคลนั้น ๆ เชื่อว่ามีความต้องการเปลี่ยนแปลง สำหรับการมุ่งเน้นการเผชิญปัญหาเกี่ยวข้องกับทำตามขั้นตอนในการเปลี่ยนแหล่งที่มาของความเครียด ในขณะที่การมุ่งเน้นอารมณ์จะเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะเปลี่ยนการตอบสนองทางอารมณ์ของความเครียด การเผชิญปัญหาเป็นวิธีการที่มีเหตุผลที่พยายามเปลี่ยนสถานการณ์โดยการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างในสภาพแวดล้อมหรือวิธีการที่บุคคลตอบสนองกับสภาพแวดล้อม (Lazarus & Folkman, 1987)

นักจิตวิทยาได้อธิบายว่า การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นปัญหา คือ การใช้กลยุทธ์การจัดการกับปัญหาหรือกำจัดความเครียดด้วยการแก้ปัญหามักจะช่วยเพิ่มความรู้สึกลงในการควบคุม ลดความเครียดผลที่เกิดขึ้นข้างเคียง และสถานการณ์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น นักวิจัยจึงได้แบ่งปัญหาที่มุ่งเน้นการเผชิญปัญหา เช่น Carver, Scheier และ Weintraub (1989)

การเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นไปที่อารมณ์ การจัดการกับความทุกข์ และอารมณ์ทุกรูปแบบ รวมถึงความรู้สึกลงของภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวล ความผิดหวัง และความโกรธ มีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเผชิญปัญหาทั้งด้านการเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นอารมณ์ และการเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นไปที่ปัญหา

งานวิจัยของ Zamble และ Gekoski (1994) ได้อธิบายว่า บุคคลที่มีรูปแบบการเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นไปที่อารมณ์มีแนวโน้มที่จะทำให้ตัวเองรู้สึกดีขึ้นเกี่ยวกับสถานการณ์ที่มีปัญหา โดยไม่ต้องเปลี่ยนปัญหาเองหรือการรับรู้ปัญหา ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีรูปแบบการเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นไปที่ปัญหามักจะเปลี่ยนแปลงสถานการณ์หรือการรับรู้ของสถานการณ์เพื่อให้สถานการณ์ที่ตึงเครียดลดน้อยลงหรือไม่เครียดอีกต่อไป

การวิจัยระบุว่าบุคคลที่ใช้รูปแบบการเผชิญปัญหาทั้ง 2 ประเภทนี้เพื่อสู้กับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ตึงเครียดที่สุดได้ (Folkman & Lazarus, 1980) โดยความโดดเด่นของรูปแบบประเภทใดประเภทหนึ่งจะเหนืออีกประเภทหนึ่งจะถูกกำหนดโดยรูปแบบส่วนบุคคลนั้น ๆ เช่น บางคนสามารถรับมือ เผชิญปัญหาได้มากกว่าบุคคลอื่น ๆ และตามประเภทของสถานการณ์ที่ตึงเครียด เช่น บุคคลมักใช้รูปแบบการเผชิญปัญหาเพื่อจัดการกับปัญหาที่สามารถควบคุมได้ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับงาน และครอบครัว

อิทธิพลของรูปแบบการเผชิญปัญหาทั้ง 2 ประเภทคือ 1) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ และ 2) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหามีผลต่อความอยู่ดีมีสุข ประโยชน์ทั่วไปของการกระทำที่เน้นอารมณ์ และการเผชิญกับปัญหา เช่น การสนับสนุนทางสังคม การสนับสนุนทางอารมณ์ และการได้รับสวัสดิการทางสังคมอาจเกิดขึ้นเนื่องจากเครือข่ายสังคมที่มีขนาดใหญ่จะให้ประสบการณ์เชิงบวกแก่บุคคลอย่างสม่ำเสมอ และมีบทบาทที่ทำให้เกิดความมั่นคงทางสังคม และ

ชุมชน การสนับสนุนทั้ง 2 ประเภทนี้เกี่ยวข้องกับความสุขของวัยรุ่นทั้งหมดเพราะ มีอิทธิพลเชิงบวก ความสามารถในการทำนายความมั่นคงในชีวิต และการรับรู้คุณค่าของตนเองได้

Frydenberg and Lewis (1993 อ้างถึงใน วีณา มิ่งเมือง, 2540) ได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการเผชิญปัญหาออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหาโดยใช้ความสามารถของตนเอง (solving the problem หรือ problem-focused) ได้แก่ การแก้ปัญหาการผ่อนคลายทางด้านร่างกาย การทำงาน และผลสัมฤทธิ์ การคบเพื่อนสนิท การแสวงหาการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม การมุ่งเน้นในด้านบวก และการแสวงหาความเพลิดเพลินเพื่อการผ่อนคลาย

กลุ่มที่ 2 การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหาโดยอาศัยแหล่งสนับสนุนอื่น ๆ (reference to others) ได้แก่ การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม การแสวงหาการสนับสนุนทางด้านจิตใจ การแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ และการรวมกลุ่มจัดการกับปัญหา

กลุ่มที่ 3 การเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหา (non-productive coping หรือ avoidance) ได้แก่ การมีความกังวล การมีความคิดเป็นความปรารถนา การไม่รับรู้ปัญหา การไม่เผชิญปัญหา การเก็บปัญหาไว้คนเดียว และการตำหนิตนเอง

รูปแบบการเผชิญปัญหาเป็นพฤติกรรมที่วัยรุ่นใช้ในการจัดการกับสิ่งที่ถูกประเมินว่าเป็นปัญหาหรืออุปสรรค มีความสามารถในการพยายามที่จะผ่านพ้นความยากลำบากโดยไม่ย่อท้อ และมีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน (จิตตินันท์ ชุมทอง, 2547) นอกจากนี้การจัดการกับความทุกข์ การคิดบวก การเผชิญปัญหาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของวัยรุ่น (Freire & Ferreira, 2018; Lin, 2014; Zeidner et al., 2016)

รูปแบบการเผชิญปัญหาเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกรู้สึกคิด จิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกภายในของวัยรุ่น เมื่อบุคคลนั้น ๆ เผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะแสดงออกมาให้เห็นทั้งทางด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ความรู้สึกที่จะสามารถจัดการกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ เช่น การเผชิญกับความเครียด การวางแผนชีวิต การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม และการควบคุมตนเองด้วยความอดทน เมื่อวัยรุ่นสามารถปรับตัว มีพฤติกรรม และความรู้สึกที่สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ จะทำให้วัยรุ่นมีความเป็นอยู่ดีมีสุขที่เพิ่มมากขึ้น (Zeidner & Hammer, 1992; Zeidner et al., 2016)

Lazarus และ Folkman (1984) ได้ระบุว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาคือ การที่บุคคลนั้น ๆ สามารถที่จะจัดการกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ทั้งที่เกิดขึ้นภายใน และภายนอกตัวบุคคลนั้นได้ โดยมีการแสดงพฤติกรรมหรืออารมณ์ความรู้สึกออกมาโดยการเผชิญปัญหา สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 องค์ประกอบ (Lin, 2014; Lazarus & Folkman, 1984; Zeidner et al., 2016) ดังนี้

1) การมุ่งจัดการกับอารมณ์ (emotion focused coping) หมายถึง การปรับสภาวะทางอารมณ์ การหลีกเลี่ยง การปฏิเสธ และการคิดในแง่ดี ทำให้บุคคลตอบสนองกับปัญหาโดยใช้กระบวนการทางความคิดที่สามารถปรับสภาพอารมณ์ได้

2) การมุ่งจัดการกับปัญหา (problem focused coping) หมายถึง การทำความเข้าใจกับปัญหาว่าคืออะไร เพื่อตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

Jalowiec (1988) ได้ศึกษาแนวคิดนี้ และแบ่งรูปแบบการเผชิญปัญหาเป็น 3 ด้านคือ

1) การเผชิญหน้ากับปัญหา (confrontive coping)

2) การจัดการกับอารมณ์ (emotive coping)

3) การเผชิญปัญหาแบบเบี่ยงเบนความรู้สึก (palliative coping) ซึ่งแหล่งสนับสนุนการเผชิญปัญหา เมื่อบุคคลมีการเผชิญปัญหาที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขตามมา

จากแนวคิดรูปแบบการเผชิญปัญหาของนักวิจัยดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่ารูปแบบการเผชิญปัญหาแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ

1) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหา (problem-focused coping)

2) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ (emotion-focused coping)

2) ตัวอย่างชื่อของรูปแบบการเผชิญปัญหา

Carver และ คณ ะ (1989 อ้างถึงใน Zeidner, Matthews & Shemesh, 2016) ให้ความหมายว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเพื่อลดความขัดแย้ง และสถานการณ์ที่ทำให้เกิดปัญหา ซึ่งการปรับตัวซึ่งถือเป็นวิธีการเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จะถือว่าการเผชิญปัญหาไม่มีประสิทธิภาพ โดยได้แบ่งการเผชิญปัญหาออกเป็น 3 ด้านคือ 1) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหา (problem-focused) 2) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์ (emotion-focused) 3) การหลีกเลี่ยง (avoidance)

Karlsen, Dybdahl และ VittersØ (2006) ได้แบ่งรูปแบบการเผชิญปัญหาออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) การเผชิญกับอารมณ์ (coping-emotion) หมายถึง การจัดการกับอารมณ์ และความรู้สึกมุ่งเน้นที่การลดระดับของความเครียด

2) การเผชิญกับปัญหา (coping-task) หมายถึง การแก้ปัญหาหรือการจัดการกับปัญหาด้วยตนเอง เป็นการปรับตัว การป้องกันเชื่อมโยงกับการจัดการที่ดีทำให้ประสบความสำเร็จ และลดสถานการณ์ความเครียด

3) การเผชิญความเครียดแบบหลีกเลี่ยงปัญหา (coping-avoidance)

Lazarus and Folkman (1984 อ้างถึงใน Rodríguez, Moral, Seguí & Galán, 2014) ได้ให้ความหมายของคำว่า รูปแบบการเผชิญปัญหา หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่จะแสดงออกมา

สัมพันธ์กับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดนึกคิด จิตใจ และอารมณ์ขณะนั้น ด้วยการลงมือจัดการกับปัญหาหรือความเครียดที่มีโดยพยายามที่จะควบคุมให้ลดลงหรือทนต่อความต้องการทั้งภายใน และภายนอกที่เกิดจากเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด และวิธีจัดการกับความเครียด โดยแบ่งออก 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหา (problem-focused coping) หมายถึง การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหา การพยายามทำความเข้าใจปัญหา และสาเหตุของปัญหา โดยพิจารณาว่าปัญหาคืออะไร สาเหตุอยู่ที่ไหนแล้วหาวิธีทางแก้ อาจมุ่งปรับเปลี่ยนสถานที่ สถานการณ์ และพฤติกรรมของตนเองหรือผู้อื่น เช่น การปรับเปลี่ยนทัศนคติ การทบทวนพิจารณา หรือความต้องการของตนเองใหม่ เพื่อวางแผนพัฒนาทักษะที่จะใช้เผชิญปัญหามุ่งมั่นในการแก้ปัญหา และลงมือดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นโดยตรง เป็นต้น

2) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการอารมณ์ (emotion-focused coping) หมายถึง การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการอารมณ์ หมายถึง ความพยายามที่จะจัดการกับอารมณ์ทางลบทั้งหมดที่เกิดขึ้น เช่น ความกลัว ความโกรธ ความเศร้า ความสงสัย ความไม่แน่ใจความคับข้องใจ และความวิตกกังวล อาจมีวิธีจัดการได้ เช่น การแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมเพื่อได้รับกำลังใจ การมองปัญหาในแงุ่มใหม่ในทางบวก การทำสมาธิ และการออกกำลังกาย เป็นต้น

Zhou, Wu และ Lin (2012) ได้อธิบายว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาคือ ความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรม ในที่นี้หมายถึงบุคคลที่ต้องเผชิญปัญหา เมื่อเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ตึงเครียด และสามารถแบ่งการเผชิญปัญหาออกเป็น 2 ด้านคือ 1) รูปแบบการจัดการปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (positive coping style) 2) รูปแบบการจัดการปัญหาเชิงไม่สร้างสรรค์ (negative coping style)

Lin (2016) ได้อธิบายว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการพฤติกรรมทางอารมณ์ และความรู้ความเข้าใจเมื่อบุคคลมีความเครียด โดยได้แบ่งองค์ประกอบของรูปแบบการเผชิญปัญหาเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการปัญหา (problem-focused active coping) เช่น เมื่อพบปัญหา รู้สึกหดหู่หรือรู้สึกกดดันก็จะพยายามใช้วิธีการที่แตกต่างกันเพื่อแก้ปัญหา หรือต้องการหนีออกจากปัญหาที่ต้องเผชิญ

2) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการอารมณ์ (emotion – focused active coping)

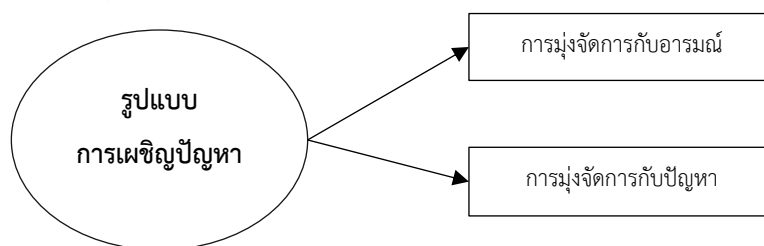
จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเผชิญปัญหาของนักวิจัย จึงทำให้ผู้วิจัยทำตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้รูปแบบการเผชิญปัญหา 3 ตัวบ่งชี้คือ 1) การมุ่งจัดการกับอารมณ์ 2) การมุ่งจัดการกับปัญหา และ 3) การหลีกเลี่ยงปัญหา ได้ดังตาราง 7

ตาราง 7 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้รูปแบบการเผชิญปัญหา

ตัวบ่งชี้	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	รวม
1. การมุ่งจัดการกับอารมณ์	✓✓		✓			✓												✓			5
2. การมุ่งจัดการกับปัญหา	✓✓		✓	✓		✓												✓			6
3. การหลีกเลี่ยงปัญหา	✓✓																✓				3

หมายเหตุ ✓ = [1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016) [2] Mota and Matos (2015) [3] Lin and Yeh (2013)
 [4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017) [5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017) [6] Lin (2016)
 [7] Jose, Ryan and Pryor (2012) [8] Tong, Reynolds and Liu (2018) [9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)
 [10] Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante and Luyckx (2016) [11] Yalcin and Malkoc (2015) [12] Hsuan Lin (2016)
 [13] Geng (2018) [14] Eryilmaz (2012) [15] Senling and Tafvelin (2014)
 [16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014) [17] Valkenburg, Peter, and Schouten (2006)
 [18] Leke, Gingras, Philippe, Koestner and Fang (2010) [19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci and Ryan (2006)
 [20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)
 ✓ = [1] Karlsen, Dybdahl and VittersØ (2006) [2] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008) [3] Arslan (2018)
 [4] Chirkov and Ryan (2001) [5] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016) [6] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)
 [7] Yap and Baharudin (2016) [8] Sariçam (2015) [9] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)
 [10] Caprara, Steca, Gerbino, Paciello and Vecchio (2006) [11] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016)
 [12] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012) [13] Tian, Tian and Huebner (2016) [14] Li, Shi and Dang (2014)
 [15] Oberle (2018) [16] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Esnaola and Goñi (2016) [17] Çakar and Karayol (2015)
 [18] Rodríguez, Moral, Segui and Galán (2014) [19] Zeidner and Matthews (2016) [20] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)
 ✓ = [1] Ratelle, Simard and Guay (2013) [2] Olesen, Thomsen and Toole (2015)
 [3] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014) [4] Maricic and Štambuk (2015) [5] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009)
 [6] Kong and Zhao (2013) [7] Li and Zheng (2014) [8] Chen (2013)
 [9] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010) [10] Sun and Kong (2013)
 [11] Wang, Zou, Zhang, Hou (2019) [12] Malinauskas and Malinauskiene (2018)
 [13] Marrero, Carballeira and Hernández-Cabrera (2019) [14] Kong, Ding and Zhao (2015)
 [15] Cava, Buelga and Musitu (2014) [16] Tommasi, Grassi, Balsamo and Picconi (2018)
 [17] Kong, Zhao and You (2012) [18] Wang, Zhao and Wang (2014) [19] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)
 [20] Lin (2015)
 ✓ = [1] Zafra et al., (2019) [2] Romero, Berrocal, Estrada and Guajardo (2017) [3] Liu, Wang and Lü (2012)
 [4] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015) [5] Uysal, Lin and Knee (2010)
 [6] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012) [7] Bagoien and halvri (2010)

จากตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้รูปแบบการเผชิญปัญหาจะเห็นได้ว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นนคือ 1) การมุ่งจัดการกับอารมณ์ และ 2) การมุ่งจัดการกับปัญหา ดังภาพ 9

ภาพ 9 ตัวบ่งชี้รูปแบบการเผชิญปัญหา

3.2.4 การสนับสนุนทางสังคม

Heller, Swindle และ Dusenbury (1986) ได้กล่าวว่า “เราจำเป็นต้องขยายแนวคิดของการสนับสนุนทางสังคมจากปัจจุบันที่เกินความจริง และการรักษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ซับซ้อนของชีวิตทางสังคม” น่าจะเป็นที่มาของคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ก่อตั้งการสนับสนุนทางสังคมอย่างไร และทำไมการสนับสนุนทางสังคมอาจมีประโยชน์ต่อสุขภาพ และความอยู่ดีมีสุขนั้น การสนับสนุนทางสังคมยังเป็นจุดสนใจของการอภิปราย และเป็นที่ยกเถียงกันมานานกว่า 30 ปี ทฤษฎีมุมมองที่ จะกำหนดนิยามการสนับสนุนทางสังคม และส่งผลให้การสนับสนุนทางสังคมได้รับแนวความคิดในหลายวิธี แต่ยังไม่มีความจำกัดความที่ชัดเจน ยังมีเงื่อนไขของคำจำกัดความหลายคำ และเครื่องมือวัดที่มีอยู่ใน การทบทวนวรรณกรรมเชิงวิชาการ

การสนับสนุนทางสังคมเป็นโครงสร้างที่กว้างขวางที่ประกอบด้วย โครงสร้างทางสังคมของชีวิตของแต่ละบุคคล และหน้าที่เฉพาะที่ให้บริการโดยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่หลากหลาย โครงสร้าง การสนับสนุนทางสังคมมักถูกวัดโดยการประเมินการบูรณาการทางสังคม (social integration) ซึ่งบ่งบอกถึงระดับที่แต่ละคนที่จะเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายทางสังคม โดย นักวิจัยได้แบ่งการสนับสนุนการทำงานออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ๆ ดังนี้

- 1) การรับรู้การสนับสนุนหรือการสนับสนุนเชิงอัตวิสัยของบุคคลที่นักวิจัยเชื่อว่าจะมีให้
- 2) การได้รับการสนับสนุนหรือออกกฎหมาย

การช่วยเหลือจากบุคคลอื่น การรับรู้การสนับสนุนที่ได้รับซึ่งมีหลายรูปแบบ การสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวข้องกับการให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อมูลที่เป็นประโยชน์อื่น ๆ การสนับสนุนที่จับต้องได้หรือสื่อต่าง ๆ คือ การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุหรือความช่วยเหลือทางกายภาพ เช่น การจัดหาเงินหรือแรงงาน การสนับสนุนทางอารมณ์หรือการประเมิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงออกของความรัก การเอาใจใส่ การสนับสนุนที่เป็นสิ่งของ และมีมิตรภาพ

1) ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพ พฤติกรรมเป็นผลให้สุขภาพดี ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายการสนับสนุนทางสังคมไว้หลายรูปแบบ การสนับสนุนทางสังคมคือ การจัดหาทรัพยากรด้านจิตใจและทรัพยากรวัสดุ (material resources) เครือข่ายทางสังคม และข้อมูลข่าวสาร

การบริการ และสวัสดิการทางสังคมสามารถเพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคลในเผชิญกับความเครียดในด้านอารมณ์ และสิ่งของเครื่องมือ ช่วยให้บุคคลนั้น ๆ รับรู้ว่าตนเองมีคุณค่า ได้รับการเอาใจใส่ รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การที่บุคคลได้รับความช่วยเหลือการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัว เพื่อน และบุคคลอื่น ๆ ในสังคม เป็นตัวบ่งชี้ว่าเป็นตัวทำนายนสุขภาพ และ

ความเป็นอยู่ที่ดี (Cohen, Underwood, & Gottlieb, 2000; นันทศักดิ์, อัจฉรา, ประภา และ รณชัย, 2556; สุรีย์ กาญจนวงศ์, 2551)

Schwarzer และ Knoll (2007) และ Gabert-Quillen, Irish, Sledjeski, Fallon, Spoonster และ Delahanty (2011) ได้อธิบายความหมายของการสนับสนุนทางสังคมในความหมายที่ใกล้เคียงกันว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลในการจัดหาหรือแลกเปลี่ยนทรัพยากรบุคคลแต่ละระดับซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (socially embedded) เมื่อบุคคลได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วม มีสัญญาผูกมัด และความใกล้ชิดผูกพัน นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง คุณภาพของความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น การรับรู้ของความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนที่เกิดขึ้นจริงเป็นกระบวนการของการจัดหาหรือแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่รับรู้กับบุคคลอื่น ๆ

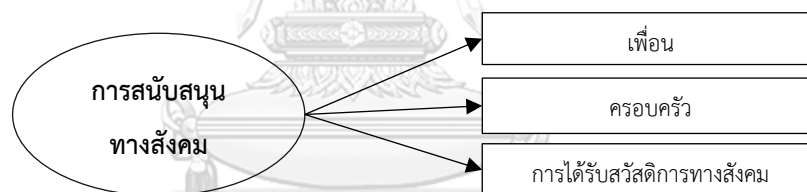
การที่บุคคลได้รับการช่วยเหลือจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมทั้งทางด้านอารมณ์ และด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การได้รับเงินสนับสนุนทางการเรียน การทำงาน การได้รับการช่วยเหลือแรงงาน การได้รับการสนับสนุนทางวัตถุสิ่งของต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การเรียน การกีฬา สำหรับนักเรียน เป็นต้น การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และบุคคลอื่น ๆ เช่น การได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในบุคคลในครอบครัว พ่อแม่ ญาติพี่น้อง เป็นต้น การได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียน เช่น ครู และเพื่อน เป็นต้น การได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรทางการแพทย์ ทำให้ผู้ได้รับแรงสนับสนุนนั้นเกิดความรู้สึกผูกพัน เชื่อว่ามีคนรัก จึงทำให้เกิดมองเห็นคุณค่าในตนเอง และรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทำให้ได้รู้ว่าได้รับความรักใคร่ผูกพัน ได้รับความช่วยเหลือในการคำแนะนำ และการช่วยเหลือทางด้านสิ่งของ ทำให้รู้สึกว่ามีความรัก และสนใจ มีคนยกย่องเห็นคุณค่า และมีความผูกพันซึ่งกันและกัน สามารถเผชิญปัญหา ตอบสนองต่อความเครียด และความเจ็บป่วยได้

อีกทั้งการสนับสนุนทางสังคมยังส่งผลให้บุคคลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมนั้นแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง มีสุขภาพกาย และใจที่ดีได้ ซึ่งส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น โดยคำจำกัดความแรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่บุคคลได้รับโดยตรงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อาจเป็นทางข่าวสาร เงิน กำลังงาน หรือทางอารมณ์ซึ่งอาจเป็นแรงผลักดันให้ผู้รับไปสู่เป้าหมายที่ผู้ให้ต้องการ (กฤติกาพร โยโนนตาด 2542; พิชามณูชย์ โตโฉมงาม, สุภาพร ณะชานันท์ และ อุษา ศรีจินดารัตน์, 2552; อรุณี เกษรอุบล, 2544)

จากการที่มิ้นกวีจัยให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมอย่างหลากหลายในช่วงต้นนี้ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมคือ การที่บุคคลได้รับความช่วยเหลือ การสนับสนุนในทรัพยากรด้านต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากเพื่อน และการได้รับสวัสดิการทางสังคม

หมายเหตุ ✓ =	[1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016)	[2] Mota and Matos (2015)	[3] Lin and Yeh (2013)	
	[4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017)	[5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017)	[6] Lin (2016)	
	[7] Jose, Ryan and Pryor (2012)	[8] Tong, Reynolds and Liu (2018)	[9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)	
	[10] Cordeiro, Paiva, Lens, Lacante and Luyckx (2016)	[11] Yalcin and Malkoc (2015)	[12] Hsuan Lin (2016)	
	[13] Geng (2018)	[14] Eryilmaz (2012)	[15] Senling and Tafvelin (2014)	
	[16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014)	[17] Valkenburg, Peter, and Schouten (2006)	[18] Leke, Gingas, Philippe, Koestner and Fang (2010)	
	[19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci and Ryan (2006)	[20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)		
	✓ =	[1] Karlsen, Dybdahl and Vittersø (2006)	[2] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008)	[3] Arslan (2018)
		[4] Chirkov and Ryan (2001)	[5] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016)	[6] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)
		[7] Yap and Baharudin (2016)	[8] Sariçam (2015)	[9] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)
		[10] Caprara, Steca, Gerbino, Paciello and Vecchio (2006)	[11] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016)	[12] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012)
		[13] Tian, Tian and Huebner (2016)	[14] Li, Shi and Dang (2014)	[15] Oberle (2018)
		[16] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Esnaola and Goñi (2016)	[17] Çakar and Karayol (2015)	[18] Rodríguez, Moral, Seguí and Galán (2014)
	[19] Zeidner and Matthews (2016)	[20] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)		
✓ =	[1] Ratelle, Simard and Guay (2013)	[2] Olesen, Thomsen and Toole (2015)	[3] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014)	
	[4] Maricic and Štambuk (2015)	[5] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009)	[6] Kong and Zhao (2013)	
	[7] Li and Zheng (2014)	[8] Chen (2013)		
	[9] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010)	[10] Sun and Kong (2013)	[11] Wang, Zou, Zhang, Hou (2019)	
	[12] Malinauskas and Malinauskiene (2018)	[13] Marrero, Carballeira and Hernández-Cabrera (2019)	[14] Kong, Ding and Zhao (2015)	
	[15] Cava, Buelga and Musitu (2014)	[16] Tommasi, Gissi, Balsamo and Picconi (2018)	[17] Kong, Zhao and You (2012)	
	[18] Wang, Zhao and Wang (2014)	[19] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)	[20] Lin (2015)	
✓ =	[1] Zafra et al., (2019)	[2] Romero, Berrocal, Estrada and Guajardo (2017)	[3] Liu, Wang and Lü (2012)	
	[4] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015)	[5] Uysal, Lin and Knee (2010)		
	[6] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012)	[7] Bagoien and halvri (2010)		

จากตารางสังเคราะห์ที่ตัวบ่งชี้การการสนับสนุนทางสังคมจะเห็นได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 3 ตัวบ่งชี้ที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขคือ 1) เพื่อน 2) ครอบครัว และ 3) การได้รับสวัสดิการทางสังคม ดังภาพ 10

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY
ภาพ 10 ตัวบ่งชี้การสนับสนุนทางสังคม

3.2.5 การสนับสนุนความเป็นอิสระ

Adie, Duda และ Ntoumanis (2008) ได้ตั้งข้อสังเกตการเชื่อมโยงในเชิงบวกระหว่างการรับรู้การสนับสนุนความเป็นอิสระ และความพึงพอใจซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา ทฤษฎีแรงจูงใจของ Ryan และ Deci (2000) ซึ่งเป็นแบบแผนที่เน้นความต้องการทางจิตเป็นพื้นฐานคือ ความต้องการที่ติดตัวมาประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้คือ

- 1) การมีอิสระ (autonomy)
- 2) การเป็นคนที่มีความสามารถ (competence)
- 3) การมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น (relatedness)

1) การมีอิสระ หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกถึงความต้องการที่จะมีประสบการณ์ ในการกระทำ และความต้องการไปสู่การปฏิบัติได้ปฏิบัติจากสิ่งที่ได้เลือกด้วยตนเอง และปฏิบัติพฤติกรรมตามที่ได้วางแผนไว้ด้วยตนเองอย่างอิสระ การแสดงพฤติกรรมที่ออกมาเกี่ยวข้องกับสิ่งที่อยู่ภายในตนเองที่ต้องการกระทำ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่เชื่อมโยงไปถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคม จากการเริ่มต้นด้วยวิธีการกำหนดหรือควบคุมไปสู่การสนับสนุนการกำกับตนเองอย่างมีอิสระ

2) การเป็นคนที่มีความสามารถ หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าตนเอง มีความสามารถต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ท้าทาย ได้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในความสามารถแห่งตนในการปฏิบัติทักษะหรือสิ่งที่ตนเองสนใจ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคม จะทำให้ได้รับการส่งเสริมหรือเพิ่มแรงจูงใจที่มาจากการได้รับเหตุผลหรือให้ความหมายของสิ่งที่ปฏิบัติ วิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ดี และเป็นบวก เช่น การสื่อสารจากคำพูดหรือลักษณะของท่าทางเพื่อให้รับรู้ถึงความสามารถของตนเอง ความต้องการมีความสามารถเป็นความต้องการที่จะจัดการกับสิ่งแวดล้อมด้วยความสามารถ และทักษะของตนเอง สะท้อนถึงการใช้ความสามารถโดยแสวงหาความท้าทายที่เหมาะสม ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป หากบุคคลนั้น ๆ เชื่อมั่นว่าตนเองมีความสามารถจะลงมือปฏิบัติ ซึ่งแสดงถึงการมีแรงจูงใจภายในที่เป็นแรงผลักดัน ให้แสดงพฤติกรรมนั้นให้ประสบความสำเร็จ และในทางตรงกันข้ามหากไม่มีความมั่นใจ บุคคลนั้น ๆ จะไม่เริ่มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น นอกจากนี้ความมีอิสระกำหนดด้วยตนเองเป็นความต้องการของบุคคล ที่จะ มีประสบการณ์ในการคิดริเริ่ม มีความรู้สึกว่ามีทางเลือก และตัดสินใจในการแสดงพฤติกรรม เมื่อบุคคลนั้นเกิดความพึงพอใจ สนใจที่จะทำจะกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

3) การมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม โดยที่บุคคลรู้สึกถึงความใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น รู้สึกถึงการได้รับการยอมรับความห่วงใย ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งสิ่งที่บุคคลอื่นได้แสดงให้เห็นรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีคุณค่า เช่น การได้รับกำลังใจ คำชมเชยจากบุคคลอื่นในการปฏิบัติกิจกรรม เป็นต้น (Deci & Ryan, 1990; Deci, Eghrari, Patrick, & Leone, 1994; Deci & Ryan, 1987; Ryan & Deci, 2000 b; วิลาสลักษณ์ ชิววัลลี, 2545; อรพินทร์ ชูชม, 2542) นอกจากนี้ความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีเป็นความต้องการที่จะมีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นด้วยความเป็นมิตร จริงใจ ปราศรณาที่จะสร้างความผูกพันทางอารมณ์ รู้สึกปลอดภัย พึงพอใจในการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้อื่น มีบทบาทในการคงไว้ซึ่งแรงจูงใจภายใน จากหลักการข้างต้นจะเห็นได้ว่า การมีความสามารถ การมีอิสระกำหนด ได้ด้วยตนเอง และการมีสัมพันธ์ภาพมีอิทธิพลต่อการเกิดแรงจูงใจภายในซึ่งแรงจูงใจภายในส่งผลให้เกิดการปฏิบัติพฤติกรรมที่มีทิศทาง

สำหรับวิธีการเสริมสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการอภิปราย การพัฒนาทักษะ และการฝึกประสบการณ์ เหตุการณ์เหล่านี้จะช่วยพัฒนาความสามารถ ความมีอิสระ การกำหนดได้ด้วยตนเอง การป้อนกลับทางบวก ทำให้เห็นคุณค่าของการกระทำ มีความมุ่งมั่น และพยายามที่จะทำให้สำเร็จ อีกทั้งการสนับสนุนความเป็นอิสระทำให้เกิดการยอมรับ ลดอคติ จะทำให้มีความรู้สึกที่มั่นคง ปลอดภัย และมีสัมพันธภาพที่ดี (วิลลาสลักซ์ณ ชิว วัลลี, 2545; ออร์พินทร์ ชูชม, 2542; Deci & Ryan, 1990)

Deci และ Ryan (2000) ระบุว่ามนุษย์มีความต้องการพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ 1) ความต้องการมีความสามารถ (need for competence) 2) ความต้องการมีอิสระกำหนดได้ด้วยตนเอง (need for autonomy) 3) ความต้องการความสัมพันธ์กับผู้อื่น (need for relatedness) ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็น ทำให้เกิดความเจริญงอกงามตามธรรมชาติของมนุษย์ ช่วยพัฒนาสังคมสร้างสรรค์ รวมทั้งช่วยให้มนุษย์มีความสุขในการทำงาน และการดำรงชีวิต

Ryan และ Deci (2000) และ Ntoumanis (2001) และ Biddle และ Mutrie (2008) ได้แบ่งองค์ประกอบการสนับสนุนความเป็นอิสระ ดังนี้

1) การมีอิสระ (autonomy) หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าได้ปฏิบัติจากสิ่งที่เลือกด้วยตนเอง และปฏิบัติเองจากประสบการณ์ของพฤติกรรมที่ได้วางไว้ด้วยตนเอง เป็นขั้นตอนจากภายในที่สะท้อนถึงการสนับสนุนความสอดคล้อง และสิ่งที่เกี่ยวข้องของการกระทำรวมไปถึงความต้องการไปสู่การปฏิบัติด้วยตนเองอย่างมีอิสระ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่เชื่อมโยงไปถึงสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งมีความหลากหลายจากการเริ่มต้นโดยการควบคุม การบังคับ ไปสู่การสนับสนุนการกำกับตนเองอย่างมีอิสระ

2) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม (relatedness) หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกถึงความใกล้ชิด หรือมีปฏิสัมพันธ์ ได้รับความห่วงใย รู้สึกมีคุณค่าจากบุคคลอื่น ในการปฏิบัติหรือการกระทำรับรู้ความอบอุ่น รู้สึกถึงการมีส่วนร่วม และการได้รับกำลังใจ

3) ด้านการเป็นคนมีความสามารถ (competence) หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในสิ่งแวดล้อมที่ท้าทาย และมีโอกาสได้แสดงถึงความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ไม่เฉพาะด้านทักษะเท่านั้น ยังรวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นที่ผ่านมามากมายที่ตนเองสนใจ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนความเป็นอิสระของนักวิจัยหลายท่าน จึงทำให้ผู้วิจัยทำตารางสังเคราะห์ตัวอย่างการสนับสนุนความเป็นอิสระได้ดังตาราง 9

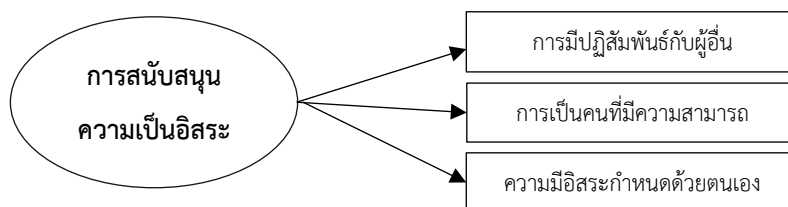
ตาราง 9 ตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การสนับสนุนความเป็นอิสระ

ตัวบ่งชี้	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	รวม
1. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	✓		✓		✓	✓	✓			✓			✓	✓	✓			✓	✓	✓	13
2. การเป็นคนที่มีความสามารถ	✓		✓		✓	✓	✓			✓			✓	✓	✓			✓		✓	12
3. ความมีอิสระกำหนดด้วยตนเอง	✓		✓		✓	✓	✓						✓	✓	✓			✓		✓	11

หมายเหตุ ✓ =

[1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016)	[2] Mota and Matos (2015)	[3] Lin and Yeh (2013)
[4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017)	[5] Prati, Cicognani and Albanesi (2017)	[6] Lin (2016)
[7] Jose, Ryan and Pryor (2012)	[8] Tong, Reynolds and Liu (2018)	[9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016)
[10] Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante and Luyckx (2016)	[11] Yalcin and Malkoc (2015)	[12] Hsuan Lin (2016)
[13] Geng (2018)	[14] Eryilmaz (2012)	[15] Senling and Tafvelin (2014)
[16] Liang Wang, Jackson, Gaskin and Wang (2014)	[17] Valkenburg, Peter, and Schouten (2006)	[18] Leles, Gingas, Philippe, Koestner and Fang (2010)
[19] Niemic, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci and Ryan (2006)	[20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012)	
✓ = [1] Karlsen, Dybdahl and Vittersø (2006)	[2] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008)	[3] Arslan (2018)
[4] Chirkov and Ryan (2001)	[5] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016)	[6] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019)
[7] Yap and Baharudin (2016)	[8] Sariçam (2015)	[9] Wing Ho, Tak Louie, Chow, Sang Wong and Ip (2015)
[10] Caprara, Steca, Gerbino, Paciello and Vecchio (2006)	[11] Jiang, Yue, Lu, Yu and Zhu (2016)	[12] Sarriera, Abs, Casas and Bedin (2012)
[13] Tian, Tian and Huebner (2016)	[14] Li, Shi and Dang (2014)	[15] Oberte (2018)
[16] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Eснаola and Goñi (2016)	[17] Çakar and Karayol (2015)	[18] Rodríguez, Moral, Seguí and Galán (2014)
[19] Zeidner and Matthews (2016)	[20] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014)	
✓ = [1] Ratelle, Simard and Guay (2013)	[2] Olesen, Thomsen and Toole (2015)	[3] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014)
[4] Maricic and Štambuk (2015)	[5] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009)	[6] Kong and Zhao (2013)
[7] Li and Zheng (2014)	[8] Chen (2013)	
[9] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010)	[10] Sun and Kong (2013)	[11] Wang, Zou, Zhang, Hou (2019)
[12] Malinauskas and Malinauskiene (2018)	[13] Marrero, Carballera and Hernández-Cabrera (2019)	[14] Kong, Ding and Zhao (2015)
[15] Cava, Buelga and Musitu (2014)	[16] Tommasi, Gassi, Balsamo and Picconi (2018)	[17] Kong, Zhao and You (2012)
[18] Wang, Zhao and Wang (2014)	[19] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)	[20] Lin (2015)
✓ = [1] Zafra et al., (2019)	[2] Romero, Berrocal, Estrada and Guajardo (2017)	[3] Liu, Wang and Lü (2012)
[4] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015)	[5] Uysal, Lin and Kree (2010)	
[6] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012)	[7] Bagoien and halvari (2010)	

จากตารางสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การสนับสนุนความเป็นอิสระจะเห็นได้ว่า การสนับสนุนความเป็นอิสระ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 3 ตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นคือ 1) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) การเป็นคนที่มีความสามารถ และ 3) ความมีอิสระกำหนดด้วยตนเอง ดังภาพ 11

ภาพ 11 ตัวบ่งชี้การสนับสนุนความเป็นอิสระ

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น จากการศึกษาทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย 2 กรอบแนวคิดคือ 1) กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ห่อภิมาน และ 2) กรอบแนวคิด MASEM โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจำนวน 67 เรื่อง มีนักวิจัยหลายท่านได้ดำเนินการวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขค่อนข้างมาก ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์งานวิจัยดังกล่าว แล้วทำตารางสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข และพบว่ามี 5 ปัจจัยคือ 1) ความฉลาดทางอารมณ์ 2) การรู้คุณค่า 3) รูปแบบการเผชิญปัญหา 4) การสนับสนุนทางสังคม และ 5) การสนับสนุนความเป็นอิสระ (ดังตาราง 9) ปัจจัยดังกล่าวมีความหมายดังนี้

1) ความฉลาดทางอารมณ์คือ ความสามารถของบุคคลนั้น ๆ ในการรับรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุม และจัดการกับอารมณ์ของตนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนั้น ๆ มีความอยู่ดีมีสุข โดยแบ่งออกเป็น 4 ตัวบ่งชี้คือ 1) การประเมินอารมณ์ตนเอง และผู้อื่นได้ถูกต้อง 2) การเข้าใจอารมณ์ตนเอง และผู้อื่น 3) การควบคุมอารมณ์ตนเอง และ 4) การใช้อารมณ์อย่างมีเหตุผล (กรมสุขภาพจิต, 2543; นงพงา ลิ้มสุวรรณ, 2542; Salovey & Mayer, 1990) แต่มีนักวิจัยบางท่านที่มีมุมมองเกี่ยวกับความหมายของความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างออกไปคือ ความฉลาดทางอารมณ์เป็นทักษะการปรับตัว (adaptation) ที่ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบคือ 1) ด้านดี ได้แก่ การเห็นใจผู้อื่น การควบคุมตัวเอง และรับผิดชอบ 2) ด้านเก่ง ได้แก่ การมีแรงจูงใจ ความสามารถที่จะตัดสินใจ และแก้ปัญหา 3) ด้านสุข ได้แก่ ความพึงพอใจในตนเอง (Moopayak, Udomphanthurak, Kanyapattanaporn, C., Sangchan, C., & Kaesomsamut, 2015)

2) การรู้คุณค่าคือ การเห็นคุณค่าบุคคลอื่น ๆ เมื่อบุคคลนั้นให้ความช่วยเหลือหรือการสนับสนุน ทำให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง การได้รับการยกย่อง และการเห็นคุณค่าของเวลาในพื้นที่ทางจิตวิทยาการรู้คุณค่าถือเป็นความรู้สึกที่จะตอบสนองด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อความเอื้อเฟื้อของผู้อื่นที่ทำให้เราเกิดความอยู่ดีมีสุข (Charoenworachai, 2015; Watkins, 2014; McCullough et al., 2002; Wood et al., 2010) ซึ่งการรู้คุณค่าแบ่งออกเป็น 4 ตัวบ่งชี้คือ 1) การเห็นคุณค่าของตนเอง 2) การเห็นคุณค่าของผู้อื่น 3) การได้รับการใส่ใจ และ 4) การเห็นคุณค่าของเวลา

3) รูปแบบการเผชิญปัญหาคือ ความรู้สึกนึกคิด จิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกภายในของวัยรุ่น เมื่อเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ จะแสดงออกมาให้เห็นทั้งทางด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ความรู้สึกที่สามารถจัดการกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ มีพฤติกรรม และความรู้สึกที่สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้จะทำให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขที่เพิ่มมากขึ้น (Zeidner et al., 2016;

Zeidner & Hammer, 1992) ซึ่งรูปแบบการเผชิญกับปัญหาแบ่งออกเป็น 2 ตัวบ่งชี้คือ 1) การมุ่งจัดการกับอารมณ์ (emotion focused coping) และ 2) การมุ่งจัดการกับปัญหา (problem focused coping)

4) การสนับสนุนทางสังคมคือ การที่บุคคลนั้น ๆ ได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน และการได้รับสวัสดิการที่ดีทางสังคม จะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีความเครียด และความซึมเศร้าที่ลดลงส่งผลให้มีความอยู่ดีมีสุขที่เพิ่มขึ้น (Bowen, 2014; GabertQuillen et al., 2011; Gillham, 2011; Lin, 2014; Myers, 2000; Sameroff, 1975; Sarason & Sarason, 2009; Schwarzer & Knoll, 2007; Watkins, 2004; Zeidner, 2016) ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมแบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้คือ 1) การสนับสนุนจากครอบครัว 2) การสนับสนุนจากเพื่อน และ 3) การได้รับสวัสดิการทางสังคม

5) การสนับสนุนความเป็นอิสระ คือ การรับรู้การสนับสนุนความเป็นอิสระ และความพึงพอใจซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา และเป็นระดับที่สภาพแวดล้อมช่วยให้บุคคลรู้สึกว่าคุณคนนั้น ๆ เริ่มต้นการกระทำของตนเองมากกว่าที่ตนเองจะถูกบังคับซึ่งการสนับสนุนความเป็นอิสระแบ่งเป็น 3 ตัวบ่งชี้คือ 1) ความต้องการมีความสามารถ (need for competence) 2) ความต้องการมีอิสระกำหนดได้ด้วยตนเอง (need for autonomy) และ 3) ความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (need for relatedness) ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นให้เกิดความเจริญงอกงามตามธรรมชาติของมนุษย์ และช่วยพัฒนาสังคมอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งช่วยให้มนุษย์มีความสุขในการทำงาน และการดำรงชีวิต (Leversen, Danielsen, Birkeland & Samdal, 2012; López-Walle, Balaguer, Castillo & Tristán, 2012; Deci & Ryan, 2000; Milyavskaya, Gingras, Mageau, Koestner, Gagnon, Fang & Boiché, 2009; Leves, Gingras, Philippe, López-Walle, Balaguer, Uysal, Lin & Knee, 2010; Leversen, Danielsen, Birkeland & Samdal, 2012)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น สามารถแสดงตารางสังเคราะห์จำนวนบทความที่มีตัวแปรตามกรอบแนวคิด MASEM ได้ดังตาราง 10

ตาราง 10 ตารางสังเคราะห์จำนวนบทความที่มีตัวแปรตามกรอบแนวคิด MASEM

ตัวแปรตาม ตัวแปรต้น	ความอยู่ดีมีสุข		ความฉลาดทางอารมณ์		รูปแบบการเผชิญปัญหา		การสนับสนุนทางสังคม		การรู้คุณค่า		การสนับสนุนความเป็นอิสระ	
	DE	IE	DE	IE	DE	IE	DE	IE	DE	IE	DE	IE
ความฉลาดทางอารมณ์	11	-	-	-	2	-	7	-	-	-	1	-
การรู้คุณค่า	10	-	-	-	2	-	5	-	-	-	1	-
รูปแบบการเผชิญปัญหา	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนทางสังคม	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ: DE = อิทธิพลทางตรง (direct effect), IE = อิทธิพลทางอ้อม (indirect effect)

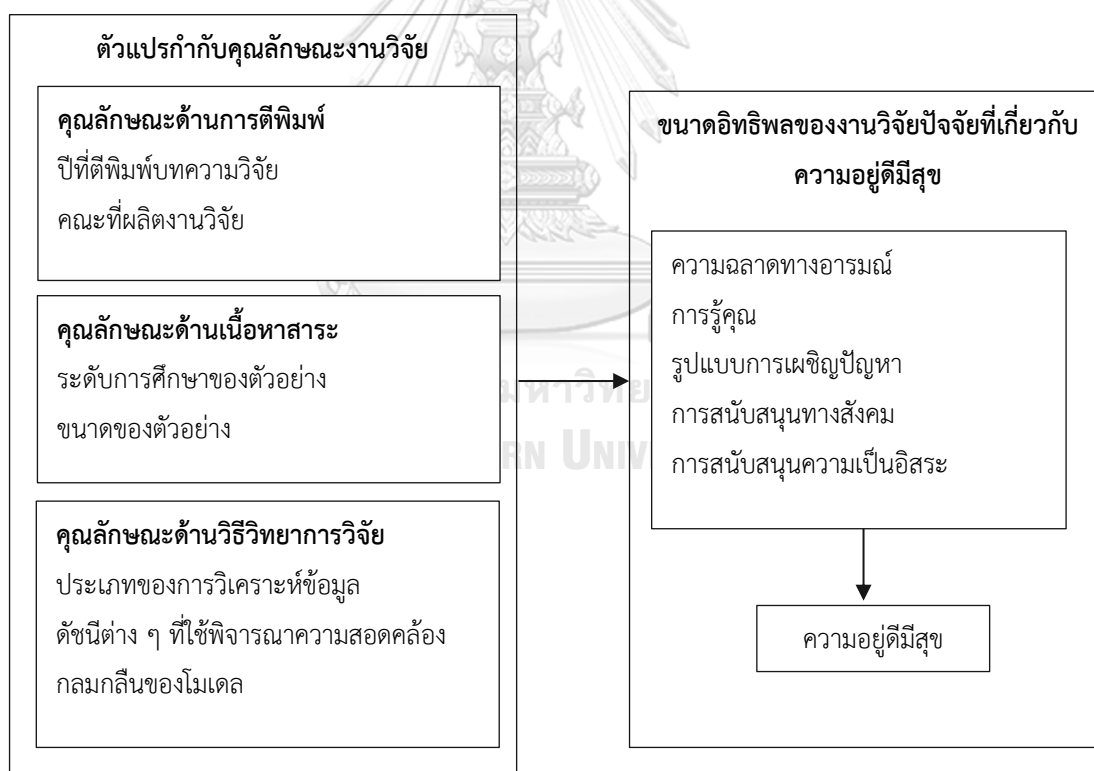
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ศึกษา และปรับจากงานวิจัยของจรรยา ชื่นศิริมงคล (2553) นางลักษณ์ วิรัชชัย (2552) พรทิพย์ พันตา (2554) วรณีย์ อริยะสินสมบุญรณ์ (2544) วิทยญา ยิ้มยวน (2547) ภริณี วัชรสินธุ์ (2544) และอภิชา อารุณโรจน์ (2553) จากนั้นผู้วิจัยได้สรุปตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณครั้งนี้พบว่า คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการรู้คุณค่า การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระคือ คุณลักษณะงานวิจัยประกอบด้วย ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย คณะที่ผลิตงานวิจัย ระดับการศึกษาของตัวอย่าง ขนาดของตัวอย่าง ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล จากนั้นนำคุณลักษณะงานวิจัยมาพิจารณาว่าขนาดอิทธิพลของปัจจัยแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ด้าน (6มิติ) คือ 1) ด้านการตีพิมพ์ ได้แก่ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยคือ ปี ค.ศ. 2007-2019 และคณะที่ผลิตงานวิจัย ประกอบด้วย จิตวิทยา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พยาบาลศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอื่น ๆ /ไม่ระบุ 2) ด้านเนื้อหาสาระ ได้แก่ ระดับการศึกษาของตัวอย่าง ประกอบด้วย มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา และขนาดของตัวอย่าง และ 3) ด้านวิธีวิทยาการวิจัย ได้แก่ ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 คือ สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และกลุ่มที่ 2 คือ สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM รวมกับการวิเคราะห์อื่น ๆ และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล ประกอบด้วย ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair, Black, Babin และ Anderson (2010) ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 คือ ดัชนีที่ประกอบด้วย χ^2 , χ^2/df , df , p -value, GFI, RMSEA, RMA, CFI, NFI, TLI และ SRMR และกลุ่มที่ 2 คือ ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) รวมกับดัชนีอื่น ๆ ดังตาราง 11 และแสดงกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ห่อภิมาณดังภาพ 12

ตาราง 11 คุณลักษณะและค่าของงานวิจัย

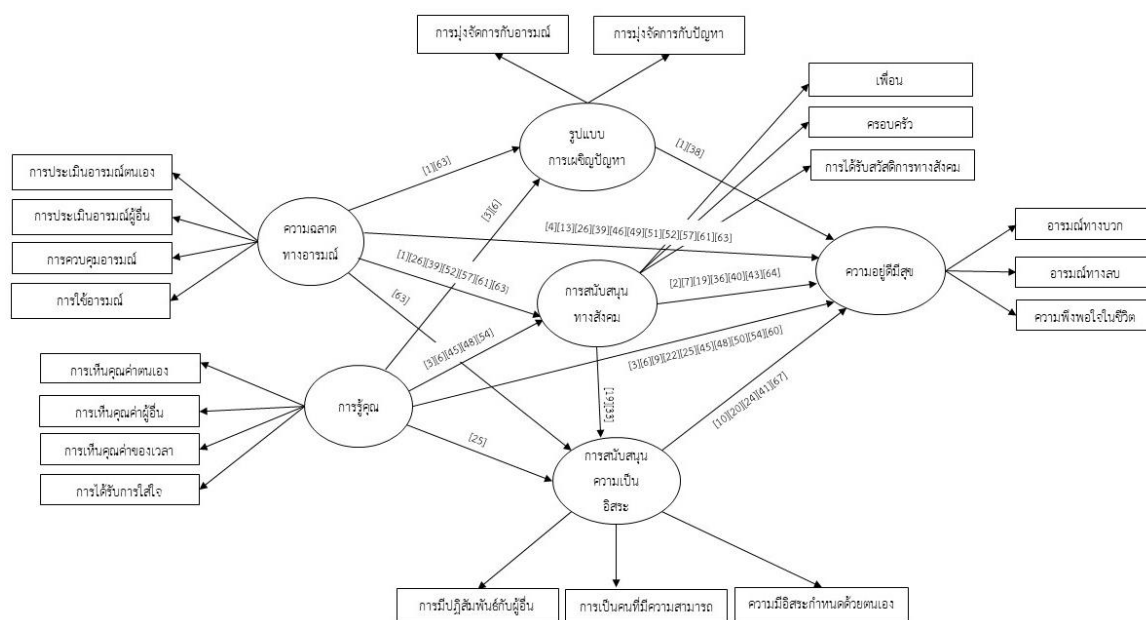
คุณลักษณะของงานวิจัย	ค่า
1. ด้านการตีพิมพ์	
1.1 ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย	ค.ศ. 2007-2019
1.2 คณะที่ผลิตงานวิจัย	1) จิตวิทยา 2) วิทยาศาสตร์การกีฬา 3) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) พยาบาลศาสตร์ 5) ศึกษาศาสตร์ 6) สังคมศาสตร์ 7) อื่นๆ/ไม่ระบุ

คุณลักษณะของงานวิจัย	ค่า
2. ด้านเนื้อหาสาระ	
2.1 ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	1) มัธยมศึกษาตอนต้น 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย 3) มัธยมศึกษา 4) อุดมศึกษา
คุณลักษณะของงานวิจัย	ค่า
2.2 ขนาดของตัวอย่าง	1-9999
3. ด้านวิธีวิทยาการวิจัย	
3.1 ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล	กลุ่มที่ 1; สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง กลุ่มที่ 2; สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง และอื่น ๆ
3.2 ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล	กลุ่มที่ 1; ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair (2010) กลุ่มที่ 2; ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair (2010) ร่วมกับดัชนีอื่น ๆ

ภาพ 12 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์อภิมาน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย และศึกษาอิทธิพลส่งผ่านของปัจจัยดังกล่าวที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นในโมเดลสมการเชิงโครงสร้างทำให้ได้กรอบแนวคิด MASEM ดังภาพ 13

ภาพ 13 กรอบแนวคิด MASEM

- หมายเหตุ [1] Zeidner, Matthews and Shemesh (2016) [2] Mota and Matos (2015) [3] Lin and Yeh (2013)
 [4] Jayawickreme, Brocato and Blackie (2017) [6] Lin (2016) [7] Jose, Ryan and Pryor (2012)
 [9] Jiang, Sun, Liu and Pan (2016) [10] Cordeiro, Paixão, Lens, Lacante and Luyckx (2016)
 [13] Geng (2018) [19] Niemiec, Lynch, Vansteenkiste, Bernstein, Deci and Ryan (2006)
 [20] López-Walle, Balaguer, Castillo and Tristán (2012) [22] Wood, Maltby, Gillett, Alex Linley and Joseph (2008)
 [24] Chirkov and Ryan (2001) [25] Tian, Liu, Huang and Huebner (2016)
 [26] Kong, Gong, Yang I and Zhao (2019) [33] Tian, Tian and Huebner (2016)
 [36] Fernández, Díaz, Zabala, Goñi, Esnaola and Goñi (2016) [39] Zeidner and Matthews (2016)
 [40] Orkibi, Ronen and Assoulin (2014) [41] Ratelle, Simard and Guay (2013)
 [43] Matsuda, Tsuda, Kim and Deng (2014) [45] Froh, Yurkewicz and Kashdan (2009)
 [46] Kong and Zhao (2013) [48] Chen (2013)
 [49] Schutte, Thorsteinsson, Hine, Foster, Acauchi and Binns (2010) [50] Sun and Kong (2013)
 [51] Wang, Zou, Zhang and Hou (2019) [52] Malinauskas and Malinauskiene (2018)
 [54] Kong, Ding and Zhao (2015) [57] Kong, Zhao and You (2012) [59] Yao, Chen, Yu and Sang (2016)
 [60] Lin (2015) [61] Zafra et al., (2019) [63] Liu, Wang and Lü (2012)
 [64] Yobas, Ramirez, Fernandez, Sarmiento, Thanoi, Ignacio and Laua (2015)
 [66] Leversen, Danielsen, Birkeland and Samdal (2012) [67] Bagoien and Halvari (2010)

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์บทความวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจำนวน 67 เรื่อง เป็นงานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และเป็นบทความที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง โดยขอบเขตการวิจัยครอบคลุมบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี ค.ศ. 2007 - 2019 (พ.ศ. 2550 - 2562) โดยใช้กรอบแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมาศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหมวดหมู่งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ และเป็นแนวทางในการพัฒนาโมเดลแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกรอบแนวคิดในการวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ งานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เผยแพร่ในรูปแบบบทความวิจัยในต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation modeling: SEM) และตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี ค.ศ. 2007 - 2019 (พ.ศ. 2550 - 2562) ซึ่งสืบค้นได้จากฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ Google Scholar, PubMed และ ScienceDirect โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ Adolescent “well-being”, High school “well-being”, Teenage “well-being”, Secondary School “well-being” และ Youth “well-being” จำนวนทั้งสิ้น 61,696 รายการ โดยตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะเป็นบทความที่สืบค้นได้ตามเงื่อนไขจำนวนข้างต้นที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก และการประเมินคุณภาพจำนวนทั้งสิ้น 67 บทความโดยมีรายละเอียดการคัดเลือกดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการคัดเลือกงานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ประเภทของงานวิจัยเป็นโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง เพื่อนำมาวิเคราะห์อภิมานผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกตัวอย่าง ดังนี้

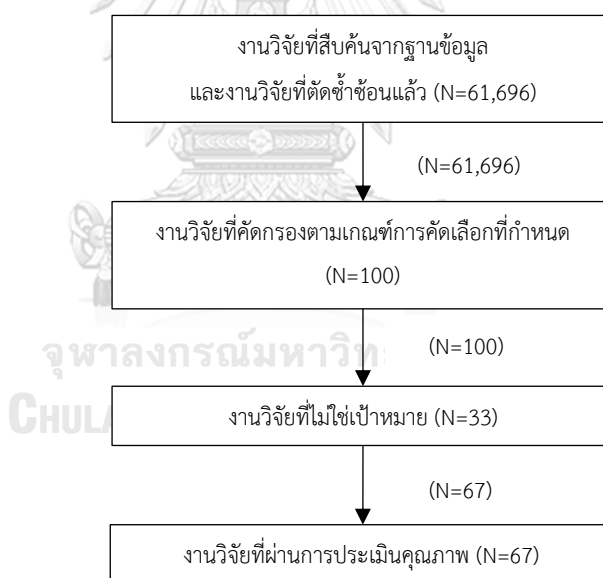
1. สืบค้นรายชื่อบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขวัยรุ่นที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2007-2019 (พ.ศ. 2550 - 2562) จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ScienceDirect, PubMed และ Google scholar โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกบทความวิจัยเข้าตามกรอบ PICO (PICO framework) ต้องพิจารณาจากประเภทของการทำการทบทวนวรรณกรรม เพราะการวิเคราะห์อภิมานที่มีคุณภาพดีจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์คัดตัวอย่างงานวิจัยเข้าที่ชัดเจนในการเขียนกรอบ PICO ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดทิศทางการค้นคว้าได้ตรงประเด็น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะประชากร (population) สิ่งที่น่าสนใจศึกษา (intervention) ตัวเปรียบเทียบในการศึกษา (comparator) และ

ผลลัพธ์ (outcomes) ซึ่งการกำหนดรูปแบบการวิจัยในเกณฑ์คัดเป็นวิธีหนึ่งในการช่วยเพิ่มคุณภาพงานวิจัยด้วยกรอบ PICO สำหรับคัดเลือกงานวิจัย ดังตาราง 12

ตาราง 12 กรอบ PICO สำหรับคัดเลือกงานวิจัย

พารามิเตอร์ (parameter)	เกณฑ์การคัดเลือก (inclusion criteria)
ประชากร (population)	Keywords; Adolescent, Teenage, High school, Secondary School, Youth
ตัวแทรกแซง (intervention)	No Intervention
การเปรียบเทียบ (comparison)	No Comparison
ผลลัพธ์ (outcome)	Well-being

2. คัดเลือกบทความวิจัยที่สืบค้นได้จากขั้นตอนที่ 1 โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบ PRISMA ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 คือ การตั้งงานวิจัยที่เข้าเงื่อนไข ขั้นตอนที่ 2 คือ การคัดกรองบทความตามเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนด ขั้นตอนที่ 3 การคัดงานวิจัยที่ไม่ใช่เป้าหมายออก และขั้นตอนที่ 4 คือ การคัดเลือกบทความที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ดังภาพ 14

ภาพ 14 วิธีการคัดเลือกงานวิจัยแบบ PRISMA

เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่างบทความวิจัย มีดังนี้

1. เป็นบทความวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ที่มีตัวแปรตามคือ ความอยู่ดีมีสุข
2. เป็นบทความวิจัยที่ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation modeling: SEM)
3. เป็นบทความวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

4. เป็นบทความวิจัยที่รายงานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) และค่าสถิติที่เป็นผลจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่เพียงพอต่อการนำไปคำนวณหาขนาดอิทธิพล

5. เป็นบทความวิจัยที่ใช้ตัวอย่างในการวิจัยเป็นวัยรุ่น

6. เป็นบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี ค.ศ. 2007 – 2019 (พ.ศ. 2550 – 2562)

จากเกณฑ์การคัดเลือกดังกล่าวผู้วิจัยได้คัดเลือกบทความที่จะใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 100 เรื่อง จากนั้นจึงพิจารณาคัดออกจำนวน 33 เรื่อง เนื่องจากสาเหตุ 3 ประการคือ ไม่ใช่ประชากรเป้าหมาย ขาดคุณสมบัติอายุ และไม่ใช้ตัวแปรตามเป้าหมายทำให้เหลืองานวิจัยที่ผ่านเข้าสู่กระบวนการประเมินคุณภาพจำนวน 67 เรื่อง ภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการประเมินคุณภาพงานวิจัยแล้วพบว่า งานวิจัยทั้ง 67 เรื่องผ่านเกณฑ์การประเมิน ทำให้ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นบทความวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 67 เรื่องสรุปจำนวนงานวิจัยที่ได้จากการสืบค้น และผ่านเกณฑ์ได้ดังตาราง 13

ตาราง 13 จำนวนงานวิจัยที่ได้จากการสืบค้น และผ่านเกณฑ์

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	จำนวนงานวิจัยที่สืบค้นได้ในฐานข้อมูล	จำนวนวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกรอบที่ 1	จำนวนงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพ
Google scholar	40,000	57	36
PubMed	1,882	33	24
ScienceDirect	19,814	10	7
รวม	61,696	100	67

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยใช้เครื่องมือจำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย 1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย 2) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย โดยผู้วิจัยได้พัฒนา และปรับจากเครื่องมือจากงานวิจัยของจริยา ชื่นศิริมงคล (2553) นงลักษณ์ วิรัชชัย (2552) พรทิพย์ พันดา (2554) วรณิ อริยะสินสมบูรณ์ (2544) วัยญา ยิ้มยวน (2547) ภิรดี วัชรสินธุ์ (2544) และอภิชา อารุณโรจน์ (2553) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ โดยมีเนื้อหาที่ต้องประเมินประกอบด้วย 10 ส่วนคือ 1) ชื่อเรื่อง ปัญหา และวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันถูกต้องตามหลักการวิจัย 2) นิยามคำศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน 3) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย 4) การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม 5) การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสม 6) สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล 7) การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม 8) สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง

9) การอภิปรายผลวิจัย และการให้ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน และ 10) คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม โดยมีรายละเอียดของแบบประเมินคุณภาพวิจัย ดังตาราง 14 และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัยดังตาราง 15

ตาราง 14 แบบประเมินคุณภาพวิจัย

ลักษณะที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
	0	1	2	3	4
1. ชื่อเรื่อง ปัญหาและวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันถูกต้องตามหลักการวิจัย					
2. นิยามคำศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน					
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย					
4. การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม					
5. การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสม					
6. สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล					
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม					
8. สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง					
9. การอภิปรายผลวิจัยและการให้ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน					
10. คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม					

เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย

ตาราง 15 เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย

เกณฑ์	ความหมาย				
	0	1	2	3	4
1. ชื่อเรื่อง ปัญหาและ วัตถุประสงค์มีความ สอดคล้องกันถูกต้องตาม หลักการวิจัย	ชื่อเรื่อง ปัญหาและ วัตถุประสงค์ไม่มีความ สอดคล้องกัน	ปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกับชื่อ เรื่อง	ลักษณะตามระดับ “1” และระบุตัวแปร/ประเด็น สำคัญที่ศึกษา	ลักษณะตามระดับ “2” และระบุวิธีศึกษา	ลักษณะตามระดับ “3” และระบุกลุ่มตัวอย่าง
2. นิยามคำศัพท์เฉพาะมี ความชัดเจน	ไม่มีการนิยามศัพท์ เฉพาะ	มีการนิยามตัวแปรที่ใช้ใน การวิจัย/สมมุติฐานเพียง บางตัวและให้นิยาม เป็น นามธรรม	มีการนิยามตัวแปรที่ใช้ใน การวิจัย/สมมุติฐาน ครบถ้วนทุกตัวแปรและ ให้นิยามเป็นนามธรรม	มีการนิยามตัวแปรที่ใช้ใน การวิจัย/สมมุติฐานเพียง บางตัวและให้นิยาม เป็นรูปธรรม	มีการให้นิยามตัวแปรที่ ใช้ในการวิจัย/สมมุติฐาน ครบถ้วนทุกตัวและให้ นิยามเป็นรูปธรรม
3. เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องมีความทันสมัย	ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่ ทันสมัย	เอกสารและงานวิจัยที่ ทันสมัย มีปริมาณไม่ถึง 30%	เอกสารและงานวิจัยที่ ทันสมัย มีปริมาณตั้งแต่ 30% แต่ไม่ถึง 50%	เอกสารและงานวิจัยที่ ทันสมัย มีปริมาณตั้งแต่ 50% แต่ไม่ถึง 70%	เอกสารและงานวิจัยที่ ทันสมัย มีปริมาณตั้งแต่ 70% ขึ้นไป

เกณฑ์	ความหมาย				
	0	1	2	3	4
4. การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม	ไม่ระบุรายละเอียดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง	การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรที่เหมาะสม แต่วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างไม่ เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร	วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างทำให้ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร แต่ขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่เหมาะสม	วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างทำให้ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเหมาะสมทั้งในด้านทฤษฎีและในด้านการปฏิบัติ
5. การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสม	การออกแบบการวิจัยไม่สอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย	การออกแบบการวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่ได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหา/วัตถุประสงค์ การวิจัย	การออกแบบการวิจัยทำให้ได้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในหรือความตรงภายนอกอย่างใดอย่างหนึ่ง	การออกแบบการวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในและความตรงภายนอก	ลักษณะตามระดับ “3” และได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย
6. สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล	สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัย	สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัยบางส่วน	สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัย และระดับข้อมูลที่จำเป็นวิเคราะห์	ลักษณะตามระดับ “2” และมีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในเรื่องใดในการวิเคราะห์ของสถิติ/เทคนิคที่ใช้	ลักษณะตามระดับ “3” และปรับแก้ข้อมูลให้สามารถนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานอธิบายปัญหาวิจัยได้
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม	ไม่มีการนำเสนอค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง	การนำเสนอผลไม่ครบทุกค่าและมีเพียงบางค่าที่สอดคล้องกับสถิติที่เลือกใช้	การนำเสนอผลครบทุกค่าแต่ไม่สอดคล้องกับสถิติที่เลือกใช้	การนำเสนอผลไม่ครบทุกค่าแต่ทุกค่าสอดคล้องกับสถิติที่เลือกใช้	การเสนอผลครบทุกค่าและเหมาะสม
8. สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง	ไม่มีการสรุปผลการวิจัย	สรุปผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย หรือข้อมูลที่ได้จากการค้นพบ	สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย บางส่วนไม่ครอบคลุมทุกหัวข้อ	ลักษณะตามระดับ “2” และตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อแต่ข้อความไม่กระชับอ่านเข้าใจยาก ไม่ให้ความชัดเจนถึงประเด็นที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้น ๆ	ลักษณะตามระดับ “3” และใช้ข้อความกระชับเข้าใจง่ายถึงประเด็นที่ต้องการสรุป
9. การอภิปรายผลวิจัย	การอภิปรายไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้	อภิปรายเฉพาะผลการวิจัยที่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยเท่านั้น	อภิปรายว่าผลการวิจัยสอดคล้อง/ขัดแย้งกับสมมุติฐานการวิจัยอย่างไร	ลักษณะตามระดับ “2” และมีผลการวิจัยในอดีต/ทฤษฎีสนับสนุนอย่างเพียงพอ	ลักษณะตามระดับ “3” และระบุข้อจำกัดของการวิจัย
10. คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม	คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับต้องปรับปรุงมาก (51-60%)	คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ (61-70%)	คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี (71-80%)	คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (81-90%)	คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (91-100%)

จากลักษณะที่ประเมินจำนวน 10 ข้อ ผู้วิจัยจะใช้ค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นการประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 3.21 – 4.00	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 2.41 – 3.20	หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 1.61 – 2.40	หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 0.81 – 1.60	หมายถึง	คุณภาพค่อนข้างต่ำ
คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 0.00 - 0.80	หมายถึง	คุณภาพค่อนข้างต่ำ

1.3 นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่สร้างขึ้นปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาให้ครอบคลุมประเด็นที่จะประเมิน และกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนการประเมินในระดับต่าง ๆ สำหรับแต่ละประเด็น

1.4 ปรับปรุงแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ ได้จำนวน 10 ข้อ (ภาคผนวก)

1.5 นำแบบประเมินงานวิจัยที่ปรับแล้ว มาประเมินร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องในการประเมินร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษา

1.6 เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาว่าแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยมีความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมประเด็นแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยให้ผู้ประเมิน 2 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพบทความวิจัยที่จะนำมาวิเคราะห์ให้มีคุณภาพ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการผู้ประเมินคุณภาพงานวิจัยที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง มีประสบการณ์ในการประเมินงานวิจัย และการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ผู้ประเมินมีทั้งหมด 3 ท่าน รวมถึงผู้วิจัยด้วย จากนั้นนำบทความวิจัยที่ผ่านการประเมินคุณภาพแล้วไปวิเคราะห์ห่อภิมาณในขั้นตอนต่อไป

2. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยเป็นระดับบทความวิจัย เป็นแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของคุณลักษณะงานวิจัยคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิวิธนาการวิจัยมีจำนวน 6 ข้อ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยจากงานวิจัยของจรรยา ชื่นศิริมงคล (2553) นงลักษณ์ วิรัชชัย (2552) พรทิพย์ พันตา (2554) วรณิ อริยะสินสมบูรณ์ (2544) วัยญา ยิ้มยวน (2547) ภิริดี วัชรสินธุ์ (2544) และอภิชา อารุณโรจน์ (2553) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบบันทึก และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในการวิเคราะห์ห่อภิมาณที่มีผลต่อขนาดอิทธิพลของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ดังตาราง 16 และประเภทตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยดังตาราง 17

ตาราง 16 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในการวิเคราะห์ถ้อยความ

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร (ภาษาอังกฤษ)	ค่าของตัวแปร
รหัสงานวิจัย	ID	1-67
1. ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย	YEAR	เลข 2 ตัวท้ายของปี ค.ศ. ที่ตีพิมพ์
2. คณะที่ผลิตงานวิจัย	MAJOR	1 = จิตวิทยา 2 = วิทยาศาสตร์การกีฬา 3 = วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4 = พยาบาลศาสตร์ 5 = ศึกษาศาสตร์ 6 = สังคมศาสตร์ 7 = อื่น ๆ/ ไม่ระบุ
3. ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	LEVEL	1 = มัธยมศึกษาตอนต้น 2 = มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 = มัธยมศึกษา 4 = อุดมศึกษา
4. ขนาดของตัวอย่าง (n)	SAMSIZE	1-9999
5. ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	TYPANA	1 = สถิติบรรยาย 2 = การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ 3 = โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง 4 = อื่น ๆ
6. ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องของโมเดล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	INFITED	1=CFI 2=GFI 3=AGFI 4=RMSEA 5=TLI 6=NFI 7= χ^2/df 8= χ^2 9=SRMR 10=RMR 11=beta 12= R^2 13=p 14=t-value 15=RFI 16=PNFI 17=PGFI 18=NNFI 19=IFI 20=AIC 21=B(SE) 22=df 23=Ratio 24=อื่น ๆ

ตาราง 17 ประเภทของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

คุณลักษณะงานวิจัย	ตัวแปร	ประเภทของตัวแปร	
		ตัวแปรจัดประเภท	ตัวแปรต่อเนื่อง
1. ด้านการตีพิมพ์	- ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย	✓	
	- คณะที่ผลิตงานวิจัย	✓	
2. ด้านเนื้อหาสาระ	- ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	✓	
	- ขนาดของตัวอย่าง (n)		✓
3. ด้านวิธีวิทยาการวิจัย	- ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล	✓	
	- ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณา	✓	
	- ความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล	✓	

2.2 แบบบันทึกที่สร้างขึ้นไปทดลองบันทึกคุณลักษณะของงานวิจัยที่เป็นตัวอย่างจากนั้นดำเนินการปรับแก้รายละเอียดประเด็น และการลงรหัสก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลบทความวิจัยที่เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยมีขั้นตอนในการสืบค้น และการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การสำรวจสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูล ScienceDirect, PubMed และ Google scholar ผู้วิจัยสืบค้นข้อมูลเฉพาะบทความวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2007-2019 (พ.ศ. 2550 – 2562) โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ Adolescent “well-being”, High school “well-being”, Teenage “well-being”, Secondary School “well-being” และ Youth “well-being”

จากนั้นจึงพิจารณาคุณสมบัติของบทความวิจัยที่ตรงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้แล้ว คัดเลือกเป็นตัวอย่าง และพิจารณาเนื้อหาสาระครบถ้วนเพียงพอที่จะนำมาสังเคราะห์งานวิจัยได้หรือไม่

2. อ่านบทความวิจัยที่ค้นคว้ามาตามรายการที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูล คัดเลือกบทความย่อยของบทความวิจัยวิจัย และพิจารณาเนื้อหาในบทความวิจัยโดยศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

3. ผู้วิจัยอ่านบทความที่คัดเลือกอย่างละเอียดเพื่อเลือกไว้เป็นตัวอย่าง แล้วนำมาประเมินคุณภาพงานวิจัย และบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัย

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากฐานข้อมูลต่าง ๆ บันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ และจัดเตรียมไฟล์ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Microsoft excel โดยลงรหัสตัวแปรในโปรแกรมแล้วบันทึก เพื่อประมวลผล และสรุปผลผลการวิจัยที่อยู่ในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

5. ผู้วิจัยกำหนดรหัส และลงข้อมูลในการวิเคราะห์โดยบันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft excel ดังนี้ 1) รหัสบทความ (ID) 2) ชื่อผู้แต่ง (name) 3) ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย (year) 4) ตัวแปรแฝงภายนอก (direct) 5) ตัวแปรแฝงภายใน (indirect) 6) ตัวแปรตาม (DV) 7) ระดับการศึกษาของตัวอย่างวิจัย (sample) 8) ตัวอย่างวิจัย (n_ctrl) 9) ผลการวิจัยในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_ctrl) 10) คณะที่ผลิตงานวิจัย (faculty) 11) ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล (typeana) และ 12) ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล (index) (ภาคผนวก)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัย โดยวิเคราะห์ทอิกิมานตามวิธีของ Hedge และ Olkin (1985) ที่ใช้วิธีการแปลงค่าสหสัมพันธ์เป็นคะแนนมาตรฐานของฟิชเชอร์ (Fisher's Z scores) และวิเคราะห์ทอิกิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างตามหลักของ Cheung (2009) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ โดยใช้สถิติบรรยาย (descriptive statistics) เพื่อวิเคราะห์การแจกแจงของข้อมูลพื้นฐานของคุณลักษณะงานวิจัยคือ ค่าร้อยละ และความถี่ และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้สถิติบรรยายเพื่อให้ทราบลักษณะข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ การแจกแจง การกระจายของข้อมูล โดยตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัย และ 2) คุณภาพงานวิจัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการวิเคราะห์ทอิกิมาน และขั้นตอนการวิเคราะห์ SEM ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการวิเคราะห์หือภิมาน

ในการวิเคราะห์หือภิมานครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอ การวิเคราะห์ความต่างแบบของขนาดอิทธิพลของบทความวิจัยที่นำมาศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์หือภิมานเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความต่างแบบของขนาดอิทธิพลเป็นขั้นตอนการรวมผลขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่นำมาศึกษาที่หลายงาน และเป็นการประเมินว่ามีความแปรปรวนของผลการศึกษามากเกินกว่าที่จะเกิดขึ้นได้จากความบังเอิญหรือไม่ ด้วยการประเมินว่ามีความต่างแบบกัน (heterogeneity) ด้วยการใช้สถิติ Q , df , p , I^2 , H^2 และ Tau^2 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ความต่างแบบของขนาดอิทธิพลงานวิจัยด้วย funnel plot

2. การวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เป็นวิเคราะห์หือภิมานเพื่อวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของปัจจัยแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่มีความแตกต่างกันตามคุณลักษณะงานวิจัย โดยเป็นการนำผลข้อมูลการวิจัยในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาวิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) และวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพล (effect size) ของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์บทความวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการวิเคราะห์หือภิมานตามหลักของ Hedge และ Olkin (1985) ที่ใช้วิธีการแปลงค่าสหสัมพันธ์เป็นคะแนนมาตรฐานของฟิชเชอร์ (Fisher's Z scores) และปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจากการเลือกตัวอย่างโดยสูตรของ Hunter และ Schmidt (2004)

$$r_c = \sum N_i r_i / \sum N_i$$

เมื่อ r_c คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้

r_i คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่อง

N_i คือ ขนาดตัวอย่างของงานวิจัยแต่ละเรื่อง

เมื่อได้ขนาดอิทธิพลที่ปรับแก้แล้ว จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ตรวจสอบนัยสำคัญของความแปรปรวนของผลการวิจัย และวิเคราะห์ความแตกต่างของขนาดอิทธิพลที่อยู่รูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม R โดยใช้ package "metafor" R version 3.5.1 และนำเสนอผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นด้วย forest plot

ขั้นตอนการวิเคราะห์หोगิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์หोगิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งเป็นขั้นตอนการนำตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pooled correlation matrix) ที่ได้มาวิเคราะห์รูปแบบด้วยวิธีการวิเคราะห์หोगิมาณสมการเชิงโครงสร้างโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ เริ่มจากการนำข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลการวิจัยของบทความวิจัยที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ทั้งหมด โดยข้อมูลที่วิเคราะห์จะอยู่ในรูปตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (correlation matrix) จากนั้นวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ (correlation matrix) งานวิจัยทั้งหมดให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม R โดยใช้ package "metaSEM" โดยมีรายละเอียด 2 ขั้นตอนคือ

1) การสังเคราะห์ตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์เพื่อหาค่าประมาณค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pooled correlation matrix) โดยในการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้วิเคราะห์เป็นตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลที่อยู่ในรูปตารางสหสัมพันธ์ที่สังเคราะห์งานวิจัยไว้ และบันทึกไว้ในโปรแกรม Microsoft Office Excel จากนั้นวิเคราะห์หोगิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้างโดยใช้โปรแกรม R package "metaSEM"

2) การวิเคราะห์หोगิมาณสมการเชิงโครงสร้าง โดยนำค่าตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pooled correlation matrix) ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนแรกมาวิเคราะห์เพื่อหาสมการหาความสอดคล้องของรูปแบบ (model fitness) และวิเคราะห์หาความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ด้วยสมการเชิงโครงสร้าง จากนั้นนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้แล้วมาตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการเชิงโครงสร้างตามกรอบแนวคิดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Mplus ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์คือ ค่าสถิติ χ^2 , df , P -value, CFI, TLI และ RMSEA

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอนโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะงานวิจัย และคุณภาพงานวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของปัจจัยแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่มีความแตกต่างกันตามคุณลักษณะงานวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของปัจจัยแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่มีความแตกต่างกันตามคุณลักษณะงานวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็น การนำเสนอผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่และค่าสถิติข้อมูลเบื้องต้นของบทความวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ และการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพซึ่งงานวิจัยที่นำมาศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะงานวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานของคุณลักษณะงานวิจัยประกอบด้วย 6 ตัวแปรคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย คณะที่ผลิตงานวิจัย ระดับการศึกษา ขนาดตัวอย่าง ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล จากการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยแต่ละด้านที่นำมาศึกษา พบว่าคุณลักษณะงานวิจัยด้านการตีพิมพ์ โดยปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยมากที่สุดคือ ปี ค.ศ. 2014 (พ.ศ. 2557) มีจำนวน 13 งาน (ร้อยละ 19.4) รองลงมาคือ ปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) และ ปี ค.ศ. 2016 (พ.ศ. 2559) มีจำนวนเท่ากันคือ 9 งาน (ร้อยละ 13.4)

รองลงมาคือ ปี ค.ศ. 2012 (พ.ศ. 2555) และปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561) มีจำนวนเท่ากันคือ 8 งาน (ร้อยละ 11.9) รองลงมาคือ ปี ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) และปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) มีจำนวนเท่ากันคือ 4 งาน (ร้อยละ 11.9) รองลงมาคือปี ค.ศ. 2011 (พ.ศ. 2554) ปี ค.ศ. 2017 (พ.ศ.

2560) และ ปี ค.ศ. 2019 (พ.ศ. 2562) มีจำนวนเท่ากันคือ 3 งาน (ร้อยละ 4.5) รองลงมาคือ ปี ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556) มีจำนวน 2 งาน (ร้อยละ 3.0) และ ปี ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) มีจำนวน 1 งาน (ร้อยละ 1.5) ตามลำดับ

ด้านคณะที่ผลิตงานวิจัยพบว่า คณะที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ คณะจิตวิทยา มีจำนวน 37 งาน (ร้อยละ 50) รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ มีจำนวน 9 งาน (ร้อยละ 13.4) รองลงมาคือ คณะพยาบาลศาสตร์มีจำนวน 5 งาน (ร้อยละ 7.5) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวน 4 งาน (ร้อยละ 6.0) คณะวิทยาศาสตร์การกีฬามีจำนวน 1 งาน (ร้อยละ 1.5) คณะสังคมศาสตร์ มีจำนวน 1 งาน (ร้อยละ 1.5) และคณะอื่น ๆ /ไม่ระบุคณะมีจำนวน 10 งาน (ร้อยละ 14.9)

ด้านระดับการศึกษาพบว่า ระดับอุดมศึกษามีจำนวนมากที่สุดมีจำนวน 37 งาน (ร้อยละ 52.2) รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 14 งาน (ร้อยละ 20.9) รองลงมาคือ มัธยมศึกษา มีจำนวน 10 งาน (ร้อยละ 14.9) รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 8 งาน (ร้อยละ 11.9)

ด้านขนาดตัวอย่างพบว่า บทความที่มีขนาดตัวอย่างมากที่สุดคือ 100-300 คน มีจำนวน 20 งาน (ร้อยละ 29) รองลงมาคือ ขนาดตัวอย่าง 301-600 คน มีจำนวน 18 งาน (ร้อยละ 26.9) รองลงมาคือ ขนาดตัวอย่าง 601-900 คน มีจำนวน 15 งาน (ร้อยละ 22.4) รองลงมาคือ ขนาดตัวอย่าง 1,200 คนขึ้นไปมีจำนวน 9 งาน (ร้อยละ 13.4) และขนาดตัวอย่าง 901-1,200 คน มีจำนวน 5 งาน (ร้อยละ 7.5)

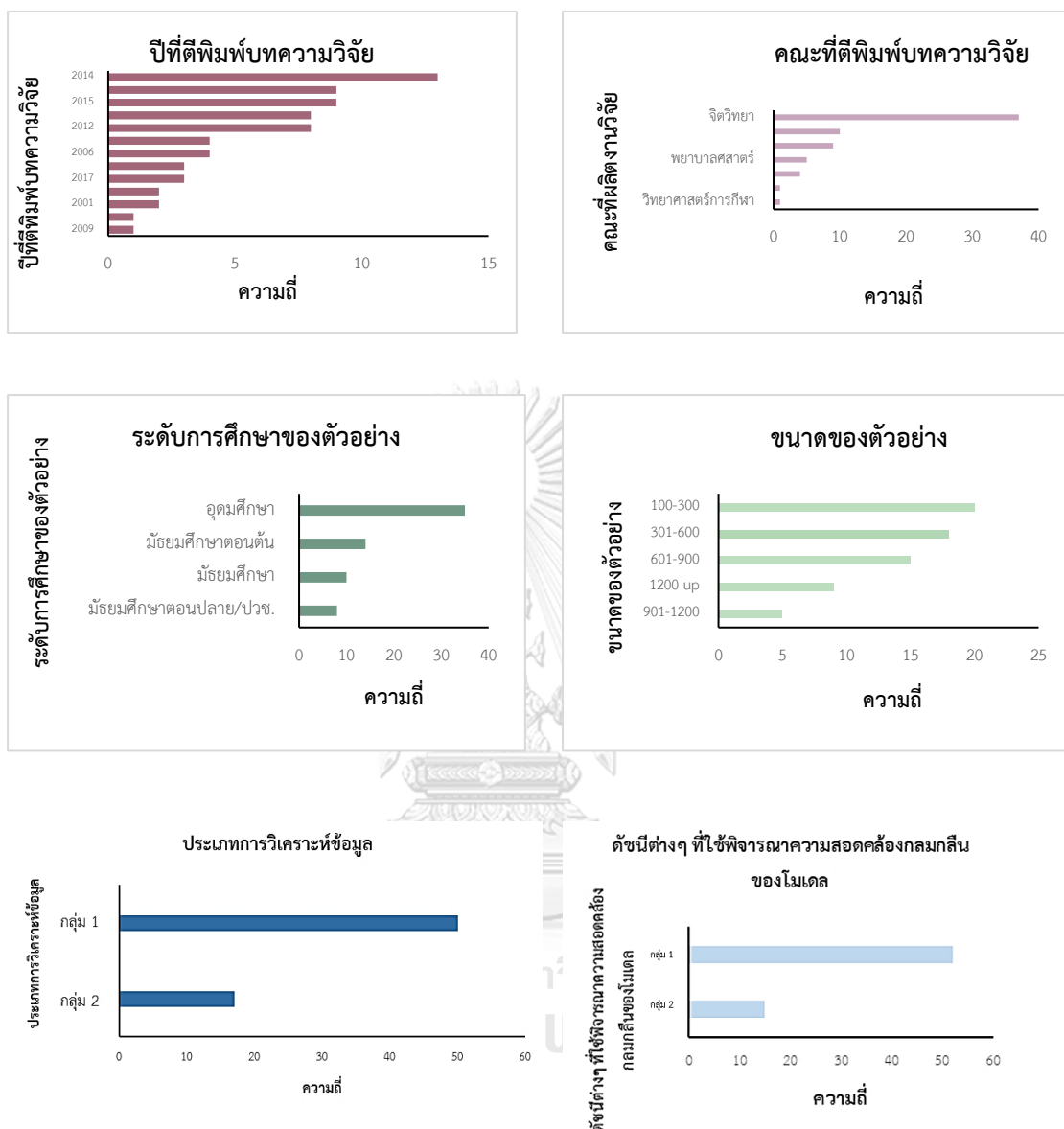
ด้านประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่ม 1 ที่วิเคราะห์ด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM มีจำนวนมากที่สุดมีจำนวน 50 งาน (ร้อยละ 74.6) และกลุ่ม 2 ที่วิเคราะห์ด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM กับรวมกับวิธีอื่น ๆ มีจำนวน 17 งาน (ร้อยละ 25.4)

ด้านดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลพบว่า ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล กลุ่ม 1: ดัชนีสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) มีจำนวนมากที่สุดมีจำนวน 52 งาน (ร้อยละ 77.6) รองลงมา กลุ่ม 2; สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM กับรวมกับวิธีอื่น ๆ มีจำนวน 15 งาน (ร้อยละ 22.4) ดังตาราง 18 และแผนภูมิแท่งการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะงานวิจัย ดังตาราง 19

ตาราง 18 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะงานวิจัย

ชื่อตัวแปร	ค่าตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ	
ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย	ค.ศ. 2007 (พ.ศ.2550)	4	6.0	
	ค.ศ. 2009 (พ.ศ.2552)	1	1.5	
	ค.ศ. 2010 (พ.ศ.2553)	4	6.0	
	ค.ศ. 2011 (พ.ศ.2554)	3	4.5	
	ค.ศ. 2012 (พ.ศ.2555)	8	11.9	
	ค.ศ. 2013 (พ.ศ.2556)	2	3.0	
	ค.ศ. 2014 (พ.ศ.2557)	13	19.4	
	ค.ศ. 2015 (พ.ศ.2558)	9	13.4	
	ค.ศ. 2016 (พ.ศ.2559)	9	13.4	
	ค.ศ. 2017 (พ.ศ.2560)	3	4.5	
	ค.ศ. 2018 (พ.ศ.2561)	8	11.9	
	ค.ศ. 2019 (พ.ศ.2562)	3	4.5	
	รวม		67	100.0
คณะที่ผลิตงานวิจัย	จิตวิทยา	37	55.2	
	วิทยาศาสตร์การกีฬา	1	1.5	
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4	6.0	
	พยาบาลศาสตร์	5	7.5	
	ศึกษาศาสตร์	9	13.4	
	สังคมศาสตร์	1	1.5	
	อื่นๆ/ไม่ระบุ	10	14.9	
	รวม		67	100.0
	ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	มัธยมศึกษาตอนต้น	14	20.9
		มัธยมศึกษาตอนปลาย	8	11.9
มัธยมศึกษา		10	14.9	
อุดมศึกษา		35	52.2	
รวม			67	100.0
ขนาดของตัวอย่าง (n)		100 – 300	20	29.9
	301 - 600	18	26.9	
	601 - 900	15	22.4	
	901 - 1200	5	7.5	
	1,200 ขึ้นไป	9	13.4	
	รวม		67	100.0
ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล	กลุ่ม 1:สถิติบรรยาย, การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และ SEM	50	74.6	
	กลุ่ม 2: สถิติบรรยาย, การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และ SEM ร่วมกับวิธีอื่น ๆ	17	25.4	
	รวม		67	100.0
ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล	กลุ่ม 1: ดัชนีสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010)	52	77.6	
	กลุ่ม 2: ดัชนีสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ร่วมกับดัชนีอื่น ๆ	15	22.4	
	รวม		67	100.0

ตาราง 19 แผนภูมิแห่งการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะงานวิจัย

หมายเหตุ: ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล; กลุ่ม 1 คือ สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และ กลุ่ม 2 คือ สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM ร่วมกับวิธีอื่น ๆ และดัชนีต่างๆที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล; กลุ่ม 1 คือ ดัชนีสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) และ กลุ่ม 2 คือ ดัชนีสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ร่วมกับดัชนีอื่น ๆ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพงานวิจัย

การประเมินคุณภาพงานวิจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ (0= คุณภาพงานวิจัยต่ำ 1= คุณภาพงานวิจัยค่อนข้างต่ำ 2= คุณภาพงานวิจัยปานกลาง 3= คุณภาพงานวิจัยดี 4= คุณภาพงานวิจัยดีมาก) โดยเนื้อหาที่ประเมินรวมทั้งหมด 9 ข้อ และประเมินคุณภาพภาพรวมของงานวิจัยอีก 1 ข้อ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($M = 3.33$; $SD = .532$) เมื่อวิเคราะห์แยกรายประเด็นพบว่า งานวิจัยที่นำมาศึกษามีคุณภาพในระดับดีมากจำนวน 7 ประเด็น ได้แก่ (1) การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม ($M = 3.30$; $SD = 1$) (3) นิยามคำศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน ($M = 3.42$; $SD = .675$) (4) เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย ($M = 3.43$; $SD = .637$) (5) การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม ($M = 3.47$; $SD = .714$) (6) การอภิปรายผลวิจัย และการให้ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน ($M = 3.52$; $SD = .548$) (7) สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง ($M = 3.64$; $SD = .550$) (8) ชื่อเรื่อง ปัญหา และวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันถูกต้องตามหลักการวิจัย ($M = 3.67$; $SD = .594$) นอกจากนี้งานวิจัยมีคุณภาพด้านการออกแบบการวิจัยเหมาะสม และสถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลอยู่ในระดับดี ($M_{\text{การออกแบบ}} = 2.95$; $SD_{\text{การออกแบบ}} = .687$; $M_{\text{การวิเคราะห์ข้อมูล}} = 2.96$; $SD_{\text{การวิเคราะห์ข้อมูล}} = .559$) ดังตาราง 20

ตาราง 20 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพงานวิจัย

ข้อ	เนื้อหาที่ประเมิน	M	SD	ผลการประเมิน
1	ชื่อเรื่อง ปัญหา และวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันถูกต้องตามหลักการวิจัย	3.67	.594	ดีมาก
2	นิยามคำศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน	3.42	.675	ดีมาก
3	เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย	3.43	.637	ดีมาก
4	การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม	3.30	1	ดีมาก
5	การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสม	2.95	.687	ดี
6	สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล	2.96	.559	ดี
7	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม	3.47	.714	ดีมาก
8	สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง	3.64	.550	ดีมาก
9	การอภิปรายผลวิจัยและการให้ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน	3.52	.548	ดีมาก
10	คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม	3.33	.532	ดีมาก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อที่ 2

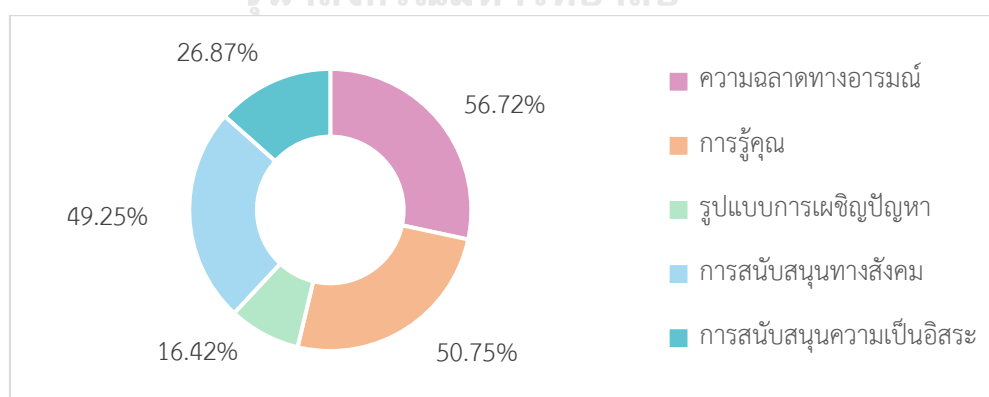
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ (publication bias) ความต่างแบบของขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่นำมาศึกษา และผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ผลการวิเคราะห์จำนวนงานวิจัยจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์จำนวน 38 เรื่อง (ร้อยละ 56.72%) การรู้คุณมีจำนวน 34 เรื่อง (ร้อยละ 50.75%) รูปแบบการเผชิญปัญหาจำนวน 11 เรื่อง (ร้อยละ 16.42%) การสนับสนุนทางสังคมมีจำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 49.25%) และการสนับสนุนความเป็นอิสระมีจำนวน 18 เรื่อง (ร้อยละ 26.87%) ดังตาราง 21 และการวิเคราะห์จำนวนงานวิจัยจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นดังแผนภาพ 15

ตาราง 21 การวิเคราะห์จำนวนงานวิจัยจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ตัวแปร	จำนวน	ความถี่
ความฉลาดทางอารมณ์	38	56.72
การรู้คุณ	34	50.75
รูปแบบการเผชิญปัญหา	11	16.42
การสนับสนุนทางสังคม	33	49.25
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	18	26.87

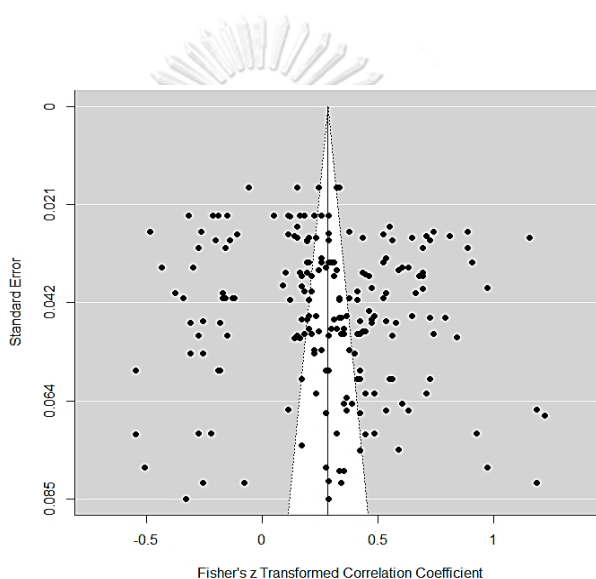
หมายเหตุ จำนวนงานวิจัยทั้งหมด 67 เรื่อง

ภาพ 15 การวิเคราะห์จำนวนงานวิจัยจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

1. การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ (publication bias)

การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการนำผลการวิจัยของหลาย ๆ งานที่มีปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ นักวิจัยควรตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยการตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ของแต่ละการศึกษา สามารถใช้วิธี funnel plot ในการตรวจสอบได้ โดยพิจารณาจากความสมมาตรของ funnel plot ผลจากการตรวจสอบในภาพรวมพบว่า งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ส่วนใหญ่กระจายในสามเหลี่ยม ทำให้เกิดความสมมาตรของ funnel plot ในกรณีที่ไม่มีแกนสมมาตรของ funnel plot แสดงถึงภาวะที่เกิดอคติจากการตีพิมพ์ จากการวิเคราะห์ funnel plot ภาพรวมแสดงให้เห็นว่า แนวโน้มการศึกษาที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้จำนวน 67 เรื่อง ส่วนใหญ่ไม่มีอคติจากการตีพิมพ์ ดังภาพ 16

ภาพ 16 funnel plot ภาพรวม

2. ผลการวิเคราะห์ความต่างแบบของขนาดอิทธิพลของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์งานวิจัยที่มีค่าอิทธิพลของงานวิจัยที่แตกต่างกัน การรวมผลขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่นำมาศึกษาที่หลายงานนั้นอาจจะทำให้ผลการศึกษามีความแปรปรวนเพิ่มมากขึ้น และส่งผลให้ผลรวมขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกิดความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประเมินว่ามีความแปรปรวนของผลการศึกษามากเกินกว่าที่จะเกิดขึ้นได้จากความบังเอิญหรือไม่ ด้วยการประเมินว่ามีความต่างแบบกัน (heterogeneity) ระหว่างการศึกษาหรือไม่

ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยทั้งหมดอยู่ในช่วง (effect size) -0.621 ถึง 1.221 และค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลของงานวิจัยทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ($Q=17964.856$, $df=224$, $p\text{-value} < .0001$, $I^2=98.88$, $Tau^2=.1185$, $H^2=89.59$) ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของปัจจัยการรู้คุณมีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ $.19$ ถึง $.56$

($Q=108.347$, $df= 12$, $p\text{-value} <.0001$, $I^2= 88.10$, $Tau^2= .013$, $H^2= 8.40$) ค่าเฉลี่ยค่าของขนาดอิทธิพลปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์มีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ .23 ถึง .58 ($df= 13$, $Q=70.608$, $p\text{-value} <.0001$, $I^2=82.80$, $Tau^2= .0841$, $H^2=5.81$) ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาที่มีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ -0.22 ถึง 0.84 ($df= 3$, $Q=165.428$, $p\text{-value} <.0001$, $I^2=98.90$, $Tau^2=.011$, $H^2=91.20$) ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมมีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ .20 ถึง .55 ($df= 12$, $Q=181.946$, $p\text{-value} <.0001$, $I^2=92.22$, $Tau^2=.015$, $H^2=12.86$) และค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระมีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ .20 ถึง .47 ($df= 6$, $Q=43.718$, $p\text{-value} <.0001$, $I^2=83.68$, $Tau^2=.010$, $H^2=6.13$)

จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระเมื่อเทียบตามเกณฑ์ และแปลผลแล้วพบว่า มีความแตกต่างของงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยเหตุนี้สมเหตุสมผลที่จะพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของแต่ละงานวิจัยของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นโดยมีค่าสถิติและเกณฑ์พิจารณาความแตกต่างของงานวิจัยดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าสถิติและเกณฑ์พิจารณาความแตกต่างของงานวิจัย

ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติ						เกณฑ์
	ภาพรวม	การรู้คุณค่า	ความฉลาดทางอารมณ์	รูปแบบการเผชิญปัญหา	การสนับสนุนทางสังคม	การสนับสนุนความเป็นอิสระ	
Q	17964.856	108.347	70.608	165.428	181.946	43.718	sig เป็น heterogeneity ถ้า ไม่ sig เป็น homogeneity ($p < .05$)
P	<.0001	<.0001	<.0001	<.0001	<.0001	<.0001	ความแตกต่างของงานวิจัยมี นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
I^2	98.88	88.10	82.80	98.90	92.22	83.68	ความต่างแบบของผล การศึกษา >75 (สูง) และ <75 (น้อย)
H^2	89.59	8.40	5.81	91.20	12.86	6.13	คำร้อยละความแปรปรวน ของ effect size 25% (ต่ำ) 50% (กลาง) และ 75% (สูง)
Tau^2	.118	.013	.084	.001	.015	.010	variance ของ error อยู่ ระดับต่ำ (-.10 ถึง + .10)
df	224	12	13	3	12	6	ค่าองศาอิสระ
Effect size	-.662 - 1.221	.19 - .56	.23 - .58	-.22 - 0.84	.20 - .55	.20 - .47	

3. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ห่อภิมานด้วย forest plot เพื่อแสดงเป็นภาพข้อมูลของงานวิจัย แนวโน้มขนาดอิทธิพล และค่าประมาณผลรวมขนาดอิทธิพลของงานวิจัยทั้งหมดของแต่ละงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ โดย forest plot จากตารางผู้วิจัยแบ่งเป็นคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการตีพิมพ์ ประกอบด้วย ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย และคณะที่ผลิตงานวิจัย 2) ด้านเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และขนาดตัวอย่าง 3) ด้านวิธีวิทยาการวิจัย ประกอบด้วย ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระ ในการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะงานวิจัยไว้ดังตาราง 23

ตาราง 23 คุณลักษณะงานวิจัย

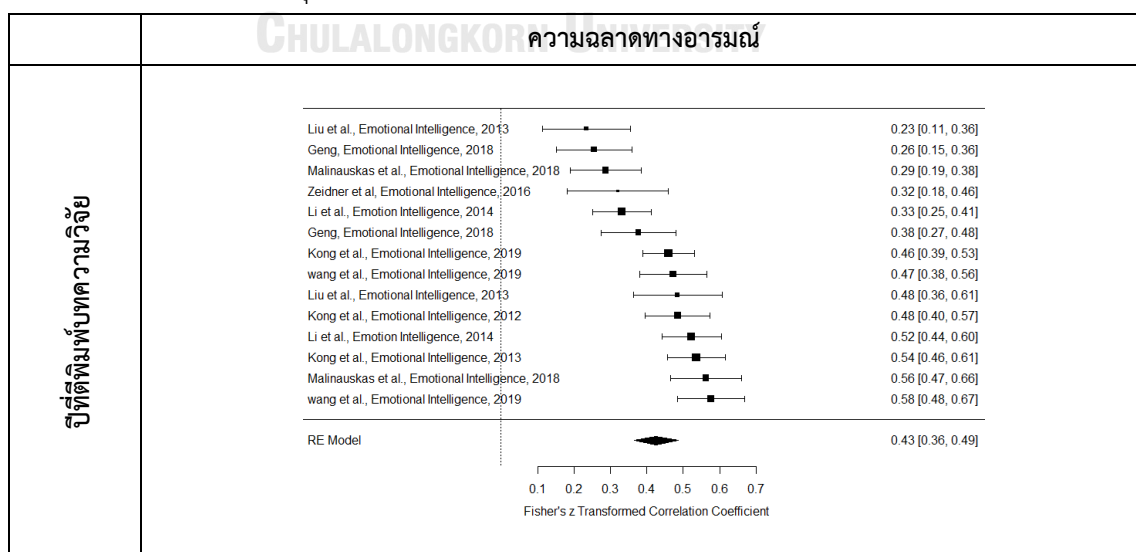
คุณลักษณะงานวิจัย	ค่า
1. ด้านการตีพิมพ์	
1.1 ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย	ค.ศ. 2007-2019
1.2 คณะที่ผลิตงานวิจัย	1) จิตวิทยา 2) วิทยาศาสตร์การกีฬา 3) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) พยาบาลศาสตร์ 5) ศึกษาศาสตร์ 6) สังคมศาสตร์ 7) อื่นๆ/ไม่ระบุ
2. ด้านเนื้อหาสาระ	
2.1 ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	1) มัธยมศึกษาตอนต้น 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย 3) มัธยมศึกษา 4) อุดมศึกษา
2.2 ขนาดของตัวอย่าง	1-9999
3. ด้านวิธีวิทยาการวิจัย	
3.1 ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล	กลุ่มที่ 1; สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM กลุ่มที่ 2; สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ SEM และอื่น ๆ
3.2 ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล	กลุ่มที่ 1; ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair (2010) กลุ่มที่ 2; ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair (2010) รวมกับดัชนีอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

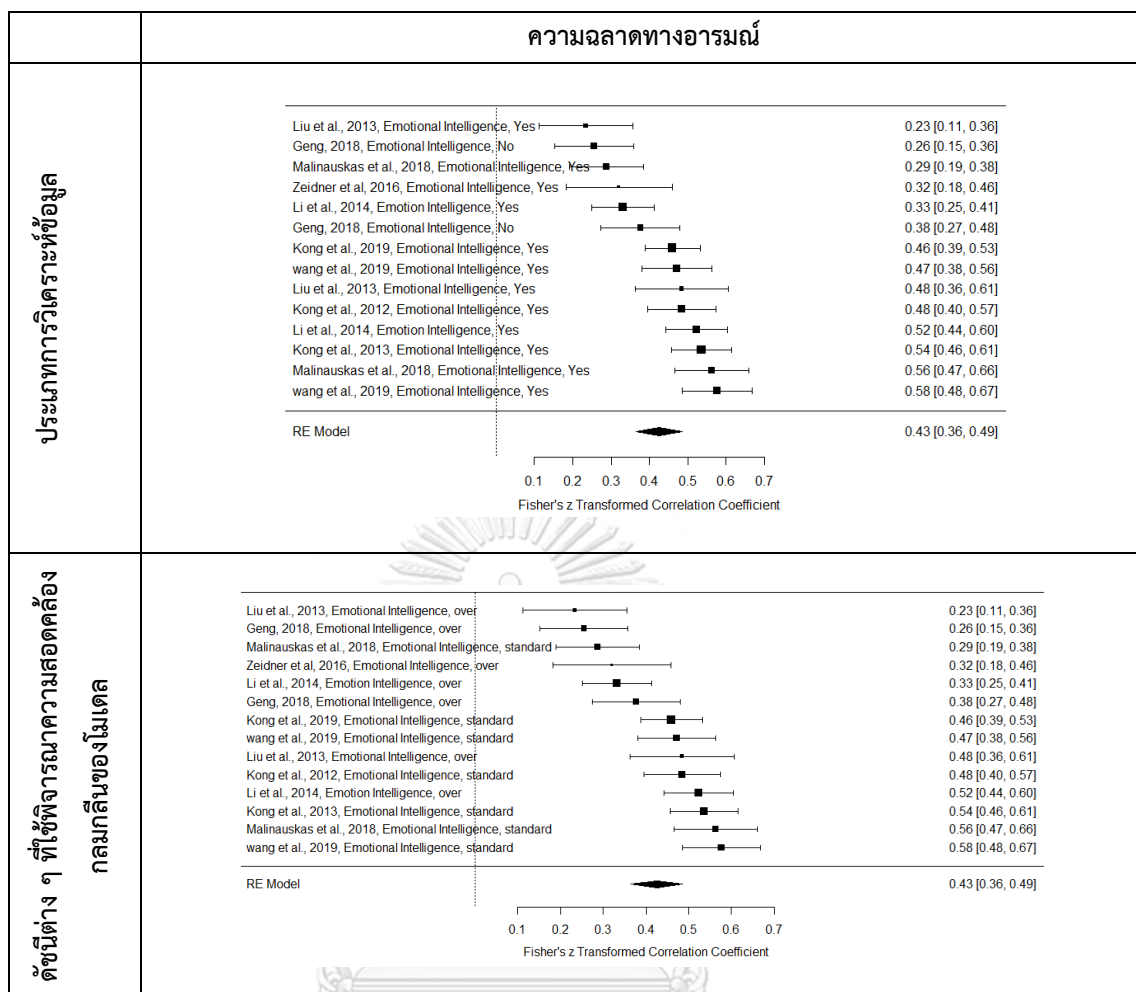
3.1 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot พบว่า ขนาดอิทธิพลของคุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 6 ด้านที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.58 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีช่วงของค่า overall effect เท่ากับ 0.43 (95% CI 0.36 ถึง 0.49) และพบว่า ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยในปี ค.ศ. 2019 (พ.ศ. 2562) ขณะที่ผลิตงานวิจัยที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นคือ คณะศึกษาศาสตร์ ระดับการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ระดับอุดมศึกษา ขนาดตัวอย่างที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ขนาดตัวอย่าง (n) จำนวน 462 คน ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 24

ตาราง 24 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์

	ความฉลาดทางอารมณ์																															
คณะที่ผลิตงานวิจัย	<table border="1"> <tr><td>Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology</td><td>0.23 [0.11, 0.36]</td></tr> <tr><td>Geng, 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Nursing</td><td>0.26 [0.15, 0.36]</td></tr> <tr><td>Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Educational</td><td>0.29 [0.19, 0.38]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, Faculty of Science and Technology</td><td>0.32 [0.18, 0.46]</td></tr> <tr><td>Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Faculty of Psychology</td><td>0.33 [0.25, 0.41]</td></tr> <tr><td>Geng, 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Nursing</td><td>0.38 [0.27, 0.48]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology</td><td>0.46 [0.39, 0.53]</td></tr> <tr><td>wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Educational</td><td>0.47 [0.38, 0.56]</td></tr> <tr><td>Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology</td><td>0.48 [0.36, 0.61]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology</td><td>0.48 [0.40, 0.57]</td></tr> <tr><td>Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Faculty of Psychology</td><td>0.52 [0.44, 0.60]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology</td><td>0.54 [0.46, 0.61]</td></tr> <tr><td>Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Educational</td><td>0.56 [0.47, 0.66]</td></tr> <tr><td>wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Educational</td><td>0.58 [0.48, 0.67]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td>0.43 [0.36, 0.49]</td></tr> </table>	Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.23 [0.11, 0.36]	Geng, 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Nursing	0.26 [0.15, 0.36]	Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.29 [0.19, 0.38]	Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, Faculty of Science and Technology	0.32 [0.18, 0.46]	Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Faculty of Psychology	0.33 [0.25, 0.41]	Geng, 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Nursing	0.38 [0.27, 0.48]	Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.46 [0.39, 0.53]	wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.47 [0.38, 0.56]	Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.48 [0.36, 0.61]	Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.48 [0.40, 0.57]	Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Faculty of Psychology	0.52 [0.44, 0.60]	Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.54 [0.46, 0.61]	Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.56 [0.47, 0.66]	wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.58 [0.48, 0.67]	RE Model	0.43 [0.36, 0.49]	
Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.23 [0.11, 0.36]																															
Geng, 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Nursing	0.26 [0.15, 0.36]																															
Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.29 [0.19, 0.38]																															
Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, Faculty of Science and Technology	0.32 [0.18, 0.46]																															
Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Faculty of Psychology	0.33 [0.25, 0.41]																															
Geng, 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Nursing	0.38 [0.27, 0.48]																															
Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.46 [0.39, 0.53]																															
wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.47 [0.38, 0.56]																															
Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.48 [0.36, 0.61]																															
Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.48 [0.40, 0.57]																															
Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Faculty of Psychology	0.52 [0.44, 0.60]																															
Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, Faculty of Psychology	0.54 [0.46, 0.61]																															
Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.56 [0.47, 0.66]																															
wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Faculty of Educational	0.58 [0.48, 0.67]																															
RE Model	0.43 [0.36, 0.49]																															
ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	<table border="1"> <tr><td>Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.23 [0.11, 0.36]</td></tr> <tr><td>Geng, 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.26 [0.15, 0.36]</td></tr> <tr><td>Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.29 [0.19, 0.38]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, Senior High school</td><td>0.32 [0.18, 0.46]</td></tr> <tr><td>Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.33 [0.25, 0.41]</td></tr> <tr><td>Geng, 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.38 [0.27, 0.48]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.46 [0.39, 0.53]</td></tr> <tr><td>wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.47 [0.38, 0.56]</td></tr> <tr><td>Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.48 [0.36, 0.61]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.48 [0.40, 0.57]</td></tr> <tr><td>Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.52 [0.44, 0.60]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.54 [0.46, 0.61]</td></tr> <tr><td>Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.56 [0.47, 0.66]</td></tr> <tr><td>wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study</td><td>0.58 [0.48, 0.67]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td>0.43 [0.36, 0.49]</td></tr> </table>	Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.23 [0.11, 0.36]	Geng, 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.26 [0.15, 0.36]	Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.29 [0.19, 0.38]	Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, Senior High school	0.32 [0.18, 0.46]	Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Undergrauate study	0.33 [0.25, 0.41]	Geng, 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.38 [0.27, 0.48]	Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.46 [0.39, 0.53]	wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.47 [0.38, 0.56]	Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.48 [0.36, 0.61]	Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.48 [0.40, 0.57]	Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Undergrauate study	0.52 [0.44, 0.60]	Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.54 [0.46, 0.61]	Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.56 [0.47, 0.66]	wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.58 [0.48, 0.67]	RE Model	0.43 [0.36, 0.49]	
Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.23 [0.11, 0.36]																															
Geng, 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.26 [0.15, 0.36]																															
Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.29 [0.19, 0.38]																															
Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, Senior High school	0.32 [0.18, 0.46]																															
Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Undergrauate study	0.33 [0.25, 0.41]																															
Geng, 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.38 [0.27, 0.48]																															
Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.46 [0.39, 0.53]																															
wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.47 [0.38, 0.56]																															
Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.48 [0.36, 0.61]																															
Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.48 [0.40, 0.57]																															
Li et al., 2014, Emotion Intelligence, Undergrauate study	0.52 [0.44, 0.60]																															
Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.54 [0.46, 0.61]																															
Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.56 [0.47, 0.66]																															
wang et al., 2019, Emotional Intelligence, Undergrauate study	0.58 [0.48, 0.67]																															
RE Model	0.43 [0.36, 0.49]																															
ขนาดของตัวอย่าง	<table border="1"> <tr><td>Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, 263</td><td>0.23 [0.11, 0.36]</td></tr> <tr><td>Geng, 2018, Emotional Intelligence, 365</td><td>0.26 [0.15, 0.36]</td></tr> <tr><td>Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, 412</td><td>0.29 [0.19, 0.38]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, 203</td><td>0.32 [0.18, 0.46]</td></tr> <tr><td>Li et al., 2014, Emotion Intelligence, 585</td><td>0.33 [0.25, 0.41]</td></tr> <tr><td>Geng, 2018, Emotional Intelligence, 365</td><td>0.38 [0.27, 0.48]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, 748</td><td>0.46 [0.39, 0.53]</td></tr> <tr><td>wang et al., 2019, Emotional Intelligence, 462</td><td>0.47 [0.38, 0.56]</td></tr> <tr><td>Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, 263</td><td>0.48 [0.36, 0.61]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, 489</td><td>0.48 [0.40, 0.57]</td></tr> <tr><td>Li et al., 2014, Emotion Intelligence, 585</td><td>0.52 [0.44, 0.60]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, 620</td><td>0.54 [0.46, 0.61]</td></tr> <tr><td>Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, 412</td><td>0.56 [0.47, 0.66]</td></tr> <tr><td>wang et al., 2019, Emotional Intelligence, 462</td><td>0.58 [0.48, 0.67]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td>0.43 [0.36, 0.49]</td></tr> </table>	Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, 263	0.23 [0.11, 0.36]	Geng, 2018, Emotional Intelligence, 365	0.26 [0.15, 0.36]	Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, 412	0.29 [0.19, 0.38]	Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, 203	0.32 [0.18, 0.46]	Li et al., 2014, Emotion Intelligence, 585	0.33 [0.25, 0.41]	Geng, 2018, Emotional Intelligence, 365	0.38 [0.27, 0.48]	Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, 748	0.46 [0.39, 0.53]	wang et al., 2019, Emotional Intelligence, 462	0.47 [0.38, 0.56]	Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, 263	0.48 [0.36, 0.61]	Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, 489	0.48 [0.40, 0.57]	Li et al., 2014, Emotion Intelligence, 585	0.52 [0.44, 0.60]	Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, 620	0.54 [0.46, 0.61]	Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, 412	0.56 [0.47, 0.66]	wang et al., 2019, Emotional Intelligence, 462	0.58 [0.48, 0.67]	RE Model	0.43 [0.36, 0.49]	
Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, 263	0.23 [0.11, 0.36]																															
Geng, 2018, Emotional Intelligence, 365	0.26 [0.15, 0.36]																															
Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, 412	0.29 [0.19, 0.38]																															
Zeidner et al., 2016, Emotional Intelligence, 203	0.32 [0.18, 0.46]																															
Li et al., 2014, Emotion Intelligence, 585	0.33 [0.25, 0.41]																															
Geng, 2018, Emotional Intelligence, 365	0.38 [0.27, 0.48]																															
Kong et al., 2019, Emotional Intelligence, 748	0.46 [0.39, 0.53]																															
wang et al., 2019, Emotional Intelligence, 462	0.47 [0.38, 0.56]																															
Liu et al., 2013, Emotional Intelligence, 263	0.48 [0.36, 0.61]																															
Kong et al., 2012, Emotional Intelligence, 489	0.48 [0.40, 0.57]																															
Li et al., 2014, Emotion Intelligence, 585	0.52 [0.44, 0.60]																															
Kong et al., 2013, Emotional Intelligence, 620	0.54 [0.46, 0.61]																															
Malinauskas et al., 2018, Emotional Intelligence, 412	0.56 [0.47, 0.66]																															
wang et al., 2019, Emotional Intelligence, 462	0.58 [0.48, 0.67]																															
RE Model	0.43 [0.36, 0.49]																															

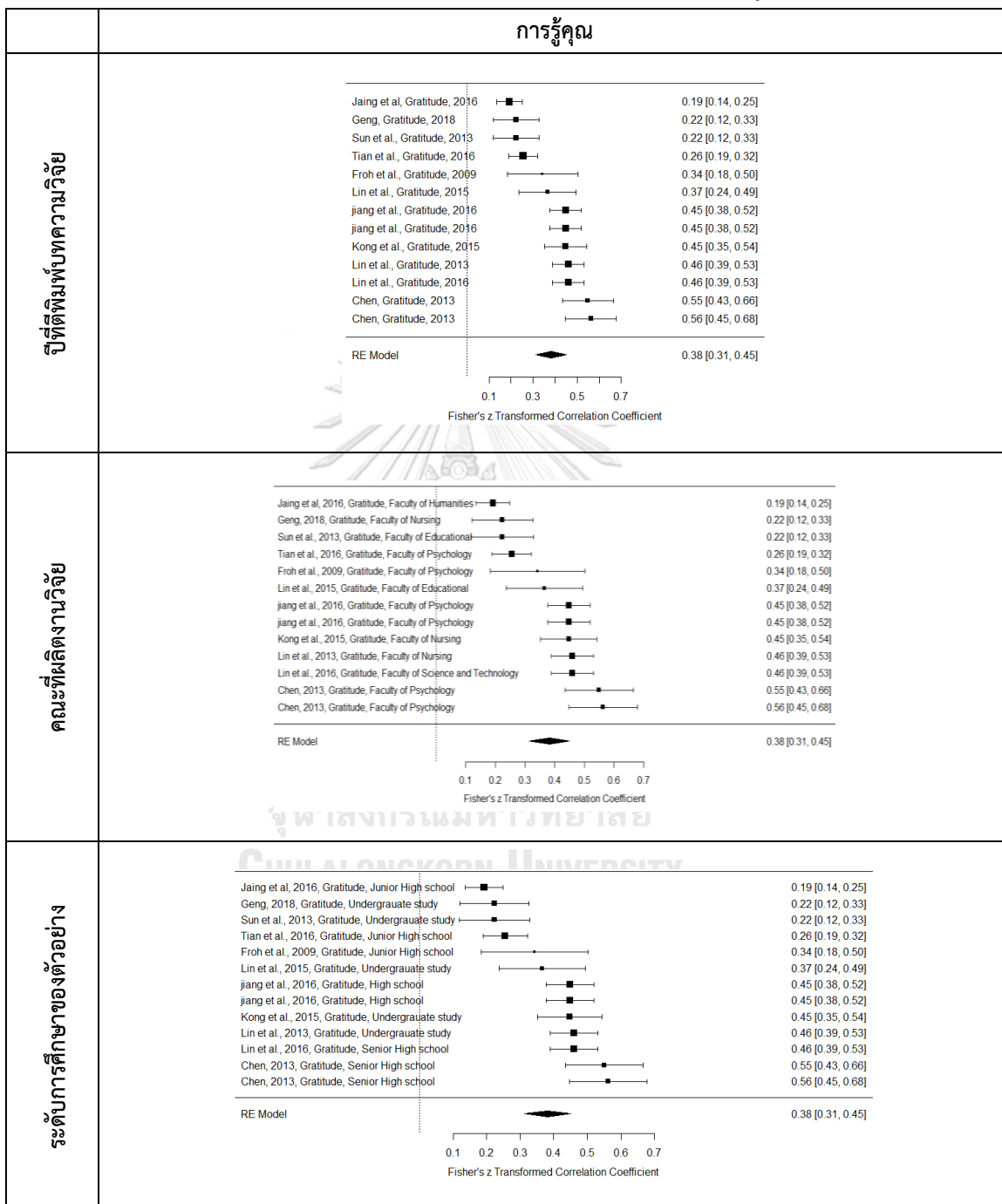

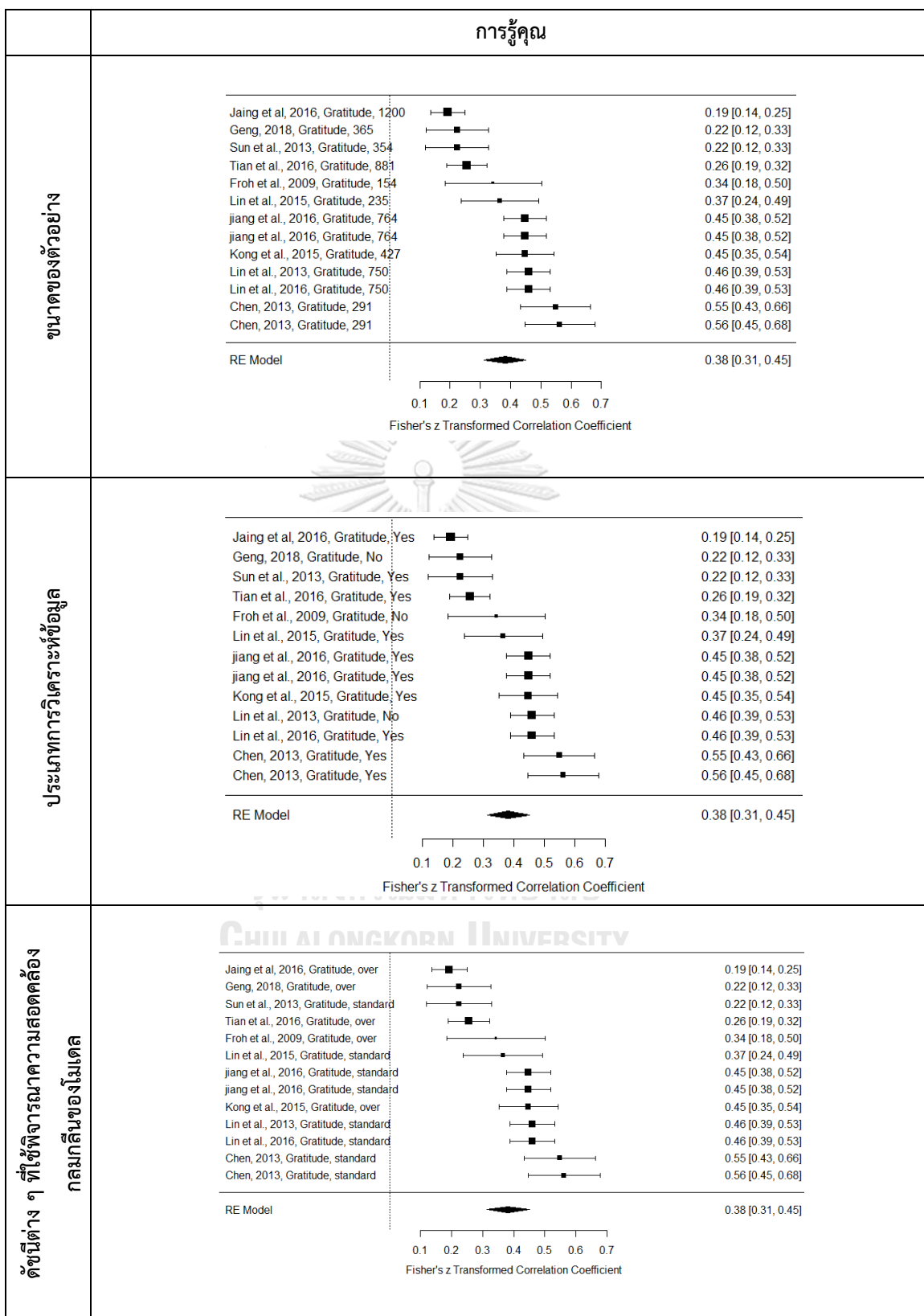
2.2 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณ

ผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot คุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพล การรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยมึขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.19 ถึง 0.56 โดยมีช่วงของค่า overall effect เท่ากับ 0.38 (95% CI 0.31 ถึง 0.45) และพบว่า ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลปัจจัยการรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยปี ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556) ที่ทำให้ขนาดอิทธิพลของปัจจัยการรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขมีขนาดอิทธิพลมากที่สุด คณะที่ผลิตงานวิจัยที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ คณะจิตวิทยา ระดับการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขนาดตัวอย่างที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ขนาดตัวอย่าง (n) จำนวน 291 คน ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของการรับรู้คุณต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องของโมเดลที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของการรับรู้คุณต่อ

ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ดังตาราง 25

ตาราง 25 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของการรู้คุณค่า

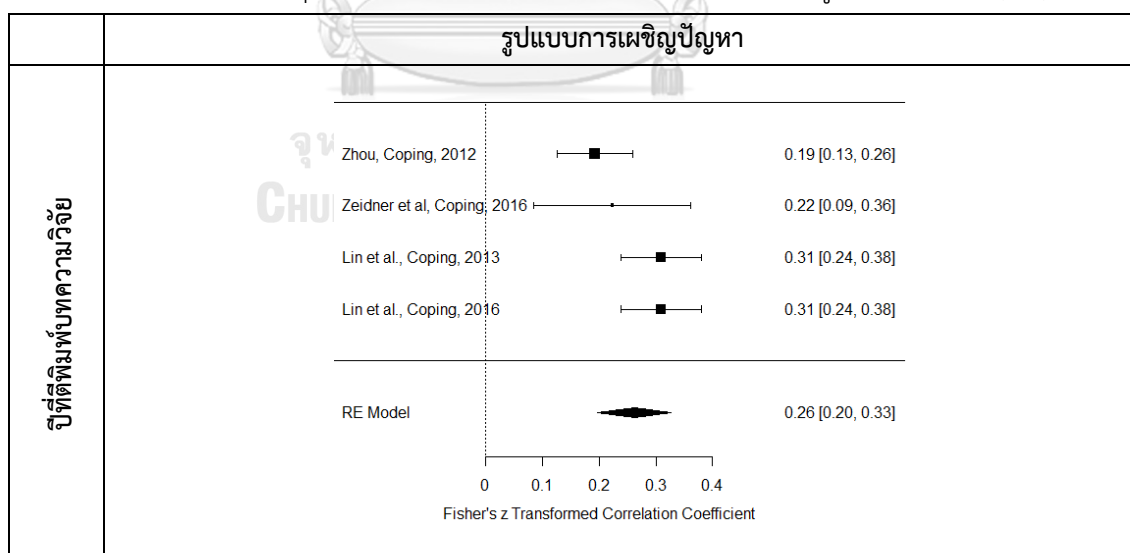

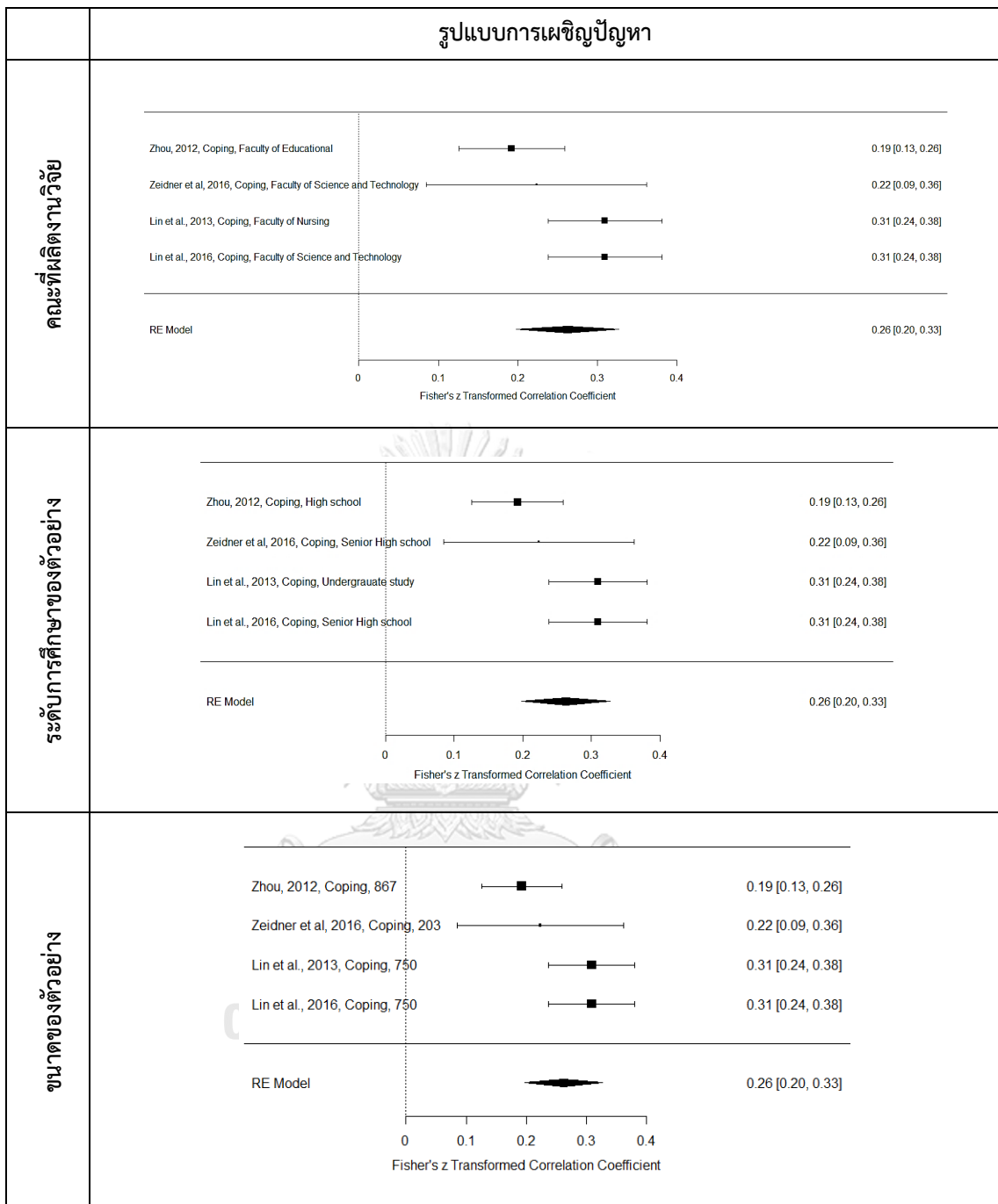

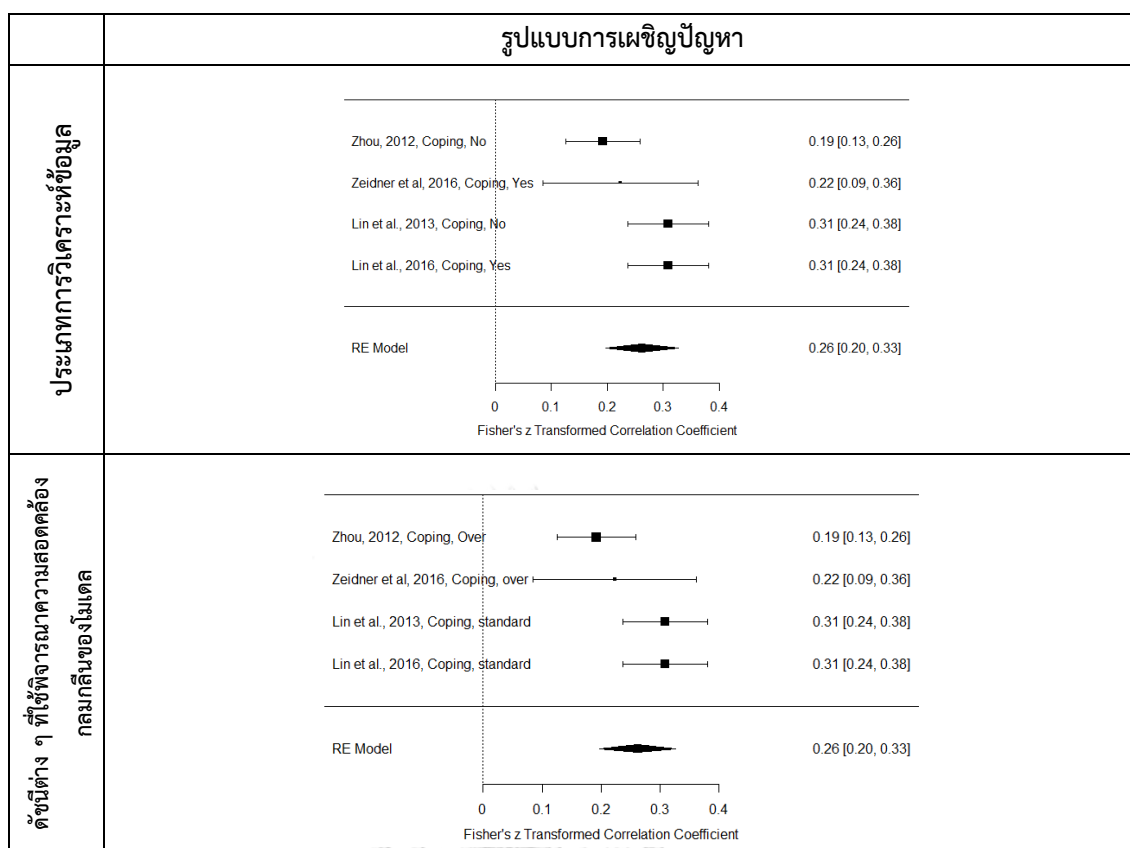
2.3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลรูปแบบการเผชิญปัญหา

ผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot คุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยที่มีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.19 ถึง 0.31 โดยมีช่วงของค่า overall effect เท่ากับ 0.26 (95% CI 0.20 ถึง 0.33) และพบว่า **ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยในปี ค.ศ. 2016 (พ.ศ. 2559) **ขณะที่ผลิตงานวิจัย** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี **ระดับการศึกษา** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย **ขนาดตัวอย่าง** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ขนาดตัวอย่าง (n) จำนวน 750 คน **ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และ **ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ดังตาราง 26

ตาราง 26 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของรูปแบบการเผชิญปัญหา

2.4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลการสนับสนุนทางสังคม

ผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot ของคุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยที่มีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.55 โดยมีช่วงของค่า overall effect เท่ากับ 0.37 (95% CI 0.30 ถึง 0.44) และพบว่า **ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยในปี ค.ศ. 2016 (พ.ศ. 2559) **ขณะที่ผลิตงานวิจัย** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ คณะจิตวิทยา **ระดับการศึกษา** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ มัธยมศึกษาตอนต้น **ขนาดตัวอย่าง** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ขนาดตัวอย่าง (n) จำนวน 1,476 คน **ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และ **ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล** ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของงานวิจัยของปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดคือ ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ดังตาราง 27

ตาราง 27 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม

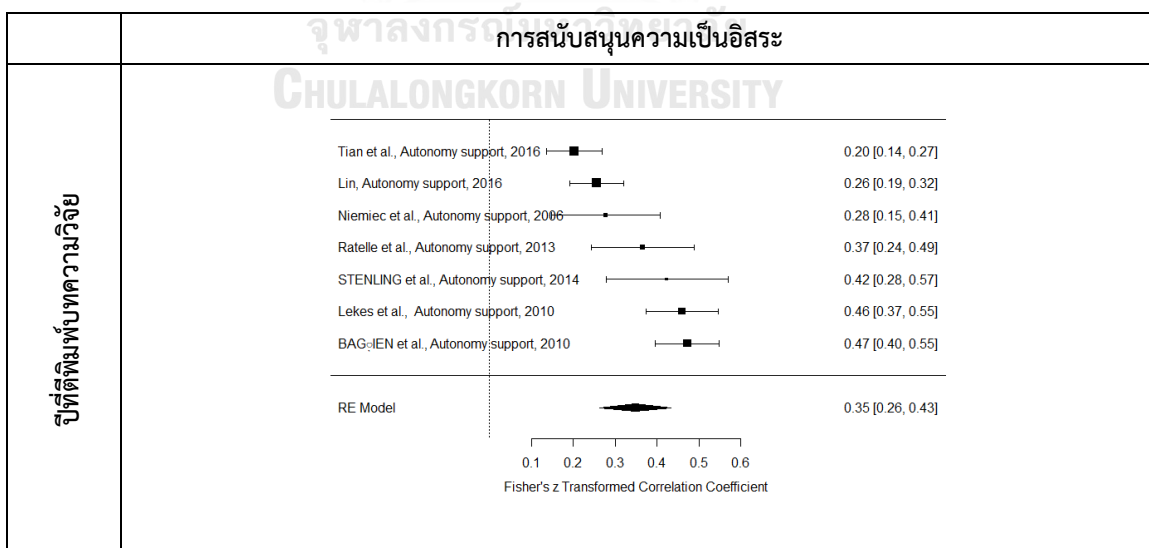
	การสนับสนุนทางสังคม																													
ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย		<table border="1"> <tr><td>Rodríguez-Fernandez et al., Social support, 2016</td><td>0.20 [0.15, 0.26]</td></tr> <tr><td>Lin et al., Social support, 2013</td><td>0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Lin et al., Social support, 2016</td><td>0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Klainin-Yobas et al., social support, 2016</td><td>0.21 [0.13, 0.29]</td></tr> <tr><td>Matsuda et al., social support, 2014</td><td>0.29 [0.23, 0.34]</td></tr> <tr><td>Kong et al., Social support, 2012</td><td>0.37 [0.28, 0.45]</td></tr> <tr><td>Niemiec et al., Social support, 2006</td><td>0.42 [0.29, 0.55]</td></tr> <tr><td>Rodríguez-Fernandez et al., Social support, 2016</td><td>0.44 [0.38, 0.49]</td></tr> <tr><td>Kong et al., Social support, 2015</td><td>0.44 [0.34, 0.53]</td></tr> <tr><td>Kong et al., Social support, 2015</td><td>0.45 [0.35, 0.54]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., Social support, 2016</td><td>0.48 [0.35, 0.62]</td></tr> <tr><td>Lin, Social support, 2016</td><td>0.54 [0.47, 0.60]</td></tr> <tr><td>Tain et al., Social support, 2016</td><td>0.55 [0.50, 0.60]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td>0.37 [0.30, 0.44]</td></tr> </table>	Rodríguez-Fernandez et al., Social support, 2016	0.20 [0.15, 0.26]	Lin et al., Social support, 2013	0.21 [0.14, 0.28]	Lin et al., Social support, 2016	0.21 [0.14, 0.28]	Klainin-Yobas et al., social support, 2016	0.21 [0.13, 0.29]	Matsuda et al., social support, 2014	0.29 [0.23, 0.34]	Kong et al., Social support, 2012	0.37 [0.28, 0.45]	Niemiec et al., Social support, 2006	0.42 [0.29, 0.55]	Rodríguez-Fernandez et al., Social support, 2016	0.44 [0.38, 0.49]	Kong et al., Social support, 2015	0.44 [0.34, 0.53]	Kong et al., Social support, 2015	0.45 [0.35, 0.54]	Zeidner et al., Social support, 2016	0.48 [0.35, 0.62]	Lin, Social support, 2016	0.54 [0.47, 0.60]	Tain et al., Social support, 2016	0.55 [0.50, 0.60]	RE Model	0.37 [0.30, 0.44]
Rodríguez-Fernandez et al., Social support, 2016	0.20 [0.15, 0.26]																													
Lin et al., Social support, 2013	0.21 [0.14, 0.28]																													
Lin et al., Social support, 2016	0.21 [0.14, 0.28]																													
Klainin-Yobas et al., social support, 2016	0.21 [0.13, 0.29]																													
Matsuda et al., social support, 2014	0.29 [0.23, 0.34]																													
Kong et al., Social support, 2012	0.37 [0.28, 0.45]																													
Niemiec et al., Social support, 2006	0.42 [0.29, 0.55]																													
Rodríguez-Fernandez et al., Social support, 2016	0.44 [0.38, 0.49]																													
Kong et al., Social support, 2015	0.44 [0.34, 0.53]																													
Kong et al., Social support, 2015	0.45 [0.35, 0.54]																													
Zeidner et al., Social support, 2016	0.48 [0.35, 0.62]																													
Lin, Social support, 2016	0.54 [0.47, 0.60]																													
Tain et al., Social support, 2016	0.55 [0.50, 0.60]																													
RE Model	0.37 [0.30, 0.44]																													
คณะที่ผลิตงานวิจัย		<table border="1"> <tr><td>Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology</td><td>0.20 [0.15, 0.26]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2013, Social support, Faculty of Nursing</td><td>0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2016, Social support, Faculty of Science and Technology</td><td>0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Faculty of Nursing</td><td>0.21 [0.13, 0.29]</td></tr> <tr><td>Matsuda et al., 2014, social support, Faculty of Psychology</td><td>0.29 [0.23, 0.34]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Social support, Faculty of Psychology</td><td>0.37 [0.28, 0.45]</td></tr> <tr><td>Niemiec et al., 2006, Social support, Faculty of Psychology</td><td>0.42 [0.29, 0.55]</td></tr> <tr><td>Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology</td><td>0.44 [0.38, 0.49]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, Faculty of Nursing</td><td>0.44 [0.34, 0.53]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, Faculty of Nursing</td><td>0.45 [0.35, 0.54]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Social support, Faculty of Science and Technology</td><td>0.48 [0.35, 0.62]</td></tr> <tr><td>Lin, 2016, Social support, Faculty of Communication Arts</td><td>0.54 [0.47, 0.60]</td></tr> <tr><td>Tain et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology</td><td>0.55 [0.50, 0.60]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td>0.37 [0.30, 0.44]</td></tr> </table>	Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology	0.20 [0.15, 0.26]	Lin et al., 2013, Social support, Faculty of Nursing	0.21 [0.14, 0.28]	Lin et al., 2016, Social support, Faculty of Science and Technology	0.21 [0.14, 0.28]	Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Faculty of Nursing	0.21 [0.13, 0.29]	Matsuda et al., 2014, social support, Faculty of Psychology	0.29 [0.23, 0.34]	Kong et al., 2012, Social support, Faculty of Psychology	0.37 [0.28, 0.45]	Niemiec et al., 2006, Social support, Faculty of Psychology	0.42 [0.29, 0.55]	Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology	0.44 [0.38, 0.49]	Kong et al., 2015, Social support, Faculty of Nursing	0.44 [0.34, 0.53]	Kong et al., 2015, Social support, Faculty of Nursing	0.45 [0.35, 0.54]	Zeidner et al., 2016, Social support, Faculty of Science and Technology	0.48 [0.35, 0.62]	Lin, 2016, Social support, Faculty of Communication Arts	0.54 [0.47, 0.60]	Tain et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology	0.55 [0.50, 0.60]	RE Model	0.37 [0.30, 0.44]
Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology	0.20 [0.15, 0.26]																													
Lin et al., 2013, Social support, Faculty of Nursing	0.21 [0.14, 0.28]																													
Lin et al., 2016, Social support, Faculty of Science and Technology	0.21 [0.14, 0.28]																													
Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Faculty of Nursing	0.21 [0.13, 0.29]																													
Matsuda et al., 2014, social support, Faculty of Psychology	0.29 [0.23, 0.34]																													
Kong et al., 2012, Social support, Faculty of Psychology	0.37 [0.28, 0.45]																													
Niemiec et al., 2006, Social support, Faculty of Psychology	0.42 [0.29, 0.55]																													
Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology	0.44 [0.38, 0.49]																													
Kong et al., 2015, Social support, Faculty of Nursing	0.44 [0.34, 0.53]																													
Kong et al., 2015, Social support, Faculty of Nursing	0.45 [0.35, 0.54]																													
Zeidner et al., 2016, Social support, Faculty of Science and Technology	0.48 [0.35, 0.62]																													
Lin, 2016, Social support, Faculty of Communication Arts	0.54 [0.47, 0.60]																													
Tain et al., 2016, Social support, Faculty of Psychology	0.55 [0.50, 0.60]																													
RE Model	0.37 [0.30, 0.44]																													
ระดับการศึกษาของตัวอย่าง		<table border="1"> <tr><td>Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Junior High school</td><td>0.20 [0.15, 0.26]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2013, Social support, Undergraduate study</td><td>0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2016, Social support, Senior High school</td><td>0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Undergraduate study</td><td>0.21 [0.13, 0.29]</td></tr> <tr><td>Matsuda et al., 2014, social support, Undergraduate study</td><td>0.29 [0.23, 0.34]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Social support, Undergraduate study</td><td>0.37 [0.28, 0.45]</td></tr> <tr><td>Niemiec et al., 2006, Social support, Undergraduate study</td><td>0.42 [0.29, 0.55]</td></tr> <tr><td>Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Junior High school</td><td>0.44 [0.38, 0.49]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, Undergraduate study</td><td>0.44 [0.34, 0.53]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, Undergraduate study</td><td>0.45 [0.35, 0.54]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Social support, Senior High school</td><td>0.48 [0.35, 0.62]</td></tr> <tr><td>Lin, 2016, Social support, Undergraduate study</td><td>0.54 [0.47, 0.60]</td></tr> <tr><td>Tain et al., 2016, Social support, Junior High school</td><td>0.55 [0.50, 0.60]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td>0.37 [0.30, 0.44]</td></tr> </table>	Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Junior High school	0.20 [0.15, 0.26]	Lin et al., 2013, Social support, Undergraduate study	0.21 [0.14, 0.28]	Lin et al., 2016, Social support, Senior High school	0.21 [0.14, 0.28]	Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Undergraduate study	0.21 [0.13, 0.29]	Matsuda et al., 2014, social support, Undergraduate study	0.29 [0.23, 0.34]	Kong et al., 2012, Social support, Undergraduate study	0.37 [0.28, 0.45]	Niemiec et al., 2006, Social support, Undergraduate study	0.42 [0.29, 0.55]	Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Junior High school	0.44 [0.38, 0.49]	Kong et al., 2015, Social support, Undergraduate study	0.44 [0.34, 0.53]	Kong et al., 2015, Social support, Undergraduate study	0.45 [0.35, 0.54]	Zeidner et al., 2016, Social support, Senior High school	0.48 [0.35, 0.62]	Lin, 2016, Social support, Undergraduate study	0.54 [0.47, 0.60]	Tain et al., 2016, Social support, Junior High school	0.55 [0.50, 0.60]	RE Model	0.37 [0.30, 0.44]
Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Junior High school	0.20 [0.15, 0.26]																													
Lin et al., 2013, Social support, Undergraduate study	0.21 [0.14, 0.28]																													
Lin et al., 2016, Social support, Senior High school	0.21 [0.14, 0.28]																													
Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Undergraduate study	0.21 [0.13, 0.29]																													
Matsuda et al., 2014, social support, Undergraduate study	0.29 [0.23, 0.34]																													
Kong et al., 2012, Social support, Undergraduate study	0.37 [0.28, 0.45]																													
Niemiec et al., 2006, Social support, Undergraduate study	0.42 [0.29, 0.55]																													
Rodríguez-Fernandez et al., 2016, Social support, Junior High school	0.44 [0.38, 0.49]																													
Kong et al., 2015, Social support, Undergraduate study	0.44 [0.34, 0.53]																													
Kong et al., 2015, Social support, Undergraduate study	0.45 [0.35, 0.54]																													
Zeidner et al., 2016, Social support, Senior High school	0.48 [0.35, 0.62]																													
Lin, 2016, Social support, Undergraduate study	0.54 [0.47, 0.60]																													
Tain et al., 2016, Social support, Junior High school	0.55 [0.50, 0.60]																													
RE Model	0.37 [0.30, 0.44]																													

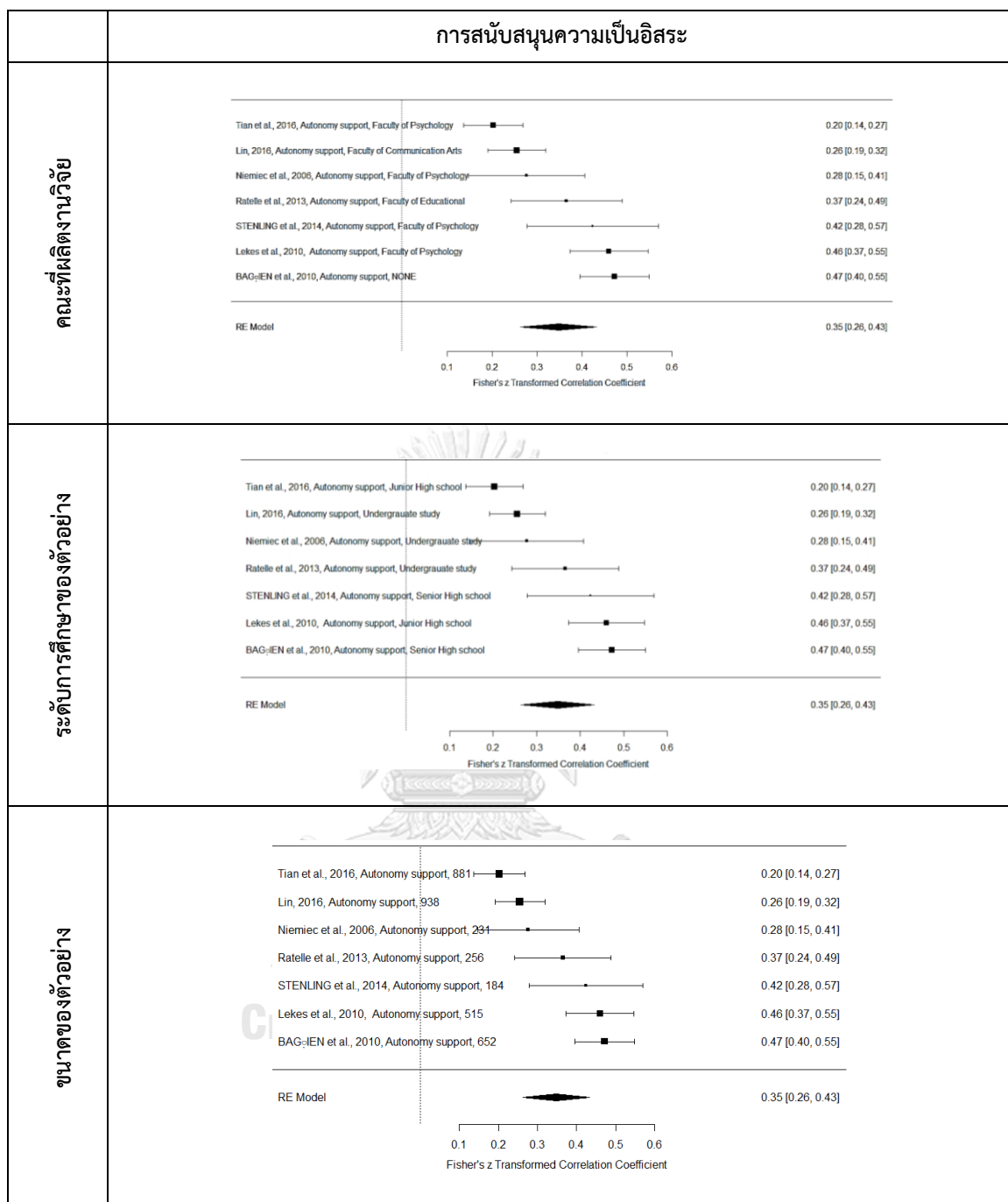
	การสนับสนุนทางสังคม																												
ขนาดของตัวอย่าง	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, 1250</td><td style="text-align: right;">0.20 [0.15, 0.26]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2013, Social support, 750</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2016, Social support, 750</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Klainin-Yobas et al., 2016, social support, 630</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.13, 0.29]</td></tr> <tr><td>Matsuda et al., 2014, social support, 1332</td><td style="text-align: right;">0.29 [0.23, 0.34]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Social support, 489</td><td style="text-align: right;">0.37 [0.28, 0.45]</td></tr> <tr><td>Niemiec et al., 2006, Social support, 231</td><td style="text-align: right;">0.42 [0.29, 0.55]</td></tr> <tr><td>Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, 1250</td><td style="text-align: right;">0.44 [0.38, 0.49]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, 427</td><td style="text-align: right;">0.44 [0.34, 0.53]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, 427</td><td style="text-align: right;">0.45 [0.35, 0.54]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Social support, 203</td><td style="text-align: right;">0.48 [0.35, 0.62]</td></tr> <tr><td>Lin, 2016, Social support, 938</td><td style="text-align: right;">0.54 [0.47, 0.60]</td></tr> <tr><td>Tain et al., 2016, Social support, 1476</td><td style="text-align: right;">0.55 [0.50, 0.60]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td style="text-align: right;">0.37 [0.30, 0.44]</td></tr> </table>	Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, 1250	0.20 [0.15, 0.26]	Lin et al., 2013, Social support, 750	0.21 [0.14, 0.28]	Lin et al., 2016, Social support, 750	0.21 [0.14, 0.28]	Klainin-Yobas et al., 2016, social support, 630	0.21 [0.13, 0.29]	Matsuda et al., 2014, social support, 1332	0.29 [0.23, 0.34]	Kong et al., 2012, Social support, 489	0.37 [0.28, 0.45]	Niemiec et al., 2006, Social support, 231	0.42 [0.29, 0.55]	Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, 1250	0.44 [0.38, 0.49]	Kong et al., 2015, Social support, 427	0.44 [0.34, 0.53]	Kong et al., 2015, Social support, 427	0.45 [0.35, 0.54]	Zeidner et al., 2016, Social support, 203	0.48 [0.35, 0.62]	Lin, 2016, Social support, 938	0.54 [0.47, 0.60]	Tain et al., 2016, Social support, 1476	0.55 [0.50, 0.60]	RE Model	0.37 [0.30, 0.44]
Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, 1250	0.20 [0.15, 0.26]																												
Lin et al., 2013, Social support, 750	0.21 [0.14, 0.28]																												
Lin et al., 2016, Social support, 750	0.21 [0.14, 0.28]																												
Klainin-Yobas et al., 2016, social support, 630	0.21 [0.13, 0.29]																												
Matsuda et al., 2014, social support, 1332	0.29 [0.23, 0.34]																												
Kong et al., 2012, Social support, 489	0.37 [0.28, 0.45]																												
Niemiec et al., 2006, Social support, 231	0.42 [0.29, 0.55]																												
Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, 1250	0.44 [0.38, 0.49]																												
Kong et al., 2015, Social support, 427	0.44 [0.34, 0.53]																												
Kong et al., 2015, Social support, 427	0.45 [0.35, 0.54]																												
Zeidner et al., 2016, Social support, 203	0.48 [0.35, 0.62]																												
Lin, 2016, Social support, 938	0.54 [0.47, 0.60]																												
Tain et al., 2016, Social support, 1476	0.55 [0.50, 0.60]																												
RE Model	0.37 [0.30, 0.44]																												
ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.20 [0.15, 0.26]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2013, Social support, No</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2016, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.13, 0.29]</td></tr> <tr><td>Matsuda et al., 2014, social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.29 [0.23, 0.34]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.37 [0.28, 0.45]</td></tr> <tr><td>Niemiec et al., 2006, Social support, No</td><td style="text-align: right;">0.42 [0.29, 0.55]</td></tr> <tr><td>Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.44 [0.38, 0.49]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.44 [0.34, 0.53]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.45 [0.35, 0.54]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.48 [0.35, 0.62]</td></tr> <tr><td>Lin, 2016, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.54 [0.47, 0.60]</td></tr> <tr><td>Tain et al., 2016, Social support, Yes</td><td style="text-align: right;">0.55 [0.50, 0.60]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td style="text-align: right;">0.37 [0.30, 0.44]</td></tr> </table>	Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, Yes	0.20 [0.15, 0.26]	Lin et al., 2013, Social support, No	0.21 [0.14, 0.28]	Lin et al., 2016, Social support, Yes	0.21 [0.14, 0.28]	Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Yes	0.21 [0.13, 0.29]	Matsuda et al., 2014, social support, Yes	0.29 [0.23, 0.34]	Kong et al., 2012, Social support, Yes	0.37 [0.28, 0.45]	Niemiec et al., 2006, Social support, No	0.42 [0.29, 0.55]	Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, Yes	0.44 [0.38, 0.49]	Kong et al., 2015, Social support, Yes	0.44 [0.34, 0.53]	Kong et al., 2015, Social support, Yes	0.45 [0.35, 0.54]	Zeidner et al., 2016, Social support, Yes	0.48 [0.35, 0.62]	Lin, 2016, Social support, Yes	0.54 [0.47, 0.60]	Tain et al., 2016, Social support, Yes	0.55 [0.50, 0.60]	RE Model	0.37 [0.30, 0.44]
Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, Yes	0.20 [0.15, 0.26]																												
Lin et al., 2013, Social support, No	0.21 [0.14, 0.28]																												
Lin et al., 2016, Social support, Yes	0.21 [0.14, 0.28]																												
Klainin-Yobas et al., 2016, social support, Yes	0.21 [0.13, 0.29]																												
Matsuda et al., 2014, social support, Yes	0.29 [0.23, 0.34]																												
Kong et al., 2012, Social support, Yes	0.37 [0.28, 0.45]																												
Niemiec et al., 2006, Social support, No	0.42 [0.29, 0.55]																												
Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, Yes	0.44 [0.38, 0.49]																												
Kong et al., 2015, Social support, Yes	0.44 [0.34, 0.53]																												
Kong et al., 2015, Social support, Yes	0.45 [0.35, 0.54]																												
Zeidner et al., 2016, Social support, Yes	0.48 [0.35, 0.62]																												
Lin, 2016, Social support, Yes	0.54 [0.47, 0.60]																												
Tain et al., 2016, Social support, Yes	0.55 [0.50, 0.60]																												
RE Model	0.37 [0.30, 0.44]																												
ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้อง กลมกลืนของโมเดล	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, standard</td><td style="text-align: right;">0.20 [0.15, 0.26]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2013, Social support, standard</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Lin et al., 2016, Social support, standard</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.14, 0.28]</td></tr> <tr><td>Klainin-Yobas et al., 2016, social support, over</td><td style="text-align: right;">0.21 [0.13, 0.29]</td></tr> <tr><td>Matsuda et al., 2014, social support, over</td><td style="text-align: right;">0.29 [0.23, 0.34]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2012, Social support, standard</td><td style="text-align: right;">0.37 [0.28, 0.45]</td></tr> <tr><td>Niemiec et al., 2006, Social support, over</td><td style="text-align: right;">0.42 [0.29, 0.55]</td></tr> <tr><td>Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, standard</td><td style="text-align: right;">0.44 [0.38, 0.49]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, over</td><td style="text-align: right;">0.44 [0.34, 0.53]</td></tr> <tr><td>Kong et al., 2015, Social support, over</td><td style="text-align: right;">0.45 [0.35, 0.54]</td></tr> <tr><td>Zeidner et al., 2016, Social support, over</td><td style="text-align: right;">0.48 [0.35, 0.62]</td></tr> <tr><td>Lin, 2016, Social support, over</td><td style="text-align: right;">0.54 [0.47, 0.60]</td></tr> <tr><td>Tain et al., 2016, Social support, standard</td><td style="text-align: right;">0.55 [0.50, 0.60]</td></tr> <tr><td>RE Model</td><td style="text-align: right;">0.37 [0.30, 0.44]</td></tr> </table>	Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, standard	0.20 [0.15, 0.26]	Lin et al., 2013, Social support, standard	0.21 [0.14, 0.28]	Lin et al., 2016, Social support, standard	0.21 [0.14, 0.28]	Klainin-Yobas et al., 2016, social support, over	0.21 [0.13, 0.29]	Matsuda et al., 2014, social support, over	0.29 [0.23, 0.34]	Kong et al., 2012, Social support, standard	0.37 [0.28, 0.45]	Niemiec et al., 2006, Social support, over	0.42 [0.29, 0.55]	Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, standard	0.44 [0.38, 0.49]	Kong et al., 2015, Social support, over	0.44 [0.34, 0.53]	Kong et al., 2015, Social support, over	0.45 [0.35, 0.54]	Zeidner et al., 2016, Social support, over	0.48 [0.35, 0.62]	Lin, 2016, Social support, over	0.54 [0.47, 0.60]	Tain et al., 2016, Social support, standard	0.55 [0.50, 0.60]	RE Model	0.37 [0.30, 0.44]
Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, standard	0.20 [0.15, 0.26]																												
Lin et al., 2013, Social support, standard	0.21 [0.14, 0.28]																												
Lin et al., 2016, Social support, standard	0.21 [0.14, 0.28]																												
Klainin-Yobas et al., 2016, social support, over	0.21 [0.13, 0.29]																												
Matsuda et al., 2014, social support, over	0.29 [0.23, 0.34]																												
Kong et al., 2012, Social support, standard	0.37 [0.28, 0.45]																												
Niemiec et al., 2006, Social support, over	0.42 [0.29, 0.55]																												
Rodríguez-Fernández et al., 2016, Social support, standard	0.44 [0.38, 0.49]																												
Kong et al., 2015, Social support, over	0.44 [0.34, 0.53]																												
Kong et al., 2015, Social support, over	0.45 [0.35, 0.54]																												
Zeidner et al., 2016, Social support, over	0.48 [0.35, 0.62]																												
Lin, 2016, Social support, over	0.54 [0.47, 0.60]																												
Tain et al., 2016, Social support, standard	0.55 [0.50, 0.60]																												
RE Model	0.37 [0.30, 0.44]																												

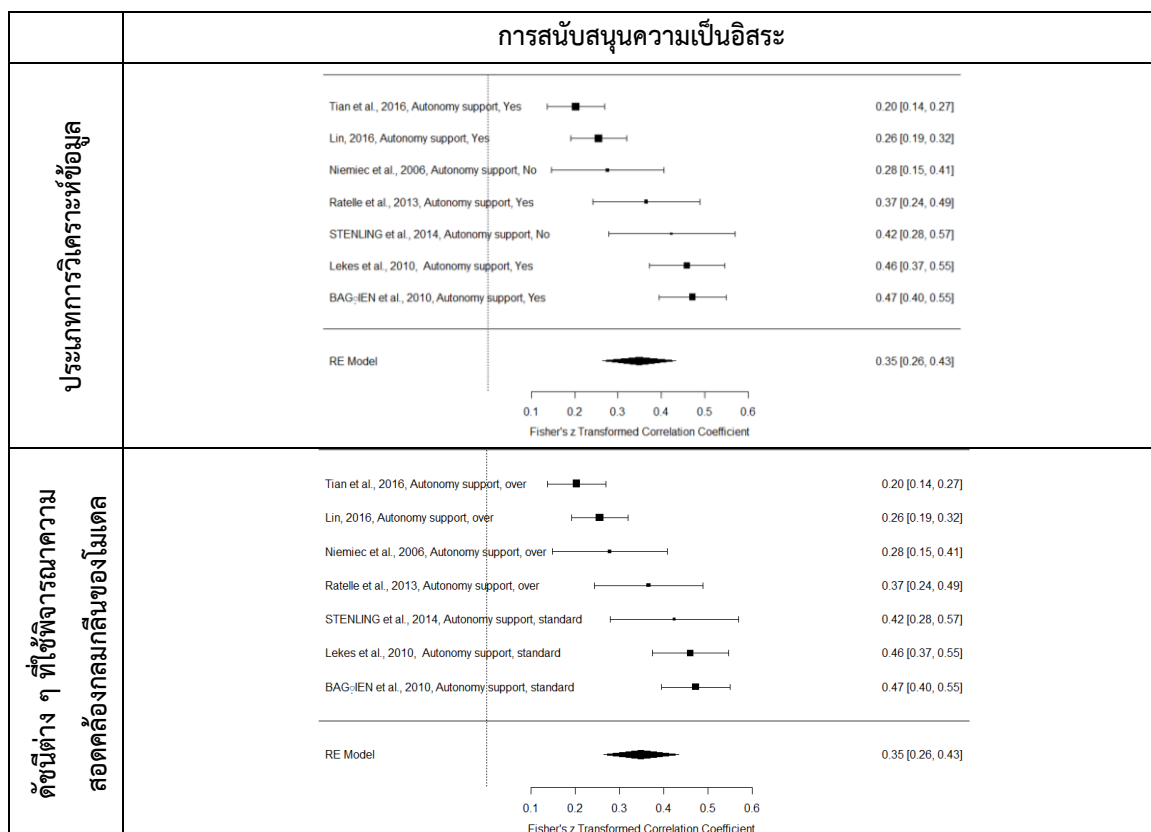
2.5 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลการสนับสนุนความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot ขนาดอิทธิพลของคุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลต่อการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยมีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.47 โดยมีช่วงของค่า overall effect เท่ากับ 0.35 (95% CI 0.26 ถึง 0.43) และพบว่า **ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย**ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขมากที่สุดคือ **ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย**ในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) **ขณะที่ผลิตงานวิจัย**ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขมากที่สุดคือ งานวิจัยที่ไม่ระบุคณะ **ระดับการศึกษา**ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของงานวิจัยของปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขมากที่สุดคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย ขนาดตัวอย่างที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขมากที่สุดคือ ขนาดตัวอย่าง (n) จำนวน 652 คน **ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล**ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขมากที่สุดคือ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และ **ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล**ที่มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขคือ ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ที่ทำให้ขนาดอิทธิพลของการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขมีขนาดอิทธิพลมากที่สุด ดังตาราง 28

ตาราง 28 ตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของการสนับสนุนความเป็นอิสระ

จากผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot เพื่อศึกษาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย คณะที่ผลิตงานวิจัย ระดับการศึกษาของตัวอย่าง ขนาดของตัวอย่าง ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot ดังนี้ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านส่งผลต่อขนาดอิทธิพลปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์มีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.58 ($k=14$, $df= 13$, Lower 95% CI= 0.36, Upper 95% CI= 0.49, Overall effect= 0.43) ปัจจัยการรู้คุณค่ามีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.19 ถึง 0.56 ($k =13$, $df= 12$, Lower 95% CI= 0.31, Upper 95% CI= 0.45, Overall effect= 0.38) ปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหามีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.19 ถึง 0.31 ($k= 4$, $df= 3$, Lower 95% CI= 0.20, Upper 95% CI= 0.33, Overall effect= 0.26) ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมมีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.44 ($k =13$, $df= 12$, Lower 95% CI= 0.30, Upper 95% CI= 0.44, Overall effect= 0.55) และปัจจัยการสนับสนุนความเป็นอิสระมีขนาดอิทธิพล (effect size) ตั้งแต่ 0.26 ถึง 0.43 ($k= 7$, $df= 6$, Lower 95% CI= 0.26, Upper 95% CI= 0.43, Overall effect= 0.35) ดังตาราง 29

ตาราง 29 สรุปผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot

คุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้าน					
ตัวแปร	ความฉลาดทาง อารมณ์	การรู้คุณ	รูปแบบการเผชิญ ปัญหา	การสนับสนุนทาง สังคม	การสนับสนุน ความเป็นอิสระ
K*	14	13	4	13	7
df	13	12	3	12	6
Effect size	0.23-0.58	0.19-0.56	0.19-0.31	0.20-0.55	0.20-0.47
Lower 95% CI	0.36	0.31	0.20	0.30	0.26
Upper 95% CI	0.49	0.45	0.33	0.44	0.43
Overall effect	0.43	0.38	0.26	0.55	0.35

หมายเหตุ: K* หมายถึง จำนวนงานวิจัยที่ศึกษาอิทธิพลทางตรงของปัจจัยแต่ละปัจจัย

จากผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของคุณลักษณะ 3 ด้าน (6 มิติ) ข้างต้น สามารถสรุปผลการวิเคราะห์อิทธิพลของคุณลักษณะอิทธิพลของงานวิจัยที่มีต่อขนาดอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุดได้ดังตาราง 30

ตาราง 30 สรุปคุณลักษณะของงานวิจัยที่มีขนาดอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลตัวแปรต่าง ๆ ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุด

ตัวแปร	ความฉลาดทาง อารมณ์	การรู้คุณ	รูปแบบการ เผชิญปัญหา	การสนับสนุน ทางสังคม	การสนับสนุน ความเป็นอิสระ
คุณลักษณะงานวิจัย					
ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย	2019	2013	2016	2016	2010
คณะที่ผลิตงานวิจัย	ศึกษาศาสตร์	จิตวิทยา	วิทยาศาสตร์	จิตวิทยา	ไม่ระบุ
ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	อุดมศึกษา	ม.ปลาย	ม.ปลาย	ม.ต้น	ม.ปลาย
ขนาดตัวอย่าง	462	291	750	1,476	652
ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล	สถิติบรรยาย, การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ และ SEM	สถิติบรรยาย, การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ และ SEM	สถิติบรรยาย, การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ และ SEM	สถิติบรรยาย, การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ และ SEM	สถิติบรรยาย, การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ และ SEM
ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณา	สอดคล้องตาม	สอดคล้องตาม	สอดคล้องตาม	สอดคล้องตาม	สอดคล้องตาม
ความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดล	หลักของ Hair และคณะ (2010)	หลักของ Hair และคณะ (2010)	หลักของ Hair และคณะ (2010)	หลักของ Hair และคณะ (2010)	หลักของ Hair และคณะ (2010)

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ในผลการวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม และ ผลการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยเทคนิคการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างที่มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร ประกอบด้วย ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pooled correlation matrix)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมที่ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปรคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระพบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน ทั้งนี้การรู้คุณค่ากับการสนับสนุนความเป็นอิสระมีขนาดความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .637$) แสดงดังตาราง 31

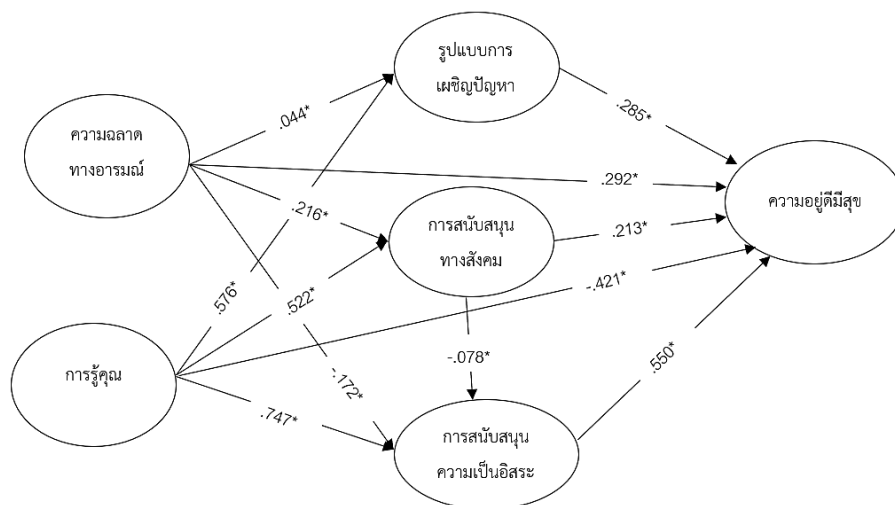
ตาราง 31 เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมระหว่างตัวแปรในการวิจัย

เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมระหว่างตัวแปร	ความอยู่ดีมีสุข	ความฉลาดทางอารมณ์	การรู้คุณค่า	รูปแบบการเผชิญปัญหา	การสนับสนุนทางสังคม	การสนับสนุนความเป็นอิสระ
ความอยู่ดีมีสุข	1					
ความฉลาดทางอารมณ์	.335	1				
รูปแบบการเผชิญปัญหา	.266	.251	.590	1		
การสนับสนุนทางสังคม	.318	.404	.599	.255	1	
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	.419	.065	.637	.181	.299	1

หมายเหตุ: ค่าอิทธิพลทุกจำนวนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยเทคนิคการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ผู้วิจัยนำตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมที่มี 5 ตัวแปรมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลด้วยการวิเคราะห์เทคนิค MASEM โดยมีตัวแปรอิสระคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าสถิติ ($\chi^2 = 5.935$, $df = 2$, $P\text{-value} = .0514$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $RMSEA = .007$) และตัวแปรทั้งหมดในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นได้ร้อยละ 33 ดังภาพ 17

$$\chi^2 = 5.935, df = 2, P\text{-value} = .0514, CFI = 1.000, TLI = 1.000, RMSEA = .007$$

ภาพ 17 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น (โมเดลที่ 1)

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติและอิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .246 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (SE= .005 ; B= .247) โดยแบ่งเป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .292 และอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรรูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระเท่ากับ .0125 .0460 และ -.0946 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการรู้คุณมีอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .244 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (SE= .005; B= .243) โดยแบ่งเป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ -.421 และอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรรูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระเท่ากับ .1641 .1111 และ .4108 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .170 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (SE= .006; B= .170) โดยแบ่งเป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .213 และอิทธิพลทางอ้อมผ่านการสนับสนุนความเป็นอิสระเท่ากับ -.043 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้รูปแบบการเผชิญปัญหาส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .287 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (SE= .005; B= .285) และการสนับสนุนความเป็นอิสระส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .553 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (SE= .006; B .550) ดังตาราง 32

ตาราง 32 ค่าสถิติ ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม

ตัวแปรตาม		ความอยู่ดีมีสุข			การสนับสนุนทางสังคม			รูปแบบการเผชิญปัญหา			การสนับสนุนความเป็นอิสระ		
		DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ความฉลาดทางอารมณ์	b	.293	-.046	.246	.216216	.044044	-.172	...	-.172
	SE	(.004)	(.003)	(.005)	(.004)	...	(.004)	(.004)	...	(.004)	(.004)	...	(.004)
	B	.292	-.046	.247	.216216	.044044	-.172	...	-.172
การรู้คุณค่า	b	-.423	.666	.244	.522522	.574574	.746746
	SE	(.008)	(.007)	(.005)	(.004)	...	(.004)	(.004)	...	(.004)	(.005)	...	(.005)
	B	-.421	.663	.243	.522522	.576574	.747747
รูปแบบการเผชิญปัญหา	b	.287287									
	SE	(.005)	...	(.005)									
	B	.285285									
การสนับสนุนทางสังคม	b	.214	-.043	.170							-.078	...	-.078
	SE	(.005)	(.003)	(.006)							(.005)	...	(.005)
	B	.213	-.043	.170							-.078	...	-.078
การสนับสนุนความเป็นอิสระ	b	.553553									
	SE	(.006)	...	(.006)									
	B	.550550									
R ²			.330			.400			.352			.441	

ค่าสถิติ $\chi^2 = 5.935, df = 2, P\text{-value} = .0514, CFI = 1.000, TLI = 1.000, RMSEA = .007$

หมายเหตุ: ค่าอิทธิพลทุกจำนวนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยได้กรอบแนวคิด MASEM ผู้วิจัยกำหนดโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นที่ได้จากการวิเคราะห์ดังภาพ 17 ให้เป็นโมเดลที่ 1 โดยผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นในโมเดลที่ 1 พบว่า ตัวแปรการรู้คุณค่าส่งอิทธิพลทางลบต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับทฤษฎี ผู้วิจัยจึงพิจารณาตัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออก ซึ่งตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระเป็นตัวแปรแฝงภายในที่มาจากการสังเคราะห์บทความวิจัยเป็นตารางสังเคราะห์ตัวแปรแฝงภายนอก และตัวแปรแฝงภายในที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระเป็นตัวแปรแฝงภายในที่มีความถี่มาก สามารถนำมาเป็นตัวแปรแฝงภายในส่งผ่านในโมเดล ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรนี้มาสร้างเป็นกรอบแนวคิด MASEM และเมื่อมีตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระอยู่ในโมเดลพบว่า ตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรการรู้คุณค่าสูงจะเห็นได้จากตารางเมริกซ์สหสัมพันธ์รวม โดยทั้ง 2 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กัน .637

อีกทั้งเมื่อผู้วิจัยทำการปรับโมเดลพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรการรู้คุณ และตัวแปร การสนับสนุนความเป็นอิสระทำให้โมเดลเปลี่ยนไปมาไม่คงที่ ในสภาวะนี้สันนิษฐานว่า เกิดภาวะที่ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปที่เรียกว่า multicollinearity ทั้งนี้เนื่องจากความสัมพันธ์ ระหว่าง 2 ตัวแปรที่สูง ผู้วิจัยควรพิจารณาตัดตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งออกได้ (อุทัยวรรณ สายพัฒนา และ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2547) และในกรณีนี้ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2551) พบว่า สภาวะ multicollinearity หรือปรากฏการณ์ที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวกสูง จะมีผลทำให้ค่า สัมประสิทธิ์ที่ใช้ในการประมาณขนาดความแม่นยำ ซึ่งจะเกิดขึ้นในสัมพันธทางบวกสูงเท่านั้น หากเกิด กรณีที่ความสัมพันธ์ทางลบสูงยิ่งจะทำให้สัมประสิทธิ์ที่ใช้ในการประมาณขนาดความแม่นยำมากขึ้น โดยหากเกิดสภาวะดังกล่าวนี้ ก็มีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นที่จำเป็นต้องตัดตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งที่มี ความสัมพันธ์กันสูงออกจากการวิเคราะห์ และเนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยการวิเคราะห์ อภิमानโมเดลสมการเชิงโครงสร้างซึ่งมีข้อมูลเป็นเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pool correlation matrix) แล้วจึงไม่ใช่ข้อมูลดิบ และเมื่อตัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออกทำให้ส่งผลกระทบต่อ โมเดลน้อยกว่าตัดตัวแปรอื่น ๆ ออก ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกตัดตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งออก และขอเสนอเป็นโมเดลที่ 2 ซึ่งตัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออก

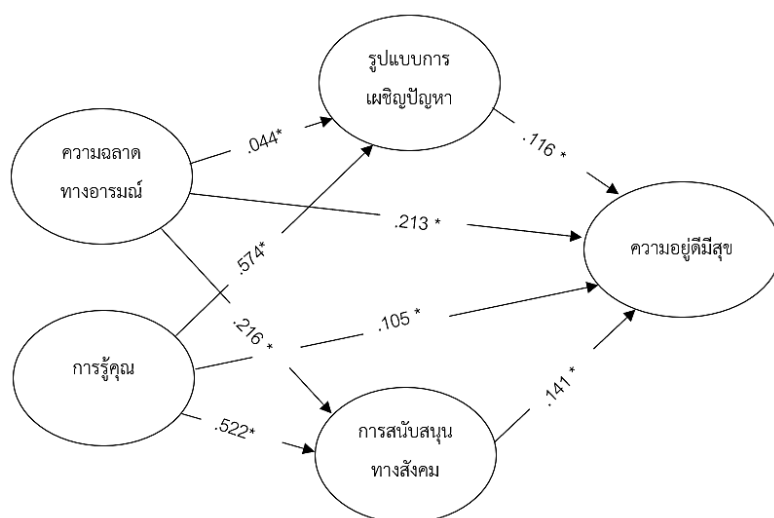
ในการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างผู้วิจัยจึงควรหาทางเลือกโดยทำโมเดลแข่งขัน เพื่อให้ได้โมเดลที่ดีที่สุดที่มีความเหมาะสมกับข้อมูลจริงที่ใช้ในการวิเคราะห์ และไม่ขัดแย้งกับทฤษฎี (Tarka, 2018) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสร้างโมเดลขึ้นใหม่เพื่อเปรียบเทียบ โดยกำหนดให้โมเดลที่ตัดตัวแปร การสนับสนุนความเป็นอิสระออกเป็นโมเดลที่ 2 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับโมเดลที่ 1 โดยนำ ตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมที่มี 4 ตัวแปรคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญ ปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมมาวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pooled correlation matrix) โดยทดสอบความเป็นเอกพันธ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ห่อภิमानโมเดลสมการเชิงโครงสร้างต่อไป ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมโดยการตัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออก ได้ตั้ง ตาราง 33 จากนั้นนำเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมไปวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงของโมเดล

ตาราง 33 เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมระหว่างตัวแปร

เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวมระหว่าง ตัวแปร	ความอยู่ดีมีสุข	ความฉลาด ทางอารมณ์	การรู้คุณ	รูปแบบ การเผชิญปัญหา	การสนับสนุน ทางสังคม
ความอยู่ดีมีสุข	1				
ความฉลาดทางอารมณ์	.335	1			
การรู้คุณ	.333	.360	1		
รูปแบบการเผชิญปัญหา	.266	.251	.590	1	
การสนับสนุนทางสังคม	.318	.404	.599	.255	1

หมายเหตุ: ค่าอิทธิพลทุกจำนวนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยนำตารางเมริกซ์สหสัมพันธ์รวมที่มี 4 ตัวแปรมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ MASEM โดยมีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคม (โมเดลที่ 2) พบว่า โมเดลสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่า ($\chi^2 = 2.518$, $df = 1$, $P\text{-value} = .113$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $RMSEA = .006$) และตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขได้ร้อยละ 18.3 ดังภาพ 18

$$\chi^2 = 2.518, df = 1, P\text{-value} = .113, CFI = 1.000, TLI = 1.000, RMSEA = .006$$

ภาพ 18 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น (โมเดลที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ อิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .247 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($SE = .005$; $B = .249$) โดยแบ่งเป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .213 และอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรรูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระเท่ากับ .0051 และ .0304 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการรู้คุณมีอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .244 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($SE = .005$; $B = .245$) โดยแบ่งเป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .105 และอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรรูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมเท่ากับ .0665 และ .0736 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .140 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (SE= .009; B= .141) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้รูปแบบการเผชิญปัญหาส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .116 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (SE= .005 ; B= .116) ดังตาราง 34

ตาราง 34 ค่าสถิติ ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของโมเดลที่ 2

ตัวแปรตาม		ความอยู่ดีมีสุข			การสนับสนุนทางสังคม			รูปแบบการเผชิญปัญหา		
		DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ความฉลาดทางอารมณ์	b	.212	.035	.247	.216216	.044044
	SE	(.005)	(.001)	(.005)	(.004)	...	(.004)	(.004)	...	(.004)
	B	.213	.036	.249	.216216	.044044
การรู้คุณค่า	b	.104	.140	.244	.522522	.574574
	SE	(.007)	(.005)	(.005)	(.004)	...	(.004)	(.004)	...	(.004)
	B	.105	.140	.245	.522522	.574574
รูปแบบการเผชิญปัญหา	b	.116116						
	SE	(.005)	...	(.005)						
	B	.116116						
การสนับสนุนทางสังคม	b	.140140						
	SE	(.006)	...	(.006)						
	B	.141141						
R ²		.183			.350			.400		
ค่าสถิติ $\chi^2 = 2.518, df = 1, P\text{-value} = .113, CFI = 1.000, TLI = 1.000, RMSEA = .006$										

หมายเหตุ: ค่าอิทธิพลทุกจำนวนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์เปรียบเทียบ 2 โมเดล โดยโมเดลทั้งสองมีความตรงสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการวิเคราะห์โมเดลที่ 1 เป็นโมเดลที่มีตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระ ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าสถิติ ($\chi^2 = 5.935, df = 2, P\text{-value} = .0514, CFI = 1.000, TLI = 1.000, RMSEA = .007$) และค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 2.967 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และโมเดลที่ 2 เป็นตัวแปรที่มีการตัดการสนับสนุนความเป็นอิสระออกจากโมเดล เพื่อทดสอบว่าโมเดลใดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติ ($\chi^2 = 2.518, df = 1, P\text{-value} = .113, CFI = 1.000, TLI = 1.000, RMSEA = .006$) แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเปรียบเทียบ 2 โมเดลตามเกณฑ์

เกณฑ์ที่ใช้เปรียบเทียบ 2 โมเดลคือ การพิจารณาจากค่าดัชนี Akaike's Information Criterion (AIC) และ Bayesian information criterion (BIC) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบโมเดลโดยมีเกณฑ์คือ ค่า AIC และ BIC จะต้องมิต่ำที่สุด (Joreskog & Sorbom, 1993) และค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) จะต้องมิต่ำที่สุด

จากการผลการวิเคราะห์ทั้ง 2 โมเดล พบว่า โมเดลที่ 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลที่ 1 ในการเป็นตัวแทนของโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขดังตาราง 35 นอกจากนี้พบว่า โมเดลที่ 2 มีเส้นอิทธิพลทุกเส้นสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตมากกว่าโมเดลที่ 1 อีกด้วย

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติเชิงสัมพันธ์ของความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลที่ 1 และโมเดลที่ 2

โมเดล	Chi-square	df	Chi-square/df	AIC	BIC
1	5.935	2	2.967	406485.422	406624.423
2	2.518	1	2.518	321664.182	321759.745

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นด้วยการวิเคราะห์หोภิมานโมเดล สมการเชิงโครงสร้างโดยมีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพล (effect size) ของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

งานวิจัยที่สังเคราะห์คือ งานวิจัยสหสัมพันธ์ ประเภทของงานวิจัยเป็นโมเดลเชิงสาเหตุที่เป็นบทความวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยเป็นบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี ค.ศ. 2007 – 2019 โดยตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือบทความวิจัยต่างประเทศที่ตีพิมพ์เผยแพร่ช่วงปี ค.ศ. 2007 – 2019 (พ.ศ. 2550 – 2562) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์บทความวิจัยเบื้องต้นได้จำนวน 67 เรื่อง ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องตามเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยตามที่คุณวิจัยกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด ประกอบด้วย 1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และ 2) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย โดยเครื่องมือมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย เป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยมีเนื้อหาที่ต้องประเมินประกอบด้วย 10 ส่วน คือ 1) ชื่อเรื่อง ปัญหา และวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันถูกต้องตามหลักการวิจัย 2) นิยามคำศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน 3) เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย 4) การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม 5) การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสม 6) สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล 7) การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม 8) สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง 9) การอภิปรายผลวิจัย และการให้ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน และ 10) คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม

2. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ระดับบทความวิจัย เป็นแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของคุณลักษณะงานวิจัยคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัย จำนวน 6 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้วิจัยใช้สถิติเชิงบรรยายเพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจง ค่าเฉลี่ย ร้อยละของตัวแปรในการวิจัย และวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยผู้วิจัยนำเสนอ 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยและคุณภาพงานวิจัย

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยประกอบด้วย 6 ตัวแปรคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย คณะที่ผลิตงานวิจัย ระดับการศึกษา ขนาดตัวอย่าง ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล จากการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยแต่ละด้านที่นำมาศึกษา พบว่าคุณลักษณะงานวิจัยด้านการตีพิมพ์ โดยปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยมากที่สุดคือ ปี ค.ศ. 2014 มีจำนวน 13 งาน ส่วนด้านคณะที่ผลิตงานวิจัยพบว่า คณะที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ คณะจิตวิทยา มีจำนวน 37 งาน ด้านระดับการศึกษาพบว่า ระดับอุดมศึกษามีจำนวนมากที่สุดมีจำนวน 37 งาน ด้านขนาดตัวอย่างพบว่า บทความที่มีขนาดตัวอย่าง 100-300 คน มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 20 งาน

ส่วนด้านประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ที่วิเคราะห์ด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM มีจำนวนมากที่สุดมีจำนวน 50 งาน และกลุ่มที่ 2 ที่วิเคราะห์ด้วยเทคนิคสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM กักรวมกับวิธีอื่น ๆ จำนวน 17 งาน และด้านดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลพบว่าดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล กลุ่ม 1: ดัชนีสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) มีจำนวนมากที่สุดมีจำนวน 52 งาน คิดเป็นร้อยละ 77.6

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพงานวิจัย

การประเมินคุณภาพงานวิจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ (0= คุณภาพงานวิจัยต่ำ 1= คุณภาพงานวิจัยค่อนข้างต่ำ 2 = คุณภาพงานวิจัยปานกลาง 3= คุณภาพงานวิจัยดี 4= คุณภาพงานวิจัยดีมาก) โดยเนื้อหาที่ประเมินรวมทั้งมด 10 ข้อ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คุณภาพงานวิจัยโดยรวมพบว่า ภาพรวมคะแนนงานวิจัยมีคุณภาพอยู่ในระดับดีถึงดีมาก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุข

1. การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ (publication bias)

การตรวจสอบอคติจากการตีพิมพ์ของแต่ละการศึกษาผู้วิจัยใช้ funnel plot ในการตรวจสอบได้ โดยพิจารณาจากความสมมาตรของ funnel plot ผลจากการตรวจสอบในภาพรวมพบว่า งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ส่วนใหญ่กระจายในสามเหลี่ยมทำให้เกิดความสมมาตรของ funnel plot ในกรณีที่ไม่มีแกนสมมาตรของ funnel plot แสดงถึงภาวะที่เกิดอคติจากการตีพิมพ์ จากการวิเคราะห์ funnel plot ภาพรวมแสดงให้เห็นว่า แนวโน้มการศึกษาที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ทั้ง 67 เรื่องส่วนใหญ่ไม่มีอคติจากการตีพิมพ์

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของขนาดอิทธิพลของงานวิจัย

การวิเคราะห์งานวิจัยที่มีค่าอิทธิพลของงานวิจัยแตกต่างกัน และการรวมผลขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่นำมาศึกษาที่หลายงานนั้น อาจจะทำให้ผลการศึกษามีความแปรปรวนเพิ่มมากขึ้น และส่งผลให้ผลรวมขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกิดความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการประเมินว่ามีความแปรปรวนของผลการศึกษามากเกินกว่าที่จะเกิดขึ้นได้จากความบังเอิญหรือไม่ ด้วยการประเมินว่ามีความต่างแบบกัน (heterogeneity) ระหว่างการศึกษาหรือไม่ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระเมื่อเทียบตามเกณฑ์ และเมื่อแปลผลแล้วพบว่ามีความแตกต่างของงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในตาราง 22 ด้วยเหตุนี้สมเหตุสมผลที่จะพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของแต่ละงานวิจัยของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

3. ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ผลการศึกษาคคุณลักษณะงานวิจัยภาพรวมที่ศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจำนวน 67 เรื่องพบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลงานวิจัยทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวบ่งชี้ทุกตัวสอดคล้องกับเกณฑ์ ด้วยเหตุนี้สมเหตุสมผลที่จะพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของแต่ละงานวิจัยของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุข

จากผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot เพื่อศึกษาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านคือ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย คณะที่ผลิตงานวิจัย ระดับการศึกษาของตัวอย่าง ขนาดของตัวอย่าง ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ด้วย forest plot พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 6 ด้านส่งผลต่อขนาดอิทธิพลความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งมีจำนวนการศึกษา 38 งาน การรู้คุณมีจำนวนการศึกษา 34 งาน ส่วนรูปแบบการเผชิญปัญหามีจำนวนการศึกษา 11 งาน การสนับสนุนทางสังคมมีจำนวนการศึกษา 33 งาน และการสนับสนุนความเป็นอิสระมีจำนวนการศึกษา 18 งาน และเมื่อวิเคราะห์ด้วย forest plot คุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้าน โดยแยกเป็นมิติของตัวแปรอิสระคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคมและการสนับสนุนความเป็นอิสระ พบว่า คุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้าน (6 มิติ) ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .23-.58, .19-.56, .19-.31 .20-.55 และ .20-.47 ตามลำดับ โดยขนาดอิทธิพลของแต่ละตัวแปรอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจะได้รับอิทธิพลจากคุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 3 ด้าน (6 มิติ) แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยการวิเคราะห์ถ้อยนิทานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงของโมเดลที่ 1 โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM โดยมีตัวแปรอิสระคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขได้ร้อยละ 33 และผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ และอิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของปัจจัยทั้ง 5 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลโดยรวม อิทธิพลทางตรง และส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น และการรู้คุณค่าส่งอิทธิพลโดยรวมทางบวก ส่งอิทธิพลทางตรงทางลบ และส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ส่วนการสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยแบ่งเป็นอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมผ่านการสนับสนุนความเป็นอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้รูปแบบการเผชิญปัญหาส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น และการสนับสนุนความเป็นอิสระส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยและวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นโดยได้กรอบแนวคิด MASEM ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นตามกรอบแนวคิดพบว่า ตัวแปรการรู้คุณค่าส่งอิทธิพลทางลบต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎี ผู้วิจัยจึงศึกษาเพิ่มเติมโดยตัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออก เนื่องจากเป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีแนวโน้มที่มีความสัมพันธ์กันกับการรู้คุณค่าจนเกินไป อาจทำให้เกิดปัญหาภาวะที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (multicollinearity) ผู้วิจัยจึงสร้างโมเดลใหม่ขึ้นมาเพื่อเปรียบเทียบกับโมเดลตามกรอบแนวคิด (โมเดลที่ 1) ด้วยการตรวจสอบความตรง และเปรียบเทียบความแตกต่างของโมเดล ผลการวิเคราะห์โมเดลที่สร้างขึ้นใหม่พบว่า ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงของโมเดลที่ 2 ที่มีตัวแปรอิสระคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขได้ร้อยละ 18.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติและอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อ

ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลโดยรวม อิทธิพลทางตรง และส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น และการรู้คุณค่าส่งอิทธิพลโดยรวมทางบวก ส่งอิทธิพลทางตรง และส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ส่วนการสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น โดยแบ่งเป็นอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้รูปแบบการเผชิญปัญหาส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ 2 โมเดล โดยมีเกณฑ์ในการเปรียบเทียบคือ การพิจารณาจากค่าดัชนี Akaike's Information Criterion (AIC) และ Bayesian information criterion (BIC) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบโมเดลโดยมีเกณฑ์คือ ค่า AIC และ BIC จะต้องมียุคต่ำที่สุด (Joreskog & Sorbom, 1993) และค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) จะต้องมียุคต่ำที่สุด จากการผลการวิเคราะห์ทั้ง 2 โมเดลพบว่า โมเดลที่ 2 ที่ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวคือ ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลที่ 1 ในการเป็นตัวแทนของโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น นอกจากนี้พบว่า โมเดลที่ 2 มีเส้นอิทธิพลทุกเส้นสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตมากกว่าโมเดลที่ 1

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายตามประเด็นสำคัญที่ได้วิเคราะห์ และข้อค้นพบเรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข

คุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 3 ด้านที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นประกอบด้วย ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย คณะที่ผลิตงานวิจัย ระดับการศึกษาของตัวอย่าง ขนาดของตัวอย่าง ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล จากนั้นนำคุณลักษณะงานวิจัยมาพิจารณาว่าขนาดอิทธิพลของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยประกอบด้วย 3 คุณลักษณะคือ 1) ด้านการตีพิมพ์ ได้แก่ ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยคือ ปี ค.ศ. 2007-2019 และคณะที่ผลิตงานวิจัย ประกอบด้วย จิตวิทยา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พยาบาลศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอื่น ๆ 2) ด้านเนื้อหาสาระ ได้แก่ ระดับการศึกษาของตัวอย่าง ประกอบด้วย มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา และขนาดของตัวอย่าง และ 3) ด้านวิธีวิทยาการวิจัย ได้แก่ ประเภทของการวิเคราะห์

ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM และดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณา ประกอบด้วย ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010)

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นบทความวิจัยที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ ดังนั้น ในการวิจัยจึงมีการดำเนินการการวิเคราะห์ที่มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ และเป็นระบบ จึงทำให้ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยทั้งหมดนี้มีความเป็นนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ด้านปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยพบว่า งานวิจัยที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 2016 มีอิทธิพลต่อขนาดอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากในช่วงเวลาปี ค.ศ. 2016 (พ.ศ. 2559) เป็นช่วงที่องค์การอนามัยโลกให้ความสำคัญกับการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของประชากรทั้งด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิต สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของไทยฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558) ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพของประชาชน และมีการพัฒนาประเทศเพื่อให้ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้ผลสำรวจของ Brent Centre (Bulman, 2018) ซึ่งเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่นของอังกฤษระบุว่าในช่วงปี ค.ศ. 2013 -2016 วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในลอนดอนช่วงอายุ 10-19 ปีพบว่า วัยรุ่นมีปัญหาชีวิต และการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้น นอกจากนี้วัยรุ่นที่มีช่วงอายุ 14-29 ปี ในพื้นที่อื่น ๆ ของอังกฤษ และเวลส์มีสถิติการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นร้อยละ 24 ทั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญตั้งข้อสังเกตว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพแวดล้อมที่มีความกดดันสูง ความรู้สึกโดดเดี่ยวทำให้วัยรุ่นรู้สึกไม่มีความหวัง ทั้งในเรื่องการศึกษา และโอกาสการทำงาน อีกทั้งยังประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความผิดปกติของการทานอาหาร ซึ่งสัมพันธ์กับภาวะของสุขภาพกาย และจิตใจ จากผลการสำรวจดังกล่าวอาจจะทำให้นักวิจัยต่างประเทศให้ความสนใจ และทำการศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น และปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจจะทำให้นักวิจัยทำการวิจัยในช่วงเวลานี้ และทำให้มีการตีพิมพ์บทความวิจัยในปี ค.ศ. 2016 มีจำนวนมากกว่าปีอื่น ๆ ส่งผลทำให้ผลการวิจัยสูงขึ้น และส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 5 ตัวแปรต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุด

ในกรณีนี้ จิริยา ชื่นศิริมงคล (2553) พบว่า ผลการวิจัยจะมีค่าเพิ่มขึ้นตามจำนวนปี พ.ศ. ที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากทำให้มีวิธีการวิเคราะห์ และเทคนิคการวิเคราะห์ใหม่ ๆ นักวิจัยมีความรู้เกี่ยวกับตัวแปร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น ทำให้สามารถตัดตัวแปรแทรกซ้อนได้มากขึ้น และความคลาดเคลื่อนของงานวิจัยลดน้อยลง อีกทั้งการสร้างเครื่องมือจะมีความตรงกว่ามากกว่า

ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัยปีที่ผ่านมา นักวิจัยได้พยายามปรับปรุงคุณภาพงานวิจัยให้มีความเที่ยง และความตรง ทำให้ผลการวิจัยมีค่าสูงขึ้น สามารถวัดสิ่งที่ต้องการศึกษาได้ชัดเจนขึ้น และส่งผลให้ขนาดอิทธิพลมีค่าสูงขึ้น

ผลการวิเคราะห์ด้านคณะที่ผลิตงานวิจัยพบว่า คณะจิตวิทยาส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องมาจากการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะต่าง ๆ ในทางเชิงจิตวิทยาเป็นกระบวนการสร้างเครื่องมือในการวัดที่ทำให้แน่ใจว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถวัดเป้าหมายที่ต้องการจริง ๆ (สันทัต พรประเสริฐมานิต, 2006) และส่วนใหญ่แล้ว คณะจิตวิทยาจะใช้เครื่องมือการวัดความอยู่ดีมีสุขที่ออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดเพื่อประเมินคุณลักษณะภายใน โดยเครื่องมือที่ใช้วัดมีความตรง สามารถวัดอารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมได้ครอบคลุม จึงอาจทำให้ผลการวิจัยของคณะจิตวิทยาส่งผลต่อขนาดอิทธิพลสูงกว่าคณะอื่น ๆ

ในกรณีนี้ Lin และ Yeh (2006) และ Karlsen, Dybdahl และ VittersØ (2006) พบว่า คณะจิตวิทยาสร้างเครื่องมือวัดความอยู่ดีมีสุขที่ส่วนใหญ่เป็นความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (construct validity) ที่เครื่องมือนั้นสามารถวัดพฤติกรรม และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามหลักการของทฤษฎี สามารถอธิบายความหมายของสิ่งที่จะวัดได้อย่างครบถ้วนในทุกมิติ เช่น นิยามของตัวแปร แบบแผนการวิจัย ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นตัวอย่างของประชากรทั้งหมดที่นักวิจัยต้องการจะวัดสิ่งนั้น เป็นต้น ซึ่งการสร้างเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และการให้เหตุผลโดยการนำความรู้พื้นฐาน คำอธิบาย คำนิยามที่เป็นจริงมาประกอบเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของนิยาม และตัววัดต่าง ๆ ได้นั้น ทำให้สามารถนิยาม และอธิบายเนื้อหาได้ครบถ้วน เนื่องจากเครื่องมือมีความตรงเชิงโครงสร้างที่ดีจะส่งผลให้ผลการวิจัยสูงขึ้น อีกทั้งคณะจิตวิทยามีการนิยามตัวแปรความอยู่ดีมีสุขตามแนวคิด ทฤษฎีได้ครอบคลุมหลายมิติ และชัดเจน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ได้ข้อสรุปว่า เครื่องมือการวัด และนิยามตัวแปรของคณะจิตวิทยาอาจส่งผลให้ขนาดอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 5 ตัวแปรต่อความอยู่ดีมีสุขมีขนาดอิทธิพลมากกว่าคณะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ด้านระดับการศึกษาของตัวอย่างพบว่า คุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ตัวอย่างที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 5 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น เนื่องจากงานวิจัยที่ใช้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เป็นวัยที่ต้องเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ การได้รับอิทธิพลมาจากบุคคลอื่น ๆ หรือสิ่งแวดล้อมมากกว่าวัยอื่น ๆ (กนกวรรณ ทองคำสิง, 2552; ขวัญจิต มหาภคิตคุณ, 2559) และเป็นวัยที่อยู่ช่วงอายุประมาณ 17-19 ปี ซึ่งเป็นช่วงปรับเปลี่ยนการเรียนในระดับมัธยมศึกษาสู่การเรียนระดับอุดมศึกษา (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2538) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยา

ชินศิริมงคล (2553) ศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านเด็ก และครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของเด็กด้วยเอ็มเอเอสอีเอ็มพบว่า คุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 492 หน่วย (ร้อยละ 24.02) มีอิทธิพลต่อผลการวิจัย และขนาดอิทธิพล นอกจากนี้ งานวิจัยของวัยญา ยิ้มยวน (2547) ที่ได้ศึกษาการวิเคราะห์ทอภิมานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคิดวิจารณ์พบว่าคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอิทธิพลต่อผลการวิจัยเช่นกัน ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นคุณลักษณะระดับการศึกษาของตัวอย่างที่เป็นมัธยมศึกษาตอนปลายทำให้งานวิจัยที่ใช้ระดับการศึกษานี้มีผลต่อผลการวิจัย และขนาดอิทธิพล

ผลการวิเคราะห์ด้านขนาดของตัวอย่างพบว่า ขนาดของขนาดตัวอย่างเป็นคุณลักษณะงานวิจัยประการหนึ่งส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น เนื่องจากในกรณีที่งานวิจัยใช้ตัวอย่างขนาดเล็กเกินไปอาจจะทำให้ไม่สามารถหาข้อสรุปของข้อมูลตัวอย่าง และประชากรได้ครบถ้วน และเสี่ยงต่อการที่ผลการวิจัยมีโอกาสความคลาดเคลื่อนมาก ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมและเพียงพอเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จของการวิจัย (สุรเมศวร์ ฮาซิม, 2551) ส่วนในกรณีที่งานวิจัยที่ใช้ตัวอย่างจำนวนมากนั้นจะทำให้นักวิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจะทำให้ครอบคลุมกว่างานวิจัยที่ใช้ขนาดตัวอย่างที่น้อย และการใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างใหญ่จะมีโอกาสเกิดความคลาดเคลื่อนน้อย เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างใหญ่ให้ข้อมูลที่เที่ยงตรง การคำนวณทางสถิติมีความถูกต้องมากกว่ากลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างยังมีขนาดใหญ่มากเท่าใดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มจะลดน้อยลง Kerlinger (1972 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ดังนั้น ขนาดตัวอย่างจึงเป็นคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้ขนาดอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นสูงขึ้น เมื่อขนาดตัวอย่างมากขึ้น ย่อมทำให้เกิดความแปรปรวนลดลงส่งผลให้ผลการวิจัย และขนาดอิทธิพลเพิ่มสูงขึ้นด้วย

ผลการวิเคราะห์ด้านประเภทการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คุณลักษณะงานวิจัยที่วิเคราะห์ และรายงานผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และ SEM ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลของแต่ละปัจจัยต่าง ๆ ต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ซึ่งงานวิจัยที่รายงานผลการวิเคราะห์ด้วย 3 สถิติประเภทนี้จะส่งผลต่อขนาดอิทธิพลปัจจัยต่าง ๆ มากที่สุด ในการรายงานวิจัยงานที่เป็น SEM นั้น การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายมีความสำคัญที่ทำให้นักวิจัยทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ อีกทั้งในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยสหสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) ดังนั้น งานวิจัยต่าง ๆ ที่ทำการวิเคราะห์ SEM จึงต้องรายงานค่าสหสัมพันธ์มาด้วย นอกจากนี้งานวิจัยที่วิเคราะห์ด้วย 3 สถิตินี้สามารถอธิบายถึงข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย ความสัมพันธ์ของตัวแปร สามารถวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน และมีตัวแปรที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน และเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถวิเคราะห์ตัวแปรได้ครั้งละหลาย ๆ ตัวแปรไปพร้อมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา ชินศิริมงคล (2553) พบว่า

คุณลักษณะงานวิจัยประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูลที่วิเคราะห์ด้วย สถิติบรรยาย และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์จะส่งผลกระทบต่อขนาดอิทธิพล ทำให้วิเคราะห์ตัวแปรครั้งละหลาย ๆ ตัวแปรพร้อมกัน จึงให้ข้อค้นพบที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง ทำให้งานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลมีผลการวิจัยสูง และทำให้ขนาดอิทธิพลสูงขึ้นด้วย

ผลการวิเคราะห์ดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลพบว่า งานวิจัยที่รายงานผลดัชนีที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสอดคล้องตามหลักของ Hair และคณะ (2010) ส่งผลให้ขนาดอิทธิพลสูงขึ้น เนื่องจากหลักดัชนีของ Hair และคณะ (2010) เป็นที่นิยมใช้รายงานอย่างแพร่หลายสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องกลมกลืนของข้อมูลเชิงประจักษ์

2. อิทธิพลของความฉลาดความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

ในการอภิปรายตอนนี้ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการเชิงโครงสร้างโมเดลที่ 2 และการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง และข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการเชิงโครงสร้างของความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระที่มีอิทธิพลต่อของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น พบว่าโมเดลที่ 1 มีผลการวิเคราะห์บางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับทฤษฎีคือ ตัวแปรการรู้คุณส่งอิทธิพลทางลบต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ภายหลังจากการวิเคราะห์ก็ยังไม่สามารถปรับโมเดลให้ผลการวิเคราะห์เปลี่ยนไปจากเดิมได้ เนื่องจากว่าเมื่อปรับโมเดลให้ค่าพารามิเตอร์เส้นอิทธิพลของการรู้คุณที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเป็นค่าบวกก็จะทำให้เส้นอิทธิพลของการสนับสนุนความเป็นอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมีค่าติดลบซึ่งขัดแย้งกับทฤษฎี ในขณะที่เมื่อปรับค่าพารามิเตอร์เส้นอิทธิพลของการสนับสนุนความเป็นอิสระที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นตามคำแนะนำของโปรแกรมแล้วก็จะทำให้ค่าอิทธิพลของการรู้คุณที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นยังติดลบซึ่งจะขัดแย้งกับทฤษฎีเช่นเดียวกัน

ดังนั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรคู่นี้จะพบว่า ตัวแปรทั้งคู่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงจึงสันนิษฐานว่า อาจเกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) ระหว่างตัวแปรการรู้คุณ และตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเมื่อมีตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระอยู่ในโมเดลพบว่า ตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์สูงกับตัวแปรการรู้คุณจะเห็นได้จากตาราง

เมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pool correlation matrix) ซึ่งการรู้คุณกับการสนับสนุนความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเท่ากับ .637 ผู้วิจัยจึงพิจารณาตัดตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งออก เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2551; อุทัยวรรณ สายพัฒนา และ ฉัตรศิริปิยะพิมลสิทธิ์, 2547) โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกตัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออก

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์งานวิจัยการวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างตามหลักเทคนิคของ Cheung ซึ่งในกระบวนการวิเคราะห์ทางสถิติที่มีข้อมูลเป็นเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pool correlation matrix) ที่ได้จากการสังเคราะห์ตารางสหสัมพันธ์รวมของงานวิจัยที่แตกต่างกันหลาย ๆ งานวิจัยแต่เป็นแนวคิดตัวแปรที่เป็นเรื่องเดียวกัน (อวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง, 2559) ดังนั้น ข้อมูลในการวิเคราะห์ครั้งนี้จึงเป็นการรวมเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของแต่ละงานวิจัยซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM อาจทำให้การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอาจไม่เป็นตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษางานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการวิเคราะห์ MASEM มีการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นทุติยภูมิ ในกรณีนี้ Ratchatranon (2014) อธิบายว่า ข้อมูลทุติยภูมิเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบเอกสารหรือสื่อต่าง ๆ เช่น วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สถิติหรือรายงาน และเป็นข้อมูลผลการวิจัย (research findings) ที่ได้มีการศึกษาค้นคว้ามาก่อนหน้านี้ โดยผ่านการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลอย่างรอบคอบหรืออาจมีการใช้หลักวิทยาศาสตร์ช่วยในการสำรวจซ้ำก็จัดได้ว่าเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในอดีตนั้น อาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยใหม่ที่นักวิจัยกำลังจะศึกษา (Thamma, Wongbangpho, Thammaprateep, Ngamchanphli, Srianurakwong & Ngamchanphli, 2009; Churchill & Lacobucci, 2002) และนอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยหลาย ๆ งาน ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเช่นนี้อาจไม่เหมือนกันโดยสมบูรณ์ กล่าวคือ ถึงแม้ว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์มาจากตัวแปรที่มีนิยามหรือความหมายเดียวกัน แต่อาจมีรายละเอียดแตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการประมาณค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์อาจส่งผลหรือทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษาเกิดปัญหาความสัมพันธ์กันสูงหรือคลาดเคลื่อนจากที่ควรจะเป็น ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจไม่สอดคล้องกับทฤษฎีทุกประการ ในกรณีนี้ผู้วิจัยจึงต้องวิเคราะห์เปรียบเทียบโมเดล และปรับโมเดลเพื่อดูว่าโมเดลใดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ (Tarka, 2018)

นอกจากนี้การใช้เทคนิค MASEM ในการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง นักวิจัยควรหาทางเลือกโดยทำโมเดลแข่งขันเพื่อให้ได้โมเดลที่ดีที่สุดที่มีความเหมาะสมกับข้อมูลจริงที่ใช้ในการวิเคราะห์ และไม่ขัดแย้งกับทฤษฎี จากการศึกษาครั้งนี้เมื่อวิเคราะห์โมเดลที่มีตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระอยู่ในโมเดลพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระส่งอิทธิพลทางลบต่อตัวแปรตัวอื่น ๆ ที่อยู่ในโมเดล และทำให้ตัวแปรการรู้คุณส่ง

อิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเป็นลบ ด้วยเหตุนี้จึงเลือกผู้วิจัยจึงพิจารณาตัดตัวแปร การสนับสนุนความเป็นอิสระออก และเมื่อตัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออกทำให้ส่งผลกระทบต่อโมเดลน้อยกว่าตัดตัวแปรอื่น ๆ ออก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอโมเดลที่ 2 ซึ่งเมื่อตัดตัวแปร การสนับสนุนความเป็นอิสระออกแล้วทำให้โมเดลสอดคล้องกับทฤษฎี และเป็นโมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลที่ 1 จากผลการวิเคราะห์ และข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำเสนอการอภิปรายผลการวิเคราะห์เป็นโมเดลที่ 2

2.2 ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

จากผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น พบว่า ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเท่ากับ .247 และส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขเท่ากับ .213 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถทางอารมณ์ที่จะช่วยให้วัยรุ่นดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ การรู้จักเข้าใจอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่นรวมถึงความสามารถที่จะควบคุมอารมณ์ ใช้ความสามารถทางอารมณ์ สามารถที่จะปรับตัว ปรับอารมณ์ให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดีและถูกกาลเทศะ (อุษณีย์ โพธิสุข, 2542) นอกจากนี้ ปิยะวรรณ เลิศพานิช (2547) และ Goleman (1995) อธิบายว่า การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เป็นกระบวนการส่งเสริมให้วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีความอยู่ดีมีสุข โดยใช้แนวคิดจิตวิทยา แนวคิดศาสนา แนวคิดสังคม และแนวคิดผสมผสาน ในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ และการเรียน ในกรณีนี้งานวิจัยของ Ohm (1998) ซึ่งได้ทำการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีจะทำให้วัยรุ่นประสบผลสำเร็จในการเรียน และประสบผลสำเร็จในชีวิต ซึ่งส่งผลให้วัยรุ่นมีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นจึงเป็นส่วนช่วยพัฒนา และส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผลสอดคล้องกับ Geng (2018) ที่ได้ทำการวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า วัยรุ่นที่มีมีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะสามารถประเมินอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่นได้ดี สามารถที่จะควบคุมจัดการกับความรู้สึกรหรือภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กระตุ้นเตือนตนเองให้มีความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันตนเองเพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ทำให้เกิดความฉลาดทางอารมณ์ ส่งผลให้ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความอยู่ดีมีสุข และส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .25 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หากวัยรุ่นมีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะเพิ่มความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Kong, Zhao และ You (2012) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับ

ความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุข และนอกจากนี้ Liu, Wang และ Lü (2012) ศึกษาคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความอยู่ดีมีสุข และส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ Wang, Zou, Zhang และ Hou (2019) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นแนวคิดของการรับรู้ทางอารมณ์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของความฉลาดทางอารมณ์ คุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์เป็นตัวแปรทำนายความอยู่ดีมีสุขที่มีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า อิทธิพลเชิงบวกของความฉลาดทางอารมณ์ที่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิต และอารมณ์เชิงบวกซึ่งเป็นองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขจะส่งอิทธิพลจะทำให้เกิดความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้นหลักฐานเชิงประจักษ์เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า การที่วัยรุ่นจะมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้นหรือไม่อย่างไรนั้น ปัจจัยหลักมาจากความฉลาดทางอารมณ์คือ วัยรุ่นสามารถประเมินอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์ และใช้อารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

นอกจากนี้ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหาที่มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .0051 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข (กรมสุขภาพจิต, 2552) วัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีจะเป็นคนที่อารมณ์ดี เมื่อประสบปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ จะสามารถใช้กลไกในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม (ลัดดา แสนสีหา, เลอลักษณ์ แทนเกษม และ ธิรณันท์ พัวพันธ์พงศ์, 2018) ในกรณีนี้งานวิจัยของ กรวิดา ศรีสุภา (2547) อธิบายว่า หากวัยรุ่นมีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีจะเป็นปัจจัยปกป้องที่สำคัญที่ทำให้วัยรุ่นไม่เกิดปัญหา สามารถเผชิญปัญหาได้โดยพบว่า วัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะส่งผลให้พฤติกรรมก้าวร้าว และการใช้ความรุนแรงในนักเรียนวัยรุ่นลดลง ดังนั้น การพัฒนาหรือการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ในวัยรุ่น จึงมีความสำคัญและเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันแก้ไข และลดปัญหาในวัยรุ่น (ปิยธิดา เลื่อนพลับ และ ฉันทนา กล่อมจิต, 2550; ปิยะวรรณ เลิศพานิช, 2547) ส่งผลให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น ในกรณีนี้ Zeidner, Matthews และ Shemesh (2016) พบว่ารูปแบบการเผชิญปัญหาเกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่น และความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหาที่มีอิทธิพลเท่ากับ .135 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหา

ความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลเท่ากับ .0304 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากวัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์จะสามารถเข้าใจอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่นได้ดี สามารถอยู่ร่วมกับสังคม และจะแสดงออกด้วยอารมณ์ พฤติกรรมที่เหมาะสม วัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์จะเป็นคนที่อารมณ์ดี จิตใจดี ย่อมทำให้ผู้อื่นอยากจะช่วยเหลือ และสนับสนุนมากขึ้น อีกทั้งวัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์ระดับสูงขึ้นไปจะได้รับการสนับสนุนทางสังคม และมีเครือข่ายทางสังคมมากขึ้น (Geng, 2018) ซึ่งการได้รับการสนับสนุนทางสังคม เช่น การได้รับคำปรึกษา การช่วยเหลือด้านการบริการ และสิ่งของจากครอบครัว เพื่อน และการได้รับสวัสดิการทางสังคม การสนับสนุนสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความอยู่ดีมีสุขทั้งทางกาย และจิตใจส่งผลให้มีความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น (Koydemir, Şimşek, Schütz & Tipandjan, 2013) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kong, Ding และ Zhao (2015) พบว่า การสนับสนุนทางสังคมเกี่ยวข้องกับความสุขของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการสนับสนุนทางสังคม เช่นเดียวกับ Zeidner และ Matthews (2016) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และความอยู่ดีมีสุข โดยมีตัวแปรส่งผ่านเป็นการสนับสนุนทางสังคม พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม หากวัยรุ่นมีความฉลาดทางอารมณ์ที่สูงจะทำให้เข้าใจมุมมองทางสังคม และได้รับการสนับสนุนจากสังคมมากขึ้นส่งผลให้มีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ Malinauskas และ Malinauskiene (2018) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่านของการการสนับสนุนทางสังคม ความฉลาดทางอารมณ์ และความอยู่ดีมีสุข พบว่าการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ ต่อความอยู่ดีมีสุข และความฉลาดทางอารมณ์ส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการสนับสนุนทางสังคมมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .042 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลักฐานเชิงประจักษ์เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นจะมีความอยู่ดีมีสุขหรือไม่อย่างนั้น ครอบครัว เพื่อน และการได้รับสวัสดิการทางสังคมมีส่วนสำคัญที่จะทำให้วัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งส่งผลให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น เนื่องจากวัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์นั้นจะสามารถเข้าใจอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่นได้ดี เมื่ออยู่ร่วมกับสังคมจะแสดงออกด้วยอารมณ์ และพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การมีอารมณ์ดี จิตใจดี ย่อมทำให้บุคคลอื่นอยากจะช่วยเหลือสนับสนุนมากขึ้นส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นให้เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

2.3 ปัจจัยการรับรู้คุณค่าที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

จากผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ปัจจัยการรับรู้คุณค่าส่งอิทธิพลโดยรวมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .244 และมีอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .105 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการที่วัยรุ่นมีการรับรู้คุณค่าซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเชื่อมโยงกับคุณค่าด้านคุณธรรมจริยธรรม ถือเป็นคุณธรรมที่สำคัญของมนุษย์ จะทำให้วัยรุ่นเห็นคุณค่าในตนเอง เห็นคุณค่าผู้อื่น เห็นคุณค่าของเวลา และได้รับการใส่ใจจากผู้อื่น (Lazarus & Lazarus, 1994; McCullough, Emmons & Tsang, 2001) ซึ่งวัยรุ่นที่มีการรับรู้คุณค่าจะแสดงออกมาด้วยความสำนึกขอบคุณ หากมีการรับรู้คุณค่าสูงจะมีความรู้สึกที่ดีต่อโลก และชีวิตส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความอยู่ดีมีสุข ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์จากงานวิจัยของ Lin และ Yeh (2014) พบว่า การรับรู้คุณค่าส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .43 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Sun และ Kong (2013) ได้ทำการวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุของอิทธิพลของการรับรู้คุณค่าต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นตอนปลายพบว่า การรับรู้คุณค่าส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้ Jiang, Sun, Liu และ Pan (2016) ค้นพบว่า การรับรู้คุณค่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความอยู่ดีมีสุข และส่งอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขในวัยรุ่นตอนปลาย จากหลักฐานเชิงประจักษ์แสดงให้เห็นว่า การที่วัยรุ่นจะมีความอยู่ดีมีสุขหรือไม่อย่างนั้น ปัจจัยการรับรู้คุณค่าเป็นส่วนที่ทำให้วัยรุ่นรู้จักการเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น เห็นคุณค่าของเวลา และได้รับการใส่ใจจากผู้อื่น แม้ว่าจะมีอิทธิพลที่น้อยกว่าปัจจัยอื่น ๆ แต่การรับรู้คุณค่ามีความสำคัญทางจิตใจที่ครอบคลุม ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นควรปลูกฝังอยู่ตลอดเวลา ให้วัยรุ่นได้ซึมซับเพื่อแสดงออกด้วยความขอบคุณ และพฤติกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสมจนเป็นผู้ใหญ่ที่ดี และมีความอยู่ดีมีสุขต่อไป

นอกจากนี้การรับรู้คุณค่าส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหาโดยมีอิทธิพลเท่ากับ .0665 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขเมื่อศึกษาโดยทำการวิเคราะห์อิทธิพลส่งผ่านของปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาไปยังความอยู่ดีมีสุขพบว่า การส่งเสริม และพัฒนาให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขที่ดีขึ้นนั้นครอบคลุม ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นควรให้ความสำคัญกับการรับรู้คุณค่า เช่น การส่งเสริมให้วัยรุ่นเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รู้จักขอบคุณเมื่อได้รับความใส่ใจจากผู้อื่น และรู้จักคุณค่าของเวลา การปลูกฝังให้วัยรุ่นมีการรับรู้คุณค่านั้นเป็นสิ่งที่ดีงามทางจิตใจ สามารถแสดงพฤติกรรมออกมาด้วยความสำนึกขอบคุณ ในกรณีนี้ McCullough, Emmon และ Tsang (2002) พบว่า การรับรู้คุณค่าเป็นความรู้สึกขอบคุณที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์เชิงบวก ผู้ที่มีความกตัญญูรับรู้คุณค่ามากจะมีจำนวนของสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกขอบคุณในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งมาก และเนื่องจากการรับรู้คุณค่าเป็นอารมณ์เชิงบวก ตามทฤษฎีแล้วนั้นอารมณ์เชิงบวกจะเอื้อต่อการเรียน การทำงาน และเผชิญปัญหา จัดการกับปัญหาได้ดีขึ้น และเพิ่มความอยู่ดีมีสุขได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lin และ Yeh (2014) ได้ศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างการรู้คุณ รูปแบบการเผชิญปัญหา และความอยู่ดีมีสุขในตัวอย่างนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า การรู้คุณยังส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขโดยมีตัวแปรส่งผ่านเป็นรูปแบบการเผชิญปัญหา มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .177 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จากที่กล่าวมาข้างต้น วัยรุ่นจะมีความอยู่ดีมีสุขหรือไม่นั้น ปัจจัยการรู้คุณมีส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นเพิ่มขึ้น

การรู้คุณส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการสนับสนุนทางสังคมโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .0736 เนื่องจากการรู้คุณส่งอิทธิพลผ่านการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขทางบวกนั้น เพราะการสนับสนุนทางสังคมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญกับความอยู่ดีมีสุข หากวัยรุ่นได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากคนรอบข้าง เช่น เพื่อน ครอบครัว และการได้รับสวัสดิการทางสังคม โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ใช้ชีวิตอยู่ที่โรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ หากได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนในทางที่ดีจะส่งผลให้สามารถเรียน และทำกิจกรรมในโรงเรียนได้ดี หากได้รับการสนับสนุน คำแนะนำปรึกษา และช่วยเหลือสิ่งต่าง ๆ จากครอบครัวจะช่วยให้วัยรุ่นสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข (Watkins, 2004) ในกรณีนี้ Chen (2015) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการรู้คุณ และความอยู่ดีมีสุขพบว่าการรู้คุณเป็นสิ่งที่ดีที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุข และเมื่อวิเคราะห์เป็นตัวแปรส่งผ่านพบว่า การรู้คุณส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการสนับสนุนทางสังคมโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kong, Ding และ Zhao (2015) พบว่า การรู้คุณ การสนับสนุนทางสังคม และความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กัน การรู้คุณเป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยาทางบวกที่เชื่อมต่อกับความอยู่ดีมีสุข และการรู้คุณส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการสนับสนุนทางสังคม จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ปัจจัยการรู้คุณส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขผ่านการสนับสนุนทางสังคมจะส่งผลให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ในผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lin (2014) พบว่า วัยรุ่นที่มีการรู้คุณ จะแสดงความรู้สึกสำนึกขอบคุณเสมอทำให้วัยรุ่นที่มีการรู้คุณจะได้รับความช่วยเหลือ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านต่าง ๆ และได้รับสวัสดิการทางสังคมในระดับที่สูงขึ้น ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีค่าส่งผลให้ให้ความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น (Ga-bert Quillen et al., 2011; Gillham, 2011; Myers, 2000; Schwarzer & Knoll, 2007; Watkins, 2014) อีกทั้งการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าความอยู่ดีมีสุขนั้นเกี่ยวข้องกับคุณภาพของมิตรภาพ และการเชื่อมต่อทางสังคมของแต่ละบุคคล (Sarason & Sarason, 2009; Myers 2000) การแสดงออกถึงการรู้คุณอาจจะส่งผลให้เกิดการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งจะช่วยให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นในระยะยาว

2.4 ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

จากผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขเท่ากับ .141 เนื่องจากการพัฒนาการด้านสังคมของวัยรุ่นนอกเหนือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองแล้ว เพื่อนจะเริ่มเข้ามามีบทบาท และมีอิทธิพลมากขึ้น (กรรณา อารีพันธ์, 2550) นอกจากนี้วัยรุ่นยังมีเครือข่ายทางสังคมที่มากขึ้นด้วยเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า การปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนในสังคมจะมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่นอาจทำให้เกิดความสงสัย ความวิตกกังวล และความกลัว (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2553) วัยรุ่นจึงต้องมีการแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้างเพื่อลดความคับคั่งข้องใจ และการสนับสนุนทางสังคมยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างการมีอยู่ดีมีสุข ซึ่งจะนำไปสู่การปรับตัวส่งผลให้เกิดความประสบความสำเร็จในชีวิต (Mohr, Gelso & Hill, 2005) ด้วยเหตุนี้การสนับสนุนทางสังคมจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

การที่วัยรุ่นจะมีความอยู่ดีมีสุขนั้น ครอบครัว ผู้ปกครอง เพื่อน ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนช่วยเหลือในทรัพยากรด้านต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นที่ได้รับแรงสนับสนุนเกิดความรู้สึกผูกพัน วัยรุ่นจะเชื่อว่ามีคนยังรัก เกิดการมองเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้วัยรุ่นรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจะส่งผลทำให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้น ในกรณีนี้ Positive Youth Psychology (2011) พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูงจะทำให้วัยรุ่นเข้มแข็ง ซึ่งความเข้มแข็งนั้นจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางบวกกับความอยู่ดีมีสุข ในทางกลับกันวัยรุ่นที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มของการเข้าสู่ภาวะซึมเศร้าได้ นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gülaçti (2010) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมกับความอยู่ดีมีสุขโดยทำการวิจัยกับนักศึกษาพบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การสนับสนุนจากครอบครัว สามารถใช้ทำนายความอยู่ดีมีสุขได้มากที่สุดร้อยละ 18 ในขณะที่การสนับสนุนจากคนพิเศษ และกลุ่มเพื่อนไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ Petito และ Cummins (2000) ได้ทำการวิจัยความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นตอนต้น พบว่า วัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูสนับสนุนจากครอบครัวจะทำให้วัยรุ่นเกิดความอยู่ดีมีสุข ฉะนั้นการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ครอบครัว และเพื่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้วัยรุ่นเกิดความอยู่ดีมีสุขได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Mota และ Matos (2015) พบว่า การสนับสนุนทางสังคม และความสัมพันธ์ของครูสถาบันการศึกษากับนักเรียนวัยรุ่นนั้นจะส่งเสริมให้วัยรุ่นสามารถพัฒนาตนเอง และทำให้วัยรุ่นสามารถเผชิญปัญหา และปรับตัวได้ดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือของผู้ใหญ่จะส่งผลให้วัยรุ่นมีความอยู่ดีมีสุขโดยการสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .37 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.5 ปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

จากผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นพบว่า ปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .116 ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางชีวิตที่เจริญเติบโตจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมซึ่งนับว่าเป็นวิกฤติช่วงหนึ่งของชีวิตที่จะต้องเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ วัยรุ่นจะพยายามต่อสู้เพื่อเผชิญกับสภาวะดังกล่าวอย่างเต็มที่เพื่อไม่ให้ตนเองเกิดความเครียดหรือเพื่อลดความรุนแรงของความรู้สึกเครียด ซึ่งเรียกว่าเป็นรูปแบบการเผชิญปัญหา ประกอบด้วย การมุ่งจัดการกับปัญหา และมุ่งจัดการกับอารมณ์ หากวัยรุ่นสามารถจัดการกับปัญหาได้จะทำให้เกิดความอยู่ดีมีสุข ข้อค้นพบดังกล่าวกับการศึกษางานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Odaci และ Cikrikci (2012) อธิบายว่า รูปแบบการเผชิญปัญหา ความพึงพอใจในชีวิต และความอยู่ดีมีสุขมีความสัมพันธ์กันในตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัย และรูปแบบการเผชิญปัญหาสัมพันธ์ทางบวกกับความอยู่ดีมีสุข นอกจากนี้ เปรมพร มั่นเสมอ (2545) และ Saha, Huebner, Hills, Malone & Valois (2014) พบว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาแบบการมุ่งจัดการกับปัญหาจะสามารถทำนายความพึงพอใจ และความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Monart และ Lazarus (1978) และ Carver, Scheier และ Weintraub (1989) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเผชิญปัญหาเป็นกลไกทุกอย่างที่วัยรุ่นใช้เพื่อรักษาภาวะสมดุลทางจิตใจ รวมทั้งการใช้กระบวนการทางจิตใจในการลดความตึงเครียด เช่น การเจ็บป่วย การสูญเสีย และการถูกคุกคาม สิ่งเหล่านี้ถือเป็นภาวะเครียดซึ่งทำให้วัยรุ่นต้องการโต้ตอบโดยการหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อขจัดหรือบรรเทาเหตุการณ์ที่ตึงเครียดนั้นให้เกิดความสมดุลภายในตนเอง และระหว่างบุคคล วัยรุ่นสามารถปรับตัว และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งจัดเป็นวิธีการเผชิญความเครียดที่มีประสิทธิภาพ หากมีการเผชิญปัญหาที่เหมาะสมจะทำให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคม และมีความอยู่ดีมีสุขที่ดีต่อไปได้ (Lazarus & Folkman, 1984)

ในงานวิจัยของ Zeidner และ Matthews (2016) พบว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาส่งผลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขมีอิทธิพลเท่ากับ .05 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ Rodri' guez, Moral, Segui และ Gala' n (2014) พบว่า รูปแบบการเผชิญปัญหาส่งผลอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขมีอิทธิพลเท่ากับ .687 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยวัยรุ่นที่เผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นที่ปัญหาจะเป็นการทำนายเชิงบวก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของความอยู่ดีมีสุข ในขณะที่การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นอารมณ์จะเป็นการทำนายเชิงลบความอยู่ดีมีสุข ผลการศึกษาที่ได้แสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นจะมีความอยู่ดีมีสุขได้นั้น ปัจจัยรูปแบบการเผชิญปัญหาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้วัยรุ่นสามารถเผชิญปัญหา และรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด มุ่งจัดการไปที่ปัญหา และมุ่งจัดการไปที่อารมณ์ได้เป็นอย่างดี

3. การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยการวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

จากการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของงานวิจัยทั้งหมด 67 เรื่อง พบว่า การวิเคราะห์โมเดล ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยเทคนิค MASEM ทำให้ได้ข้อสรุปความรู้เชิงลึกซึ่งได้จากการสังเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อค้นพบจากงานวิจัยที่แตกต่างกันหลาย ๆ งาน ผลการวิเคราะห์จึงได้ค่าประมาณการที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังทำให้ได้ข้อค้นพบใหม่เนื่องจากการใช้เทคนิค MASEM ในการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเป็นการใช้ข้อมูลทุติยภูมิทำให้ตัวอย่างวิจัยที่นำมาวิเคราะห์จึงมีลักษณะที่ครอบคลุม เป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมายที่ศึกษาได้ดี และมีจำนวนตัวอย่างที่เพิ่มขึ้นทำให้ผลการวิเคราะห์มีความครอบคลุม แต่อย่างไรก็ตามการใช้เทคนิค MASEM ในการวิเคราะห์ก็ยังมีข้อควรระวังในเรื่องการคัดเลือกงานวิจัย และการทำเมทริกซ์สหสัมพันธ์รวม (pool correlation matrix) ระหว่างตัวแปรที่ต้องเตรียมข้อมูลอย่างรอบคอบ หากการคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เกิดความผิดพลาดหรือมีกระบวนการที่ไม่น่าเชื่อถือ อาจส่งผลทำให้ข้อค้นพบที่ได้เกิดความคลาดเคลื่อนได้

ในการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบคือ ผลการวิเคราะห์การสร้างและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรอิสระส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข พบว่า ตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระกับตัวแปรการรู้คุณเมื่ออยู่ร่วมกันจะเกิดความสัมพันธ์กันสูง และตัวแปรการรู้คุณส่งอิทธิพลทางลบต่อความอยู่ดีมีสุข ซึ่งจะทำให้โมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบโมเดล 2 โมเดลคือ โมเดลที่มีตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระ (โมเดลที่ 1) และโมเดลที่ไม่มีตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระ (โมเดลที่ 2) โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ ค่า AIC และ BIC และความสอดคล้องกับทฤษฎี เนื่องจากในการวิเคราะห์ MASEM นักวิจัยควรทำการวิเคราะห์ SEM ตามกรอบแนวคิดเชิงบูรณาการที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นที่ยังไม่มีข้อค้นพบหรือไม่ได้ผ่านการทดสอบจากการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ นักวิจัยที่ใช้เทคนิค MASEM ในการวิเคราะห์ SEM ควรตรวจสอบความเหมาะสมของกรอบแนวคิดที่พัฒนาขึ้นทั้งในทางทฤษฎี และในทางปฏิบัติ โดยการวิเคราะห์และทดสอบความเป็นไปได้ของ SEM ที่ผู้วิจัยคาดการณ์หรือพัฒนาขึ้นด้วยการทำโมเดลแข่งขัน (competing models) Viswesvaran and Ones (1995 อ้างถึงใน Tarka, 2018)

จากผลการวิจัยยังทำให้ได้ข้อค้นพบว่า การวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างของต้นฉบับ (โมเดลที่ 1) กับผู้วิจัยทำการวิจัยสร้างขึ้น (โมเดลที่ 2) มีความแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM อาจทำให้การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอาจไม่เป็นตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษางานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค MASEM เป็นการวิเคราะห์ที่มีการใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากงานวิจัยหลาย ๆ งาน ในการวิเคราะห์อาจจะมีเรื่องของความแตกต่างของงานวิจัย การเกิดอคติจากการตีพิมพ์ ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเช่นนี้

อาจไม่เหมือนกันโดยสมบูรณ์ กล่าวคือ ถึงแม้ว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์มาจากตัวแปรที่มีนิยามหรือความหมายเดียวกัน แต่อาจมีรายละเอียดแตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการประมาณค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ร่วม (pool correlation matrix) อาจส่งผลหรือทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษาเกิดปัญหาความสัมพันธ์กันสูงหรือคลาดเคลื่อนจากที่ควรจะเป็น ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจไม่สอดคล้องกับทฤษฎีทุกประการ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจำแนกเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

องค์ความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้จำแนกออกเป็น 2 ส่วนคือ องค์ความรู้จากการวิเคราะห์อภิมาน และองค์ความรู้จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์อภิมาน

1.1 ผลการวิเคราะห์อภิมานพบว่าคุณลักษณะของงานวิจัยทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการตีพิมพ์ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัยส่งผลกระทบต่อขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ประกอบด้วย ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้คุณค่า รูปแบบการเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการสนับสนุนความเป็นอิสระ แสดงว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันจะมีข้อค้นพบแตกต่างกันด้วย ดังนั้น นักวิจัยหรือนักวิชาการที่สนใจศึกษาอิทธิพลที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นควรพิจารณาคุณลักษณะของงานวิจัยทั้ง 3 ประการดังกล่าวประกอบการทบทวนเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น และคัดเลือกงานวิจัยที่มีผลการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือสูง

1.2 กรอบแนวคิดที่สังเคราะห์ขึ้นจากการวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นทั้ง 67 เรื่อง ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีความน่าเชื่อถือตั้งแต่ปี ค.ศ. 2007-2019 ทำให้ได้ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นซึ่งปรากฏในงานวิจัยส่วนใหญ่ นับเป็นสารสนเทศที่สามารถนำไปต่อยอดต่อไปได้ อย่างไรก็ตามการสังเคราะห์โมเดลในงานวิจัยครั้งนี้คัดเลือกจากงานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างเท่านั้น ทำให้ปัจจัยอื่น ๆ ที่ปรากฏอยู่ในงานวิจัยที่ใช้เทคนิควิเคราะห์อื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์ความแปรปรวนหรือการวิเคราะห์ถดถอย ไม่ได้นับรวมไว้ในกรอบแนวคิดนี้ด้วย ดังนั้นผู้ที่สนใจศึกษาในประเด็นดังกล่าวควรพิจารณาศึกษา

เพิ่มเติมร่วมกับงานวิจัยที่ใช้เทคนิควิเคราะห์อื่น ๆ ต่อยอดจากกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนากรอบแนวคิดให้กว้างขึ้น และนำไปสู่ข้อค้นพบที่น่าสนใจยิ่งขึ้นได้

1.3 ตัวแปรในการวิจัยที่สังเคราะห์ได้จากการวิเคราะห์อภิธานในการวิจัยครั้งนี้มีนิยามที่เกิดจากการสังเคราะห์จากงานวิจัยจำนวนมาก ซึ่งมีสภาพบริบทของงานวิจัยที่แตกต่างกันจึงทำให้นิยามของตัวแปรมีความเฉพาะเจาะจง นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจควรพิจารณาความสอดคล้องของนิยามของตัวแปรต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้ในสภาพบริบทของงานวิจัยที่แตกต่างกันออกไป

2. การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

2.1 ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างที่นำเสนอในผลการวิจัยครั้งนี้สังเคราะห์ขึ้นจากการวิเคราะห์อภิธานงานวิจัยทั้ง 67 เรื่องพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ และการรู้คุณมีอิทธิพลทั้งทางตรง และทางอ้อมผ่านรูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นในการวางแผนงานหรือการออกแบบหลักสูตรหรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นจึงควรพิจารณาพัฒนาให้วัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้มีโอกาสการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ และการรู้คุณเป็นสำคัญเนื่องจากเป็นต้นทางที่สามารถนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นได้

2.2 แม้ว่าความฉลาดทางอารมณ์ และการรู้คุณจะมีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น แต่ส่งผลในปริมาณน้อยกว่าเมื่อเทียบกับอิทธิพลทางตรงของรูปแบบการเผชิญปัญหา และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรออกแบบหลักสูตรหรือกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมให้วัยรุ่นได้เรียนรู้ และพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางให้ความรู้กับครอบครัวของวัยรุ่นในการสนับสนุนให้วัยรุ่นได้ดำรงตนอยู่ในสถานะของความอยู่ดีมีสุขได้อย่างต่อเนื่อง

2.3 การสนับสนุนทางสังคมรูปแบบหนึ่งตามนิยามในการวิจัยครั้งนี้คือ การสนับสนุนสวัสดิการทางสังคมที่วัยรุ่นพึงได้รับ ดังนั้นรัฐควรทบทวนมาตรการ และกำหนดแนวทางการให้สวัสดิการที่เหมาะสมแก่วัยรุ่น โดยเฉพาะในด้านการประคับประคองอารมณ์ ความเครียด และการใช้ชีวิตที่มีคุณภาพ ผ่านการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพของวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นมีชีวิตที่อยู่ดีมีสุขทั้งกาย ใจ สติปัญญา และสังคมได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างในครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์ในลักษณะภาพรวม ไม่ได้รวบรวมข้อมูลด้านภูมิหลังของตัวอย่างแต่ละกลุ่มไว้ ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างในลักษณะแยกกลุ่มย่อย (sub-group) เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรกำกับ (moderating effect) ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรดำเนินการออกแบบกระบวนการจัดเก็บข้อมูลภูมิหลังหรือสภาพบริบทย่อยของกลุ่มประชากรในงานวิจัยแต่ละเรื่อง เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์เพื่อศึกษาในประเด็นดังกล่าวได้

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้างที่สังเคราะห์จากงานวิจัยที่เป็นลักษณะเชิงสำรวจความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น ในการศึกษาครั้งต่อไปสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างไปใช้ในการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ในโมเดลที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์หรือการประกาศใช้นโยบายสนับสนุนทางสังคมเพื่อส่งเสริมความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่น

3. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมานเพื่อสังเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นในระดับบุคคลเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเพิ่มเติมถึงอิทธิพลของปัจจัยทุกระดับ โดยการสังเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างทุกระดับ เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่างระดับที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของวัยรุ่นด้วย จะทำให้ได้ข้อค้นพบที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นได้

4. ผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอโมเดลที่คัดตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระออกจากโมเดลเนื่องจากมีแนวโน้มการเกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) กับตัวแปรการรู้คุณ ทั้งที่ตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระมีอิทธิพลทางตรงสูงกว่าการรู้คุณ แต่เนื่องจากตัวแปรการรู้คุณเป็นตัวแปรสำคัญของการศึกษาเส้นทางอิทธิพลอ้อมไปยังตัวแปรอื่น ๆ ที่สามารถให้สารสนเทศได้มากกว่า อีกทั้งยังปรากฏในงานวิจัยที่นำมาใช้ในการสังเคราะห์สูงกว่า จึงตัดสินใจคงตัวแปรการรู้คุณไว้ในโมเดล อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบโมเดลที่คงตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระไว้ และคัดตัวแปรการรู้คุณออกจากโมเดล เพื่อยืนยันข้อค้นพบอิทธิพลของตัวแปรการสนับสนุนความเป็นอิสระ และการรู้คุณให้เกิดความชัดเจนต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กนกวรรณ ทองดำสิง. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). *สุขภาพจิตไทย พ.ศ. 2545-2546 นนทบุรี* : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรวิดา ศรีสุภา. (2547). ผลของการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ตามแนวคิดของโกล์แมนที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร : ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- กัตติกา ณะขว้าง. (2553). การวิเคราะห์ห่อภิมาณ: แนวคิดและการประยุกต์ ใช้ในการวิจัยทางการพยาบาล. *Thai Journal of Nursing Council*, 25(4), 10-10.
- กรุณา อารีพันธ์. (2550). ความแตกต่างระหว่างเพศในลักษณะที่พึงปรารถนาในคูครองของวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤติกาพร ไยโนนตาด. (2542) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของสตรีโรคเบาหวานในภาวะหมดประจำเดือนจังหวัดชัยภูมิ. มหาวิทยาลัยมหิดล/กรุงเทพฯ.
- ขวัญจิต มหาภิตติคุณ. (2559). ความสุขของนักเรียนวัยรุ่น. *Songklanagarind Journal of Nursing*; 2559.
- จริยา ชื่นศิริมงคล. (2553). การสังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยด้านเด็กและครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของเด็กด้วยเอ็มเอเอสอีเอ็ม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตตินันท์ ชุมทอง. (2547). ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับเชาว์อารมณ์ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2543). ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. 5(1): 19 – 35.
- ทะนงศักดิ์ วันชัย. (2552.) *คุณภาพชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก*. วิทยาเขตบางพระ. (ม.ป.ท.): มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.
- ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง. (2016). เทคนิคการวิเคราะห์ห่อภิมาณด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี (Suratthani Rajabhat Journal)*, 3(2), 57-80.

- นางพาง ลี้มสุวรรณ. (2542). *เลี้ยงลูกถูกวิธี ชีวิตเป็นสุข*. กรุงเทพฯ: เมดอินโฟ.
- นางลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-Analysis)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นางเยาว์ อรุณศิริวงศ์. (2557). การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช.
- นันทศักดิ์ ชนะพันธ์ และ อัจฉรา พรสีหิรัญวงศ์ และ ประภา ยุทธไตร และ รณชัย คงสกันธ์. (2013). ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและการรู้จักตนเองกับการคืนความสำคัญให้ตนเองของผู้ป่วยหญิงโรคซึมเศร้า. *Thai Journal of Nursing Council*, 28(2), 44-57.
- นิติบดี ศุขเจริญ และ วัชวุฒม์ อยู่ในศิล. (2557). กาววิเคราะห์ห่อภิมาณและการสังเคราะห์ห่อภิมาณ; Meta-Analysis and Meta-Synthesis. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 8(3), 43-55.
- บัวพันธ์ พรหมพักพิง. (2012). ความอยู่ดีมีสุข. *Humanities and Social Sciences*, 29(2), 23-50.
- บุษกร วัฒนบุตร และ พระอุดมสิทธิธินายก และ พระมหาภาณุวัฒน์ แสนคำ. (2560). คนดีที่มีความกตัญญูบนพื้นฐานพระพุทธศาสนา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ 5 ฉบับพิเศษ*.
- ประเวศ วะสี. (2548). *มรรค 12 สู่ประเทศไทยอยู่เย็นเป็นสุข ถ้าปรารถนาความอยู่เย็นเป็นสุขก็ต้องใช้ดัชนีวัดความอยู่เย็นเป็นสุข*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติและสำนักงานกองทุนสนับสนุนและสร้างเสริมสุขภาพแห่งชาติ.
- ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. (2533). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. เอกสารประกอบคำสอน คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะวรรณ เลิศพานิช. (2547). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาเยาวชนอารมณ์แบบผสมผสาน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- ปิยธิดา เลื่อนพลับ และ ฉันทนา กล่อมจิต. (2550). *การพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบ โยนิโสมนสิการของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ เยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เปรมพร มั่นเสมอ. (2545). *การปรับตัวกลวิธีการเผชิญปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- พิชามณูชู่ โตโฉมงาม, สุภาพร ธนะชานันท์ และ อุษา ศรีจินดารัตน์. (2552). ปัจจัยทางจิตและการสนับสนุนทาง สังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมด้านการป้องกันโรคเอดส์ของเด็กไร้ร้อนในศูนย์สร้าง โอกาสเด็กกรุงเทพมหานคร (Psychological Factors and Social Support behind the Acceptance of Innovation regarding Aids Prevention Behavior among Homeless). *วารสารพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา*, 2(1).

- พรทิพย์ พันตา. (2554). *การสังเคราะห์งานวิจัยนวัตกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์: การวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์กลุ่มแฝง*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระครูศรีสุตโสภณ. (2549). *ความกตัญญูกตเวทีในฐานะคุณธรรมค้ำจุนสังคมจากมุมมองพระพุทธศาสนา*. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 8*, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชามณชัญ โดโถมงาม. (2552). *ปัจจัยทางจิตและการสนับสนุนทางสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการยอมรับ นวัตกรรมด้านการป้องกันโรคเอดส์ของเด็กเร่ร่อนในศูนย์สร้างโอกาสเด็ก*.
- ภริณี วัชรสินธุ์. (2544). *การวิเคราะห์อภิมานงานวิจัยเฉพาะรายของผลการพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก : การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประมาณค่าขนาดอิทธิพล 3 วิธี*. กรุงเทพมหานคร : ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- ภวารรัตน์ ผาสุกสถาพร และ กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์ และ สุธรรม นันทมงคลชัย และ ศุภชัย ปิติกุลตั้ง. (2015). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ*.
- รจนา คงคำลับ. (2550). *ปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์/กรุงเทพฯ.
- ลัดดา แสนสีหา และ เลอลักษณ์ แทนเกษม และ ถิรนนท์ พัวพันธ์พงศ์. (2018). *ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ที่มีผลต่อความแข็งแกร่งในชีวิตของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. *วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ*. 36(4).
- วรรณิ อริยะสินสมบูรณ์. (2544). *การสังเคราะห์งานวิจัยในสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา: การวิเคราะห์อภิมาน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิญญา ยิ้มยวน. (2547). *การวิเคราะห์อภิมานของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคิดวิจารณ์ญาณ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2555). *ผลการคัดเลือก 10 หนังสือดีเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย*. สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2556.
- วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2545). *การประชุมเชิงปฏิบัติการพลังใจเพื่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน; 8 - 9 สิงหาคม 2545; โรงแรมแมกซ์*. กรุงเทพมหานคร.
- วีณา มิ่งเมือง. (2540). *ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2011). A Comparative Study of Learning Organization Characteristics among Thai Public, Private, and State Enterprise Organizations. *Journal of Public and Private Management*, 18(2), 147-147.
- แววนภา โกศลติลก. *ประสบการณ์ทางจิตใจของวัยรุ่นที่ปรับตัวได้จากครอบครัวที่มีความขัดแย้งสูง* (Doctoral dissertation) กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันทัต พรประเสริฐมานิต. (2006). หลักการสร้างเครื่องมือในการทดสอบทางจิตวิทยา. เอกสารประกอบการสอนชั่วโมงปฏิบัติการ วิชาการวัดและการทดสอบทางจิตวิทยา. คณะจิตวิทยา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 -2559)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2551). *เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (คู่มือนักวิจัยและนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก): หลักการวิธีการและการประยุกต์*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สุพรรณิการ์ มาศยคง และ ปรีชา วิจิตรธรรมรส. (2012). การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. *Narkbhutparitat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*, 4(2), 29-40.
- สุรศักดิ์ เสากแก้ว และ ณีฐกุล สัมประสิทธิ์. (2559). การอ่านงานวิจัยทางสุขภาพอย่างมีวิจารณญาณ. *วารสารนเรศวร พะเยา*, 7(3), 286-297.
- สุรเมศวร์ ฮาซิม. (2009). การพิจารณากำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับงานวิจัย. *วารสารวิทยาศาสตร์ มศว*, 24(2).
- สุรีย์ กาญจนวงศ์. (2551). *จิตวิทยาสุขภาพ. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม: โรงพิมพ์มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัยนครปฐม.*
- อภิชา อารุณโรจน์. (2553). *อิทธิพลของคุณลักษณะผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนที่มีต่อการคิดขั้นสูงที่ส่ง ผ่านการคิดขั้นต้น: การวิเคราะห์ทอภิมาน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพินท์ ชูชม และ คณะ. (2542). *การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณี เกษรอุบล. (2544). *การสำรวจความเครียดการจัดการกับปัญหาและการสนับสนุนทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี*. กรุงเทพมหานคร:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทัย วรรณสายพัฒนา และ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2004). Collinearity. *วารสารปริชิต*, 17(1)

อุบล เลี้ยววาริณ. (2012). การวิจัยและพัฒนาชุดฝึกความสำนึกผู้คุณเพื่อเสริม สร้างความกตัญญูรู้คุณ ความรับผิดชอบและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารวิจัยและพัฒนาฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(1), 1-16.

อุษณีย์ โพธิสุข. (2542). *EQ ปัญญาของมนุษยชาติ*. กรุงเทพฯ : แพนมิลีไตรีค.

ภาษาอังกฤษ

Adie, J. W., Duda, J. L., & Ntoumanis, N. (2008). Autonomy support, basic need satisfaction and the optimal functioning of adult male and female sport participants: A test of basic needs theory. *Motivation and Emotion*, 32(3), 189-199.

Baqutayan, S. M. S. (2015). Stress and coping mechanisms: A historical overview. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 6(2 S1), 479-479.

Becker BJ. (1992). Using result from replicated studies to estimate linear models. *Journal of Educational Statistic* 17(4), 341-362.

Becker BJ. (1995). Correlation to using result from replicated studie to estimate linear models. *Journal of Educational and Behavioral Statistics* 20(1), 100-102.

Biddle, S. J. H., & Mutrie, N. (2008). *Psychology of physical activity: determinants, well-being, and interventions*. Routledge.

Borenstein, M., Cooper, H., Hedges, L., & Valentine, J. (2009). Effect sizes for continuous data. *The handbook of research synthesis and meta-analysis*, 2, 221-235.

Bradburn, N. M. (1969). *The structure of psychological wellbeing*. Aldine Publ. Co., Chicago.

Brown, S. P., & Peterson, R. A. (1993). Antecedents and consequences of salesperson job satisfaction: Meta-analysis and assessment of causal effects. *Journal of marketing research*, 30(1), 63-77.

Carson, P. P., Carson, K. D., & Roe, C. W. (1993). Social Power Bases: A Meta-Analytic Examination of Interrelationships and Outcomes 1. *Journal of Applied Social Psychology*, 23(14), 1150-1169.

Carver, C. S., & Connor-Smith, J. (2010). *Personality and coping*. *Annual review of*

psychology, 61, 679-704.

- Carver, C. S., Scheier, M. F., & Weintraub, J. K. (1989). Assessing coping strategies: a theoretically based approach. *Journal of personality and social psychology*, 56(2), 267.
- Charoenworachai N. (2015). *The effects of person-centered group counseling on gratitude of undergraduate students [Thesis]*. Chonburi: Burapha University. (in Thai).
- Chen, B., Van Assche, J., Vansteenkiste, M., Soenens, B., & Beyers, W. (2015). Does psychological need satisfaction matter when environmental or financial safety are at risk?. *Journal of Happiness Studies*, 16(3), 745-766.
- Cheung, M. W., & Chan, W. (2009b). A two-stage approach to synthesizing covariance matrices in meta-analytic structural equation modeling. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 16(1), 28-53.
- Cheung, M.W.L. & Chan, W. (2005). *Meta-analytic structural equation modeling: a two-stage approach*. *Psychological Methods*, 10(1), 40.
- Cheung, M. W. L. (2010). *Fixed-effects meta-analyses as multiple-group structural equation models*. *Structural Equation Modeling*, 17, 481 -509.
- Cheung, M.W.L., (2009a). *Meta – analysis: A Structural Equation Modeling Perspective. Paper presented at the Association for Psychological Science 21st Annual Convention*, San Francisco, CA, USA.
- Cheung, M. W.-L., & Hong, R. Y. (2017). Applications of meta-analytic structural equation modeling in health psychology: Examples, issues, and recommendations. *Health Psychology Review*.
- Chirkov, V. I., & Ryan, R. M. (2001). Parent and teacher autonomy-support in Russian and US adolescents: Common effects on well-being and academic motivation. *Journal of cross-cultural psychology*, 32(5), 618-635.
- Churchill, G. A., & Iacobucci, D. (2002). *Marketing research methodological foundations*. 8th ed. Ohio: South-Western.
- Cohen, F., and Lazarus, R. (1973). Active coping processes, coping dispositions, and recovery from surgery. *Psychosom. Med.* 35: 375-389.
- Cohen, F., and Lazarus, R.S. Coping with the stresses of illness. In: Stone, G.C.; Adler, N.E.; and Cohen, F., eds. (1979). *Health Psychology*. San Francisco, CA: Jossey-Bass,.

- Cohen, J. (1969). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. New York: Academic Press.
- Cohen, S., Underwood, L. G., & Gottlieb, B. H. (Eds.). (2000). *Social support measurement and intervention: A guide for health and social scientists*. Oxford University Press.
- Colquitt, J. A., LePine, J. A., & Noe, R. A. (2000). Toward an integrative theory of training motivation: a meta-analytic path analysis of 20 years of research. *Journal of applied psychology, 85*(5), 678.
- Cooper, N. J., Sutton, A. J., Abrams, K. R., Wailoo, A., Turner, D., & Nicholson, K. G. (2003). Effectiveness of neuraminidase inhibitors in treatment and prevention of influenza A and B: systematic review and meta-analyses of randomised controlled trials. *Bmj, 326*(7401), 1235.
- Cooper, R., Kuh, D., & Hardy, R. (2010). Objectively measured physical capability levels and mortality: systematic review and meta-analysis. *Bmj, 341*, c4467.
- Cordeiro, P., Paixão, P., Lens, W., Lacante, M., & Luyckx, K. (2016). The Portuguese Validation of the Basic Psychological Need Satisfaction and Frustration Scale: Concurrent and longitudinal relations to well-being and ill-being. *Psychologica Belgica, 56*(3), 193-209.
- Danielsan, Anne G. (2009). School-Related Social Support and Students, Perceive Life Satisfaction. *The Journal of Educational Research*. Res 102 no. 4: 303-308.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1987). The support of autonomy and the control of behavior. *Journal of personality and social psychology, 53*(6), 1024.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Self-determination theory: A macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian psychology/Psychologie canadienne, 49*(3), 182.
- Deci, E. L., Eghrari, H., Patrick, B. C., & Leone, D. R. (1994). Facilitating internalization: The self-determination theory perspective. *Journal of personality, 62*(1), 119-142.
- Diener, E., & Emmons, R. A. (1984). The independence of positive and negative affect. *Journal of personality and social psychology, 47*(5), 1105.
- Diener, E., & Ryan, K. (2009). Subjective well-being: A general overview. *South African*

- journal of psychology*, 39(4), 391-406.
- Diener, E., Lucas, R. E., & Oishi, S. (2002). Subjective well-being: The science of happiness and life satisfaction. *Handbook of positive psychology*, 2, 63-73.
- Dobrof, J. (1992). DRGs and the social worker's role in discharge planning. *Social work in health care*, 16(2), 37-54.
- Dodge, R., Daly, A. P., Huyton, J., & Sanders, L. D. (2012). The challenge of defining wellbeing. *International journal of wellbeing*, 2(3).
- Easterbrook PJ, Berlin JA, Gopalan R, Matthews DR. *Publication bias in clinical research*. Lancet. 1991;337(8746):867-72.
- Elmore, G. M., & Huebner, E. S. (2010). Adolescents' satisfaction with school experiences: Relationships with demographics, attachment relationships, and school engagement behavior. *Psychology in the Schools*, 47(6), 525-537.
- Erikson, E.H. (1968). *Identity, youth, and crisis*. New York: W.W. Norton & Company.
- Flanagan, J. C. (1978). A research approach to improving our quality of life. *American psychologist*, 33(2), 138.
- Folkman, S., & Lazarus, R. S. (1984). *Stress, appraisal, and coping* (pp. 150-153). New York: Springer Publishing Company.
- Frailon, J. (2004). *Measuring student well-being in the context of Australian schooling*: Discussion paper.
- Fredrickson, B. L., Tugade, M. M., Waugh, C. E., & Larkin, G. R. (2003). What good are positive emotions in crisis? A prospective study of resilience and emotions following the terrorist attacks on the United States on September 11th, 2001. *Journal of personality and social psychology*, 84(2), 365.
- Freire, T., & Ferreira, G. (2018). Health-related quality of life of adolescents: Relations with positive and negative psychological dimensions. *International Journal of Adolescence and Youth*, 23(1), 11-24.
- Furlow, C. F., & Beretvas, S. N. (2005). Meta-analytic methods of pooling correlation matrices for structural equation modeling under different patterns of missing data. *Psychological Methods*, 10(2), 227.
- Gabert-Quillen, C. A., Irish, L. A., Sledjeski, E., Fallon, W., Spoonster, E., & Delahanty, D. L. (2011). The impact of social support on the relationship between trauma

- history and posttraumatic stress disorder symptoms in motor vehicle accident victims. *International Journal of Stress Management*, 19(1), 69–79.
- Geng, Y. (2018). Gratitude mediates the effect of emotional intelligence on subjective well-being: A structural equation modeling analysis. *Journal of health psychology*, 23(10), 1378-1386.
- Gillham, J., Adams-Deutsch, Z., Werner, J., Reivich, K., Coulter-Heindl, V., Linkins, M., ... & Contero, A. (2011). Character strengths predict subjective well-being during adolescence. *The Journal of Positive Psychology*, 6(1), 31-44.
- Glass, G. V. (1976). Primary, secondary, and meta-analysis of research. *Educational Researcher*, 5, 3-8.
- Glass, G. V., McGaw, B., & Smith, M. L. (1981). *Meta-Analysis in Social Research*. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence*. New York, NY: Bantam.
- Grotevant, H. D., & Cooper, C. (1985). Patterns of interaction in family relationships and the development of identity exploration in adolescence. *Child Development*, 56, 415–428.
- Gülaçtı, F. (2010). The effect of perceived social support on subjective well-being. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 3844-3849.
- Gurin, G., Veroff, J. and Feld, S. C. (1960). *Americans View Their Mental Health: A nationwide interview survey*. New York: Basic Books.
- Hafdahl, A. R., & Williams, M. A. (2009). Meta-analysis of correlations revisited: Attempted replication and extension of Field's (2001) simulation studies. *Psychological Methods*, 14(1), 24.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Hedges, L. & Olkin, I. (1985) *Statistical Methods for Meta-analysis*. San Diego, CA: Academic Press.
- Heller, K., Swindle, R. W., & Dusenbury, L. (1986). Component social support processes: Comments and integration. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 54(4), 466.
- Hill, P. L., & Allemand, M. (2011). Gratitude, forgivingness, and well-being in adulthood:

- Tests of moderation and incremental prediction. *The Journal of Positive Psychology*, 6(5), 397-407.
- Hobfoll, S. E. (1988). *The ecology of stress*. Taylor & Francis.
- Hom, P. W., Caranikas-Walker, F., Prussia, G. E., & Griffeth, R. W. (1992). A meta-analytical structural equations analysis of a model of employee turnover. *Journal of applied psychology*, 77(6), 890.
- Hunter, J. E., & Schmidt, F. L. (1990). Dichotomization of continuous variables: The implications for meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 75(3), 334.
- Hunter, J.E., & Schmidt, F.L. (2004). *Methods of meta-analysis: Correcting error and bias in research findings. (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Jak, S., & Cheung, M. W. L. (2019). Meta-analytic structural equation modeling with moderating effects on SEM parameters. *Psychological methods*.
- Jalowiec, A. (1988). Confirmatory Factor Analysis of the Jalowiec Coping Scale, Measuring Client Outcomes. *Measurement of nursing outcomes*, 1287-1305.
- Jayawickreme, E., Brocato, N. W., & Blackie, L. E. (2017). Wisdom gained? Assessing relationships between adversity, personality and well-being among a late adolescent sample. *Journal of youth and adolescence*, 46(6), 1179-1199.
- Jongudomkarn, D. (2017). Perceptions of the Thai family well-Being: A qualitative study. *Journal of Nursing Science and Health*, 40(1), 14-29.
- Joreskog, K. G. & Sorbom, D. (1993). *LISREL 8 Structural Equation Modeling with the SIMPLIS command language*. Chicago: Scientific Software International.
- Jose, P. E., Ryan, N., & Pryor, J. (2012). Does social connectedness promote a greater sense of well-being in adolescence over time?. *Journal of Research on Adolescence*, 22(2), 235-251.
- Karlsen, E., Dybdahl, R., & VittersØ, J. (2006). The possible benefits of difficulty: How stress can increase and decrease subjective well-being. *Scandinavian Journal of Psychology*, 47(5), 411-417.
- Kline, R. B. (2011). *Methodology in the Social Sciences. Principles and practice of structural equation modeling (3rd ed.)*. Guilford Press.
- Kong, F., Gong, X., Sajjad, S., Yang, K., & Zhao, J. (2019). How is emotional intelligence

- linked to life satisfaction? The mediating role of social support, positive affect and negative affect. *Journal of Happiness Studies*, 1-13.
- Kong, F., Zhao, J., & You, X. (2012). Emotional intelligence and life satisfaction in Chinese university students: The mediating role of self-esteem and social support. *Personality and Individual Differences*, 53(8), 1039-1043.
- Koole, S. L., Jager, W., van den Berg, A. E., Vlek, C. A., & Hofstee, W. K. (2001). On the social nature of personality: Effects of extraversion, agreeableness, and feedback about collective resource use on cooperation in a resource dilemma. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27(3), 289-301.
- Koydemir, S., Şimşek, Ö. F., Schütz, A., & Tipandjan, A. (2013). Differences in how trait emotional intelligence predicts life satisfaction: The role of affect balance versus social support in India and Germany. *Journal of Happiness Studies*, 14(1), 51-66.
- La Greca, A. M., & Lopez, N. (1998). Social anxiety among adolescents: Linkages with peer relations and friendships. *Journal of abnormal child psychology*, 26(2), 83-94.
- Lazarus, R. S., & Lazarus, B. N. (1994). *Passion and reason: Making sense of our emotions*. Oxford University Press, USA.
- Lekes, N., Gingras, I., Philippe, F. L., Koestner, R., & Fang, J. (2010). Parental autonomy-support, intrinsic life goals, and well-being among adolescents in China and North America. *Journal of youth and adolescence*, 39(8), 858-869.
- Leveresen, I., Danielsen, A. G., Birkeland, M. S., & Samdal, O. (2012). Basic psychological need satisfaction in leisure activities and adolescents' life satisfaction. *Journal of Youth and Adolescence*, 41(12), 1588-1599.
- Li, C., Shi, X., & Dang, J. (2014). Online communication and subjective well-being in Chinese college students: The mediating role of shyness and social self-efficacy. *Computers in Human Behavior*, 34, 89-95.
- Liberati, A., Altman, D. G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P. C., Ioannidis, J. P., ... & Moher, D. (2009). The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate health care interventions: explanation and elaboration. *Annals of internal medicine*, 151(4), W-65.

- Lin, C. C., & Yeh, Y. C. (2014). How gratitude influences well-being: A structural equation modeling approach. *Social Indicators Research, 118*(1), 205-217.
- Liu, Y., Wang, Z., & Lü, W. (2013). Resilience and affect balance as mediators between trait emotional intelligence and life satisfaction. *Personality and Individual Differences, 54*(7), 850-855.
- López-Walle, J., Balaguer, I., Castillo, I., & Tristán, J. (2012). Autonomy support, basic psychological needs and well-being in Mexican athletes. *The Spanish journal of psychology, 15*(3), 1283-1292.
- Lopez-Zafra, E., Ramos-Álvarez, M. M., El Ghoudani, K., Luque-Reca, O., Augusto-Landa, J. M., Zarhbouch, B., ... & Pulido-Martos, M. (2019). Social support and emotional intelligence as protective resources for well-being in moroccan adolescents. *Frontiers in psychology, 10*.
- Mahakittikun, K., Suwanchinda, P., & Chanchong, W. (2016). Adolescent Students' Happiness. *Songklanagarind Journal of Nursing, 36*(1), 87-98.
- Malinauskas, R., Dumciene, A., Sipaviciene, S., & Malinauskiene, V. (2018). Relationship between emotional intelligence and health behaviours among university students: The predictive and moderating role of gender. *BioMed research international, 2018*.
- May, B. (2018). *Teenage suicides in London rise by 107% - more than four times national rate, new figures reveal*. Retrieved from <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/teenage-suicides-london-national-rate-higher-deprivation-young-people-figures-a8387501.html>
- Mayer, J. D., & Salovey, P. (1993). The intelligence of emotional intelligence.
- Mayordomo-Rodríguez, T., Meléndez-Moral, J. C., Viguer-Segui, P., & Sales-Galán, A. (2015). Coping strategies as predictors of well-being in youth adult. *Social Indicators Research, 122*(2), 479-489.
- McCullough, M. E., Emmons, R. A., & Tsang, J. A. (2001). The gratitude questionnaire-six item form (GQ-6). Retrieved April, 16, 2010.
- Milyavskaya, M., Gingras, I., Mageau, G. A., Koestner, R., Gagnon, H., Fang, J., & Boiché, J. (2009). Balance across contexts: Importance of balanced need satisfaction

- across various life domains. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 35(8), 1031-1045.
- Mohr, J. J., Gelso, C. J., & Hill, C. E. (2005). Client and Counselor Trainee Attachment as Predictors of Session Evaluation and Countertransference Behavior in First Counseling Sessions. *Journal of Counseling Psychology*, 52(3), 298.
- Monrat, A. & Lazarus, R.S. (1978, February). Stress and Coping. New York University Press 3, pp. 915-916.
- Moser, M., Imhof, A., Pscherer, A., Bauer, R., Amselgruber, W., Sinowatz, F., ... & Buettner, R. (1995). Cloning and characterization of a second AP-2 transcription factor: AP-2 beta. *Development*, 121(9), 2779-2788.
- Mota, C. P., & Matos, P. M. (2015, April). Adolescents in institutional care: Significant adults, resilience and well-being. *In Child & Youth Care Forum* (Vol. 44, No. 2, pp. 209-224). Springer US.
- Nelson, R. R. (2009). *An evolutionary theory of economic change*. harvard university press.
- Neuman, M. A., Sime, A. M., & Corcoran-Perry, S. A. (1991). The focus of the discipline of nursing. *Adv Nurse Sci*, 14(1), 1-6.
- Ntoumanis, N. (2001). A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education. *British journal of educational psychology*, 71(2), 225-242.
- Odacı, H., & Çikrikçi, Ö. (2012). University students' ways of coping with stress, life satisfaction and subjective well-being. *The online journal of counselling and education*, 1(3), 117-130.
- Orkibi, H., & Ronen, T. (2017). Basic psychological needs satisfaction mediates the association between self-control skills and subjective well-being. *Frontiers in psychology*, 8, 936.
- Petito, F., & Cummins, R. A. (2000). Quality of life in adolescence: The role of perceived control, parenting style, and social support. *Behaviour Change*, 17(3), 196-207.
- Pollard, E. L., & Lee, P. D. (2003). Child well-being: A systematic review of the literature. *Social Indicators Research*, 61(1), 59-78.

- Premack, S. L., & Hunter, J. E. (1988). Individual unionization decisions. *Psychological Bulletin*, 103(2), 223.
- Ratchatranon, W. (2014). *Research Techniques in Social Science*. Bangkok: Kasetsart University.
- Ratelle, C. F., Simard, K., & Guay, F. (2013). University students' subjective well-being: The role of autonomy support from parents, friends, and the romantic partner. *Journal of Happiness Studies*, 14(3), 893-910.
- Rodríguez-Fernández, A., Ramos-Díaz, E., Fernández-Zabala, A., Goni, E., Esnaola, I., & Goni, A. (2016). Contextual and psychological variables in a descriptive model of subjective well-being and school engagement. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 16(2), 166-174.
- Rosenthal, R., & DiMatteo, M. R. (2001). Meta-analysis: Recent developments in quantitative methods for literature reviews. *Annual Review of Psychology*, 52, 59-82.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American psychologist*, 55(1), 68.
- Saha, R., Huebner, E. S., Hills, K. J., Malone, P. S., & Valois, R. F. (2014). Social coping and life satisfaction in adolescents. *Social Indicators Research*, 115(1), 241-252.
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, cognition and personality*, 9(3), 185-211.
- Sarason, I. G., & Sarason, B. R. (2009). Social support: Mapping the construct. *Journal of Social and Personal Relationships*, 26(1), 113-120.
- Saucier, G., & Goldberg, L. R. (1998). What is beyond the Big Five?. *Journal of personality*, 66, 495-524.
- Savi-Çakar, F., & Savi-Karayol, S. (2015). The impact of body image and self-esteem on Turkish adolescents' subjective well-being. *Psychology*, 5(9), 536-551.
- Schmidt, F. L. (1992). What do data really mean? Research findings, meta-analysis, and cumulative knowledge in psychology. *American psychologist*, 47(10), 1173.
- Schmidt, F. L., Hunter, J. E., & Outerbridge, A. N. (1986). Impact of job experience and ability on job knowledge, work sample performance, and supervisory ratings of

- job performance. *Journal of applied psychology*, 71(3), 432.
- Schmuck, P., & Sheldon, K. M. (2001). Life goals and well-being: To the frontiers of life goal research. *Life goals and well-being: Towards a positive psychology of human striving*, 1-17.
- Schwarzer, R., & Knoll, N. (2007). Functional roles of social support within the stress and coping process: A theoretical and empirical overview. *International journal of psychology*, 42(4), 243-252.
- Schutte, N. S., Thorsteinsson, E. B., Hine, D. W., Foster, R., Cauchi, A., & Binns, C. (2010). Experiential and rational processing styles, emotional intelligence and wellbeing. *Australian Journal of Psychology*, 62(1), 14-19.
- Shadish, W. R., & Lecy, J. D. (2015). The meta-analytic big bang. *Research synthesis methods*, 6(3), 246-264.
- Silver, N. C., & Dunlap, W. P. (1987). Averaging correlation coefficients: Should Fisher's z transformation be used?. *Journal of Applied Psychology*, 72(1), 146.
- Soini, T., Pyhältö, K., & Pietarinen, J. (2010). Pedagogical well-being: reflecting learning and well-being in teachers' work. *Teachers and Teaching: theory and practice*, 16(6), 735-751.
- Steinberg, L. (2005). Cognitive and affective development in adolescence. *Trends in cognitive sciences*, 9(2), 69-74.
- Sterne JA, Harbord R. Funnel plots in meta-analysis. *The Stata Journal*. 2004;4(2):127-41.
- Strack, F. E., Argyle, M. E., & Schwarz, N. E. (1991). *Subjective well-being: An interdisciplinary perspective*. Pergamon press.
- Sun, P., & Kong, F. (2013). Affective mediators of the influence of gratitude on life satisfaction in late adolescence. *Social Indicators Research*, 114(3), 1361-1369.
- Sutton, A. J., Cooper, N. J., Lambert, P. C., Jones, D. R., Abrams, K. R., & Sweeting, M. J. (2002). Meta-analysis of rare and adverse event data. *Expert review of pharmacoeconomics & outcomes research*, 2(4), 367-379.
- Tarka, P. (2018). An overview of structural equation modeling: its beginnings, historical development, usefulness and controversies in the social sciences. *Quality & quantity*, 52(1), 313-354.

- Team, R. C. (2000). R data import/export.
- Tett, R. P., & Meyer, J. P. (1993). Job satisfaction, organizational commitment, turnover intention, and turnover: path analyses based on meta-analytic findings. *Personnel psychology, 46*(2), 259-293.
- Tian, L., Liu, B., Huang, S., & Huebner, E. S. (2013). Perceived social support and school well-being among Chinese early and middle adolescents: The mediational role of self-esteem. *Social indicators research, 113*(3), 991-1008.
- Thamma, N., Wongbangpho, P., Thammapruteep, P., Ngamchanphli, W., Srianurakwong, S., & Ngamchanphli, S. (2009). *Marketing the Core*. Bangkok: McGraw-Hill.
- Tong, L., Reynolds, K., Lee, E., & Liu, Y. (2018). School Relational Climate, Social Identity, and Student Well-Being: New Evidence from China on Student Depression and Stress Levels. *School Mental Health, 1*-13.
- Trevittaya, P. (2016). Concepts of quality of life. *Journal of Associated Medical Sciences, 49*(2), 171-171.
- Uysal, A., Lee Lin, H., & Raymond Knee, C. (2010). The role of need satisfaction in self-concealment and well-being. *Personality and social psychology bulletin, 36*(2), 187-199.
- van der Kaap-Deeder, J., Vansteenkiste, M., Soenens, B., & Mabbe, E. (2017). Children's daily well-being: The role of mothers', teachers', and siblings' autonomy support and psychological control. *Developmental psychology, 53*(2), 237.
- Viswesvaran, C., & Ones, D.S. (1995). Theory testing: combining psychometric meta - analysis and structural equations modeling. *Personnel Psychology, 48*(4), 865 - 885.
- Wang, M., Zou, H., Zhang, W., & Hou, K. (2019). Emotional intelligence and subjective well-being in Chinese university students: the role of humor styles. *Journal of Happiness Studies, 20*(4), 1163-1178.
- Watkins PC. (2014). *Gratitude and the good life: Toward a psychology of appreciation*. Dordrecht, Netherlands: Springer.
- Wigglesworth, C. (2004). Spiritual intelligence and why it matters. *Kosmos Journal, spring/summer, available at: www.kosmosjournal.org*.
- Wu, D., & Zhou, T. (2010). Subjective well-being of Sichuan adolescents from Han, Qiang

- and Yi nationalities. *Health*, 2(10), 1208.
- World Health Organization. (1986, November). First Ottawa Charter for Health Promotion
- . The first International Conference on Health Promotion, meeting in Ottawa this 21st day of November 1986.
- Yalçın, I., & Malkoç, A. (2015). The relationship between meaning in life and subjective well-being: Forgiveness and hope as mediators. *Journal of Happiness Studies*, 16(4), 915-929.
- Yamaguchi, R., Sato, M., & Ueta, K. (2016). Measuring regional wealth and assessing sustainable development: An application to a disaster-torn region in Japan. *Social Indicators Research*, 129(1): 365- 389.
- Yap, S. T., & Baharudin, R. (2016). The relationship between adolescent 's perceived parental involvement, self-efficacy beliefs, and subjective well-being: A multiple mediator model. *Social Indicators Research*, 126(1), 257-278.
- Zamble, E., & Gekoski, W. L. (1994). Coping. *Encyclopedia of human behavior*, 2, 1-10.
- Zeidner, M., & Hammer, A. L. (1992). Coping with missile attack: Resources, strategies, and outcomes. *Journal of personality*, 60(4), 709-746.
- Zeidner, M., Matthews, G., & Shemesh, D. O. (2016). Cognitive-social sources of wellbeing: Differentiating the roles of coping style, social support and emotional intelligence. *Journal of Happiness Studies*, 17(6), 2481-2501.
- Zhou, T., Wu, D., & Lin, L. (2012). On the intermediary function of coping styles: Between self-concept and subjective well-being of adolescents of Han, Qiang and Yi nationalities. *Psychology*, 3(02), 136.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ประเมินคุณภาพงานวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ประเมินคุณภาพงานวิจัย

1. นายกิตติทัศน์ ทวานฉ่ำ

นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นายธีรยุทธ พิริยะอารยะกุล

นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และรหัสลงข้อมูล
2. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย
3. ตารางลงรหัสตัวแปร และบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รหัสงานวิจัย

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

ชื่อผู้วิจัย.....ปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่.....

ชื่องานวิจัย.....

1. ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย ค.ศ. 20

2. คณะที่ผลิตงานวิจัย

- 2.1 จิตวิทยา 2.2 วิทยาศาสตร์การกีฬา 2.3 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2.4 พยาบาลศาสตร์ 2.5 ศึกษาศาสตร์ 2.6 สังคมศาสตร์
- 2.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

3. ระดับการศึกษาของตัวอย่าง

- 3.1 มัธยมศึกษาตอนต้น 3.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย 3.3 มัธยมศึกษา
- 3.4 อุดมศึกษา

4. ขนาดของตัวอย่าง (N) (โปรดระบุเป็นจำนวน)

5. ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 5.1 สถิติบรรยาย 5.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ 5.3 SEM
- 5.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

6. ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 6.1 CFI 6.2 GFI 6.3 AGFI 6.4 RMSEA 6.5 TLI 6.6 NFI
- 6.7 χ^2/df 6.8 χ^2 6.9 SRMR 6.10 RMR 6.11 beta 6.12 R^2
- 6.13 p 6.14 t-value 6.15 RFI 6.16 PNFI 6.17 PGFI 6.18 NNFI
- 6.19 IFI 6.20 AIC 6.21 B(SE) 6.22 df 6.23 Ratio
- 6.24 อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

คู่มือลงทะเบียนข้อมูลแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร (ภาษาอังกฤษ)	ค่าของตัวแปร
รหัสงานวิจัย	ID	1-67
1. ปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย	YEAR	เลข 2 ตัวท้ายของปีที่ตีพิมพ์บทความวิจัย
2. คณะที่ผลิตงานวิจัย	MAJOR	1 = จิตวิทยา 2 = วิทยาศาสตร์การกีฬา 3 = วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4 = พยาบาลศาสตร์ 5 = ศึกษาศาสตร์ 7 = อื่น ๆ/ ไม่ระบุ
3. ระดับการศึกษาของตัวอย่าง	LEVEL	1 = มัธยมศึกษาตอนต้น 2 = มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 = มัธยมศึกษา 4 = อุดมศึกษา
4. ขนาดของตัวอย่าง (n)	SAMSIZE	1-9999
5. ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	TYPANA	1 = สถิติบรรยาย 2 = การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ 3 = SEM 4 = อื่น ๆ
6. ดัชนีต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	INFITED	1=CFI 2=GFI 3=AGFI 4=RMSEA 5=TLI 6= NFI 7= χ^2/df 8= χ^2 9=SRMR 10=RMR 11=beta 12=R ² 13=p 14=t-value 15=RFI 16=PNFI 17=PGFI 18=NNFI 19=IFI 20=AIC 21=B(SE) 22=df 23=Ratio 24=อื่น ๆ

แบบบันทึกคุณภาพงานวิจัย

รหัสงานวิจัย

ชื่อผู้วิจัย.....ปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่.....

ชื่องานวิจัย.....

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน

ลักษณะที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
	0	1	2	3	4
1. ชื่อเรื่อง ปัญหาและวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันถูกต้องตามหลักการวิจัย					
2. นิยามคำศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน					
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย					
4. การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม					
5. การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสม					
6. สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล					
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม					
8. สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง					
9. การอภิปรายผลวิจัยและการให้ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน					
10. คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม					

เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย

1. ชื่อเรื่อง ปัญหาและวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันถูกต้องตามหลักการวิจัย

- 0 หมายถึง ชื่อเรื่อง ปัญหาและวัตถุประสงค์ไม่มีความสอดคล้องกัน
- 1 หมายถึง ปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง
- 2 หมายถึง ลักษณะตามระดับ “1” และระบุตัวแปร/ประเด็นสำคัญที่ศึกษา
- 3 หมายถึง ลักษณะตามระดับ “2” และระบุวิธีศึกษา
- 4 หมายถึง ลักษณะตามระดับ “3” และระบุกลุ่มตัวอย่าง

2. นิยามคำศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน

- 0 หมายถึง ไม่มีการนิยามคำศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง มีการนิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย/สมมุติฐานเพียงบางตัวและให้นิยามเป็นนามธรรม
- 2 หมายถึง มีการนิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย/สมมุติฐานครบถ้วนทุกตัวแปรและให้นิยามเป็นนามธรรม

- 3 หมายถึง มีการนิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย/สมมุติฐานเพียงบางตัวและให้นิยามเป็นรูปธรรม
- 4 หมายถึง มีการให้นิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย/สมมุติฐานครบถ้วนทุกตัวและให้นิยามเป็นรูปธรรม

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย

- 0 หมายถึง ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่ทันสมัย
- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่ทันสมัย มีปริมาณไม่ถึง 30%
- 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่ทันสมัย มีปริมาณตั้งแต่ 30% แต่ไม่ถึง 50%
- 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่ทันสมัย มีปริมาณตั้งแต่ 50% แต่ไม่ถึง 70%
- 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่ทันสมัย มีปริมาณตั้งแต่ 70% ขึ้นไป

4. การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเหมาะสม

- 0 หมายถึง ไม่ระบุรายละเอียดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 1 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง
- 2 หมายถึง การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรที่เหมาะสมแต่วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร
- 3 หมายถึง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างทำให้ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร แต่ขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่เหมาะสม
- 4 หมายถึง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างทำให้ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และขนาดกลุ่ม ตัวอย่างมีขนาดเหมาะสมทั้งในด้านทฤษฎีและในด้านการปฏิบัติ

5. การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสม

- 0 หมายถึง การออกแบบการวิจัยไม่สอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย
- 1 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่จะได้คำตอบตรงประเด็น กับปัญหา/วัตถุประสงค์ การวิจัย
- 2 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ได้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในหรือความตรงภายนอกอย่างใดอย่างหนึ่ง
- 3 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในและความตรงภายนอก
- 4 หมายถึง ลักษณะตามระดับ “3” และได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย

6. สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล

0	หมายถึง	สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัย
1	หมายถึง	สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัยบางส่วน
2	หมายถึง	สถิติ/เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัย และระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์
3	หมายถึง	ลักษณะตามระดับ “2” และมีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น/เงื่อนไขในการวิเคราะห์ของสถิติ/เทคนิคที่ใช้
4	หมายถึง	ลักษณะตามระดับ “3” และปรับแก้ข้อมูลให้สามารถนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานอธิบายปัญหาวิจัยได้

7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจน เหมาะสม

0	หมายถึง	ไม่มีการนำเสนอค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง
1	หมายถึง	การนำเสนอผลไม่ครบทุกค่าและมีเพียงบางค่าที่สอดคล้องกับสถิติที่เลือกใช้
2	หมายถึง	การนำเสนอผลครบทุกค่าแต่ไม่สอดคล้องกับสถิติที่เลือกใช้
3	หมายถึง	การนำเสนอผลไม่ครบทุกค่าแต่ทุกค่าสอดคล้องกับสถิติที่เลือกใช้
4	หมายถึง	การเสนอผลครบทุกค่าและเหมาะสม

8. สรุปผลการวิจัยอย่างถูกต้อง

0	หมายถึง	ไม่มีการสรุปผลการวิจัย
1	หมายถึง	สรุปผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย หรือข้อมูลที่ได้จากการค้นพบ
2	หมายถึง	สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยบางส่วน ไม่ครอบคลุมทุกหัวข้อ
3	หมายถึง	ลักษณะตามระดับ “2” และตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อแต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก ไม่ให้ความชัดเจนถึงประเด็นที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้น ๆ
4	หมายถึง	ลักษณะตามระดับ “3” และใช้ข้อความกระชับ เข้าใจง่ายถึงประเด็นที่ต้องการสรุป

9. การอภิปรายผลวิจัย

- 0 หมายถึง การอภิปรายไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้
- 1 หมายถึง อภิปรายเฉพาะผลการวิจัยที่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยเท่านั้น
- 2 หมายถึง อภิปรายว่าผลการวิจัยสอดคล้อง/ขัดแย้งกับสมมุติฐานการวิจัยอย่างไร
- 3 หมายถึง ลักษณะตามระดับ “2” และมีผลการวิจัยในอดีต/ทฤษฎีสันับสนุนอย่างเพียงพอ
- 4 หมายถึง ลักษณะตามระดับ “3” และระบุข้อจำกัดของการวิจัย

10. คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม

- 0 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับต้องปรับปรุงมาก (51-60%)
- 1 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ (61-70%)
- 2 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี (71-80%)
- 3 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (81-90%)
- 4 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (91-100%)

ตารางลงทะเบียนและบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
1	Zeidner et al	2016	Emotional Intelligence	Social support	well-being	Senior High school	203	0.31	Faculty of Science and Technology	Yes	over
1	Zeidner et al	2016	Coping	NONE	well-being	Senior High school	203	0.22	Faculty of Science and Technology	Yes	over
1	Zeidner et al	2016	Social support	NONE	well-being	Senior High school	203	0.73	Faculty of Science and Technology	Yes	over
1	Zeidner et al	2016	Social support	Coping	well-being	Senior High school	203	0.45	Faculty of Science and Technology	Yes	over
1	Zeidner et al	2016	Emotional Intelligence	Coping	well-being	Senior High school	203	0.27	Faculty of Science and Technology	Yes	over
2	Mota et al.	2015	Relationship with teacher school staff institution staff	Resilience	well-being	High school	246	0.34	Faculty of Education	No	over
2	Mota et al.	2015	Relationship with teacher school staff institution staff	NONE	well-being	High school	246	0.37	Faculty of Education	No	over
2	Mota et al.	2015	Resilience	NONE	well-being	High school	246	0.54	Faculty of Education	No	over
3	Lin et al.	2013	Gratitude	Coping	well-being	Undergrauate study	750	0.59	Faculty of Nursing	No	standard
3	Lin et al.	2013	Coping	NONE	well-being	Undergrauate study	750	0.3	Faculty of Nursing	No	standard
3	Lin et al.	2013	Gratitude	NONE	well-being	Undergrauate study	750	0.43	Faculty of Nursing	No	standard
3	Lin et al.	2013	Gratitude	Social support	well-being	Undergrauate study	750	0.6	Faculty of Nursing	No	standard
3	Lin et al.	2013	Social support	NONE	well-being	Undergrauate study	750	0.21	Faculty of Nursing	No	standard
4	Jayawickreme	2017	Openness	NONE	well-being	Undergrauate	1320	0.11	Faculty of	Yes	Over

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
	et al.					study			Psychology		
4	Jayawickreme et al.	2017	Extraversion	NONE	well-being	Undergraduate study	1320	0.48	Faculty of Psychology	Yes	Over
4	Jayawickreme et al.	2017	Emotionality	NONE	well-being	Undergraduate study	1320	0.11	Faculty of Psychology	Yes	Over
5	Prati et al.	2017	Sense of Community	negative social skills	well-being	Undergraduate study	1076	0.27	Faculty of Psychology	No	Over
5	Prati et al.	2017	Sense of Community	positive social skills	well-being	Undergraduate study	1076	0.6	Faculty of Psychology	No	Over
5	Prati et al.	2017	Sense of Community	exposure to aggression	well-being	Undergraduate study	1076	0.16	Faculty of Psychology	No	Over
5	Prati et al.	2017	Sense of Community	NONE	well-being	Undergraduate study	1076	0.71	Faculty of Psychology	No	Over
6	Lin et al.	2016	Gratitude	Coping	well-being	Senior High school	750	0.59	Faculty of Science and Technology	Yes	standard
6	Lin et al.	2016	Gratitude	Social support	well-being	Senior High school	750	0.6	Faculty of Science and Technology	Yes	standard
6	Lin et al.	2016	Social support	NONE	well-being	Senior High school	750	0.21	Faculty of Science and Technology	Yes	standard
6	Lin et al.	2016	Gratitude	NONE	well-being	Senior High school	750	0.43	Faculty of Science and Technology	Yes	standard
6	Lin et al.	2016	Coping	NONE	well-being	Senior High school	750	0.3	Faculty of Science and Technology	Yes	standard
7	Jose et al.	2012	Social support	NONE	well-being	Junior High school	1774	0.12	NONE	Yes	over
7	Jose et al.	2012	Social support	NONE	well-being	Junior High school	1774	0.12	NONE	Yes	over
8	Tong et al.	2018	student-teacher relation	school identification	well-being	High school	1369	0.63	Faculty of Nursing	No	over
8	Tong et al.	2018	peer relation	school identification	well-being	High school	1369	0.36	Faculty of Nursing	No	over
8	Tong et al.	2018	school identification	NONE	well-being	High school	1369	0.71	Faculty of Nursing	No	over
8	Tong et al.	2018	student-teacher relation	NONE	well-being	High school	1369	0.45	Faculty of Nursing	No	over
8	Tong et al.	2018	peer relation	NONE	well-being	High school	1369	-0.26	Faculty of Nursing	No	over
9	jiang et al.	2016	Gratitude	Materialism	well-being	High school	764	0.42	Faculty of Psychology	Yes	standard
9	jiang et al.	2016	Gratitude	NONE	well-being	High school	764	0.42	Faculty of Psychology	Yes	standard
10	Cordeiro et al.	2016	Autonomy support	NONE	well-being	Undergraduate study	417	0.63	Faculty of Psychology	Yes	over
11	Yalc et al.	2015	self-efficacy	Hope	well-being	Undergraduate study	482	0.62	Faculty of Educational	Yes	standard
11	Yalc et al.	2015	self-efficacy	Forgiveness	well-being	Undergraduate study	482	0.33	Faculty of Educational	Yes	standard
11	Yalc et al.	2015	Hope	NONE	well-being	Undergraduate study	482	0.32	Faculty of Educational	Yes	standard
11	Yalc et al.	2015	Forgiveness	NONE	well-being	Undergraduate study	482	0.66	Faculty of Educational	Yes	standard
12	Lin	2016	Autonomy support	NONE	well-being	Undergraduate study	938	0.25	Faculty of Communication Arts	Yes	over
12	Lin	2016	Social support	NONE	well-being	Undergraduate study	938	0.49	Faculty of Communication Arts	Yes	over
13	Geng	2018	Emotional Intelligence	Gratitude	well-being	Undergraduate study	365	0.36	Faculty of Nursing	No	over
13	Geng	2018	Emotional Intelligence	NONE	well-being	Undergraduate study	365	0.25	Faculty of Nursing	No	over

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
13	Geng	2018	Gratitude	NONE	well-being	Undergraduate study	365	0.22	Faculty of Nursing	No	over
14	Eryilmaz	2012	Autonomy support	NONE	well-being	Junior High school	227	0.84	Faculty of Human Ecology	Yes	over
15	STENLING et al.	2014	Autonomy support	NONE	well-being	Senior High school	184	0.4	Faculty of Psychology	No	standard
16	wang et al.	2014	social anxiety	NONE	well-being	Undergraduate study	402	0.14	Faculty of Psychology	No	standard
16	wang et al.	2014	social usage	online self-disclosure	well-being	Undergraduate study	402	0.16	Faculty of Psychology	No	standard
17	Valkenburg et al.	2006	use of site	relationships formed	well-being	High school	881	0.19	Faculty of Psychology	No	over
17	Valkenburg et al.	2006	use of site	Frequency of reactions	well-being	High school	881	0.28	Faculty of Psychology	No	over
17	Valkenburg et al.	2006	Tone of reactions	social self-esteem	well-being	High school	881	0.48	Faculty of Psychology	No	over
17	Valkenburg et al.	2006	Frequency of reactions	Tone of reactions	well-being	High school	881	0.3	Faculty of Psychology	No	over
17	Valkenburg et al.	2006	Frequency of reactions	relationships formed	well-being	High school	881	0.29	Faculty of Psychology	No	over
18	Lekes et al.	2010	Autonomy support	NONE	well-being	Junior High school	515	0.43	Faculty of Psychology	Yes	standard
19	Niemiec et al.	2006	Social support	Autonomy support	well-being	Undergraduate study	231	0.4	Faculty of Psychology	No	over
19	Niemiec et al.	2006	Autonomy support	NONE	well-being	Undergraduate study	231	0.27	Faculty of Psychology	No	over
20	López-Walle et al.	2012	Autonomy support	NONE	well-being	Junior High school	669	0.09	Faculty of Psychology	Yes	over
21	Paulsson	2017	gender	social relationship	well-being	Senior High school	492	-0.58	Faculty of Nursing	Yes	standard
21	Paulsson	2017	gender	self-esteem	well-being	Senior High school	493	-0.49	Faculty of Nursing	Yes	standard
21	Paulsson	2017	socio-economic	self-esteem	well-being	Senior High school	493	0.61	Faculty of Nursing	Yes	standard
21	Paulsson	2017	socio-economic	NONE	well-being	Senior High school	493	0.77	Faculty of Nursing	Yes	standard
21	Paulsson	2017	self-esteem	NONE	well-being	Senior High school	493	0.47	Faculty of Nursing	Yes	standard
22	Zhou	2012	self-concept	coping	well-being	High school	867	0.47	Faculty of Educational	No	Over
22	Zhou	2012	self-concept	coping	well-being	High school	867	0.38	Faculty of Educational	No	Over
22	Zhou	2012	Coping	NONE	well-being	High school	867	-0.12	Faculty of Educational	No	Over
23	Arslan	2018	psychological maltreatment	Social Connectedness	well-being	High school	825	-0.41	Faculty of Psychology	Yes	standard
23	Arslan	2018	psychological maltreatment	social acceptance	well-being	High school	825	-0.29	Faculty of Psychology	Yes	standard
23	Arslan	2018	psychological maltreatment	NONE	well-being	High school	825	0.56	Faculty of Psychology	Yes	standard
23	Arslan	2018	Social Connectedness	NONE	well-being	High school	825	0.54	Faculty of Psychology	Yes	standard
23	Arslan	2018	social acceptance	NONE	well-being	High school	825	0.27	Faculty of Psychology	Yes	standard
24	CHIRKOV et al.	2001	Perceptions of Parental Autonomy-Support	NONE	well-being	High school	236	0.83	Faculty of Psychology	No	standard
24	CHIRKOV et al.	2001	Autonomy	NONE	well-being	High school	236	0.11	Faculty of	No	standard

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
	al.		support						Psychology		
25	Tian et al.	2016	Gratitude	NONE	well-being	Junior High school	881	0.25	Faculty of Psychology	Yes	over
25	Tian et al.	2016	Gratitude	Autonomy support	well-being	Junior High school	881	0.72	Faculty of Psychology	Yes	over
25	Tian et al.	2016	Autonomy support	NONE	well-being	Junior High school	881	0.2	Faculty of Psychology	Yes	over
26	Kong et al.	2019	Emotional Intelligence	Social support	well-being	Undergrauate study	748	0.43	Faculty of Psychology	Yes	standard
26	Kong et al.	2019	Social support	NONE	well-being	Undergrauate study	748	0.17	Faculty of Psychology	Yes	standard
27	Yep et al.	2016	paternal involvement	self-efficacy	well-being	High school	802	0.24	Faculty of Human Ecology	Yes	over
27	Yep et al.	2016	maternal involvement	self-efficacy	well-being	High school	802	0.31	Faculty of Human Ecology	Yes	over
27	Yep et al.	2016	self-efficacy	NONE	well-being	High school	802	0.53	Faculty of Human Ecology	Yes	over
28	Sarriera	2015	trust and confidence	NONE	well-being	Undergrauate study	435	0.34	Faculty of Psychology	Yes	standard
28	Sarriera	2015	Lack of perspective	NONE	well-being	Undergrauate study	435	0.29	Faculty of Psychology	Yes	standard
28	Sarriera	2015	Positive future orientation	NONE	well-being	Undergrauate study	435	0.31	Faculty of Psychology	Yes	standard
28	Sarriera	2015	Social relations	NONE	well-being	Undergrauate study	435	0.2	Faculty of Psychology	Yes	standard
29	Ho et al	2015	physical activity	NONE	well-being	Junior High school	775	0.16	Faculty of Nursing	Yes	over
29	Ho et al	2015	physical activity	Self-efficacy	well-being	Junior High school	775	0.41	Faculty of Nursing	Yes	over
29	Ho et al	2015	physical activity	Resilience	well-being	Junior High school	775	0.6	Faculty of Nursing	Yes	over
29	Ho et al	2015	Self-efficacy	NONE	well-being	Junior High school	775	0.1	Faculty of Nursing	Yes	over
29	Ho et al	2015	Resilience	NONE	well-being	Junior High school	775	0.19	Faculty of Nursing	Yes	over
30	CAPRARA et al	2006	self-efficacy	NONE	well-being	Junior High school	664	0.17	Faculty of Psychology	Yes	over
31	Jaing et al	2016	Gratitude	NONE	well-being	Junior High school	1200	0.19	Faculty of Humanities	Yes	Over
32	Sarriera et al.	2012	relationship	friend	well-being	Junior High school	1589	0.28	Faculty of Humanities	Yes	standard
32	Sarriera et al.	2012	relationship	family	well-being	Junior High school	1589	-0.14	Faculty of Humanities	Yes	standard
32	Sarriera et al.	2012	Entertainment	friend	well-being	Junior High school	1589	-0.2	Faculty of Humanities	Yes	standard
32	Sarriera et al.	2012	Entertainment	family	well-being	Junior High school	1589	-0.2	Faculty of Humanities	Yes	standard
32	Sarriera et al.	2012	friend	NONE	well-being	Junior High school	1589	0.51	Faculty of Humanities	Yes	standard
32	Sarriera et al.	2012	family	NONE	well-being	Junior High school	1589	0.62	Faculty of Humanities	Yes	standard
33	Tain et al.	2016	Social support	Autonomy support	well-being	Junior High school	1476	0.5	Faculty of Psychology	Yes	standard
33	Tain et al.	2016	Autonomy support	NONE	well-being	Junior High school	1476	0.15	Faculty of Psychology	Yes	standard
34	Li et al.	2014	Psychological need for online communication	NONE	well-being	Undergrauate study	574	0.12	Faculty of Psychology	Yes	standard
34	Li et al.	2014	Psychological	Shyness	well-being	Undergrauate	574	0.2	Faculty of	Yes	standard

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
			need for online communication			study			Psychology		
34	Li et al.	2014	Psychological need for online communication	Social self-efficacy	well-being	Undergraduate study	574	0.32	Faculty of Psychology	Yes	standard
34	Li et al.	2014	Social self-efficacy	NONE	well-being	Undergraduate study	574	0.39	Faculty of Psychology	Yes	standard
35	OBERLE	2018	Social support	NONE	well-being	Junior High school	406	0.15	Faculty of Nursing	Yes	Standard
36	Rodríguez-Fernández et al.	2016	Social support	Self-conce	well-being	Junior High school	1250	0.41	Faculty of Psychology	Yes	Standard
36	Rodríguez-Fernández et al.	2016	Social support	Self-conce	well-being	Junior High school	1250	0.15	Faculty of Psychology	Yes	standard
36	Rodríguez-Fernández et al.	2016	Social support	Self-conce	well-being	Junior High school	1250	0.2	Faculty of Psychology	Yes	standard
36	Rodríguez-Fernández et al.	2016	Self-concept	NONE	well-being	Junior High school	1250	0.82	Faculty of Psychology	Yes	standard
36	Rodríguez-Fernández et al.	2016	Self-concept	Resilience	well-being	Junior High school	1250	0.57	Faculty of Psychology	Yes	standard
36	Rodríguez-Fernández et al.	2016	Resilience	NONE	well-being	Junior High school	1250	0.23	Faculty of Psychology	Yes	standard
37	Savi-Çakar et al.	2015	Self-efficacy	NONE	well-being	High school	164	0.34	Faculty of Psychology	No	standard
37	Savi-Çakar et al.	2015	Body image	NONE	well-being	High school	164	0.32	Faculty of Psychology	No	standard
38	Mayordomo-Rodri et al.	2015	Coping	NONE	well-being	Undergraduate study	405	0.687	Faculty of Psychology	No	standard
39	Zeidner et al.	2016	Emotional Intelligence	Social support	well-being	Undergraduate study	185	0.53	Faculty of Psychology	No	standard
40	Orkibi et al.	2014	Type class	Social support	well-being	High school	648	0.6	Faculty of Psychology	Yes	standard
41	Ratelle et al.	2013	Autonomy support	NA	well-being	Undergraduate study	256	0.35	Faculty of Educational	Yes	over
42	Olesen et al.	2015	Personality	NA	well-being	Undergraduate study	1181	0.19	Faculty of Psychology	Yes	standard
43	Matsuda et al.	2014	social support	NA	well-being	Undergraduate study	1332	0.28	Faculty of Psychology	Yes	over
44	MARIČIĆ et al.	2015	Social anxiety	loneliness	well-being	Undergraduate study	202	0.42	NONE	Yes	standard
44	MARIČIĆ et al.	2015	loneliness	NONE	well-being	Undergraduate study	202	-0.5	NONE	Yes	standard
45	Froh et al.	2009	Gratitude	relational fulfillment	well-being	Junior High school	154	0.33	Faculty of Psychology	No	over
45	Froh et al.	2009	Gratitude	NONE	well-being	Junior High school	154	-0.08	Faculty of Psychology	No	over
45	Froh et al.	2009	relational fulfillment	NONE	well-being	Junior High school	154	-0.25	Faculty of Psychology	No	over
46	Kong et al.	2013	Emotional Intelligence	Positive affect	well-being	Undergraduate study	620	0.49	Faculty of Psychology	Yes	standard
46	Kong et al.	2013	Emotional Intelligence	Negative affect	well-being	Undergraduate study	620	-0.36	Faculty of Psychology	Yes	standard
46	Kong et al.	2013	Positive affect	NONE	well-being	Undergraduate study	620	0.58	Faculty of Psychology	Yes	standard

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
46	Kong et al.	2013	Negative affect	NONE	well-being	Undergraduate study	620	-0.17	Faculty of Psychology	Yes	standard
47	Li et al.	2014	Anxiety	NONE	well-being	Undergraduate study	585	-0.13	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Anxiety	Self-esteem	well-being	Undergraduate study	585	-0.16	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Anxiety	Emotion Intelligence	well-being	Undergraduate study	585	-0.12	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Coping	NONE	well-being	Undergraduate study	585	-0.17	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Coping	Self-esteem	well-being	Undergraduate study	585	-0.12	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Coping	Emotion Intelligence	well-being	Undergraduate study	585	-0.33	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Self-esteem	NONE	well-being	Undergraduate study	585	0.36	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Emotion Intelligence	Self-esteem	well-being	Undergraduate study	585	0.48	Faculty of Psychology	Yes	over
47	Li et al.	2014	Emotion Intelligence	NONE	well-being	Undergraduate study	585	0.32	Faculty of Psychology	Yes	over
48	Chen	2013	Gratitude	coach support	well-being	Senior High school	291	0.51	Faculty of Psychology	Yes	standard
48	Chen	2013	Gratitude	Teammate support	well-being	Senior High school	291	0.5	Faculty of Psychology	Yes	standard
48	Chen	2013	Gratitude	Team satisfaction	well-being	Senior High school	291	0.17	Faculty of Psychology	Yes	standard
48	Chen	2013	Social support	Team satisfaction	well-being	Senior High school	291	0.39	Faculty of Psychology	Yes	standard
48	Chen	2013	Teammate support	Team satisfaction	well-being	Senior High school	291	0.4	Faculty of Psychology	Yes	standard
48	Chen	2013	Team satisfaction	NONE	well-being	Senior High school	291	0.62	Faculty of Psychology	Yes	standard
49	Schutte et al.	2010	Emotional Intelligence	NONE	well-being	Undergraduate study	154	0.83	Faculty of Psychology	Yes	standard
50	Sun et al.	2013	Gratitude	Negative affect	well-being	Undergraduate study	354	-0.25	Faculty of Educational	Yes	standard
50	Sun et al.	2013	Gratitude	Positive affect	well-being	Undergraduate study	354	0.22	Faculty of Educational	Yes	standard
50	Sun et al.	2013	Positive affect	NONE	well-being	Undergraduate study	354	0.38	Faculty of Educational	Yes	standard
50	Sun et al.	2013	Negative affect	NONE	well-being	Undergraduate study	354	-0.3	Faculty of Educational	Yes	standard
51	wang et al.	2019	Emotional Intelligence	affiliative humor	well-being	Undergraduate study	462	0.44	Faculty of Educational	Yes	standard
51	wang et al.	2019	Emotional Intelligence	self-defeating humor	well-being	Undergraduate study	462	-0.18	Faculty of Educational	Yes	standard
51	wang et al.	2019	Emotional Intelligence	aggressive humor	well-being	Undergraduate study	462	-0.3	Faculty of Educational	Yes	standard
51	wang et al.	2019	Emotional Intelligence	self-enhancing humor	well-being	Undergraduate study	462	0.52	Faculty of Educational	Yes	standard
52	Malinauskas et al.	2018	Emotional Intelligence	perceived social support	well-being	Undergraduate study	412	0.28	Faculty of Educational	Yes	standard
52	Malinauskas et al.	2018	Emotional Intelligence	NONE	well-being	Undergraduate study	412	0.51	Faculty of Educational	Yes	standard
52	Malinauskas et al.	2018	Emotional Intelligence	perceived stress	well-being	Undergraduate study	412	-0.15	Faculty of Educational	Yes	standard
52	Malinauskas et al.	2018	Social support	perceived stress	well-being	Undergraduate study	412	-0.27	Faculty of Educational	Yes	standard
52	Malinauskas	2018	perceived stress	NONE	well-being	Undergraduate	412	-0.27	Faculty of	Yes	standard

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
	et al.					study			Educational		
52	Malinauskas et al.	2018	Social support	NONE	well-being	Undergraduate study	412	0.15	Faculty of Educational	Yes	standard
53	Marrero et al.	2019	Self-enhancing humor	NONE	well-being	Undergraduate study	468	0.49	Faculty of Psychology	Yes	standard
53	Marrero et al.	2019	Affiliative humor	NONE	well-being	Undergraduate study	468	0.4	Faculty of Psychology	Yes	standard
53	Marrero et al.	2019	Self-defeating humor	self-esteem	well-being	Undergraduate study	468	-0.25	Faculty of Psychology	Yes	standard
54	Kong et al.	2015	Gratitude	Social support	well-being	Undergraduate study	427	0.42	Faculty of Nursing	Yes	over
54	Kong et al.	2015	Social support	Self-esteem	well-being	Undergraduate study	427	0.42	Faculty of Nursing	Yes	over
54	Kong et al.	2015	Self-esteem	NONE	well-being	Undergraduate study	427	0.24	Faculty of Nursing	Yes	over
54	Kong et al.	2015	Social support	NONE	well-being	Undergraduate study	427	0.41	Faculty of Nursing	Yes	over
55	Cava et al.	2014	Communication mother	self-esteem	well-being	High school	1795	0.18	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	Communication father	self-esteem	well-being	High school	1795	0.28	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	Communication mother	class environment	well-being	High school	1795	0.25	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	Communication father	class environment	well-being	High school	1795	0.22	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	Communication mother	Feeling of Loneliness	well-being	High school	1795	-0.19	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	Communication father	Feeling of Loneliness	well-being	High school	1795	-0.31	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	self-esteem	NONE	well-being	High school	1795	0.16	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	class environment	NONE	well-being	High school	1795	0.05	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	Feeling of Loneliness	NONE	well-being	High school	1795	-0.21	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	class environment	self-esteem	well-being	High school	1795	0.11	Faculty of Psychology	Yes	over
55	Cava et al.	2014	class environment	Feeling of Loneliness	well-being	High school	1795	-0.15	Faculty of Psychology	Yes	over
56	Tommasi et al.	2018	self-efficacy	NONE	well-being	Senior High school	190	0.17	Faculty of Psychology	Yes	standard
57	Kong et al.	2012	Emotional Intelligence	Social support	well-being	Undergraduate study	489	0.45	Faculty of Psychology	Yes	standard
57	Kong et al.	2012	Emotional Intelligence	self-esteem	well-being	Undergraduate study	489	0.57	Faculty of Psychology	Yes	standard
57	Kong et al.	2012	Social support	self-esteem	well-being	Undergraduate study	489	0.35	Faculty of Psychology	Yes	standard
57	Kong et al.	2012	Social support	NONE	well-being	Undergraduate study	489	0.2	Faculty of Psychology	Yes	standard
57	Kong et al.	2012	self-esteem	NONE	well-being	Undergraduate study	489	0.23	Faculty of Psychology	Yes	standard
58	wang et al.	2014	shyness	self-efficacy	well-being	Undergraduate study	311	-0.5	Faculty of Psychology	Yes	standard
58	wang et al.	2014	shyness	negative affect	well-being	Undergraduate study	311	0.28	Faculty of Psychology	Yes	standard
58	wang et al.	2014	shyness	positive affect	well-being	Undergraduate study	311	-0.19	Faculty of Psychology	Yes	standard
58	wang et al.	2014	self-efficacy	negative affect	well-being	Undergraduate study	311	-0.18	Faculty of Psychology	Yes	standard
58	wang et al.	2014	self-efficacy	positive affect	well-being	Undergraduate study	311	0.27	Faculty of Psychology	Yes	standard

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
58	wang et al.	2014	self-efficacy	NONE	well-being	Undergraduate study	311	0.4	Faculty of Psychology	Yes	standard
59	Yoa et al.	2017	self-esteem	Self-forgiveness	well-being	Undergraduate study	475	0.3	Faculty of Educational	Yes	over
59	Yoa et al.	2017	self-esteem	Interpersonal forgiveness	well-being	Undergraduate study	475	0.17	Faculty of Educational	Yes	over
59	Yoa et al.	2017	self-esteem	NONE	well-being	Undergraduate study	475	0.44	Faculty of Educational	Yes	over
59	Yoa et al.	2017	Self-forgiveness	NONE	well-being	Undergraduate study	475	0.3	Faculty of Educational	Yes	over
59	Yoa et al.	2017	Interpersonal forgiveness	NONE	well-being	Undergraduate study	475	0.19	Faculty of Educational	Yes	over
60	Lin et al.	2015	Gratitude	self-esteem	well-being	Undergraduate study	235	0.35	Faculty of Educational	Yes	standard
60	Lin et al.	2015	Gratitude	NONE	well-being	Undergraduate study	235	0.56	Faculty of Educational	Yes	standard
60	Lin et al.	2015	self-esteem	NONE	well-being	Undergraduate study	235	0.49	Faculty of Educational	Yes	standard
61	Lopez-Zafra et al.	2019	Emotional Intelligence	Social support	well-being	Senior High school	1277	0.61	Faculty of Psychology	Yes	standard
61	Lopez-Zafra et al.	2019	Emotional Intelligence	NONE	well-being	Senior High school	1277	0.14	Faculty of Psychology	Yes	standard
61	Lopez-Zafra et al.	2019	Social support	NONE	well-being	Senior High school	1277	0.67	Faculty of Psychology	Yes	standard
62	Ruvalcaba-Romero	2017	Emotional clarity	positive emotions	well-being	Undergraduate study	417	0.18	NONE	Yes	standard
62	Ruvalcaba-Romero	2017	Emotional clarity	self-esteem	well-being	Undergraduate study	417	0.18	NONE	Yes	standard
62	Ruvalcaba-Romero	2017	positive emotions	Interpersonal relationships	well-being	Undergraduate study	417	0.34	NONE	Yes	standard
62	Ruvalcaba-Romero	2017	self-esteem	Interpersonal relationships	well-being	Undergraduate study	417	0.39	NONE	Yes	standard
62	Ruvalcaba-Romero	2017	Emotional repair	positive emotions	well-being	Undergraduate study	417	0.4	NONE	Yes	standard
62	Ruvalcaba-Romero	2017	Emotional repair	Interpersonal relationships	well-being	Undergraduate study	417	0.21	NONE	Yes	standard
62	Ruvalcaba-Romero	2017	Interpersonal relationships	NONE	well-being	Undergraduate study	417	0.33	NONE	Yes	standard
63	Liu et al.	2013	Emotional Intelligence	NONE	well-being	Undergraduate study	263	0.23	Faculty of Psychology	Yes	over
63	Liu et al.	2013	Emotional Intelligence	Resilience	well-being	Undergraduate study	263	0.61	Faculty of Psychology	Yes	over
63	Liu et al.	2013	Emotional Intelligence	Affect Balance	well-being	Undergraduate study	263	0.45	Faculty of Psychology	Yes	over
63	Liu et al.	2013	Resilience	Affect Balance	well-being	Undergraduate study	263	0.23	Faculty of Psychology	Yes	over
63	Liu et al.	2013	Affect Balance	NONE	well-being	Undergraduate study	263	0.42	Faculty of Psychology	Yes	over
64	Klainin-Yobas et al.	2016	self-efficacy	NONE	well-being	Undergraduate study	630	0.39	Faculty of Nursing	Yes	over
64	Klainin-Yobas et al.	2016	mindfulness	NONE	well-being	Undergraduate study	630	0.18	Faculty of Nursing	Yes	over
64	Klainin-Yobas et al.	2016	social support	NONE	well-being	Undergraduate study	630	0.21	Faculty of Nursing	Yes	over
65	Uysal et al.	2010	self-concealment	Autonomy support	well-being	Undergraduate study	167	-0.47	Faculty of Psychology	No	over
65	Uysal et al.	2010	Distress Disclosure	Autonomy support	well-being	Undergraduate study	167	0.27	Faculty of Psychology	No	over
65	Uysal et al.	2010	Autonomy support	NONE	well-being	Undergraduate study	167	0.75	Faculty of Psychology	No	over

ID	name	year	direct	indirect	DV	sample	n_ctrl	r_ctrl	faculty	Typeana	Index
66	Leveresen et al.	2012	Leisure Activity Participation	Competence	well-being	High school	3273	0.32	Faculty of Psychology	No	over
66	Leveresen et al.	2012	Leisure Activity Participation	Relatedness	well-being	High school	3273	0.24	Faculty of Psychology	No	over
66	Leveresen et al.	2012	Leisure Activity Participation	Autonomy support	well-being	High school	3273	0.15	Faculty of Psychology	No	over
66	Leveresen et al.	2012	Competence	NONE	well-being	High school	3273	0.31	Faculty of Psychology	No	over
66	Leveresen et al.	2012	Relatedness	NONE	well-being	High school	3273	0.15	Faculty of Psychology	No	over
66	Leveresen et al.	2012	Autonomy support	NONE	well-being	High school	3273	-0.06	Faculty of Psychology	No	over
67	BAGØIEN et al.	2010	Autonomy support	NONE	well-being	Senior High school	652	0.75	NONE	Yes	standard
67	BAGØIEN et al.	2010	Autonomy support	NONE	well-being	Senior High school	652	0.44	NONE	Yes	standard

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข
และผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์ทอภิมานโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขเพื่อตอบ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1

R version 3.5.1 (2018-07-02) -- "Feather Spray"

Copyright (C) 2018 The R Foundation for Statistical Computing

Platform: x86_64-w64-mingw32/x64 (64-bit)

R is free software and comes with ABSOLUTELY NO WARRANTY.

You are welcome to redistribute it under certain conditions.

Type 'license()' or 'licence()' for distribution details.

R is a collaborative project with many contributors.

Type 'contributors()' for more information and

'citation()' on how to cite R or R packages in publications.

Type 'demo()' for some demos, 'help()' for on-line help, or

'help.start()' for an HTML browser interface to help.

Type 'q()' to quit R.

```
> setwd("C:/Users/ADMIN/Desktop")
```

```
> library("metafor")
```

Loading required package: Matrix

Loading 'metafor' package (version 2.0-0). For an overview and introduction to the package please type: help(metafor).

```
> dat <- read.csv("metafull.csv")
```

```
> head(dat)
```

year	direct	indirect
1 2016	Emotional Intelligence	social support
2 2016	Coping	NONE
3 2016	social support	NONE
4 2016	social support	Coping
5 2016	Emotional Intelligence	Coping
6 2015	Relationship with teacher school staff institution staff	Resilience

```
DV sample n_ctrl r_ctrl paper
```

1 well-being	Senior High school	203	0.31	1
2 well-being	Senior High school	203	-0.22	1
3 well-being	Senior High school	203	0.73	1
4 well-being	Senior High school	203	0.45	1
5 well-being	Senior High school	203	-0.27	1
6 well-being	High school	246	0.34	3

faculty	Index	Type	ana	name
1 Faculty of Science and Technology	over			Zeidner et al
2 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
3 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
4 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
5 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
6 Faculty of Education	No	over		Mota

```
> dat <- escalc(ni = n_ctrl, ri = r_ctrl,
```

```
+ data = dat, measure = "ZCOR",
```

```
+ append = TRUE)
```

```
> objects(dat)
```

```
[1] "direct" "DV" "faculty" "Index" "indirect" "n_ctrl"
```

```
[7] "name" "paper" "r_ctrl" "sample" "Typeana" "vi"
```

```
[13] "year" "yi"
```

```
> ma1 <- rma(yi, vi, data = dat)
```

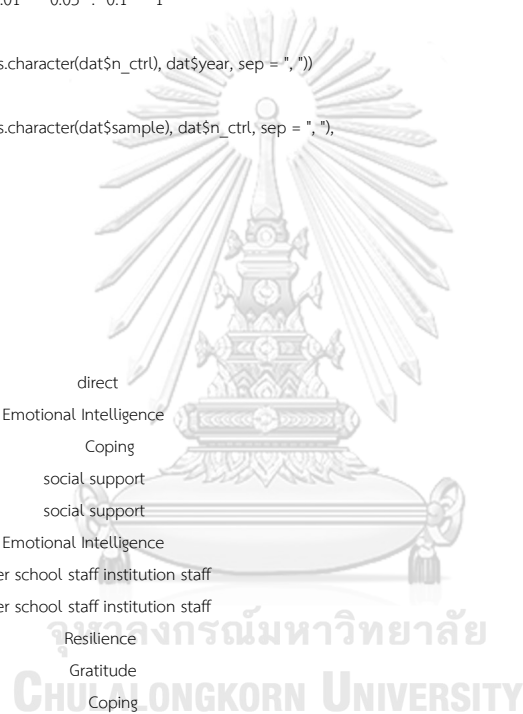

วิทยาลัยราชภัฏมหาวิทยาลัย
KING MONGKUT'S RAJABHAT MAHAVITHAYALAI
KING MONGKUT'S RAJABHAT MAHAVITHAYALAI

```

> summary(ma1)
Random-Effects Model (k = 225; tau^2 estimator: REML)
logLik deviance AIC BIC AICc
-81.2652 162.5303 166.5303 173.3536 166.5846
tau^2 (estimated amount of total heterogeneity): 0.1185 (SE = 0.0114)
tau (square root of estimated tau^2 value): 0.3442
I^2 (total heterogeneity / total variability): 98.88%
H^2 (total variability / sampling variability): 89.59
Test for Heterogeneity:
Q(df = 224) = 17964.8562, p-val < .0001
Model Results:
estimate se zval pval ci.lb ci.ub
0.2844 0.0232 12.2837 <.0001 0.2391 0.3298 ***
---
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
> forest(ma1,
+ slab = paste(dat$direct, as.character(dat$year, sep = ", "))
> forest(ma1,
+ slab = paste(dat$direct, as.character(dat$sample), dat$year, sep = ", "),
+ order = order(dat$year))
funnel(ma1)
funnel(ma1, yaxis="vi")
funnel(ma1, yaxis="sein")
funnel(ma1, yaxis="vin")
regtest(ma1, model = "lm")
> dat
year direct
1 2016 Emotional Intelligence
2 2016 Coping
3 2016 social support
4 2016 social support
5 2016 Emotional Intelligence
6 2015 Relationship with teacher school staff institution staff
7 2015 Relationship with teacher school staff institution staff
8 2015 Resilience
9 2014 Gratitude
10 2014 Coping
11 2014 Gratitude
12 2014 Gratitude
13 2014 social support
14 2017 Openness
15 2017 Extraversion
16 2017 Emotionality
17 2017 Sense of Community
18 2017 Sense of Community
19 2017 Sense of Community
20 2017 Sense of Community
21 2018 Gratitude
22 2018 Gratitude
23 2018 social support
24 2018 Gratitude
25 2018 Coping
26 2012 social support
27 2012 social support
28 2018 student-teacher relation

```


29	2018	peer relation
30	2018	school identification
31	2018	student-teacher relation
32	2018	peer relation
33	2015	Gratitude
34	2015	Gratitude
35	2016	Autonomy support
36	2014	self-efficacy
37	2014	self-efficacy
38	2014	Hope
39	2014	Forgiveness
40	2016	Autonomy support
41	2016	social support
42	2018	Emotional Intelligence
43	2018	Emotional Intelligence
44	2018	Gratitude
45	2011	Autonomy support
46	2014	Autonomy support
47	2014	social anxiety
48	2014	social usage
49	2006	use of site
50	2006	use of site
51	2006	Tone of reactions
52	2006	Frequency of reactions
53	2006	Frequency of reactions
54	2010	Autonomy support
55	2006	social support
56	2006	autonomy support
57	2012	Autonomy support
58	2017	gender
59	2017	gender
60	2017	socio-economic
61	2017	socio-economic
62	2017	self-esteem
63	2012	self-concept
64	2012	self-concept
65	2012	Poscopingstyle
66	2012	Negcopingstyle
67	2017	psychological maltreatment
68	2017	psychological maltreatment
69	2017	psychological maltreatment
70	2017	Social Connectedness
71	2017	social acceptance
72	2001	Perceptions of Parental Autonomy-Support
73	2001	Teacher Autonomy-Support
74	2016	Gratitude
75	2016	Gratitude
76	2016	Autonomy support
77	2019	Emotional Intelligence
78	2019	social support
79	2016	paternal involvement
80	2016	maternal involvement
81	2016	self-efficacy
82	2014	trust and confidence
83	2014	Lack of perspective

84	2014	Positive future orientation
85	2014	Social relations
86	2015	physical activity
87	2015	physical activity
88	2015	physical activity
89	2015	Self-efficacy
90	2015	Resilience
91	2006	self-efficacy
92	2012	Gratitude
93	2012	relationship
94	2012	relationship
95	2012	Entertainment
96	2012	Entertainment
97	2012	friend
98	2012	family
99	2016	social support
100	2016	Autonomy support
101	2014	Psychological need for online communication
102	2014	Psychological need for online communication
103	2014	Psychological need for online communication
104	2014	Social self-efficacy
105	2018	social support
106	2016	Family support
107	2016	Peer support
108	2016	Teacher support
109	2016	Self-concept
110	2016	Self-concept
111	2016	Resilience
112	2015	Self-efficacy
113	2015	Body image
114	2014	Coping
115	2016	Emotional Intelligence
116	2014	Type class
117	2012	Autonomy support
118	2015	Personality
119	2014	social support
120	2015	Social anxiety
121	2015	loneliness
122	2009	Gratitude
123	2009	Gratitude
124	2009	relational fulfillment
125	2013	Emotional Intelligence
126	2013	Emotional Intelligence
127	2013	Positive affect
128	2013	Negative affect
129	2014	Anxiety
130	2014	Anxiety
131	2014	Anxiety
132	2014	Coping
133	2014	Coping
134	2014	Coping
135	2014	Self-esteem
136	2014	Emotion Intelligence
137	2014	Emotion Intelligence
138	2012	Gratitude

139	2012	Gratitude
140	2012	Gratitude
141	2012	coach support
142	2012	Teammate support
143	2012	Team satisfaction
144	2010	Emotional Intelligence
145	2013	Gratitude
146	2013	Gratitude
147	2013	Positive affect
148	2013	Negative affect
149	2018	Emotional Intelligence
150	2018	Emotional Intelligence
151	2018	Emotional Intelligence
152	2018	Emotional Intelligence
153	2018	Emotional Intelligence
154	2018	Emotional Intelligence
155	2018	Emotional Intelligence
156	2018	perceived social support
157	2018	perceived stress
158	2018	perceived social support
159	2019	Self-enhancing humor
160	2019	Affiliative humor
161	2019	Self-defeating humor
162	2014	Gratitude
163	2014	social support
164	2014	Self-esteem
165	2014	social support
166	NA	Communication mother
167	NA	Communication father
168	NA	Communication mother
169	NA	Communication father
170	NA	Communication mother
171	NA	Communication father
172	NA	self-esteem
173	NA	class environment
174	NA	Feeling of Loneliness
175	NA	class environment
176	NA	class environment
177	2018	self-efficacy
178	2012	Emotional Intelligence
179	2012	Emotional Intelligence
180	2012	Social support
181	2012	Social support
182	2012	self-esteem
183	2014	shyness
184	2014	shyness
185	2014	shyness
186	2014	self-efficacy
187	2014	self-efficacy
188	2014	self-efficacy
189	2016	self-esteem
190	2016	self-esteem
191	2016	self-esteem
192	2016	Self-forgiveness
193	2016	Interpersonal forgiveness

194	2015	Gratitude			
195	2015	Gratitude			
196	2015	self-esteem			
197	2019	Emotional Intelligence			
198	2019	Emotional Intelligence			
199	2019	Social support			
200	2017	Emotional clarity			
201	2017	Emotional clarity			
202	2017	positive emotions			
203	2017	self-esteem			
204	2017	Emotional repair			
205	2017	Emotional repair			
206	2017	Interpersonal relationships			
207	2012	Emotional Intelligence			
208	2012	Emotional Intelligence			
209	2012	Emotional Intelligence			
210	2012	Resilience			
211	2012	Affect Balance			
212	2015	self-efficacy			
213	2015	mindfulness			
214	2015	social support			
215	2010	self concearnent			
216	2010	Distress Disclosure			
217	2010	autonomy support			
218	2012	Leisure Activity Participation			
219	2012	Leisure Activity Participation			
220	2012	Leisure Activity Participation			
221	2012	Competence			
222	2012	Relatedness			
223	2012	Autonomy			
224	2010	Teacher autonomy support			
225	2010	needs satisfaction			
		indirect	DV	sample n_ctrl r_ctrl	
1		social support well-being Senior High school	203	0.310	
2		NONE well-being Senior High school	203	-0.220	
3		NONE well-being Senior High school	203	0.730	
4		Coping well-being Senior High school	203	0.450	
5		Coping well-being Senior High school	203	-0.270	
6		Resilience well-being High school	246	0.340	
7		NONE well-being High school	246	0.370	
8		NONE well-being High school	246	0.540	
9		Coping well-being Undergrauate study	750	0.590	
10		NONE well-being Undergrauate study	750	0.300	
11		NONE well-being Undergrauate study	750	0.430	
12		social support well-being Undergrauate study	750	0.600	
13		NONE well-being Undergrauate study	750	0.210	
14		NONE well-being Undergrauate study	1320	-0.110	
15		NONE well-being Undergrauate study	1320	0.480	
16		NONE well-being Undergrauate study	1320	0.110	
17		negative social skills well-being Undergrauate study	1076	-0.270	
18		positive social skills well-being Undergrauate study	1076	0.600	
19		exposure to aggression well-being Undergrauate study	1076	-0.160	
20		NONE well-being Undergrauate study	1076	0.710	
21		Coping well-being Senior High school	750	0.590	
22		social support well-being Senior High school	750	0.600	

23	NONE well-being Senior High school	750	0.210
24	NONE well-being Senior High school	750	0.430
25	NONE well-being Senior High school	750	0.300
26	NONE well-being Junior High school	1774	0.120
27	NONE well-being Junior High school	1774	0.120
28	school identification well-being High school	1369	0.630
29	school identification well-being High school	1369	0.360
30	NONE well-being High school	1369	0.710
31	NONE well-being High school	1369	-0.450
32	NONE well-being High school	1369	-0.260
33	Materialism well-being High school	764	0.420
34	NONE well-being High school	764	0.420
35	NONE well-being Undergrauate study	417	0.630
36	Hope well-being Undergrauate study	482	0.620
37	Forgiveness well-being Undergrauate study	482	0.330
38	NONE well-being Undergrauate study	482	0.320
39	NONE well-being Undergrauate study	482	0.660
40	NONE well-being Undergrauate study	938	0.250
41	NONE well-being Undergrauate study	938	0.490
42	Gratitude well-being Undergrauate study	365	0.360
43	NONE well-being Undergrauate study	365	0.250
44	NONE well-being Undergrauate study	365	0.220
45	NONE well-being Junior High school	227	0.840
46	NONE well-being Senior High school	184	0.400
47	NONE well-being Undergrauate study	402	0.140
48	online self-disclosure well-being Undergrauate study	402	0.160
49	relationships formed well-being High school	881	0.190
50	Frequency of reactions well-being High school	881	0.280
51	social self-esteem well-being High school	881	0.480
52	Tone of reactions well-being High school	881	0.300
53	relationships formed well-being High school	881	0.290
54	NONE well-being Junior High school	515	0.430
55	autonomy support well-being Undergrauate study	231	0.400
56	NONE well-being Undergrauate study	231	0.270
57	NONE well-being Junior High school	669	0.090
58	social relationship well-being Senior High school	492	-0.580
59	self-esteem well-being Senior High school	493	-0.490
60	self-esteem well-being Senior High school	493	0.610
61	NONE well-being Senior High school	493	0.770
62	NONE well-being Senior High school	493	0.470
63	Poscopingstyle well-being High school	867	0.470
64	Negcopingstyle well-being High school	867	0.380
65	NONE well-being High school	867	0.190
66	NONE well-being High school	867	-0.120
67	Social Connectedness well-being High school	825	-0.410
68	social acceptance well-being High school	825	-0.290
69	NONE well-being High school	825	0.560
70	NONE well-being High school	825	0.540
71	NONE well-being High school	825	0.270
72	NONE well-being High school	236	0.830
73	NONE well-being High school	236	0.110
74	NONE well-being Junior High school	881	0.250
75	autonomy support well-being Junior High school	881	0.720
76	NONE well-being Junior High school	881	0.200
77	social support well-being Undergrauate study	748	0.430

78	NONE well-being Undergrauate study	748	0.170
79	self-efficacy well-being High school	802	0.240
80	self-efficacy well-being High school	802	0.310
81	NONE well-being High school	802	0.530
82	NONE well-being Undergrauate study	435	0.340
83	NONE well-being Undergrauate study	435	0.290
84	NONE well-being Undergrauate study	435	0.310
85	NONE well-being Undergrauate study	435	0.200
86	NONE well-being Junior High school	775	0.160
87	Self-efficacy well-being Junior High school	775	0.410
88	Resilience well-being Junior High school	775	0.600
89	NONE well-being Junior High school	775	0.100
90	NONE well-being Junior High school	775	0.190
91	NONE well-being Junior High school	664	0.170
92	NONE well-being Junior High school	1200	0.190
93	friend well-being Junior High school	1200	0.280
94	family well-being Junior High school	1200	-0.140
95	friend well-being Junior High school	1200	-0.200
96	family well-being Junior High school	1200	-0.200
97	NONE well-being Junior High school	1200	0.510
98	NONE well-being Junior High school	1200	0.620
99	autonomy support well-being Junior High school	1476	0.500
100	NONE well-being Junior High school	1476	0.150
101	NONE well-being Undergrauate study	574	0.120
102	Shyness well-being Undergrauate study	574	0.200
103	Social self-efficacy well-being Undergrauate study	574	0.320
104	NONE well-being Undergrauate study	574	0.390
105	NONE well-being Junior High school	406	0.150
106	Self-conce well-being Junior High school	1250	0.410
107	Self-conce well-being Junior High school	1250	0.150
108	Self-conce well-being Junior High school	1250	0.200
109	NONE well-being Junior High school	1250	0.820
110	Resilience well-being Junior High school	1250	0.570
111	NONE well-being Junior High school	1250	0.230
112	NONE well-being High school	164	0.340
113	NONE well-being High school	164	0.320
114	NONE well-being Undergrauate study	405	0.687
115	social support well-being Undergrauate study	185	0.530
116	social support well-being High school	648	0.600
117	<NA> well-being Undergrauate study	256	0.350
118	<NA> well-being Undergrauate study	1181	0.190
119	<NA> well-being Undergrauate study	1332	0.280
120	loneliness well-being Undergrauate study	202	0.420
121	NONE well-being Undergrauate study	202	-0.500
122	relational fulfillment well-being Junior High school	154	0.330
123	NONE well-being Junior High school	154	-0.080
124	NONE well-being Junior High school	154	-0.250
125	Positive affect well-being Undergrauate study	620	0.490
126	Negative affect well-being Undergrauate study	620	-0.360
127	NONE well-being Undergrauate study	620	0.580
128	NONE well-being Undergrauate study	620	-0.170
129	NONE well-being Undergrauate study	585	-0.130
130	Self-esteem well-being Undergrauate study	585	-0.160
131	Emotion Intelligence well-being Undergrauate study	585	-0.120
132	NONE well-being Undergrauate study	585	-0.170

133	Self-esteem well-being Undergraduate study	585	-0.120
134	Emotion Intelligence well-being Undergraduate study	585	-0.330
135	NONE well-being Undergraduate study	585	0.360
136	Self-esteem well-being Undergraduate study	585	0.480
137	NONE well-being Undergraduate study	585	0.320
138	coach support well-being Senior High school	291	0.510
139	Teammate support well-being Senior High school	291	0.500
140	Team satisfaction well-being Senior High school	291	0.170
141	Team satisfaction well-being Senior High school	291	0.390
142	Team satisfaction well-being Senior High school	291	0.400
143	NONE well-being Senior High school	291	0.620
144	NONE well-being Undergraduate study	154	0.830
145	Negative affect well-being Undergraduate study	354	-0.250
146	Positive affect well-being Undergraduate study	354	0.220
147	NONE well-being Undergraduate study	354	0.380
148	NONE well-being Undergraduate study	354	-0.300
149	affiliative humor well-being Undergraduate study	462	0.440
150	self-defeating humor well-being Undergraduate study	462	-0.180
151	aggressive humor well-being Undergraduate study	462	-0.300
152	self-enhancing humor well-being Undergraduate study	462	0.520
153	perceived social support well-being Undergraduate study	412	0.280
154	NONE well-being Undergraduate study	412	0.510
155	perceived stress well-being Undergraduate study	412	-0.150
156	perceived stress well-being Undergraduate study	412	-0.270
157	NONE well-being Undergraduate study	412	-0.270
158	NONE well-being Undergraduate study	412	0.150
159	NONE well-being Undergraduate study	468	0.490
160	NONE well-being Undergraduate study	468	0.400
161	self-esteem well-being Undergraduate study	468	-0.250
162	social support well-being Undergraduate study	427	0.420
163	Self-esteem well-being Undergraduate study	427	0.420
164	NONE well-being Undergraduate study	427	0.240
165	NONE well-being Undergraduate study	427	0.410
166	self-esteem well-being High school	1795	0.180
167	self-esteem well-being High school	1795	0.280
168	class environment well-being High school	1795	0.250
169	class environment well-being High school	1795	0.220
170	Feeling of Loneliness well-being High school	1795	-0.190
171	Feeling of Loneliness well-being High school	1795	-0.310
172	NONE well-being High school	1795	0.160
173	NONE well-being High school	1795	0.050
174	NONE well-being High school	1795	-0.210
175	self-esteem well-being High school	1795	0.110
176	Feeling of Loneliness well-being High school	1795	-0.150
177	NONE well-being Senior High school	190	0.170
178	Social support well-being Undergraduate study	489	0.450
179	self-esteem well-being Undergraduate study	489	0.570
180	self-esteem well-being Undergraduate study	489	0.350
181	NONE well-being Undergraduate study	489	0.200
182	NONE well-being Undergraduate study	489	0.230
183	self-efficacy well-being Undergraduate study	311	-0.500
184	negative affect well-being Undergraduate study	311	0.280
185	positive affect well-being Undergraduate study	311	-0.190
186	negative affect well-being Undergraduate study	311	-0.180
187	positive affect well-being Undergraduate study	311	0.270

188	NONE well-being Undergraduate study	311	0.400
189	Self-forgiveness well-being Undergraduate study	475	0.300
190	Interpersonal forgiveness well-being Undergraduate study	475	0.170
191	NONE well-being Undergraduate study	475	0.440
192	NONE well-being Undergraduate study	475	0.300
193	NONE well-being Undergraduate study	475	0.190
194	self-esteem well-being Undergraduate study	235	0.350
195	NONE well-being Undergraduate study	235	0.560
196	NONE well-being Undergraduate study	235	0.490
197	Social support well-being Senior High school	1277	0.610
198	NONE well-being Senior High school	1277	0.140
199	NONE well-being Senior High school	1277	0.670
200	positive emotions well-being Undergraduate study	417	0.180
201	self-esteem well-being Undergraduate study	417	0.180
202	Interpersonal relationships well-being Undergraduate study	417	0.340
203	Interpersonal relationships well-being Undergraduate study	417	0.390
204	positive emotions well-being Undergraduate study	417	0.400
205	Interpersonal relationships well-being Undergraduate study	417	0.210
206	NONE well-being Undergraduate study	417	0.330
207	NONE well-being Undergraduate study	263	0.230
208	Resilience well-being Undergraduate study	263	0.610
209	Affect Balance well-being Undergraduate study	263	0.450
210	Affect Balance well-being Undergraduate study	263	0.230
211	NONE well-being Undergraduate study	263	0.420
212	NONE well-being Undergraduate study	630	0.390
213	NONE well-being Undergraduate study	630	0.180
214	NONE well-being Undergraduate study	630	0.210
215	autonomy support well-being Undergraduate study	167	-0.470
216	autonomy support well-being Undergraduate study	167	0.270
217	NONE well-being Undergraduate study	167	0.750
218	Competence well-being High school	3273	0.320
219	Relatedness well-being High school	3273	0.240
220	Autonomy well-being High school	3273	0.150
221	NONE well-being High school	3273	0.310
222	NONE well-being High school	3273	0.150
223	NONE well-being High school	3273	-0.060
224	needs satisfaction well-being Senior High school	652	0.750
225	NONE well-being Senior High school	652	0.440

paper	faculty	Index	Type	ana	name
1	1 Faculty of Science and Technology		over		Zeidner et al
2	1 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
3	1 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
4	1 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
5	1 Faculty of Science and Technology	Yes	over		Zeidner et al
6	3 Faculty of Education	No	over		Mota
7	3 Faculty of Education	No	over		Mota
8	3 Faculty of Education	No	over		Mota
9	4 Faculty of Nursing	No	standard		Lin
10	4 Faculty of Nursing	No	standard		Lin
11	4 Faculty of Nursing	No	standard		Lin
12	4 Faculty of Nursing	No	standard		Lin
13	4 Faculty of Nursing	No	standard		Lin
14	5 Faculty of Psychology	Yes	Over		Jayawickreme
15	5 Faculty of Psychology	Yes	Over		Jayawickreme

16	5	Faculty of Psychology	Yes	Over	Jayawickreme
17	6	Faculty of Psychology	No	Over	Prati
18	6	Faculty of Psychology	No	Over	Prati
19	6	Faculty of Psychology	No	Over	Prati
20	6	Faculty of Psychology	No	Over	Prati
21	8	Faculty of Science and Technology	Yes	standard	Lin
22	8	Faculty of Science and Technology	Yes	standard	Lin
23	8	Faculty of Science and Technology	Yes	standard	Lin
24	8	Faculty of Science and Technology	Yes	standard	Lin
25	8	Faculty of Science and Technology	Yes	standard	Lin
26	9	NONE	Yes	over	Lin
27	9	NONE	Yes	over	Jose
28	10	Faculty of Nursing	No	over	Tong
29	10	Faculty of Nursing	No	over	Tong
30	10	Faculty of Nursing	No	over	Tong
31	10	Faculty of Nursing	No	over	Tong
32	10	Faculty of Nursing	No	over	Tong
33	11	Faculty of Psychology	Yes	standard	jiang
34	11	Faculty of Psychology	Yes	standard	jiang
35	12	Faculty of Psychology	Yes	over	Cordeiro
36	13	Faculty of Educational	Yes	standard	Yalc
37	13	Faculty of Educational	Yes	standard	Yalc
38	13	Faculty of Educational	Yes	standard	Yalc
39	13	Faculty of Educational	Yes	standard	Yalc
40	14	NONE	Yes	over	Lin
41	14	NONE	Yes	over	Lin
42	16	Faculty of Nursing	No	over	Geng
43	16	Faculty of Nursing	No	over	Geng
44	16	Faculty of Nursing	No	over	Geng
45	17	NONE	Yes	over	Eryilmaz
46	18	Faculty of Psychology	No	standard	STENLING
47	19	Faculty of Psychology	No	standard	wang
48	19	Faculty of Psychology	No	standard	wang
49	20	Faculty of Psychology	No	over	Valkenburg
50	20	Faculty of Psychology	No	over	Valkenburg
51	20	Faculty of Psychology	No	over	Valkenburg
52	20	Faculty of Psychology	No	over	Valkenburg
53	20	Faculty of Psychology	No	over	Valkenburg
54	21	Faculty of Psychology	Yes	standard	Lekes
55	22	Faculty of Psychology	No	over	Niemiec
56	22	Faculty of Psychology	No	over	Niemiec
57	23	Faculty of Psychology	Yes	over	Walle
58	25	Faculty of Nursing	Yes	standard	Paulsson
59	25	Faculty of Nursing	Yes	standard	Paulsson
60	25	Faculty of Nursing	Yes	standard	Paulsson
61	25	Faculty of Nursing	Yes	standard	Paulsson
62	25	Faculty of Nursing	Yes	standard	Paulsson
63	27	Faculty of Educational	No	Over	Zhou
64	27	Faculty of Educational	No	Over	Zhou
65	27	Faculty of Educational	No	Over	Zhou
66	27	Faculty of Educational	No	Over	Zhou
67	28	Faculty of Psychology	Yes	standard	Arslan
68	28	Faculty of Psychology	Yes	standard	Arslan
69	28	Faculty of Psychology	Yes	standard	Arslan
70	28	Faculty of Psychology	Yes	standard	Arslan

71	28	Faculty of Psychology	Yes standard	Arslan
72	29	Faculty of Psychology	No standard	CHIRKOV
73	29	Faculty of Psychology	No standard	CHIRKOV
74	30	Faculty of Psychology	Yes over	Tian
75	30	Faculty of Psychology	Yes over	Tian
76	30	Faculty of Psychology	Yes over	Tian
77	31	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong
78	31	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong
79	32	Faculty of Human Ecology	Yes over	Yep
80	32	Faculty of Human Ecology	Yes over	Yep
81	32	Faculty of Human Ecology	Yes over	Yep
82	34	Faculty of Psychology	Yes standard	Sarriera
83	34	Faculty of Psychology	Yes standard	Sarriera
84	34	Faculty of Psychology	Yes standard	Sarriera
85	34	Faculty of Psychology	Yes standard	Sarriera
86	35	Faculty of Nursing	Yes over	Ho
87	35	Faculty of Nursing	Yes over	Ho
88	35	Faculty of Nursing	Yes over	Ho
89	35	Faculty of Nursing	Yes over	Ho
90	35	Faculty of Nursing	Yes over	Ho
91	36	Faculty of Psychology	Yes over	CAPRARA
92	37	NONE	Yes over	Jaing
93	38	NONE	Yes standard	Sarriera
94	38	NONE	Yes standard	Sarriera
95	38	NONE	Yes standard	Sarriera
96	38	NONE	Yes standard	Sarriera
97	38	NONE	Yes standard	Sarriera
98	38	NONE	Yes standard	Sarriera
99	39	Faculty of Psychology	Yes standard	Tain
100	39	Faculty of Psychology	Yes standard	Tain
101	40	Faculty of Psychology	Yes standard	Li
102	40	Faculty of Psychology	Yes standard	Li
103	40	Faculty of Psychology	Yes standard	Li
104	40	Faculty of Psychology	Yes standard	Li
105	41	Faculty of Nursing	Yes standard	OBERLE
106	42	Faculty of Psychology	Yes standard	Fernandez
107	42	Faculty of Psychology	Yes standard	Fernandez
108	42	Faculty of Psychology	Yes standard	Fernandez
109	42	Faculty of Psychology	Yes standard	Fernandez
110	42	Faculty of Psychology	Yes standard	Fernandez
111	42	Faculty of Psychology	Yes standard	Fernandez
112	43	Faculty of Psychology	No standard	zakar
113	43	Faculty of Psychology	No standard	zakar
114	44	Faculty of Psychology	No standard	Rodr?
115	45	Faculty of Psychology	No standard	Zeidner
116	46	Faculty of Psychology	Yes standard	Orkibi
117	47	Faculty of Educational	Yes over	Ratelle
118	48	Faculty of Psychology	Yes standard	Olesen
119	49	Faculty of Psychology	Yes over	Matsuda
120	50	NONE	Yes standard	MARI?!
121	50	NONE	Yes standard	MARI?!
122	51	Faculty of Psychology	No over	froh
123	51	Faculty of Psychology	No over	froh
124	51	Faculty of Psychology	No over	froh
125	52	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong

126	52	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong
127	52	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong
128	52	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong
129	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
130	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
131	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
132	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
133	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
134	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
135	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
136	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
137	53	Faculty of Psychology	Yes over	Li
138	54	Faculty of Psychology	Yes standard	Chen
139	54	Faculty of Psychology	Yes standard	Chen
140	54	Faculty of Psychology	Yes standard	Chen
141	54	Faculty of Psychology	Yes standard	Chen
142	54	Faculty of Psychology	Yes standard	Chen
143	54	Faculty of Psychology	Yes standard	Chen
144	55	Faculty of Psychology	Yes standard	SCHUTTE
145	56	Faculty of Educational	Yes standard	Sun
146	56	Faculty of Educational	Yes standard	Sun
147	56	Faculty of Educational	Yes standard	Sun
148	56	Faculty of Educational	Yes standard	Sun
149	57	Faculty of Educational	Yes standard	wang
150	57	Faculty of Educational	Yes standard	wang
151	57	Faculty of Educational	Yes standard	wang
152	57	Faculty of Educational	Yes standard	wang
153	58	Faculty of Educational	Yes standard	Malinauskas
154	58	Faculty of Educational	Yes standard	Malinauskas
155	58	Faculty of Educational	Yes standard	Malinauskas
156	58	Faculty of Educational	Yes standard	Malinauskas
157	58	Faculty of Educational	Yes standard	Malinauskas
158	58	Faculty of Educational	Yes standard	Malinauskas
159	59	Faculty of Psychology	Yes standard	Marrero
160	59	Faculty of Psychology	Yes standard	Marrero
161	59	Faculty of Psychology	Yes standard	Marrero
162	60	Faculty of Nursing	Yes over	Kong
163	60	Faculty of Nursing	Yes over	Kong
164	60	Faculty of Nursing	Yes over	Kong
165	60	Faculty of Nursing	Yes over	Kong
166	61	NONE	Yes over	Cava
167	61	NONE	Yes over	Cava
168	61	NONE	Yes over	Cava
169	61	NONE	Yes over	Cava
170	61	NONE	Yes over	Cava
171	61	NONE	Yes over	Cava
172	61	NONE	Yes over	Cava
173	61	NONE	Yes over	Cava
174	61	NONE	Yes over	Cava
175	61	NONE	Yes over	Cava
176	61	NONE	Yes over	Cava
177	62	Faculty of Psychology	Yes standard	Tommasi
178	63	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong
179	63	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong
180	63	Faculty of Psychology	Yes standard	Kong

181	63	Faculty of Psychology	Yes	standard	Kong
182	63	Faculty of Psychology	Yes	standard	Kong
183	64	Faculty of Psychology	Yes	standard	wang
184	64	Faculty of Psychology	Yes	standard	wang
185	64	Faculty of Psychology	Yes	standard	wang
186	64	Faculty of Psychology	Yes	standard	wang
187	64	Faculty of Psychology	Yes	standard	wang
188	64	Faculty of Psychology	Yes	standard	wang
189	65	Faculty of Educational	Yes	over	Yoa
190	65	Faculty of Educational	Yes	over	Yoa
191	65	Faculty of Educational	Yes	over	Yoa
192	65	Faculty of Educational	Yes	over	Yoa
193	65	Faculty of Educational	Yes	over	Yoa
194	66	Faculty of Educational	Yes	standard	Lin
195	66	Faculty of Educational	Yes	standard	Lin
196	66	Faculty of Educational	Yes	standard	Lin
197	67	Faculty of Psychology	Yes	standard	Zafra
198	67	Faculty of Psychology	Yes	standard	Zafra
199	67	Faculty of Psychology	Yes	standard	Zafra
200	68	NONE	Yes	standard	Romero
201	68	NONE	Yes	standard	Romero
202	68	NONE	Yes	standard	Romero
203	68	NONE	Yes	standard	Romero
204	68	NONE	Yes	standard	Romero
205	68	NONE	Yes	standard	Romero
206	68	NONE	Yes	standard	Romero
207	69	Faculty of Psychology	Yes	over	Liu
208	69	Faculty of Psychology	Yes	over	Liu
209	69	Faculty of Psychology	Yes	over	Liu
210	69	Faculty of Psychology	Yes	over	Liu
211	69	Faculty of Psychology	Yes	over	Liu
212	70	Faculty of Nursing	Yes	over	Yobas
213	70	Faculty of Nursing	Yes	over	Yobas
214	70	Faculty of Nursing	Yes	over	Yobas
215	71	Faculty of Psychology	No	over	Uysal
216	71	Faculty of Psychology	No	over	Uysal
217	71	Faculty of Psychology	No	over	Uysal
218	72	Faculty of Psychology	No	over	Leveresen
219	72	Faculty of Psychology	No	over	Leveresen
220	72	Faculty of Psychology	No	over	Leveresen
221	72	Faculty of Psychology	No	over	Leveresen
222	72	Faculty of Psychology	No	over	Leveresen
223	72	Faculty of Psychology	No	over	Leveresen
224	73	NONE	Yes	standard	BAĞIEN
225	73	NONE	Yes	standard	BAĞIEN

yi vi

1	0.3205	0.0050
2	-0.2237	0.0050
3	0.9287	0.0050
4	0.4847	0.0050
5	-0.2769	0.0050
6	0.3541	0.0041
7	0.3884	0.0041
8	0.6042	0.0041

9 0.6777 0.0013
10 0.3095 0.0013
11 0.4599 0.0013
12 0.6931 0.0013
13 0.2132 0.0013
14 -0.1104 0.0008
15 0.5230 0.0008
16 0.1104 0.0008
17 -0.2769 0.0009
18 0.6931 0.0009
19 -0.1614 0.0009
20 0.8872 0.0009
21 0.6777 0.0013
22 0.6931 0.0013
23 0.2132 0.0013
24 0.4599 0.0013
25 0.3095 0.0013
26 0.1206 0.0006
27 0.1206 0.0006
28 0.7414 0.0007
29 0.3769 0.0007
30 0.8872 0.0007
31 -0.4847 0.0007
32 -0.2661 0.0007
33 0.4477 0.0013
34 0.4477 0.0013
35 0.7414 0.0024
36 0.7250 0.0021
37 0.3428 0.0021
38 0.3316 0.0021
39 0.7928 0.0021
40 0.2554 0.0011
41 0.5361 0.0011
42 0.3769 0.0028
43 0.2554 0.0028
44 0.2237 0.0028
45 1.2212 0.0045
46 0.4236 0.0055
47 0.1409 0.0025
48 0.1614 0.0025
49 0.1923 0.0011
50 0.2877 0.0011
51 0.5230 0.0011
52 0.3095 0.0011
53 0.2986 0.0011
54 0.4599 0.0020
55 0.4236 0.0044
56 0.2769 0.0044
57 0.0902 0.0015
58 -0.6625 0.0020
59 -0.5361 0.0020
60 0.7089 0.0020
61 1.0203 0.0020
62 0.5101 0.0020
63 0.5101 0.0012

64 0.4001 0.0012
65 0.1923 0.0012
66 -0.1206 0.0012
67 -0.4356 0.0012
68 -0.2986 0.0012
69 0.6328 0.0012
70 0.6042 0.0012
71 0.2769 0.0012
72 1.1881 0.0043
73 0.1104 0.0043
74 0.2554 0.0011
75 0.9076 0.0011
76 0.2027 0.0011
77 0.4599 0.0013
78 0.1717 0.0013
79 0.2448 0.0013
80 0.3205 0.0013
81 0.5901 0.0013
82 0.3541 0.0023
83 0.2986 0.0023
84 0.3205 0.0023
85 0.2027 0.0023
86 0.1614 0.0013
87 0.4356 0.0013
88 0.6931 0.0013
89 0.1003 0.0013
90 0.1923 0.0013
91 0.1717 0.0015
92 0.1923 0.0008
93 0.2877 0.0008
94 -0.1409 0.0008
95 -0.2027 0.0008
96 -0.2027 0.0008
97 0.5627 0.0008
98 0.7250 0.0008
99 0.5493 0.0007
100 0.1511 0.0007
101 0.1206 0.0018
102 0.2027 0.0018
103 0.3316 0.0018
104 0.4118 0.0018
105 0.1511 0.0025
106 0.4356 0.0008
107 0.1511 0.0008
108 0.2027 0.0008
109 1.1568 0.0008
110 0.6475 0.0008
111 0.2342 0.0008
112 0.3541 0.0062
113 0.3316 0.0062
114 0.8423 0.0025
115 0.5901 0.0055
116 0.6931 0.0016
117 0.3654 0.0040
118 0.1923 0.0008

119 0.2877 0.0008
120 0.4477 0.0050
121 -0.5493 0.0050
122 0.3428 0.0066
123 -0.0802 0.0066
124 -0.2554 0.0066
125 0.5361 0.0016
126 -0.3769 0.0016
127 0.6625 0.0016
128 -0.1717 0.0016
129 -0.1307 0.0017
130 -0.1614 0.0017
131 -0.1206 0.0017
132 -0.1717 0.0017
133 -0.1206 0.0017
134 -0.3428 0.0017
135 0.3769 0.0017
136 0.5230 0.0017
137 0.3316 0.0017
138 0.5627 0.0035
139 0.5493 0.0035
140 0.1717 0.0035
141 0.4118 0.0035
142 0.4236 0.0035
143 0.7250 0.0035
144 1.1881 0.0066
145 -0.2554 0.0028
146 0.2237 0.0028
147 0.4001 0.0028
148 -0.3095 0.0028
149 0.4722 0.0022
150 -0.1820 0.0022
151 -0.3095 0.0022
152 0.5763 0.0022
153 0.2877 0.0024
154 0.5627 0.0024
155 -0.1511 0.0024
156 -0.2769 0.0024
157 -0.2769 0.0024
158 0.1511 0.0024
159 0.5361 0.0022
160 0.4236 0.0022
161 -0.2554 0.0022
162 0.4477 0.0024
163 0.4477 0.0024
164 0.2448 0.0024
165 0.4356 0.0024
166 0.1820 0.0006
167 0.2877 0.0006
168 0.2554 0.0006
169 0.2237 0.0006
170 -0.1923 0.0006
171 -0.3205 0.0006
172 0.1614 0.0006
173 0.0500 0.0006

174 -0.2132 0.0006
 175 0.1104 0.0006
 176 -0.1511 0.0006
 177 0.1717 0.0053
 178 0.4847 0.0021
 179 0.6475 0.0021
 180 0.3654 0.0021
 181 0.2027 0.0021
 182 0.2342 0.0021
 183 -0.5493 0.0032
 184 0.2877 0.0032
 185 -0.1923 0.0032
 186 -0.1820 0.0032
 187 0.2769 0.0032
 188 0.4236 0.0032
 189 0.3095 0.0021
 190 0.1717 0.0021
 191 0.4722 0.0021
 192 0.3095 0.0021
 193 0.1923 0.0021
 194 0.3654 0.0043
 195 0.6328 0.0043
 196 0.5361 0.0043
 197 0.7089 0.0008
 198 0.1409 0.0008
 199 0.8107 0.0008
 200 0.1820 0.0024
 201 0.1820 0.0024
 202 0.3541 0.0024
 203 0.4118 0.0024
 204 0.4236 0.0024
 205 0.2132 0.0024
 206 0.3428 0.0024
 207 0.2342 0.0038
 208 0.7089 0.0038
 209 0.4847 0.0038
 210 0.2342 0.0038
 211 0.4477 0.0038
 212 0.4118 0.0016
 213 0.1820 0.0016
 214 0.2132 0.0016
 215 -0.5101 0.0061
 216 0.2769 0.0061
 217 0.9730 0.0061
 218 0.3316 0.0003
 219 0.2448 0.0003
 220 0.1511 0.0003
 221 0.3205 0.0003
 222 0.1511 0.0003
 223 -0.0601 0.0003
 224 0.9730 0.0015
 225 0.4722 0.0015

>grat

> dat1 <- dat[c(11,24,33,34,44,74,92,122,138,139,146,162,194),]

> dat1 <- escalc(ni = n_ctrl,ri = r_ctrl,


```

+       data = dat1, measure = "ZCOR",
+       append = TRUE)
> ma1 <- rma(yi, vi, data = dat1)
> summary(ma1)

```

Random-Effects Model (k = 13; tau² estimator: REML)

```

logLik deviance AIC BIC AICc
7.7829 -15.5658 -11.5658 -10.5960 -10.2325
tau^2 (estimated amount of total heterogeneity): 0.0137 (SE = 0.0066)
tau (square root of estimated tau^2 value): 0.1172
I^2 (total heterogeneity / total variability): 88.10%
H^2 (total variability / sampling variability): 8.40
Test for Heterogeneity:
Q(df = 12) = 108.3474, p-val < .0001

```

Model Results:

```

estimate se zval pval ci.lb ci.ub
0.3818 0.0352 10.8359 <.0001 0.3128 0.4509 ***
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

```

>EMO

```

dat1 <- dat[c(1,42,43,77,125,136,137,149,152,153,154,207,209,178), ]
> dat1 <- escalc(ni = n_ctrl, ri = r_ctrl,
+       data = dat1, measure = "ZCOR",
+       append = TRUE)
> ma1 <- rma(yi, vi, data = dat1)
> summary(ma1)

```

Random-Effects Model (k = 14; tau² estimator: REML)

```

logLik deviance AIC BIC AICc
9.4496 -18.8991 -14.8991 -13.7692 -13.6991
tau^2 (estimated amount of total heterogeneity): 0.0110 (SE = 0.0053)
tau (square root of estimated tau^2 value): 0.1048
I^2 (total heterogeneity / total variability): 82.80%
H^2 (total variability / sampling variability): 5.81
Test for Heterogeneity:
Q(df = 13) = 70.6081, p-val < .0001

```

Model Results:

```

estimate se zval pval ci.lb ci.ub
0.4255 0.0310 13.7124 <.0001 0.3647 0.4863 ***
---
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

```

>COP

```

> dat1 <- dat[c(2,10,25,65), ]
> ma1 <- rma(yi, vi, data = dat1)
> summary(ma1)

```

Random-Effects Model (k = 4; tau² estimator: REML)

```

logLik deviance AIC BIC AICc
-0.0934 0.1868 4.1868 2.3840 16.1868
tau^2 (estimated amount of total heterogeneity): 0.0583 (SE = 0.0494)
tau (square root of estimated tau^2 value): 0.2415
I^2 (total heterogeneity / total variability): 97.24%
H^2 (total variability / sampling variability): 36.28
Test for Heterogeneity:
Q(df = 3) = 51.8256, p-val < .0001

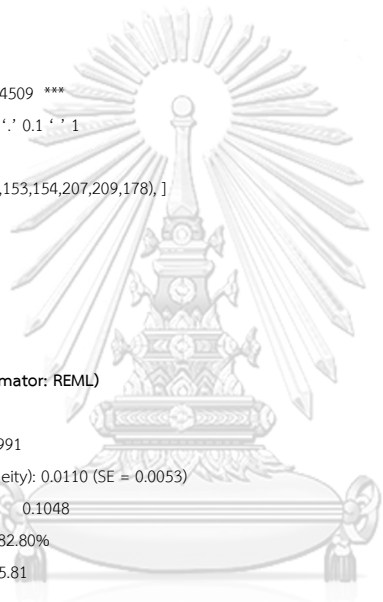
```

Model Results:

```

estimate se zval pval ci.lb ci.ub

```


จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

0.1524 0.1230 1.2392 0.2153 -0.0886 0.3934

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

>social

> dat1 <- dat[c(4,13,23,41,55,99,106,108,119,163,165,180,214),]

> ma1 <- rma(yi, vi, data = dat1)

> summary(ma1)

Random-Effects Model (k = 13; tau^2 estimator: REML)

logLik	deviance	AIC	BIC	AICc
7.4148	-14.8296	-10.8296	-9.8598	-9.4963

tau^2 (estimated amount of total heterogeneity): 0.0156 (SE = 0.0071)

tau (square root of estimated tau^2 value): 0.1250

I^2 (total heterogeneity / total variability): 92.22%

H^2 (total variability / sampling variability): 12.86

Test for Heterogeneity:

Q(df = 12) = 181.9462, p-val < .0001

Model Results:

estimate	se	zval	pval	ci.lb	ci.ub
0.3674	0.0366	10.0406	<.0001	0.2957	0.4392 ***

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

>auto

> dat1 <- dat[c(40,46,54,56,76,117,225),]

> ma1 <- rma(yi, vi, data = dat1)

> summary(ma1)

Random-Effects Model (k = 7; tau^2 estimator: REML)

logLik	deviance	AIC	BIC	AICc
4.6870	-9.3740	-5.3740	-5.7905	-1.3740

tau^2 (estimated amount of total heterogeneity): 0.0104 (SE = 0.0075)

tau (square root of estimated tau^2 value): 0.1020

I^2 (total heterogeneity / total variability): 83.68%

H^2 (total variability / sampling variability): 6.13

Test for Heterogeneity:

Q (df = 6) = 43.7180, p-val < .0001

Model Results:

estimate	se	zval	pval	ci.lb	ci.ub
0.3479	0.0431	8.0708	<.0001	0.2634	0.4324 ***

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

ผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์ห่อภิมาณโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

Mplus VERSION 7

MUTHEN & MUTHEN

03/17/2020 4:07 PM

INPUT INSTRUCTIONS

TITLE: wellbeing model

DATA:

FILE IS "C:\Users\acer\Desktop\MASEM 67\mplus67.txt";

TYPE IS CORRELATION;

NOBSERVATIONS IS 43807;

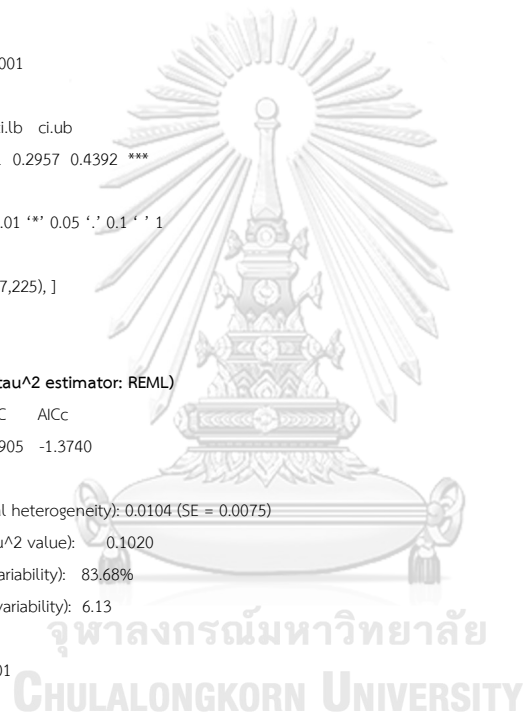
VARIABLE:

NAMES ARE wellbe emo grad cope socsup autosup;

USEVARIABLES ARE wellbe emo grad cope socsup autosup;

ANALYSIS:

TYPE IS GENERAL;

ESTIMATOR IS ML;

MODEL:

```

wellbe on emo grad cope socsup autosup;
socsup on emo grad;
autosup on emo grad socsup;
cope on emo grad;
COPE@0.645;
!cope@0.64;
!WELLBE@0.69;
!WELLBE@0.68;
wellbe@0.676;
!wellbe@0.67; best
AUTOSUP WITH COPE;
SOCSUP WITH COPE;

```

MODEL INDIRECT:

```

wellbe IND emo;
wellbe IND grad;

```

OUTPUT: STDYX MOD(0) SAMPSTAT;

INPUT READING TERMINATED NORMALLY

wellbeing model

SUMMARY OF ANALYSIS

Number of groups	1
Number of observations	43807
Number of dependent variables	4
Number of independent variables	2
Number of continuous latent variables	0

Observed dependent variables

Continuous	WELLBE	COPE	SOCSUP	AUTOSUP
------------	--------	------	--------	---------

Observed independent variables

EMO	GRAD
-----	------

Estimator ML

Information matrix EXPECTED

Maximum number of iterations 1000

Convergence criterion 0.500D-04

Maximum number of steepest descent iterations 20

Input data file(s)
C:\Users\acer\Desktop\MASEM 67\mplus67.txt

Input data format FREE

SAMPLE STATISTICS

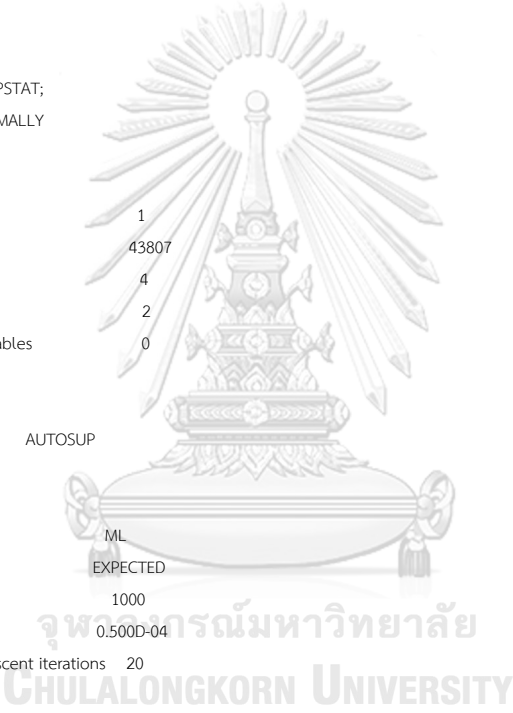
SAMPLE STATISTICS

Covariances/Correlations/Residual Correlations

	WELLBE	COPE	SOCSUP	AUTOSUP	EMO
WELLBE	1.000				
COPE	0.266	1.000			
SOCSUP	0.318	0.255	1.000		
AUTOSUP	0.419	0.182	0.300	1.000	
EMO	0.335	0.251	0.404	0.065	1.000
GRAD	0.333	0.590	0.600	0.637	0.361

Covariances/Correlations/Residual Correlations

	GRAD
GRAD	1.000

THE MODEL ESTIMATION TERMINATED NORMALLY

MODEL FIT INFORMATION

Number of Free Parameters 16

Loglikelihood

H0 Value -203226.711
H1 Value -203223.744

Information Criteria

Akaike (AIC) 406485.422
Bayesian (BIC) 406624.423
Sample-Size Adjusted BIC 406573.575
($n^* = (n + 2) / 24$)

Chi-Square Test of Model Fit

Value 5.935
Degrees of Freedom 2
P-Value 0.0514

RMSEA (Root Mean Square Error Of Approximation)

Estimate 0.007
90 Percent C.I. 0.000 0.013
Probability RMSEA <= .05 1.000

CFI/TLI

CFI 1.000
TLI 1.000

Chi-Square Test of Model Fit for the Baseline Model

Value 90824.036
Degrees of Freedom 14
P-Value 0.0000

SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)

Value 0.002

MODEL RESULTS

	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
Two-Tailed				
WELLBE ON				
EMO	0.293	0.004	65.919	0.000
GRAD	-0.423	0.008	-52.926	0.000
COPE	0.287	0.005	54.621	0.000
SOCSUP	0.214	0.005	41.133	0.000
AUTOSUP	0.553	0.006	99.385	0.000
SOCSUP ON				
EMO	0.216	0.004	54.414	0.000
GRAD	0.522	0.004	131.548	0.000
AUTOSUP ON				
EMO	-0.172	0.004	-43.541	0.000
GRAD	0.746	0.005	165.204	0.000
SOCSUP	-0.078	0.005	-17.051	0.000
COPE ON				
EMO	0.044	0.004	10.778	0.000
GRAD	0.574	0.004	139.529	0.000
AUTOSUP WITH				
COPE	-0.194	0.003	-72.107	0.000
SOCSUP WITH				
COPE	-0.106	0.003	-36.185	0.000
Residual Variances				
WELLBE	0.676	0.000	999.000	999.000
COPE	0.645	0.000	999.000	999.000

SOCSUP	0.600	0.004	148.061	0.000
AUTOSUP	0.559	0.004	148.810	0.000

STANDARDIZED MODEL RESULTS**STDYX Standardization**

	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
Two-Tailed				
WELLBE ON				
EMO	0.292	0.004	68.242	0.000
GRAD	-0.421	0.008	-54.103	0.000
COPE	0.285	0.005	56.254	0.000
SOCSUP	0.213	0.005	41.670	0.000
AUTOSUP	0.550	0.005	108.860	0.000
SOCSUP ON				
EMO	0.216	0.004	55.094	0.000
GRAD	0.522	0.004	149.041	0.000
AUTOSUP ON				
EMO	-0.172	0.004	-43.651	0.000
GRAD	0.747	0.004	201.804	0.000
SOCSUP	-0.078	0.005	-17.066	0.000
COPE ON				
EMO	0.044	0.004	10.786	0.000
GRAD	0.576	0.003	177.311	0.000
AUTOSUP WITH				
COPE	-0.323	0.004	-78.426	0.000
SOCSUP WITH				
COPE	-0.170	0.005	-36.991	0.000
Residual Variances				
WELLBE	0.670	0.003	199.257	0.000
COPE	0.648	0.003	194.389	0.000
SOCSUP	0.600	0.004	165.433	0.000
AUTOSUP	0.559	0.004	157.793	0.000
R-SQUARE				
Observed				
Two-Tailed				
Variable	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
WELLBE	0.330	0.003	98.343	0.000
COPE	0.352	0.003	105.437	0.000
SOCSUP	0.400	0.004	110.396	0.000
AUTOSUP	0.441	0.004	124.558	0.000

QUALITY OF NUMERICAL RESULTS

Condition Number for the Information Matrix 0.491E-01
(ratio of smallest to largest eigenvalue)

TOTAL, TOTAL INDIRECT, SPECIFIC INDIRECT, AND DIRECT EFFECTS

	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
Two-Tailed				
Effects from EMO to WELLBE				
Total	0.247	0.005	52.534	0.000
Total indirect	-0.046	0.003	-17.941	0.000
Specific indirect				
WELLBE				
COPE				
EMO	0.013	0.001	10.574	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
EMO	0.046	0.001	32.813	0.000
WELLBE				

AUTOSUP				
EMO	-0.095	0.002	-39.881	0.000
WELLBE				
AUTOSUP				
SOCSUP				
EMO	-0.009	0.001	-16.057	0.000
Direct				
WELLBE				
EMO	0.293	0.004	65.919	0.000

Effects from GRAD to WELLBE

Total	0.244	0.005	51.761	0.000
Total indirect	0.666	0.007	93.804	0.000

Specific indirect

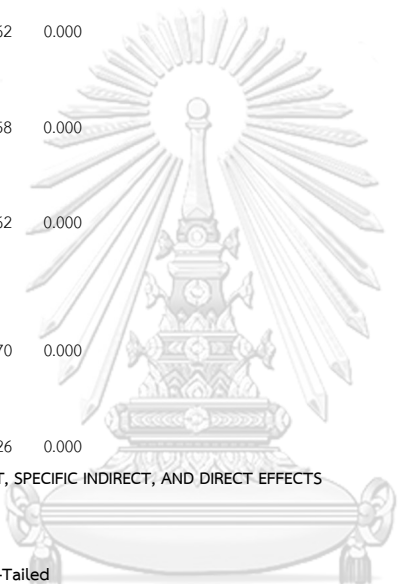
WELLBE				
COPE				
GRAD	0.165	0.003	50.862	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
GRAD	0.112	0.003	39.258	0.000
WELLBE				
AUTOSUP				
GRAD	0.413	0.005	85.162	0.000
WELLBE				
AUTOSUP				
SOCSUP				
GRAD	-0.023	0.001	-16.670	0.000
Direct				
WELLBE				
GRAD	-0.423	0.008	-52.926	0.000

STANDARDIZED TOTAL, TOTAL INDIRECT, SPECIFIC INDIRECT, AND DIRECT EFFECTS
STDYX Standardization

Two-Tailed

	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
Effects from EMO to WELLBE				
Total	0.246	0.005	54.291	0.000
Total indirect	-0.045	0.003	-17.866	0.000
Specific indirect				
WELLBE				
COPE				
EMO	0.013	0.001	10.592	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
EMO	0.046	0.001	33.156	0.000
WELLBE				
AUTOSUP				
EMO	-0.095	0.002	-39.902	0.000
WELLBE				
AUTOSUP				
SOCSUP				
EMO	-0.009	0.001	-16.061	0.000
Direct				
WELLBE				
EMO	0.292	0.004	68.242	0.000

Effects from GRAD to WELLBE

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Total	0.243	0.005	53.435	0.000
Total indirect	0.663	0.006	102.340	0.000
Specific indirect				
WELLBE				
COPE				
GRAD	0.164	0.003	51.985	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
GRAD	0.111	0.003	39.779	0.000
WELLBE				
AUTOSUP				
GRAD	0.411	0.004	91.391	0.000
WELLBE				
AUTOSUP				
SOCSUP				
GRAD	-0.023	0.001	-16.669	0.000
Direct				
WELLBE				
GRAD	-0.421	0.008	-54.103	0.000

MODEL MODIFICATION INDICES

NOTE: Modification indices for direct effects of observed dependent variables regressed on covariates may not be included. To include these, request MODINDICES (ALL).

Minimum M.I. value for printing the modification index 0.000

	M.I.	E.P.C.	Std E.P.C.	StdYX	E.P.C.
--	------	--------	------------	-------	--------

ON Statements

WELLBE	ON WELLBE	4.514	-0.007	-0.007	-0.007
COPE	ON WELLBE	1.384	0.043	0.043	0.043
COPE	ON COPE	1.385	0.004	0.004	0.004
COPE	ON SOCSUP	1.386	-0.024	-0.024	-0.024
COPE	ON AUTOSUP	1.385	-0.014	-0.014	-0.014

Variances/Residual Variances

WELLBE	4.514	-0.010	-0.010	-0.010
COPE	1.385	0.005	0.005	0.005

DIAGRAM INFORMATION

Use View Diagram under the Diagram menu in the Mplus Editor to view the diagram.

If running Mplus from the Mplus Diagrammer, the diagram opens automatically.

Diagram output

c:\users\admin\desktop\masem mplus 67\67paper1.dgm

Beginning Time: 16:07:54

Ending Time: 16:07:55

Elapsed Time: 00:00:01

MUTHEN & MUTHEN

3463 Stoner Ave.

Los Angeles, CA 90066

Tel: (310) 391-9971

Fax: (310) 391-8971

Web: www.StatModel.com

Support: Support@StatModel.com

Copyright (c) 1998-2012 Muthen & Muthen

Mplus VERSION 7

MUTHEN & MUTHEN

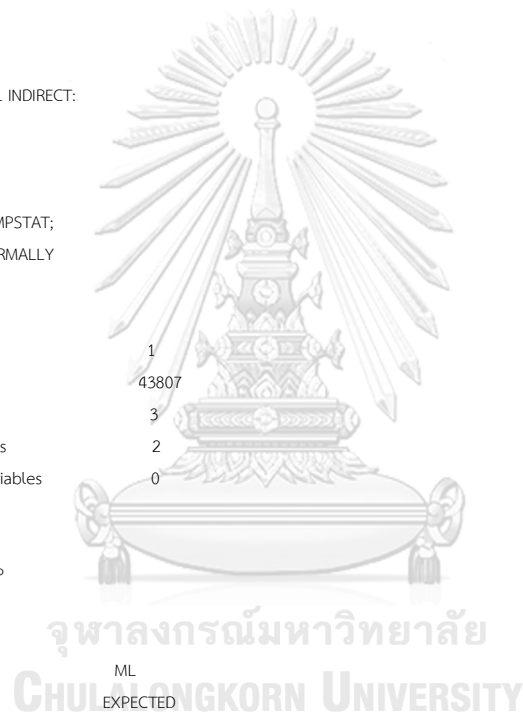
02/21/2020 9:08 AM

INPUT INSTRUCTIONS

TITLE: wellbeing model
 DATA:
 FILE IS "C:\Users\acer\Desktop\MASEM 67\mplus67.txt";
 TYPE IS CORRELATION;
 NOBSERVATIONS IS 43807;
 VARIABLE:
 NAMES ARE wellbe emo grad cope socsup autosup;
 USEVARIABLES ARE wellbe emo grad cope socsup;
 ANALYSIS:
 TYPE IS GENERAL;
 ESTIMATOR IS ML;
 MODEL:
 wellbe on emo grad cope socsup;
 socsup on emo grad;
 cope on emo grad;
 SOCSUP WITH COPE ;
 wellbe@0.81;
 MODEL INDIRECT:
 wellbe IND emo;
 wellbe IND grad;
 OUTPUT: STDYX MOD(0) SAMPSTAT;
 INPUT READING TERMINATED NORMALLY
 wellbeing model
 SUMMARY OF ANALYSIS
 Number of groups 1
 Number of observations 43807
 Number of dependent variables 3
 Number of independent variables 2
 Number of continuous latent variables 0
 Observed dependent variables
 Continuous
 WELLBE COPE SOCSUP
 Observed independent variables
 EMO GRAD
 Estimator ML
 Information matrix EXPECTED
 Maximum number of iterations 1000
 Convergence criterion 0.500D-04
 Maximum number of steepest descent iterations 20
 Input data file(s)
 C:\Users\acer\Desktop\MASEM 67\mplus67.txt
 Input data format FREE
 SAMPLE STATISTICS
 SAMPLE STATISTICS
 Covariances/Correlations/Residual Correlations

	WELLBE	COPE	SOCSUP	EMO	GRAD
WELLBE	1.000				
COPE	0.266	1.000			
SOCSUP	0.318	0.255	1.000		
EMO	0.335	0.251	0.404	1.000	
GRAD	0.333	0.590	0.600	0.361	1.000

 THE MODEL ESTIMATION TERMINATED NORMALLY
 MODEL FIT INFORMATION

Number of Free Parameters 11

Loglikelihood

H0 Value -160821.091
H1 Value -160819.832

Information Criteria

Akaike (AIC) 321664.182
Bayesian (BIC) 321759.745
Sample-Size Adjusted BIC 321724.787
($n^* = (n + 2) / 24$)

Chi-Square Test of Model Fit *****

Value 2.518
Degrees of Freedom 1
P-Value 0.1125

RMSEA (Root Mean Square Error Of Approximation)

Estimate 0.006
90 Percent C.I. 0.000 0.015
Probability RMSEA <= .05 1.000

CFI/TLI

CFI 1.000
TLI 1.000

Chi-Square Test of Model Fit for the Baseline Model

Value 51313.978
Degrees of Freedom 9
P-Value 0.0000

SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)

Value 0.002

MODEL RESULTS

		Two-Tailed			
		Estimate	S.E. Est./S.E.	P-Value	
WELLBE	ON				
EMO		0.212	0.005	44.314	0.000
GRAD		0.104	0.007	15.947	0.000
COPE		0.116	0.005	21.389	0.000
SOCSUP		0.140	0.006	24.892	0.000
SOCSUP	ON				
EMO		0.216	0.004	54.407	0.000
GRAD		0.522	0.004	131.532	0.000
COPE	ON				
EMO		0.044	0.004	10.735	0.000
GRAD		0.574	0.004	138.977	0.000
SOCSUP	WITH				
COPE		-0.107	0.003	-35.276	0.000
Residual Variances					
WELLBE		0.810	0.000	999.000	999.000
COPE		0.650	0.004	147.998	0.000
SOCSUP		0.600	0.004	147.998	0.000

STANDARDIZED MODEL RESULTS

STDYX Standardization

		Two-Tailed			
		Estimate	S.E. Est./S.E.	P-Value	
WELLBE	ON				
EMO		0.213	0.005	45.429	0.000
GRAD		0.105	0.007	15.997	0.000
COPE		0.116	0.005	21.506	0.000

SOCSUP	0.141	0.006	25.083	0.000
SOCSUP ON				
EMO	0.216	0.004	55.087	0.000
GRAD	0.522	0.004	149.015	0.000
COPE ON				
EMO	0.044	0.004	10.740	0.000
GRAD	0.574	0.003	164.460	0.000
SOCSUP WITH				
COPE	-0.171	0.005	-36.866	0.000
Residual Variances				
WELLBE	0.817	0.003	256.747	0.000
COPE	0.650	0.004	176.929	0.000
SOCSUP	0.600	0.004	165.430	0.000

R-SQUARE

Variable	Observed Estimate	Two-Tailed		
		S.E. Est./S.E.	P-Value	
WELLBE	0.183	0.003	57.454	0.000
COPE	0.350	0.004	95.208	0.000
SOCSUP	0.400	0.004	110.369	0.000

QUALITY OF NUMERICAL RESULTS

Condition Number for the Information Matrix 0.111E+00
(ratio of smallest to largest eigenvalue)

TOTAL, TOTAL INDIRECT, SPECIFIC INDIRECT, AND DIRECT EFFECTS

	Estimate	Two-Tailed		
		S.E. Est./S.E.	P-Value	
Effects from EMO to WELLBE				
Total	0.247	0.005	53.113	0.000
Total indirect	0.035	0.001	24.528	0.000
Specific indirect				
WELLBE				
COPE				
EMO	0.005	0.001	9.595	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
EMO	0.030	0.001	22.636	0.000
Direct				
WELLBE				
EMO	0.212	0.005	44.314	0.000

Effects from GRAD to WELLBE

Total	0.244	0.005	52.342	0.000
Total indirect	0.140	0.005	29.861	0.000
Specific indirect				
WELLBE				
COPE				
GRAD	0.066	0.003	21.140	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
GRAD	0.073	0.003	24.458	0.000
Direct				
WELLBE				
GRAD	0.104	0.007	15.947	0.000

STANDARDIZED TOTAL, TOTAL INDIRECT, SPECIFIC INDIRECT, AND DIRECT EFFECTS

STDYX Standardization **

Two-Tailed

	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
Effects from EMO to WELLBE				
Total	0.249	0.005	55.131	0.000
Total indirect	0.036	0.001	24.754	0.000
Specific indirect				
WELLBE				
COPE				
EMO	0.005	0.001	9.612	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
EMO	0.030	0.001	22.803	0.000
Direct				
WELLBE				
EMO	0.213	0.005	45.428	0.000
Effects from GRAD to WELLBE				
Total	0.245	0.005	54.267	0.000
Total indirect	0.140	0.005	30.214	0.000
Specific indirect				
WELLBE				
COPE				
GRAD	0.067	0.003	21.264	0.000
WELLBE				
SOCSUP				
GRAD	0.074	0.003	24.652	0.000
Direct				
WELLBE				
GRAD	0.105	0.007	15.997	0.000

MODEL MODIFICATION INDICES

NOTE: Modification indices for direct effects of observed dependent variables regressed on covariates may not be included. To include these, request MODINDICES (ALL).

Minimum M.I. value for printing the modification index 0.000

M.I. E.P.C. Std E.P.C. StdYX E.P.C.

ON Statements

WELLBE ON WELLBE 2.537 0.005 0.005 0.005

WITH Statements

SOCSUP WITH WELLBE 999.000 0.000 0.000 0.000

Variances/Residual Variances

WELLBE 2.536 0.009 0.009 0.009

DIAGRAM INFORMATION

Use View Diagram under the Diagram menu in the Mplus Editor to view the diagram.

If running Mplus from the Mplus Diagrammer, the diagram opens automatically.

Diagram output

c:\users\admin\desktop\masem 67\67paper2.dgm

Beginning Time: 09:08:42

Ending Time: 09:08:42

Elapsed Time: 00:00:00

MUTHEN & MUTHEN

3463 Stoner Ave.

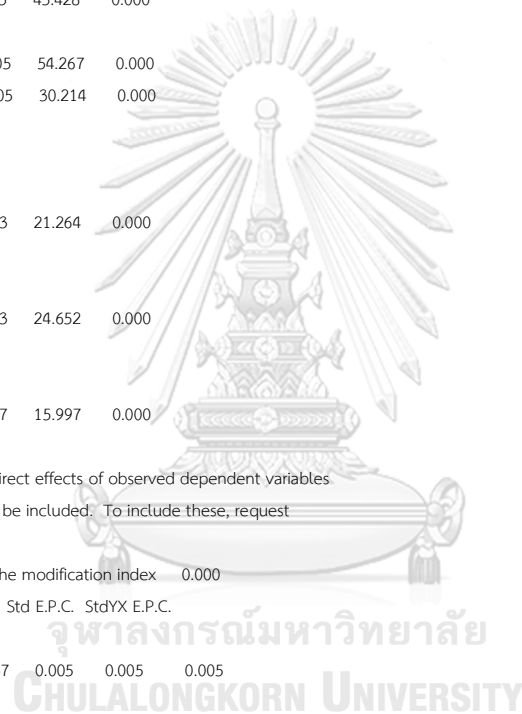
Los Angeles, CA 90066

Tel: (310) 391-9971

Fax: (310) 391-8971

Web: www.StatModel.com

Support: Support@StatModel.com

Copyright (c) 1998-2012 Muthen & Muthen

```

>grat
>dat1 <- dat[c(11,24,33,34,44,74,92,122,138,139,146,162,194), ]
> > forest(ma1,
+   slab = paste(dat1$direct, as.character(dat1$sample), dat1$sn_ctrl, sep = ", "),
+   order = order(dat1$sn_ctrl))
>EMO
dat1 <- dat[c(1,42,43,77,125,136,137,149,152,153,154,207,209,178), ]
> > forest(ma1,
+   slab = paste(dat1$direct, as.character(dat1$sample), dat1$sn_ctrl, sep = ", "),
+   order = order(dat1$sn_ctrl))
>cope
dat1 <- dat[c(2,10,25,65), ]
> > forest(ma1,
+   slab = paste(dat1$direct, as.character(dat1$sample), dat1$sn_ctrl, sep = ", "),
+   order = order(dat1$sn_ctrl))
>social
dat1 <- dat[c(4,13,23,41,55,99,106,108,119,163,165,180,214), ]
> > forest(ma1,
+   slab = paste(dat1$direct, as.character(dat1$sample), dat1$sn_ctrl, sep = ", "),
+   order = order(dat1$sn_ctrl))
>auto
dat1 <- dat[c(40,46,54,56,76,117,225), ]
> > forest(ma1,
+   slab = paste(dat1$direct, as.character(dat1$sample), dat1$sn_ctrl, sep = ", "),
+   order = order(dat1$sn_ctrl))

```


ภาคผนวก ง รายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เบื้องต้น 67 เรื่อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เบื้องต้น 67 เรื่อง

- [1] Zeidner, M., Matthews, G., & Shemesh, D. O. (2016). Cognitive-social sources of wellbeing: differentiating the roles of coping style, social support and emotional intelligence. *Journal of Happiness Studies*, 17(6), 2481-2501.
- [2] Mota, C. P., & Matos, P. M. (2015, April). Adolescents in institutional care: Significant adults, resilience and well-being. *In Child & Youth Care Forum* (Vol. 44, No. 2, pp. 209-224). Springer US.
- [3] Lin, C. C., & Yeh, Y. C. (2013). How gratitude influences well-being: A structural equation modeling approach. *Social indicators research*, 118(1), 205-217.
- Lipsey M, Wilson DB. Practical Meta-Analysis. Thousand Oak, CA: Sage; 2001.
- [4] Jayawickreme, E., Brocato, N. W., & Blackie, L. E. (2017). Wisdom gained? Assessing relationships between adversity, personality and well-being among a late adolescent sample. *Journal of youth and adolescence*, 46(6), 1179-1199.
- [5] Prati, G., Cicognani, E., & Albanesi, C. (2017). The Impact of Sense of Community in the School, Social Skills, and Exposure to Aggression and Victimization on Students' Well-Being. *Social Indicators Research*, 1-15.
- [6] Lin, C. C. (2016). The roles of social support and coping style in the relationship between gratitude and well-being. *Personality and Individual Differences*, 89, 13-18.
- [7] Jose, P. E., Ryan, N., & Pryor, J. (2012). Does social connectedness promote a greater sense of well-being in adolescence over time?. *Journal of Research on Adolescence*, 22(2), 235-251.
- [8] Tong, L., Reynolds, K., Lee, E., & Liu, Y. (2018). School Relational Climate, Social Identity, and Student Well-Being: New Evidence from China on Student Depression and Stress Levels. *School Mental Health*, 1-13.
- [9] Jiang, H., Sun, P., Liu, Y., & Pan, M. (2016). Gratitude and late adolescents' school well-being: The mediating role of materialism. *Social Indicators Research*, 127(3), 1363-1376.
- [10] Cordeiro, P., Paixão, P., Lens, W., Lacante, M., & Luyckx, K. (2016). The Portuguese Validation of the Basic Psychological Need Satisfaction and Frustration Scale: Concurrent and longitudinal relations to well-being and ill-being. *Psychologica Belgica*, 56(3), 193-209.

- [11] Yalçın, I., & Malkoç, A. (2015). The relationship between meaning in life and subjective well-being: Forgiveness and hope as mediators. *Journal of Happiness Studies, 16*(4), 915-929.
- [12] Lin, J. H. (2016). Need for relatedness: A self-determination approach to examining attachment styles, Facebook use, and psychological well-being. *Asian Journal of Communication, 26*(2), 153-173.
- [13] Geng, Y. (2018). Gratitude mediates the effect of emotional intelligence on subjective well-being: A structural equation modeling analysis. *Journal of health psychology, 23*(10), 1378-1386.
- [14] Eryilmaz, A. (2012). A model for subjective well-being in adolescence: Need satisfaction and reasons for living. *Social Indicators Research, 107*(3), 561-574.
- [15] Stenling, A., & Tafvelin, S. (2014). Transformational leadership and well-being in sports: The mediating role of need satisfaction. *Journal of applied sport psychology, 26*(2), 182-196.
- [16] Wang, J. L., Jackson, L. A., Gaskin, J., & Wang, H. Z. (2014). The effects of Social Networking Site (SNS) use on college students' friendship and well-being. *Computers in Human Behavior, 37*, 229-236.
- [17] Valkenburg, P. M., Peter, J., & Schouten, A. P. (2006). Friend networking sites and their relationship to adolescents' well-being and social self-esteem. *Cyber Psychology & Behavior, 9*(5), 584-590.
- [18] Lekes, N., Gingras, I., Philippe, F.L., Koestner, R., & Fang, J. (2010). Parental autonomy-support, intrinsic life goals, and well-being among adolescents in China and North America. *Journal of youth and adolescence, 39*(8), 858-869.
- [19] Niemiec, C. P., Lynch, M. F., Vansteenkiste, M., Bernstein, J., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2006). The antecedents and consequences of autonomous self-regulation for college: A self-determination theory perspective on socialization. *Journal of adolescence, 29*(5), 761-775.
- [20] López-Walle, J., Balaguer, I., Castillo, I., & Tristán, J. (2012). Autonomy support, basic psychological needs and well-being in Mexican athletes. *The Spanish journal of psychology, 15*(3), 1283-1292.

- [21] Karlsen, E., Dybdahl, R., & VittersØ, J. (2006). The possible benefits of difficulty: How stress can increase and decrease subjective well-being. *Scandinavian Journal of Psychology, 47*(5), 411-417.
- [22] Wood, A. M., Maltby, J., Gillett, R., Linley, P. A., & Joseph, S. (2008). The role of gratitude in the development of social support, stress, and depression: Two longitudinal studies. *Journal of Research in Personality, 42*(4), 854-871.
- [23] Arslan, G. (2018). Psychological maltreatment, social acceptance, social connectedness, and subjective well-being in adolescents. *Journal of Happiness Studies, 19*(4), 983-1001.
- [24] Chirkov, V. I., & Ryan, R. M. (2001). Parent and teacher autonomy-support in Russian and US adolescents: Common effects on well-being and academic motivation. *Journal of cross-cultural psychology, 32*(5), 618-635.
- [25] Tian, L., Pi, L., Huebner, E. S., & Du, M. (2016). Gratitude and adolescents' subjective well-being in school: the multiple mediating roles of basic psychological needs satisfaction at school. *Frontiers in Psychology, 7*, 1409.
- [26] Kong, F., Gong, X., Sajjad, S., Yang, K., & Zhao, J. (2019). How is emotional intelligence linked to life satisfaction? The mediating role of social support, positive affect and negative affect. *Journal of Happiness Studies, 1-13*.
- [27] Yap, S. T., & Baharudin, R. (2016). The relationship between adolescent's perceived parental involvement, self-efficacy beliefs, and subjective well-being: A multiple mediator model. *Social Indicators Research, 126*(1), 257-278.
- [28] Sariçam, H. (2015). Subjective happiness and hope. *Universitas Psychologica, 14*(2), 685-694.
- [29] Ho, F. K. W., Louie, L. H. T., Chow, C. B., Wong, W. H. S., & Ip, P. (2015). Physical activity improves mental health through resilience in Hong Kong Chinese adolescents. *BMC pediatrics, 15*(1), 48.
- [30] Caprara, G. V., Steca, P., Gerbino, M., Paciello, M., & Vecchio, G. M. (2006). Looking for adolescents' well-being: Self-efficacy beliefs as determinants of positive thinking and happiness. *Epidemiology and Psychiatric Sciences, 15*(1), 30-43.

- [31] Jiang, F., Yue, X., Lu, S., Yu, G., & Zhu, F. (2016). How belief in a just world benefits mental health: The effects of optimism and gratitude. *Social Indicators Research, 126*(1), 411-423.
- [32] Sarriera, J. C., Abs, D., Casas, F., & Bedin, L. M. (2012). Relations between media, perceived social support and personal well-being in adolescence. *Social indicators research, 106*(3), 545-561.
- [33] Tian, L., Tian, Q., & Huebner, E. S. (2016). School-related social support and adolescents' school-related subjective well-being: The mediating role of basic psychological needs satisfaction at school. *Social Indicators Research, 128*(1), 105-129.
- [34] Li, C., Shi, X., & Dang, J. (2014). Online communication and subjective well-being in Chinese college students: The mediating role of shyness and social self-efficacy. *Computers in Human Behavior, 34*, 89-95.
- [35] Oberle, E. (2018). Early Adolescents' Emotional Well-Being in the Classroom: The Role of Personal and Contextual Assets. *Journal of school health, 88*(2), 101-111.
- [36] Rodríguez-Fernández, A., Ramos-Díaz, E., Fernández-Zabala, A., Goni, E., Esnaola, I., & Goni, A. (2016). Contextual and psychological variables in a descriptive model of subjective well-being and school engagement. *International Journal of Clinical and Health Psychology, 16*(2), 166-174.
- [37] Savi-Çakar, F., & Savi-Karayol, S. (2015). The impact of body image and self-esteem on Turkish adolescents' subjective well-being. *Psychology, 5*(9), 536-551.
- [38] Mayordomo-Rodríguez, T., Meléndez-Moral, J. C., Viguer-Segui, P., & Sales-Galán, A. (2015). Coping strategies as predictors of well-being in youth adult. *Social Indicators Research, 122*(2), 479-489.
- [39] Zeidner, M., & Matthews, G. (2016). Ability emotional intelligence and mental health: Social support as a mediator. *Personality and Individual Differences, 99*, 196-199.
- [40] Orkibi, H., Ronen, T., & Assoulin, N. (2014). The subjective well-being of Israeli adolescents attending specialized school classes. *Journal of Educational Psychology, 106*(2), 515.

- [41] Ratelle, C. F., Simard, K., & Guay, F. (2013). University students' subjective well-being: The role of autonomy support from parents, friends, and the romantic partner. *Journal of Happiness Studies*, 14(3), 893-910.
- [42] Olesen, M. H., Thomsen, D. K., & O'Toole, M. S. (2015). Subjective well-being: Above neuroticism and extraversion, autonomy motivation matters. *Personality and Individual Differences*, 77, 45-49.
- [43] Matsuda, T., Tsuda, A., Kim, E., & Deng, K. (2014). Association between perceived social support and subjective well-being among Japanese, Chinese, and Korean college students. *Psychology*, 5(06), 491.
- [44] Maričić, A., & Štambuk, M. (2015). The Role of Loneliness in the Relationship Between Social Anxiety and Subjective Well-Being: Using the Social Phobia Inventory (SPIN) as a Measure. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*, 24(3), 407-426.
- [45] Froh, J. J., Yurkewicz, C., & Kashdan, T. B. (2009). Gratitude and subjective well-being in early adolescence: Examining gender differences. *Journal of adolescence*, 32(3), 633-650.
- [46] Kong, F., & Zhao, J. (2013). Affective mediators of the relationship between trait emotional intelligence and life satisfaction in young adults. *Personality and Individual Differences*, 54(2), 197-201.
- [47] Li, X., & Zheng, X. (2014). Adult attachment orientations and subjective well-being: Emotional intelligence and self-esteem as moderators. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 42(8), 1257-1265.
- [48] Chen, L. H. (2013). Gratitude and adolescent athletes' well-being: The multiple mediating roles of perceived social support from coaches and teammates. *Social Indicators Research*, 114(2), 273-285.
- [49] Schutte, N. S., Thorsteinsson, E. B., Hine, D. W., Foster, R., Cauchi, A., & Binns, C. (2010). Experiential and rational processing styles, emotional intelligence and wellbeing. *Australian Journal of Psychology*, 62(1), 14-19.
- [50] Sun, P., & Kong, F. (2013). Affective mediators of the influence of gratitude on life satisfaction in late adolescence. *Social Indicators Research*, 114(3), 1361-1369.

- [51] Wang, M., Zou, H., Zhang, W., & Hou, K. (2019). Emotional intelligence and subjective well-being in Chinese university students: the role of humor styles. *Journal of Happiness Studies*, 20(4), 1163-1178.
- [52] Malinauskas, D. R., & Malinauskiene, V. (2018). The mediation effect of Perceived Social Support and Perceived Stress on the relationship between Emotional Intelligence and Psychological Wellbeing in Male Athletes. *Journal of human kinetics*, 65, 291.
- [53] Marrero, R. J., Carballeira, M., & Hernández-Cabrera, J. A. (2019). Does Humor Mediate the Relationship Between Positive Personality and Well-Being? The Moderating Role of Gender and Health. *Journal of Happiness Studies*, 1-28.
- [54] Kong, F., Ding, K., & Zhao, J. (2015). The relationships among gratitude, self-esteem, social support and life satisfaction among undergraduate students. *Journal of Happiness Studies*, 16(2), 477-489.
- [55] Cava, M. J., Buelga, S., & Musitu, G. (2014). Parental communication and life satisfaction in adolescence. *The Spanish Journal of Psychology*, 17.
- [56] Tommasi, M., Grassi, P., Balsamo, M., Picconi, L., Furnham, A., & Saggino, A. (2018). Correlations between personality, affective and filial self-efficacy beliefs, and psychological well-being in a sample of Italian adolescents. *Psychological reports*, 121(1), 59-78.
- [57] Kong, F., Zhao, J., & You, X. (2012). Emotional intelligence and life satisfaction in Chinese university students: The mediating role of self-esteem and social support. *Personality and Individual Differences*, 53(8), 1039-1043.
- [58] Wang, J., Zhao, J., & Wang, Y. (2014). Self-efficacy mediates the association between shyness and subjective well-being: The case of Chinese college students. *Social indicators research*, 119(1), 341-351.
- [59] Yao, S., Chen, J., Yu, X., & Sang, J. (2017). Mediator roles of interpersonal forgiveness and self-forgiveness between self-esteem and subjective well-being. *Current Psychology*, 36(3), 585-592.
- [60] Lin, C. C. (2015). Gratitude and depression in young adults: The mediating role of self-esteem and well-being. *Personality and Individual Differences*, 87, 30-34.

- [61] Lopez-Zafra, E., Ramos-Álvarez, M. M., El Ghoudani, K., Luque-Reca, O., Augusto-Landa, J. M., Zarhbouch, B., ... & Pulido-Martos, M. (2019). Social support and emotional intelligence as protective resources for well-being in moroccan adolescents. *Frontiers in psychology, 10*.
- [62] Ruvalcaba-Romero, N. A., Fernández-Berrocal, P., Salazar-Estrada, J. G., & Gallegos-Guajardo, J. (2017). Positive emotions, self-esteem, interpersonal relationships and social support as mediators between emotional intelligence and life satisfaction. *Journal of Behavior, Health & Social Issues, 9*(1), 1-6.
- [63] Liu, Y., Wang, Z., & Lü, W. (2013). Resilience and affect balance as mediators between trait emotional intelligence and life satisfaction. *Personality and Individual differences, 54*(7), 850-855.
- [64] Klainin-Yobas, P., Ramirez, D., Fernandez, Z., Sarmiento, J., Thanoi, W., Ignacio, J., & Lau, Y. (2016). Examining the predicting effect of mindfulness on psychological well-being among undergraduate students: A structural equation modelling approach. *Personality and Individual Differences, 91*, 63-68.
- [65] Uysal, A., Lee Lin, H., & Raymond Knee, C. (2010). The role of need satisfaction in self-concealment and well-being. *Personality and social psychology bulletin, 36*(2), 187-199.
- [66] Leversen, I., Danielsen, A. G., Birkeland, M. S., & Samdal, O. (2012). Basic psychological need satisfaction in leisure activities and adolescents' life satisfaction. *Journal of Youth and Adolescence, 41*(12), 1588-1599.
- [67] Bagøien, T. E., Halvari, H., & Nesheim, H. (2010). Self-determined motivation in physical education and its links to motivation for leisure-time physical activity, physical activity, and well-being in general. *Perceptual and Motor Skills, 111*(2), 407-432.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนันทฎิภา เจริญตะคุ
วัน เดือน ปี เกิด	10 สิงหาคม 2534
สถานที่เกิด	ขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ สาขาพันธุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2557 เข้าศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาสถิติการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2561
ที่อยู่ปัจจุบัน	195 หมู่ 1 ต. ทุ่งคลอง อ. คำม่วง จ.กาฬสินธุ์ 46180

